VERIGA LIPSĂ
ROMAN
Traducere de Mihnea Columbeanu
ANTET
e Albin Michel e Editura ANTET
Toate drepturile asupra acestei ediţii aparţin Editurii ANTET
Redactor: Nicolae Năstase
Tehnoredactare computerizată: Cristina Antonescu
Coperta: Ion Năstase
ISBN 973 – 9241 – 80 – 8
Tiparul executat sub comanda nr. 122/1999 la Imprimeria de Vest R.A., Oradea, str. Mareşal Ion Antonescu nr. 105. ROMÂNIA

CUPRINS

PARTEA ÎNTÂI
VERIGA LIPSĂ
1. Cele trei întrebări 7
2. O sticlă pe mare. 7
3. Scapă cine poate 8
4. În baie 9
5. Cu frica în suflet 12
6. Rubrica „Social” 13
7. Preocupări interzise 21
8. Omul din castelul înalt 22
9. Şo pe fiară 27
10. Mică vizită nocturnă 29
11. Hoarda lui 32
12. Isidore Katzenberg 34
13. Festinul 38
14. Şoricuţa şi elefantul 40
15. Culesul 46

16. Un sfert de oră neplăcut 48
17. Furtuna 50
18. Făt-Frumos 51
19. Caverna 55
20. Copacul viitorurilor 56
21. În fundul cavernei 62
22. Locul crimei 63
23. Şi mai adânc, în cavernă 65
24. Aburi şi vapori 66
25. Prea departe în fundul cavernei 70
26. Teoria astronomului Sanderson 72
27. Şarpe 78
28. Teoria Profesorului Conrad 79
29. Noaptea vorace 86
30. În cuşcă 88
31. Deşteptare cu lipici 92
32. Teoria Doctoriţei Van Lisbeth 94
33. Din creangă în creangă 102
34. Imperiul cărnurilor 103
35. Pietrele 109
36. Teoria inginerului Eluant 110
PARTEA A DOUA
APLECAT PESTE LEAGĂNUL OMENIRII
1. A părăsi cunoscutul 121
2. A plana 122
3. Lacul pe jumătate secat 129
4. Pe urmele unei maimuţe 131
5. Toaleta 135
6. Urme de paşi 136
7. Babuini 143
8. Spre Olduvai 145
9. Graţie şi agilitate 151
10. Jocul cu trei pietre 151

11. Educaţia copiilor 157
12. La Masai 159
13. Şeful 164
14. Riftul 164
15. Cutremur de pământ 167
16. Cădere 168
17. Prăpastia 169
18. Spânzuraţi în gol 169
19. În mijlocul picioarelor 170
20. Valea Olduvai 171
21. Alţii ca ei 174
22. Sophie Eluant 175
23. După înfrângere 179
24. O nouă teorie 181
25. Ah, femelele! 184
26. Păzitorii sanctuarului 186
27. EA 187
28. Diplomaţie 189
29. Sfârşitul EI 192
30. În fundul gropii 195
31. Riftul...197
32. Manuscrisul Profesorului Adjemian 198
33. Asta 199
34. Un alt animal 199
35. Fiinţa aceea... $ 200
36. Întâlnirea 201
37. Celălalt 201
38. Partenerul neaşteptat 201
39. Tovarăşa LUI 202
40. Deci, asta era? 202
41. Noua EA 202
42. Deci, asta era! 203
43. Eva 203

44. Este 203
45. Ei 204
46. De-a dreptul! 204
47. Cain 208
48. Sfârşitul sfârşitului 208
49. Abel… 210
50. Închisoarea de piatră 211
51. Cain şi Abel 213
52. Nişte aliaţi surprinzători 215
53. Ieşirea din groapă 216
PARTEA A TREIA
VĂRUL STÂNJENITOR
1. Un subiect excelent, 219
2. De sus 223
3. Singur 228
4. Clinica 229
5. Cu mâncătorii de cadavre 235
6. Din fundul stelelor 237
7. Ucenicia singurătăţii 242
8. Urmărire motorizată 243
9. Fără mască 243
10. O teorie mai complexă 244
11. Vremea învăţăturii 247
12. O teorie şi mai complexă 248
13. Suntem ca şobolanii? 254
14. În pâlnie 255
15. Suntem ca furnicile? 258
16. Teoria prietenului neînţeles. 259
17. Moartea zeiţei mamă 264
18. Secretul Profesorului Adjemian 266
19. Predarea ştafetei 270
20. Ultima teorie 271
MULŢUMIRI 276

PARTEA ÎNTÂI
VERIGA LIPSĂ
I. cele trei întrebări
Cine suntem?
Încotro ne îndreptăm?
De unde venim?
2. O STICLĂ PE MARE
Paris.
În zilele noastre.
Profesorul Adjemian venea din bucătărie.
Se aşează la birou, luă un stilou negru şi scrise pe un bloc-notes:
„Asta e. Am găsit, în fine. Ştiu ce să răspund la una dintre cele trei întrebări fundamentale pe care trebuie să şi le pună orice fiinţă omenească: «De unde venim?»”.
Ezită o clipă, căutând cel mai potrivit mijloc de a continua, apoi începu să scrie cu toată viteza:
„Ştiu în ce moment a apărut primul om. Ştiu de ce, într-o zi, un animal s-a transformat într-o fiinţă cu spiritul atât de complex, încât este capabilă de-acum să facă dragoste cu sexul învelit în plastic, să se uite la televizor patru ore pe zi şi să se înghesuie de bunăvoie printre sute de indivizi, în rame de metrou fără aer”.
Buzele i se arcuiră într-un surâs lipsit de bucurie, trase adânc aer în piept şi continuă:
„Ştiu de ce şi cum s-a născut omenirea. Cunosc identitatea celui pe care, în lipsa unei formule mai potrivite, avem obiceiul să-l numim «veriga lipsă»”.
Un tic nervos îi deformă obrazul.
„E un secret îngrozitor. Când îl voi dezvălui, lumea va fi cuprinsă de uimire. De aceea, am nevoie de ajutorul tău, cititorule. Nu trebuie în niciun caz să mă laşi singur”.
Stiloul nu mai funcţiona. Se grăbi să caute altul, într-

un sertar.

„Descoperirea mea este sigură, dar ştii cum sunt oamenii Majoritatea nu observă nimic. Puţinii care observă nu ascultă. Puţinii care ascultă nu înţeleg. Cât despre cei ce ar putea înţelege… lor, puţin le pasă. Să dezvălui secretul omenirii, la ce bun, dacă nimeni nu este gata să-l afle? Nu e de ajuns să oferi. Trebuie să pregăteşti oamenii pentru a primi cadoul. Informaţia că Pământul e rotund nu s-a răspândit decât foarte treptat şi la fel de treptat este important să propagăm secretul verigii lipsă. Fără a face rău nimănui. Numai redeşteptând o veche curiozitate, de mult timp adormită, şi abia pe urmă satisfăcând-o”.

Profesorul Adjemian reciti paragraful, apoi reluă;

„Este un secret deconcertant. Înainte de a-mi începe cercetările pe continentul african, niciun moment nu mi-ar fi putut trece prin minte ceea ce aveam să descopăr. Dar, te implor, crede-mă. Am aflat adevărul, adevărul adevărat. Am dovezile”.

Îşi şterse cu mâna sudoarea care-i îmbrobona fruntea.

„Fără tine, fără încrederea ta, fără creditul pe care mi-l acorzi, fără sprijinul tău, toată munca mea nu va fi slujit la nimic. Ajută-mă, te rog. A sosit momentul să dezvăluim răspunsul la marea întrebare: «De unde venim?»”.

3. SCAPĂ CINE POATE

Undeva, în Africa de Est

Cu trei milioane şi şapte sute de mii de ani în urmă.

Între două mameloane ale terenului, a apărut EL.

Alerga cu sufletul la gură.

În apropiere, percepu respiraţia aspră a fratelui său.

Delicat moment.

El şi fratele lui s-au apropiat de un grup de hiene. Le-

au provocat, mârâind şi gesticulând. Hienele nu au întârziat să-i ia la goană. De obicei, aşa ceva este o capcană. Sarcina lor e aceea de a ademeni o hienă ca s-o atragă spre marele copac. Acolo, membrii hoardei, ascunşi printre ramurile joase, îi cad în cap şi profită de superioritatea lor numerică pentru a strivi fiara.

Astăzi, însă, sunt câteva probleme. Problema numărul unu: nu o hienă, ci trei, şi încă mari, s-au repezit pe urmele lor. Problema numărul doi: în panica goanei lor nebuneşti, el şi fratele lui şi-au pierdut reperele şi, acum, sunt complet dezorientaţi.

Unde o fi marele copac în care simt ascunşi ai lor?

Aleargă la galop. În faţa lor se întinde o baltă mare de noroi. Nu ezită nicio secundă s-o traverseze. Noroiul e un excelent încetinitor al hienelor. EL şi fratele lui ştiu să alerge, alternativ, pe patru sau pe două labe. Hienele nu au posibilitatea acestei alegeri.

Se ridică, trecând deci la poziţia bipedă, şi se avântă de-a latul bălţii. Mâlul se cam lipeşte de cele două labe ale lor, dar abia dacă-i încetineşte, câtă vreme cele patru labe ale hienelor se împotmolesc; de-a binelea. Sunt convină că vor abandona vânătoarea – dar, dimpotrivă, după ce s-au desprins cu chin cu vai din balta noroioasă, hienele se reped după ei cu furie îndoită.

EL şi fratele lui măresc viteza.

Cea mai rapidă dintre hiene aproape i-a ajuns, iar EL îi simte pe pulpe răsuflarea fetidă şi caldă. Regula de bază a urmăririlor este aceea de a nu privi niciodată în urmă. Orice-ar fi. Totuşi, îl fură curiozitatea Vrea să ştie dacă e în pericol să-l prindă hiena întoarce uşor capul şi zăreşte un bot căscat, gata să-i înfigă în came un canin ascuţit.

4. ÎN BAIE

O rană adâncă îi zâmbea cu răutate deasupra

ombilicului. Ceva ascuţit îl lovise în burtă pe Profesorul Adjemian. Nu se mai mişca.

Stătea complet ţeapăn, aşezat, parcă buimădt, în mijlocul propriului său sânge.

Uşa de la intrare se legăna în balamale.

Femeia de serviciu fii prima persoană care-l descoperi. Începuse să mături în apartament fluierând o comptină portugheză, când văzu trupul savantului, rigid, în cada de la baie. Scoase un ţipăt ascuţit, se închină repede şi o luă la fugă saşi anunţe soţul care lucra ca paznic la parter. Omul urcă, scoase o serie de înjurături evocând momente obscure din viaţa sexuală a anumitor sfinţi portughezi şi telefonă la poliţie.

În continuare, pe palier se adună o trupă formată din câţiva vecini atraşi de gălăgie, dar care rămaseră cu prudenţă în prag. Apoi: trei poliţişti care preluară oficial locurile sub control. Apoi: un tânăr inspector blazat, cu un aer epuizat Apoi: un ziarist de la agenţia de presa care interceptase apelul poliţiei la aparatul de radio al maşinii sale. Apoi: doi gazetari de la cotidiane, cu minţile încă buimăcite după închiderea târzie a ediţiei din ajun. Apoi: alţi vecini vorbăreţi, interpelându-i pe primii cu „Da ce s-a-ntâmplat aicea, dom'le?" Apoi: o reporteră de la un săptămânal care întâmplător locuia la etajul de deasupra şi, coborând liniştit scara, fusese intrigată de toată agitaţia. Poliţistul de la secţie o lăsă să treacă, după ce femeia îi arătă legitimaţia de presă. Apoi: muştele. Apoi: acarienii necrofagi. Dar aceştia din urmă (având în vedere distanţele, raportate la scara lor de proporţie) au întârziat cel mai mult în a se apropia de cadavru.

Tânărul inspector examină atent locul crimei, parcurgându-l în toate sensurile şi comunicându-le concluziile ziariştilor prezenţi. După părerea lui, aveau de-

a face cu un asasinat comis probabil de un ucigaş în serie ieşit la pradă. În cartier se comiseseră deja mai multe. De fiecare dată, împrejurările erau identice. Asasinul bântuia coridoarele imobilelor, în căutarea unei uşi lăsate întredeschisă de un locatar neglijent De cum observa una, pătrundea în apartament lua primul obiect susceptibil de a fi folosit ca armă pe care-l găsea la îndemână şi lovea mortal.

— Avem de-a face cu a cincea crimă de acelaşi gen, de la începutul lunii încoace. Toate coincid perfect. Nicio urmă, nu s-a pătruns prin efracţie, uşa nu a fost forţată. O armă întâmplătoare luată chiar de la locul faptei, în speţă unul dintre pioleţii de paleontologie care se aflau în birou. Probabil asasinul l-a luat cu el, după ce miterea crimei, pentru a-l arunca mai târziu într-o pubelă de gunoi oarecare. Dacă nu le-a ridicat deja maşina de la salubritate, probabil va fi suficient să căutăm în gunoiul din colţ pentru a regăsi obiectul.

De abia începută, ancheta se închisese. Tânărul poliţist le ceru reporterilor să nu uite să le amintească cititorilor că trebuie să aibă mare grijă să închidă bine uşile după ei. Mai ales în marile oraşe, unde e mai prudent să bănuieşti pe toată lumea.

Ziariştii nu şi-au dat osteneala de a reţine această recomandare civică. Îşi pregăteau deja aparatele de fotografiat pentru a încerca să obţină cele mai bune instantanee ale locurilor.

Inspectorul o observă de departe pe Ziarista de la săptămânal. Arăta ca o apariţie feerică în acel loc sinistru. Păr roşcat lung, ondulat mărunt, legat cu o panglică de catifea neagră, ochi verzi ca smaraldele, o vestă chineză fără mâneci dezvăluind umerii rafinaţi, în timp ce gulerul à la Mao ascundea gâtul, un stil graţios de a se deplasa, ca

un şoricel… Când femeia îi observă privirea interesată, poliţistul îndrăzni:

— La ce ziar lucraţi şi cum vă numiţi, domnişoară?

— Lucrèce Nemrod, scriu la „*Le Guetteur moderne*”. Dar nu vă pierdeţi vremea încercând să mă agăţaţi. Nu amestec niciodată distracţia şi munca, replică ea, fără a înceta o clipă să-şi mestece guma.

Tânărul roşi şi se îndreptă spre poliţiştii postaţi de planton la uşă, pe care-i muştrului copios, reproşându-le că încă nu împrăştiaseră micul grup de vecini care se învârteau pe palier.

Cu replica ei promptă, ziarista îşi atinsese scopul. Rămasă singură, putu studia în voie dosarele care se găseau în biroul victimei. Văzu pe o mapă inscripţia: „Curriculum vitae”. O deschise. Profesorul Adjemian fusese pesemne o somitate ştiinţifică, acumulând diplome de paleontologie emise de universităţi atât franceze, cât şi engleze şi americane.

În continuare, răsfoi un dosar intitulat „Presă”, din care scoase la întâmplare un decupaj recent. Profesorul Adjemian anunţa că în curând avea să efectueze cercetări în Tanzania, pe valea fluviului Olduvai, şi se declara aproape gata de a dezvălui „adevărata natură a verigii lipsă” din trecutul omenirii.

Pe lângă pereţi se vedeau schelete de maimuţe, suspendate sub stative cu sârme răsucite. La dreapta, într-o vitrină, sute de oase fosilizate erau acoperite cu lac galben şi etichetate cu grijă. La stânga, fotografii ale unor cimpanzei, strâmbându-se mai mult sau mai puţin, şi materiale pentru cercetări: târnăcoape, cazmale, periuţe, râzătoare, pensete, lupe, pioleţi de toate mărimile.

Intră în baie. Sub blitzurile colegilor ei din presă, trupul gol şi alb al Profesorului Adjemian, aşezat în cadă,

părea un manechin din ceară pus la marinat în zeamă de prune. Rigiditatea cadaverică îşi făcuse efectul. Savantul stătea cu ochii larg deschişi, ficşi, cu gura căscată şi sprâncenele înălţate.

Totuşi, era ceva ciudat în poziţia cadavrului. Mâna stângă zăcea în apa stătută a acelei ultime băi din viaţa lui, dar dreapta era strâns ancorată de marginea din ceramică, ţinându-şi degetul arătător crispat în direcţia oglinzii.

Ca şi cum, chiar înainte de a muri, savantul ar fi vrut să arate ceva sau pe cineva reflectat în oglindă.

5. CU FRICA ÎN SUFLET

Fiara e în spatele lui, turbând de furie.

Evită în ultima clipă muşcătura hienei.

Pentru a scăpa dintr-o situaţie care nu poate duce decât la o catastrofă, trebuie să-şi schimbe traiectoria.

Mereu, mereu, acest gând i se repetă în craniu.

PENTRU A SCĂPA DINTR-O SITUAŢIE CARE NU POATE DUCE DECÂT LA O CATASTROFĂ, TREBUIE SĂ-ŞI SCHIMBE TRAIECTORIA.

Prin forţa repetărilor, sfârşeşte prin a înţelege şi, dintr-odată, coteşte scurt la dreapta.

Schimbare de direcţie.

Ceilalţi sunt nevoiţi să-şi schimbe şi ei traiectoria, dacă vor să-l urmărească în continuare. Fratele lui e acela care reacţionează cel mai rapid. Între timp, hienele au rămas pe urmele lor. Aceasta e problema cu hienele, nu renunţă niciodată. Sunt capabile să-şi urmărească prada pe distanţe lungi, uneori chiar zile în şir.

Lungeşte pasul. Fratele său e epuizat, iar respiraţia îi răsună tot mai gâfâită. Păcat. Când nu ai canini lungi şi ascuţiţi, trebuie să posezi plămâni voluminoşi şi labe musculoase.

Fratele lui e atât de dornic să regăsească marele

copac, încât privirea i se încordează înainte. Dar nu distinge nimic în câmpul său vizual Odată cu căldura ambiantă, uscăciunea se răspândeşte, copacii se veştejesc, elefanţii îi frâng şi iată rezultatul: zonele despădurite se extind. Sunt tot mai multe stepe cu ierburi înalte, savane punctate de salcâmi şi baobabi, şi din ce în ce mai puţini copaci mari cu coroane bogate. EL şi ai lui devin în continuare prăzi uşoare pentru toate carnivorele.

Hienele îşi accelerează goana. Una îşi aruncă rapid o labă în direcţia pulpelor. Fratele, lovit în plin, este azvârlit la pământ, rostogolindu-se. Problema poziţiei bipede e că, la cea mai slabă lovitură peste labe, te-ai nenorocit. Două hiene au şi sărit asupra lui. Una îl muşcă din răsputeri de nas, ca să se asigure că nu mai mişcă. Cealaltă şi-a înfipt deja colţii în burta lui.

Adio, frăţioare. Timp de condoleanţe n-avem.

A treia hienă, cea mai mare, continuă să-l fugărească. EL aleargă în zigzag, pentru a o obosi. Zadarnic. Acum ştie că, dacă nu-i găseşte repede pe-ai lui, e condamnat.

Unde s-or fi ascuns membrii hoardei?

6. RUBRICA „SOCIAL”.

Se aflau într-o mică sală de conferinţe, la etajul întâi, pentru reuniunea redacţiei sociale de la *„Le Guetteur moderne”*. Lucrèce Nemrod participa pentru prima oară la acest ritual, iar Franck Gauthier, colegul ei de la ştiinţe, îi propuse să se aşeze lângă el.

Un curier aduse un pachet cu exemplare din numărul care a doua zi avea să apară la chioşcuri. Ziariştii luară fiecare câte o revistă, pentru a verifica dacă articolele nu le fuseseră tăiate în ultimul moment, sau dacă nu li se uitaseră semnăturile.

Christiane Thénardier, şefa de rubrică, trona în vastul ei birou, protejată de o masă din marmură rece şi

masivă. Le ură tuturor bun venit şi anunţă că trebuia să se grăbească, întrucât o aştepta un prânz important la orele treisprezece. Ca de obicei, sugeră să se procedeze pe rând, împrejurul mesei, în sensul acelor de ceasornic, fiecare propunându-şi subiectul pentru numărul viitor.

Maxime Vaugirard, reporterul sociologico-umoristic, luă cuvântul cel dintâi. Se gândea să scrie un articol despre carmangerie, o profesiune pe cale de dispariţie. În urma descoperirilor recente asupra prionului de vită, dar şi din cauza unei sensibilităţi deplasate, explică el, consumatorii se codeau tot mai mult să mănânce intestine, ficaţi, rini Ghi, creier sau măduvioare. În consecinţă, specialităţile gastronomice tradiţionale, ca organele după moda din Caen, creierul condimentat şi rinichii în sos de Madera apăreau tot mai rar pe listele de bucate ale restaurantelor.

Şefia de rubrică trase concluzia că era vorba de o cauză nobilă şi se grăbi să autorizeze reabilitarea specialităţilor cu viscere.

Florent Pellegrini, mare reporter criminalist, dorea să ancheteze cazul unei bunicuţe care trăise mult timp izolată în apartamentul ei parizian, până o găsiseră devorată de propriile sale pisici.

— Excelentă schiţă poliţistă neagră, consimţi şefa de rubrică – evident, cu condiţia de a trata subiectul cu puţin umor.

Clothilde Plancaoet, specialistă în ecologie, sublinie că, deşi nu se mai comenta, centrala de la Cernobîl continua să se scufunde încetişor, ameninţând să atingă o pânză freatică şi, deci, să contamineze toată apa potabilă din regiune.

Şefa de rubrică se strâmbă, argumentând că subiectul era deja demodat.

Clothilde Plancaoet propuse atunci un articol despre balenele care se sinucid în masă pe coastele Californiei.

— Se ştie că balenele emit cântece cu infrasunete, care se propagă la mari distanţe. Or, zgomotele de la motoarele navelor parazitează aceste cântece. Prin urmare, balenele nu mai pot sta de vorbă între ele şi, alienate de lipsa comunicării, se sinucid.

Christiane Thenardier făcu un gest cu mâna.

— Nu prezintă niciun interes. Sărmana mea Clothilde, dacă imaginaţia ta nu e în stare decât să ne servească subiecte prăfuite sau pastişe din presa anglo-saxonă, cred că nici nu mai merită osteneala de a te deranja să participi la şedinţele noastre.

Clothilde Plancaoet păli, se ridică şi se repezi spre uşă, pentru a nu-i prilejui superioarei sale ierarhice plăcerea de a o vedea plângând. Aceasta ridică din umeri, aprinzându-şi o ţigară.

— Clothilde e prea plăpândă, tranşă ea. În meseria asta, ai nevoie de coaie.

Florent Pellegrini schiţă o mişcare spre ieşire, pentru a încerca s-o consoleze pe tânăra reporteră ecologistă, dar matroana instituţiei îl reţinu:

— Las-o-n pace. Când o să termine cu criza asta măruntă de amor propriu, se va întoarce ea. În orice caz, n-are încotro. Următorul.

Ghislain Bergeron evocă ambianţa de teroare din licee. Mulţi profesori trăiau cu fiica de elevi, care veneau tot mai des la cursuri înarmaţi cu cuţite de comando sau pistoale de contrabandă.

— La prima notă proastă, profesorii ştiu că riscă să-şi găsească pneurile sparte, dacă nu chiar să fie ameninţaţi cu moartea. Sunt atât de mulţi cărora le cedează nervii, încât administraţia a deschis un nou centru de odihnă

pentru pedagogii care nu mai rezistă.

— Excelent subiect cu atât mai mult cu cât contăm pe un procentaj important de profesori printre abonaţii noştri.

Când îi veni rândul, Kevin Abitbol, gazetar polivalent, propuse o recenzie a celor mai bogaţi o sută de francezi.

Desigur, subiectul fusese tratat cu nicio lună în urmă, dar oamenilor le plăcea să ştie pe cine să invidieze, ceea ce asigura deci întotdeauna buna vânzare a revistei.

Pentru moment, pe lista subiectelor fără riscuri care mergeau oricând, se conta pe: „noii celibatari”, „francmasonii”, „criza imobiliară” şi, bineînţeles, „cei mai bogaţi o sută de francezi”. Abia după acestea urmau „noile regimuri de slăbit”, „Dumnezeu şi Ştiinţa”, „durerile de spate” şi „sexualitatea francezilor”.

De fiecare dată când revista acuza o scădere a vânzărilor, se apela la aceste valori sigure. Or, tocmai în acele zile, cititorii lipseau la apel. Oficial, vina se dădea pe omnipotenţa televiziunii. Oficios, se deplora faptul că revistele concurente afişau de câtva timp cele mai seducătoare coperte. Titluri ca „francmasonii celibatari” sau „Dumnezeu şi sexualitatea francezilor”… Prin urmare, nu mai puteau amâna scoaterea artileriei grele. „Cei mai bogaţi o sută de francezi” suna perfect.

Satisfăcută, şefa de rubrică îşi continuă rondul, întorcându-se spre Franck Gauthier, gazetar ştiinţific. Acesta propuse ca subiect „Homosexualitatea este o genă ereditară?” Explică faptul că unele cercetări ştiinţifice serioase, întreprinse de un laborator american, militau în acest sens. „Ştiinţifice”, „serioase”, „laborator american”, trei aserţiuni apte să dea credibilitate oricărui subiect.

Florent Pellegrini ridică totuşi mâna:

— Ăă… Genă ereditară? Fără a fi om de ştiinţă, din partea mea, Franck, mi se pare că… homosexualii nu se

reproduc.

Dintre cei douăzeci de reporteri prezenţi se auziră câteva râsete înăbuşite. Această manifestare de ilaritate o agasă pe şefia de rubrică.

— Excelent subiect, decretă ea. Avem un numeros public de homosexuali care se vor repezi asupra acestui gen de articol. Fie şi numai pentru a afla dacă e adevărat sau fals.

Mulţumit, Franck Gauthier se hotărî apoi s-o prezinte pe noua lui stagiară. Le explică celorlalţi că Lucrèce Nemrod îşi învăţase meseria într-un cotidian din Nord, al cărui redactor şef i-o recomandase cu căldură.

Christiane Thénardier o măsură din cap până-n picioare pe noua recrută, oprindu-se în treacăt asupra pieptului ca două mere. Întârzie şi la lunga coamă roşcată cu ondulaţii mărunte. Şefa, în ce-o privea, avea păr scurt şi decolorat, de un blond platinat. Pe loc, femela umană coaptă o consideră pe femela umană tânără o rivală. Tot felul de informaţii olfactive îi confirmară această primă impresie. Lucrèce Nemrod amirosea a hormoni proaspeţi, câtă vreme Christiane Thénardier era constrânsă să se stropească din belşug cu parfumuri oneroase.

În plus, Lucrèce Nemrod avea o graţie naturală. Şi mai ales, mai ales, acea privire insolentă, care ca sfida, pe teritoriul ei.

Christiane Thénardier se stăpâni. Îşi amintea că citise într-un articol al lui Pellegrini că în închisorile pentru femei, când o nouă deţinută era prea drăguţă, cele vechi se repezeau la ea s-o zgârie pe faţă cu colţurile cuburilor de zahăr. De ce cu zahăr? Pentru că cicatricele lăsate de această delicatesă dură nu se mai şterg niciodată.

— Cotidianele regionale sunt într-adevăr o şcoală excelentă, conveni ea sentenţios. Ce propunere de subiect

are?

Lucrèce Nemrod se ridică:

— Azi dimineaţă, ieşind din garsoniera mea, am văzut lume adunată în faţa apartamentului situat chiar sub mine. Un omor. Poliţia sosise deja. Vecinul meu a fost asasinat cu o lovitură de piolet în burtă, când făcea baie.

Şefa de rubrică îşi reaprinse ţigara care ameninţa să se stingă şi expedie rafale de fum în toate direcţiile, ca pentru a aminti că dispunea de puterea de a otrăvi toţi plămânii din jur fără a avea cineva îndrăzneala să se împotrivească.

— Dacă e o crimă, afacerea asta ţine de resortul lui Florent Pellegrini.

— Victima e cunoscută. Este Profesorul Pierre Adjemian, unul dintre cei mai mari experţi ai lumii în materie de paleontologie umană. Îşi alesese ca obiectiv descoperirea verigii lipsă.

— A cui?

— A verigii lipsa. Misterul originar. Într-o zi, o maimuţă s-a transformat în fiinţă omenească. Dar a existat o fază intermediară. Oamenii de ştiinţă au deprins obiceiul de a desemna această fiinţă intermediara sub denumirea de „veriga lipsă”. Profesorul Adjemian şi-a consacrat întreaga viaţă căutării verigii lipsă şi simt convinsă că asasinarea lui nu e opera unui ucigaş în serie, cum crede poliţia, ci că a fost într-adevăr omorât fiindcă descoperise acest secret şi se pregătea să-l dezvăluie lumii. Au vrut să-i închidă gura. Iată deci ce vă propun, un articol relatând cele mai recente descoperiri ştiinţifice asupra originilor noastre şi o anchetă despre moartea Profesorului Adjemian. Un soi de roman poliţist paleontologic.

Şefa de rubrică nu răspunse imediat Luă o mică ghilotină de pe birou, tăie capătul prea mestecat al ţigării,

o privi din nou pe stagiară şi conchise că era realmente prea frumoasă.

— Nu.

— Ce, nu?

— Nu. Subiectul dumitale nu mă interesează.

— Şi de ce, mă rog? se încăpăţâna Lucrèce.

— Fără îndoială, din cauza vârstei dumitale fragede sau a faptului că nu ţi-ai făcut meseria decât în provincie, ai o viziune cam naivă a profesiunii noastre. Într-un hebdomadar, e imposibil să lucrezi asupra unei actualităţi fierbinţi, cum e moartea unui om de ştiinţă. Vom fi mereu în întârziere faţă de cotidiane. De altfel, sunt convinsă că afacerea a fost deja comentată amplu de presa alei.

Franck Gauthier confirmă că citise într-adevăr câteva necrologuri ale Profesorului Adjemian în cotidiane.

— În orice caz, declară doct şefa, tipul dumitale nu e destul de mediatic. Un actor, un cântăreţ, un top model, numai oameni ca ăştia interesează marele public. Moartea unui savant nu e decât un fapt divers.

Lucrèce Nemrod îşi înfipse privirea smaraldină în pupilele cu irişi căprui ai superioarei sale ierarhice.

— Tocmai de aceea sugerez să extind subiectul la un dosar orientat asupra căutării originilor noastre. Este una dintre cele trei mari întrebări pe care şi le pune tot omul. Cine suntem? încotro ne îndreptăm? Şi… de unde venim?

Şefa de rubrică era destul de mulţumită că o determinase pe mignonă să-şi abandoneze rezervele. Bine înţepenită în fotoliul ei directorial din piele de bivol, nu-i mai rămânea decât să-i aplice lovitura de graţie.

— Nu fi insolentă, micuţo. Le-am venit de hac unora şi mai târnosiţi ca tine. În locul celor trei întrebări ale dumitale, ar trebui să te sâcâie una şi bună: „Cum să găsesc un subiect pe placul şefei mele de rubrică?”

Un hohot de râs parcurse rândurile asistenţei care, simţind tensiunea în creştere, încerca astfel să-şi manifeste sprijinul total faţă de ordinea împământenită.

— Şi, zdrang! murmură Maxime Vaugirard, o idee cam prea tare.

— Dar… încercă totuşi Lucrèce.

Franck Gauthier căută cu vârful pantofului degetele de la piciorul stagiarei şi le apăsă cât putu de tare, pentru a o face să tacă. Durerea o străbătu ca o sarcină electrică şi tânăra, sufocată, cu gura căscată, nu-şi mai putu încheia fraza.

— Următoarea propunere! aruncă şefa, pentru a pune capăt discuţiei.

După şedinţe, ziariştii de la rubrica „Social” aveau obiceiul de a se întâlni în „Braseria alsaciană”, la etajul inferior. Fiecare făcea comanda. Berile se succedau, până când începură să se simtă cam balonaţi. Atunci, se strânseră în jurul lui Lucrèce Nemrod, care totuşi nu era ultima la băutură.

— Ai făcut o gafă, o lămuri Franck Gauthier. Greşeşti răspunzând aşa. Thénardier e dură. Dacă i se pune pata pe tine, te-ai ars.

— Crede că dacă nu sperie, nu mai e respectata Anul trecut, a împins-o pe o fată să demisioneze umilind-o sistematic la toate şedinţele, relată Kevin Abitbol.

— E latura ei crudă Cruzimea gratuită, ăsta-i luxul adevăraţilor şefi, declară înţelepţeşte Maxime Vaugirard.

În pofida articolelor sale satirice, în care înfiera toate laşităţile omeneşti, acest ziarist se arătase întotdeauna, în mod paradoxal, un model zelos de colaborare cu ierarhiile existente.

— Şi tocmai de-asta sunt respectaţi, conchise Ghislain Bergeron, care invidia poziţia de „favorit al şefei”

dobândită de Vaugirard.

— În acest caz, ar fi mai bine să părăsesc redacţia asta, spuse pe un ton sumbru Lucrèce Nemrod.

— Ba nu, dacă nu continui cu atitudinea asta îndărătnică, totul va merge bine, răspunse Franck Gauthier. Oricum, indiferent ce propunere aveai, ţi-ar fi refuzat-o oricum, numai fiindcă adoră să-i calce în picioare pe novici. Şi mai ales pe novice. Nu-i plac femeile. Dar o cunosc eu bine pe Thénardier, explodează pe loc şi pe urmă, uită repede. Aşa că, lasă baltă povestea asta cu veriga lipsă şi găseşte alt subiect. De genul: „e bine să ne extirpăm verucele din talpă?" Pe ăsta nu te-ar putea împiedica să-l scrii. În plus, e genul de articol care o pasionează.

Lucrèce Nemrod îi privi pe toţi:

— Sărmanii mei prieteni, chiar în halul ăsta vă face să tremuraţi? Zău că nu vă înţeleg! Nu vă interesează să cunoaşteţi adevărul despre originile omenirii?

— Nu, recunoscu Ghislain Bergeron.

— Nici pe mine, mărturisi Florent Pellegrini. Taică-meu era alcoolic. Mă snopea în bătaie, când venea afumat de la cafenea. Şi, mai ales, nu vreau să cunosc suita de indivizi din care se trăgea. Cu siguranţă, erau şi mai răi ca el.

Lucrèce bătu cu latul palmei în masă:

— Măi băieţi! Eu vorbesc serios! Originea omenirii e o problemă crucială. De unde venim? De ce, cum a apărut fiinţa omenească pe acest Pământ? De ce tu, Franck, tu, Maxime, tu, Ghislain, voi toţi, sunteţi aici, îmbrăcaţi, redactând articole, în loc să trăiţi goi în copaci, la cules de fructe coapte? De unde venim? Nu există temă mai pasionantă ca asta. Mă doare-n cot de verucele din talpă. Mi se fâlfâie de homosexualitatea ereditară. Mi se rupe de

cei mai bogaţi o sută de francezi. În schimb, îi văd aici pe unii dintre cei mai înapoiaţi şi constat cu surprindere că-şi zic gazetari. Întotdeauna am considerat că meseria asta aparţine de drept celor mai curioşi şi mai inventivi oameni. Or, observ că sunteţi nişte fiinţe omeneşti dezgolite de orice curiozitate şi preocupate numai de raporturile de putere în sânul redacţiei voastre.

Franck Gauthier îşi înghiţi berea gâlgâind şi găsi de cuviinţă s-o săpunească puţin pe tânăra lui stagiară:

— Ei, mititico, nu se cade să fii nepoliticoasă cu cei mai mari ca tine. Mai întâi, cine eşti tu ca să ne judeci? Nu eşti nimic, aici eşti o nimeni. Dacă vrei să fii primită fără rezerve în cercul nostru de ziarişti, începe prin a-ţi călca pe suflet şi a ţine capul la cutie.

Lucrèce dădu să plece.

— Bine, am înţeles. Am să propun subiectul altui săptămânal.

Florent Pellegrini o prinse de cot

— Stai, nu fi aşa de susceptibilă. Dacă pui atâta la suflet toate subiectele, n-ai să taci mulţi purici în meseria asta. Haide, poate că există o cale de a te ajuta să ieşi la liman.

Lucrèce Nemrod îşi smulse braţul, cu atât mai grăbită cu cât Florent Pellegrini i-l apucase în aşa fel încât să-i atingă în treacăt sânul.

— Şi care-i ideea ta?

Colegul ei nu pronunţă decât două cuvinte:

— Isidore Katzenberg.

Ceilalţi părură să-şi scotocească amintirile, în căutarea unei făpturi care să corespundă cu acest nume.

— Adică nu vă amintiţi de Isidore Katzenberg?

Ghislain Bergeron se încruntă:

— Katzenberg? ăla care era poreclit „Sherlock

Holmes-ul ştiinţific”?

— În persoană

— N-a mai scris un articol de cel puţin zece ani, îşi aminti Maxime Vaugirard. În plus, se povesteşte că trăieşte ca un pustnic, în nu ştiu ce castel.

— Poate. Totuşi, a fost un specialist al afacerilor ştiinţifice tratate ca nişte anchete poliţieneşti. Şi nu exact asta vrei tu să faci?

— Katzenberg? interveni şi Franck Gauthier, cu dispreţ. Ăsta a ieşit din joc.

Florent Pellegrinitrase o duşcă de bere, se înfioră de emoţie savurându-i gustul amar şi puse pe umărul fetei o mână părintească pe care, de data asta, Lucrèce n-o mai respinse:

— Sunt sigur că dacă mititica reuşeşte să ia legătura cu el şi să-i împărtăşească entuziasmul ei pentru veriga lipsă, va şti s-o ajute. Oricum, nu în fiecare zi se asasinează un paleontolog de prima mână Katzenberg o să marşeze, cu siguranţă. Şi dacă el consimte să intre în combinaţie, semnătura lui are destulă greutate ca s-o scurteircuiteze pe Thénardier.

Ochii verzi ca smaraldele scânteiară Lucrèce Nemrod îşi pregăti agenda şi scoase mina creionului:

— Şi în ce castel locuieşte, Sherlock Holmes-ul ăsta ştiinţific al vostru?

7. PREOCUPĂRI INTERZISE

La un pas.

Hiena e la un pas în spatele lui.

EL ştie că nu va renunţa

E un joc care cere un învingător şi un învins.

Hiena îşi măreşte amplitudinea salturilor. De la trap, trece la galop, apoi la sprint ŞI EL face acelaşi lucru. Cu nările în flăcări, inspiră din viteză aerul pe care îl suflă

apoi nervos cu gura. Muşchii încălziţi încep să-i ardă.

Fiara accelerează şi mai mult De astă dată, e hotărâtă să-i prindă. Îşi foloseşte toată energia. EL îşi scotoceşte propriile molecule, în căutarea glucozei capabile de ari furniza un surplus de putere în goană. Dar frica încetineşte circulaţia glucidelor. Simte panica, bătrâna duşmancă, agăţându-i-se cu ghearele de craniu şi recunoaşte acea senzaţie de aciditate în vene pe care o provoacă adrenalina pură.

Iar ceilalţi nu sunt nicăieri, ca să-i sară în ajutor, şi hiena câştigă teren. Panica îl îneacă. În acel moment se întâmplă ceva ciudat Pe culmea deznădejdii, se produce un declic…

Un sentiment., o poartă i se deschide în spirit Are impresia că iese din EL însuşi şi se vede din exterior. Impresia că acea oroare i se întâmplă altcuiva, iar EL o observă de departe.

La capătul panicii, descoperă detaşarea la şi cum pielea sa nu ar mai fi viabilă, se degajă din ea. Încearcă să mai fie obnubilat de propria lui supravieţuire. Existenţa sa nu i se mai pare a fi decât un fenomen printre multe altele. Nici mai interesant, nici mai puţin interesant decât celelalte.

Îşi transcende complet frica de hienă. Îşi spune că, la urma urmei, nu are nimic contra ei. Acea fiară nu încearcă decât să-i hrănească pe ai săi. Trebuie că e la fel de epuizată şi descurajată ca el. Îi percepe teama de a-şi vedea prada scăpând. Simte acea hienă cuprinsă de teama că se va înapoia dezamăgită, fără nimic de mâncare pentru progeniturile ei.

În mod normal, hienele nu se hrănesc decât cu stârvuri în stare de descompunere avansată. Faptul că aceasta atacă o carne care merge pe picioarele ei este deja

semnul unei mari ambiţii. Îşi aminteşte că a observat de departe grupuri de hiene. Le-a văzut hrănindu-şi puii prin regùrgitarea cărnii şi-şi aminteşte mirosul pestilenţial care înconjoară ospeţele acestor animale. Mâncând cadavre putrede, le preiei duhoarea.

Poate că tocmai de aceea se îndâijeşte aşa de tare urmăritoarea din spatele lui, pentru a-şi scoate neamul din mirosul de putrefacţie, aducându-i carne nefezandată.

Ar trebui să fie mândru că participă la un asemenea elan. Una peste alta, îşi spune, EL şi hiena au aceeaşi ambiţie: „De a-şi face specia să evolueze”. A-şi ajuta copiii să trăiască mai bine decât părinţii lor.

Hiena speră să izbândească această faptă prin vânătoare. EL se gândeşte s-o reuşească atrăgând fiara într-o capcană.

„A-şi face specia să evolueze”. Această voinţă e cu mult mai interesantă decât grija de „a supravieţui eu însumi cu orice preţ ca să mai fiu pe-aici încă o zi”. Se întreabă dacă n-ar face mai bine să se lase mâncat. Ar fi o noutate în materie de comportament. Resemnarea vânatului în vederea ameliorării calităţilor vieţii animalului de pradă. Ideea îl face să-şi încetinească puţin goana.

Ei bine: să se termine odată. Încetineşte şi mai mult însă chiar în acel moment, distinge o mişcare pe înălţimi. Un fel de păsări cocoţate pe o creangă, dând din braţe. Din braţe?

A ajuns la marele copac! Iar acele păsări ciudate sunt semenii lui, care-i fac semne pentru a-l anunţa că sunt gata.

Se repede în direcţia lor.

8. OMUL DIN CASTELUL ÎNALT-Lucrèce Nemrod gonea agăţată de ghidonul motocicletei sale cu ataş Guzzi. Cu ochelarii de mica, şapca de piele şi părul roşcat

fluturând în vânt, ducea cu gândul la acele prime aviatoare pornite să cucerească cerul.

Dudui din supape pentru a depăşi un camion care o incomoda, apoi îi făcu o coadă-de-peşte. Îi adresă şoferului un gest sugestiv cu degetul mijlociu, înainte de a băga din nou viteza.

Lângă ea, în ataşul motocicletei, se găseau tot felul de obiecte heteroclite: corzi, sfori, pături, arcuri de saltea, galerii de perdele, bucăţi de carton, plus o grămadă de fierărie care zăngănea la fiecare viraj. De departe, părea să transporte în permanenţă gunoaie menajere sau resturi de pe un şantier.

Pe rezervorul de benzină era pictat un portret al lui Gandhi fumând un chiştoc. Pe placa de înmatriculare stătea scris: „Infernul era plin, aşa că m-am întors aici".

La mijlocul periferiei, apăsă acceleratorul la maximum şi deschise casetofonul hi-fi care făcu să răsune o arie barbară, cvasitribală, operă a unei vechi formaţii hard-rock revenită la modă, *Thunder*", cu AC/DC. îşi vârî o lamă de gumă în gură şi începu s-o mestece în ritmul muzicii. Coti pe Porte des Lilas, afundându-se în suburbii.

Ajunse în sfârşit în zona unde se spunea că locuia Isidore Katzenberg. La adresa indicată, nu descoperi decât un teren viran. Opri muzica, tăie contactul, studie din priviri împrejurimile, ridică la ochi şi binoclul, o relicvă din Primul Război Mondial, şi sfârşi prin a înţelege. În realitate, castelul, reşedinţa care-l adăpostea pe Isidore Katzenberg, era un castel... de apă. Construcţia consta într-un enorm edificiu de beton, cu baza formată dintr-un con cu vârful în sus şi partea superioară ca un con cu vârful în jos. Tot ansamblul semăna puţin cu o clepsidră.

Îşi retuşă rujul de buze închis, privindu-se în oglinda retrovizoare. Un simplu refl & c. Ştia că, la o primă

întâlnire, frumuseţea o ajuta să câştige zece minute. Apoi, sări din şa şi porni printre bălării.

Cu cât examina mai mult acea fortăreaţă, cu atâta înţelegea cât de abilă fusese ideea de a se instala acolo. Castelele de apă sunt atât de integrate în peisaj, încât nimeni nu le mai acordă atenţie, în orice caz, e dificil să-ţi imaginezi că cineva şi-a stabilit acolo domiciliul.

Merse printre buruieni, mărăcini şi frigidere abandonate. Câteva carcase de maşini rugineau vizitate de hoarde de şobolani maţ mult sau mai puţin organizate.

Isidore Katzenberg nu avea telefon, aşa că tânăra fusese nevoită să se ducă direct la faţa locului, fără a putea stabili o întâlnire. De aproape, turnul de apă părea abandonat. Afişe politice şi reclame ale cluburilor de întâlnire pe Internet tapisau pereţii circulari. Toate la un loc alcătuiau o saltea de hârtii multicolore care se întrerupea la înălţimea unui lipitor de afişe cocoţat pe umerii unui coleg. Mâigălituri trasate cu sprayul depuneau mărturie despre voinţa găştilor de adolescenţi de a-şi delimita teritoriul.

Ocolind clădirea, Lucrèce Nemrod distinse în sfârşit o uşă din fier corodat, şi ea pe jumătate acoperită cu un strat gros de afişe. Deasupra nu era scris niciun nume, nu avea ciocan, nici sonerie, nimic care să sugereze prezenţa unui locatar.

Bătu în metal. Niciun răspuns. Lucrèce nu ezită. Scoţând dintre cupele sutienului un cuţit elveţian, îi scoase lama. Voia să aibă conştiinţa împăcată: stătea cineva ascuns în cutia aceea de conserve, sau colegii săi o duseseră de nas? Broasca era solidă şi avu de luptat până să învingă limba de oţel.

— E cineva aici?

Intră fără ceremonie, pentru a se pomeni într-o mare

sală conică. Un soi de tip indian din beton armat. Înaintă. Poate că, îşi spuse, Profesorul Adjemian fusese într-adevăr ucis de un asasin în serie, intrat prin efracţie, la fel ca ea. În cazul ăsta, tânărul inspector de poliţie ghicise.

— E cineva? întrebă Lucrèce încă o dată, înaintând cu prudenţă.

Fu gata să se împiedice. Pardoseala era plină de cărţi. Toată suprafaţa era acoperită în întregime cu volume de toate formele şi mărimile. Din tavan atârnau lămpi prelungi decupând ici şi colo în întuneric cercuri de lumină galben-crudă şi lăsând între ele zone tenebroase.

Lficrèce Nemrod călca peste cărţi. Erau acolo eseuri, dicţionare, benzi desenate, albume de fotografii dar, mai ales, o mare cantitate de romane. Se poticni de Edgar Allan Poe, François Rabelais, Jonathan Swift, Philip K. Dick. Îl strivi sub tălpi pe Victor Hugo, alunecă pe Flaubert. Alexandre Dumas o făcu să se dezechilibreze, Jerzy Kosiński îi refăcu aplombul.

În mijlocul sălii, se rezemă de o coloană uriaşă care susţinea partea superioară a edificiului.

— E cineva aici? strigă ea, pentru a treia oară.

Drept răspuns, îi ajunseră la urechi zgomote de apă trasă şi de uşă care se deschide şi se închide la loc. Gâlgâieli de robinet deschis, jet risipit de mâini care se spală. În sfârşit, o umbră imensă întunecă plafonul.

— Isidore Katzenberg?

Se apropie. Silueta sferică se înfipsese într-un fotoliu, în faţa unui birou alcătuit din cărţi groase. Întrucât acesta nu era situat într-un cerc de lumină, încă nu-l distingea pe proprietar. Semăna cu un ou pus în cupă.

Fără a-i da nici cea mai mică atenţie intrusei, silueta sferică luă o telecomandă şi dădu drumul „Simfoniei Lumii Noi”, de Dvořák. Apoi, deschise un laptop şi începu să

tasteze pe keyboard.

— Isidore Katzenberg? întrebă tânăra ziaristă, cât putea de tare, pentru a se face auzită peste vuietul muzicii.

Tot niciun răspuns. Celălalt continua să pianoteze în cadenţă. Lucrèce hotărî totuşi să se avânte, ca şi cum ar fi fost convinsă că n-avea să piardă niciunul dintre cuvintele ei.

— Mă numesc Lucrèce. Lucrèce Nemrod. Sunt reporteră ştiinţifică \ & „*Le Guetteur moderne*. Mi s-a spus că m-aţi putea ajuta să redactez un articol în legătură cu paleontologia.

Omul încetase să scrie şi, cu toate că încă nu-i vedea chipul, era sigură că acum o asculta.

— Ideea mea ar fi să scriu un material amplu, atât despre originile omului, cât şi despre asasinarea Profesorului Pierre Adjemian. Acest om se lansase în căutarea strămoşului nostru, strămoşul tuturor strămoşilor. Declara că îl găsise… Sunt sigură că a fost omorât ca să nu vorbească.

Se apropie şi mai mult de silueta care respira încet în fotoliu.

—… Ar putea ieşi un articol senzaţional. Un amestec de roman poliţist şi anchetă ştiinţifică. Trebuie să descoperim secretul Profesorului Adjemian. Atunci, vom avea răspunsul la întrebarea: „De unde venim?”

În sfârşit, sfera vie scoase un sunet.

— Nu.

— De ce „nu?

— Nu, nu e un subiect bun.

Glasul era suav, aproape gingaş. Un glas de copil. Cum putea ieşi o voce ca asta dintr-o asemenea masă de carne? se întrebă tânăra. „Simfonia Lumii Noi” deveni mai intensă.

— Dar de ce? întrebă ea.

Omul nu răspunse. Nu se mişcă. Îi simţea privirea scrutând-o. În semn de ofrandă, Lucrèce întinse spre birou cartea de vizită.

— Dacă vă hotărâţi să-mi daţi o mână de ajutor, iată coordonatele mele. Aveţi aici adresa mea, numerele de telefon, e-mail-ul. Căutaţi-mă când doriţi, acasă sau la telefonul mobil. Nu mă despart niciodată de el.

— Un telefon mobil? Pacostea aia care sună în cinematografe, în baruri şi-n toate locurile odinioară atât de liniştite?

— Al meu e pus în permanenţă pe vibrator. Nu deranjează niciodată pe nimeni. Cu el, nu mă mai simt ca un câine fără lesă. Deci, mă puteţi găsi oriunde m-aş afla. Haideţi, nu mă abandonaţi.

O mână dolofană ieşi din umbră, apucând cartea de vizită.

— Deci, acceptaţi? se interesă Lucrèce Nemrod, cu speranţele renăscându-i.

Masa de carne se foi în fotoliu.

— În niciun caz.

— Şi de ce anume?

— Dacă eşti aici, înseamnă că i-ai propus deja subiectul dumitale lui Thénardier, şi ţi l-a refuzat. N-o pot suferi pe Thénardier. E incultă şi vulgară Nu şi-a obţinut postul decât prin intrigi. Totuşi, în privinţa dumitale, a avut dreptate. Paleontologia nu e un subiect interesant. Nimănui nu-i pasă de veriga lipsă. Logic, Trecutul nu mai interesează pe nimeni. Oamenii cumpără ultimele noutăţi şi ascultă prognozele meteorologice pentru săptămâna viitoare. Viitorul e cel care îi preocupă. Trecutul este demodat. Anticarii dau faliment. Genealogii închid prăvălia Maşinile de ocazie nu se mai vând. La primele riduri,

bătrânii sunt ascunşi în aziluri. Zău aşa, pe cine mai poate interesa trecutul?

Lucrèce simţea privirea omului, îndreptată asupra ei, din ce în ce mai intensă.

— …Pe cine? Poate că tocmai pe cei care au o problemă cu trecutul lor. Cred că ştiu de ce pui atât de mult la suflet acest subiect, domnişoară.

Lucrèce Nemrod făcu un pas imperceptibil înapoi.

— Nu ştiţi nimic despre mine, articulé ea.

Omul continuă cu vocea sa mică:

— Ba da. E de ajuns să te observ, să te ascult bine, şi înţeleg. Eşti… orfană.

Lucrèce încremeni.

— Stilul dumitale de a-ţi alege expresiile este foarte semnificativ. „Nu mă abandonaţi”. „Un câine fără lesă”. În fine, referinţă supremă, pentru a evoca veriga lipsă, ce expresie ar fi mai încărcată de sensuri decât „strămoşul strămoşilor”?

Capul său înaintase puţin din umbră, iar Lucrèce putu observa un creştet pleşuv.

— De fapt, continuă el, îţi imaginezi că, scoţându-l din ascunziş pe strămoşul strămoşilor noştri, strămoşul „tuturor” strămoşilor, vei dispune de cel puţin un înaintaş cunoscut.

Deveni ţeapănă. Cum putea un glas atât de dulce să profereze asemenea cuvinte dure?

— Nu-mi plac orfanele. Sunt lipicioase.

De data asta, mersese prea departe; Nu se mai putu stăpâni. Palmai se repezi. Dar omul o evită rapid, îi blocă încheietura mâinii şi împinse cu putere braţul subţire. Fata căzu pe spate. Cărţile îi amortizară şocul. Se ridică repede, îşi netezi părul roşcat şi mitralie întunecimea cu ochii ei smaraldini.

— Nu eşti decât un imbecil. Un individ stupid, un idiot, un… o… o pizdă!

Aproape gâfâind, scuipă:

— Ştii ceti zic dumitale, orfanele? N-ai decât să crăpi în bârlogul ăsta, cu toate grămezile astea de cărţi şi frazele dumitale preţioase şi bune de nimic!

Şi, cu aceste cuvinte, plecă, trântind din răsputeri poarta metalică a castelului de apă.

9. ŞO PE FIARĂ

Când hiena trece pe sub ramura joasă a marelui copac, toţi membrii hoardei cad asupra ei.

Când sunt mai mulţi contra uneia singure, rolurile pot în sfârşit să se inverseze. Specia vânată devine specia vânătoare. Încercuită de mulţime, hiena nu se lasă totuşi uşor învinsă. Se cabrează. Nările ei eliberează vapori pestilenţiali. Îşi dezveleşte colţii şi rânjeşte, pentru a-şi sfida mai bine adversarii.

Şeful hoardei dă semnalul. De îndată, toţi masculii dominanţi se agaţă de labele fiarei, pentru a o sili să se culce. Masculii inferiori se grăbesc să înainteze pentru a o lovi şi se retrag cu repeziciune. Femelele ţipă cât pot de tare, ca să asurzească animalul.

EL rămâne la distanţă, contemplând scena de departe, în timp ce-şi trage răsuflarea Fiecare la rândul lui. EL şi-a jucat rolul, acum poate să se odihnească, admirând curajul duşmancei sale.

Hiena nu se dă bătută. Mai găseşte forţa de a schilodi un mascul tânăr care, voind se lovească peste bot, se pomeneşte cu mâna muşcată. Îşi înfige dinţii în mai multe coapse din apropiere. Azvârle din labe, răsturnând mai mulţi masculi dominanţi care i s-au agăţat de picioare. Dar urmărirea a consumat mult din resursele fiarei şi, sub masa atacatorilor, încheieturile i se înmoaie. Din acel

moment, i se aplică atât de multe lovituri încât cade, parcă preferând să adoarmă acolo decât să lupte în asemenea condiţii.

Văzând-o că nu mai mişcă, masculii tineri îi trântesc şuturi viguroase în cap, sub strigătele tot mai stridente ale femelelor care-i încurajează s-o ucidă.

O clipă, EL simte dorinţa de a ajuta hiena Dar se reculege repede. Trebuie să se gândească neapărat la altceva. Înalţă capul şi contemplează norii. Chiar în toiul acelui tărăboi, cerul pare nepăsător. Observă norii auriţi care se deapănă graţios.

Primeşte o jerbă de sânge în faţă şi se decide să se îndepărteze de carnagiu, căţărându-se printre ramuri pentru a-şi urma nestingherit contemplarea cerurilor. Norii sunt la locul lor, abia mişcându-se, ca şi cum n-ar fi niciodată grăbiţi, niciodată neliniştiţi, niciodată în pericol. Ridică mâna, într-un efort de a-i prinde, şi nu reuşeşte. Sare, dar tot nu ajunge. Se urcă pe cea mai înaltă creangă a copacului şi, stând într-un echilibru precar, încearcă din nou să atingă norii. Dar norii sunt şi acum prea sus.

Păcat.

Jos, membrii hoardei au terminat de masacrat hiena. Printre atacatori sunt câţiva răniţi dar, în general, au suferit pagube minime. Fiecare îşi linge rănile. EL observă de sus sfâşierea acelei fiare care i-a stârnit o asemenea teamă. Stranie senzaţie, să-şi vadă adversară redusă la o grămadă de carne aburindă. Stranie senzaţie, s-o vadă pe acea pionieră a speciei ei răsplătită atât de crud pentru vitejia sa.

Dar aceasta este una dintre marile reguli ale naturii, pionierii trebuie să servească drept martiri, pentru a informa mai bine generaţia următoare cu privire la limitele care nu pot fi depăşite prea repede.

După ce şi-a regăsit suflul, EL se hotărăşte să coboare pentru a se alătura alor săi. Se agaţă de o liană şi se lasă să alunece spre ramurile inferioare.

10. MICĂ VIZITĂ NOCTURNĂ

Lucrèce Nemrod se lăsa să alunece pe coarda pe care o legase de balustrada din fier forjat a balconului. La aşa ceva, se pricepea bine.

În orfelinat, fusese poreclită „şoricuţa”. Nu numai din cauza staturii sale scunde, care-i permitea să se furişeze oriunde voia, ci şi graţie capacităţii sale de a ronţăi nervii contemporanilor până cedau capriciilor ei.

Între etaje, fata îşi spuse că n-aveau s-o împiedice pe ea o Chris tiane Thénardier, un Franck Gauthier sau chiar un Isidore Katzenberg să meargă până la capătul anchetei sale asupra originilor omenirii. Avea să îi ataşeze un nume asasinului sau asasinilor Profesorului Adjemian şi avea să străpungă secretul.

Strămoşul strămoşilor noştri.

Strămoşul tuturor strămoşilor.

Sări pe balcon. Fereastra de la apartamentul paleontologului era închisă. Scoase de la piept cuţitul elveţian şi alese o lamă plată, pe care o strecură fără prea mari dificultăţi între batantele ferestrei, pentru a ridica tachetul care ţinea cerceveaua închisă. Drumul era liber.

Pentru acea misiune de comando, se echipase cu un trening negru şi-şi legase pletele roşcate într-o coadă-de-cal. Ca să-şi înăbuşe zgomotul paşilor, purta mocasini cu talpă de crep. Un picior trecu peste pervaz, apoi şi celălalt şi călca delicat pe mochetă, aprinzându-şi lanterna.

Se afla în biroul victimei. Păreau s-o aştepte nişte oameni. Se grăbi să lumineze împrejurimile şi recunoscu scheletele maimuţelor spânzurate de suporţi. Lumina vie a lanternei lăţea zâmbetele vide ale craniilor, ca şi cum toate

s-ar fi bucurat că venise la ele în vizită.

— Salut, maimuţelor.

Umbrele găurite se întindeau până-n tavan.

— Ştiţi voi cumva cine l-a omorât pe profesor?

Drept răspuns, gorila lăsă să scape un mic fluture de noapte care se instalase cu domiciliul în maxilarul ei şi, neînţelegând de ce se făcuse dintr-odată atâta lumină în plină noapte, preferă să zboare zgomotos prin cameră, pentru a-şi manifesta nemulţumirea.

Lucrèce Nemrod plimbă fasciculul lanternei de la un perete la altul. Distingea în atmosferă ceva impalpabil şi totuşi gros: misterul în suspensie. Ca un nor negru care nu cere decât să fie spart pentru a-şi dezlănţui furtuna.

Chiar în acel moment, afară, un fulger brăzdă cerul, urmat de un tunet Iat-o că venise şi ea, furtuna. Intermitent, străfulgerări albe luminau încăperea.

Lucrèce deschise dosarul „Presă" şi frunzări din nou paginile. Profesorul Adjemian îşi evoca acolo cercetările din Tanzania asupra verigii lipsă şi vorbea despre un şantier nou pe malurile fluviului Olduvai. „Cu următoarea ocazie, voi ridica voalul de pe cel mai mare dintre toate secretele: adevărata origine a omenirii", anunţa el, într-un interviu. „*Stupete gentes*", cum spuneau romanii. „Oameni, pregătiţi-vă să rămâneţi uluiţi".

În alte tăieturi din presă, alţi paleontologi îşi etalau totala lipsă de interes, dacă nu chiar dispreţul, faţă de lucrările Profesorului Adjemian. „Pentru moment, nu a scos la lumină niciun os fosilizat de mare importanţă".

Un mic zgomot o alertă pe Lucrèce. Stinse imediat lanterna şi rămase nemişcată.

Zgomotul se întrerupse. Se reluă. Era cineva în cameră. Fata ezită, apoi aprinse lantefna din nou şi-i îndreptă fasciculul drept în direcţia locului de unde i se

părea că răsuna un scârţâit mărunt pe mochetă. Un botişor, mustăţi, lăbuţe trandafirii. Un şoarece rodea o hârtie, în coşul de gunoi. Descoperit, fugi.

La şoarece, şoarece şi jumătate. Ziarista se aşează pe jos, luă lanterna între dinţi şi începu să desfacă unul câte unul toate ghemotoacele de hârtie. Descoperi astfel o scrisoare care spunea: „Acum ştiu că zilele mele sunt numărate. Vor încerca să-mi pună pumnul în gură, căci secretul meu e prea stânjenitor.

Evident, dezvăluirile mele vor pune într-o situaţie penibilă ansamblul comunităţii ştiinţifice, ale cărei convingeri vor fi totalmente răsturnate. Totuşi, aici este vorba de adevăr şi împotriva adevărului nimeni nu are nicio putere. Degeaba vor încerca să-l împingă la fund, întotdeauna va sfârşi prin a ieşi iarăşi la suprafaţă. Aşa că, te rog, te rog pe tine, cel care citeşti aceste rânduri, ajută-mă. Iar dacă mă ucid, transmite-mi secretul în jurul tău, ca să nu dispară odată cu mine”.

Lucrèce Nemrod continuă să mătură camera cu raza lanternei. Deasupra fotoliului de la birou, lumină un desen umoristic. În ramă, un peştişor discuta cu alt peşte, mult mai mare. În bula de dialog scria: „Mămico, se pare că unii dintre noi au ieşit din apă ca să umble pe uscat, spune-mi, cine sunt?” Mama răspundea: „A în majoritate, nemulţumiţii”.

O mână tăiase apăsat, cu carioca neagră, cuvântul „nemulţumiţii”, înlocuindu-l cu „angoasaţii”.

Titlul caricaturii era: secretul evoluţiei.

Lucrèce se pregătea să-şi continue investigaţiile, când auri din nou un zgomot slab. De astă dată, nu mai era vorba de un şoarece. Un clănţănit în broasca de la intrare. Fata stinse precipitat lanterna şi se ascunse după uşa bucătăriei. O auri pe cea de la palier cedând. Cineva intra

în casă.

Un nou fulger o ajută să distingă, prin gaura cheii, un om de statură mijlocie, într-un impermeabil ud. Avea în mână o geantă ce părea destul de grea, în care scotoci pentru a scoate o mască de maimuţă pe care şi-o puse pe faţă înainte de a aprinde la rândul lui o lanternă

Un spărgător? Puţin probabil. Acum mânuia un bidon mare cu benzină pe care începu să-i verse peste mochetă, prin toate camerele şi mai ales în birou. Reveni apoi la intrare şi luă o cutie de chibrituri. Scăpără unul şi, înainte de a-l arunca spre benzină îi contemplă o clipă flacăra.

Fascinaţia focului. Acea secundă de ezitare îi fu suficientă lui Lucrèce Nemrod pentru a se arunca asupra intrusului. Dintr-o mişcare, stinse chibritul şi profită de efectul surpriză pentru a trânti un genunchi între picioarele individului. Omul gemu. Prin găurile măştii simiene, distinse doi ochi uimiţi şi îndureraţi. Înainte ca intrusul să înţeleagă ce i se întâmpla, se grăbi să-i aplice un pumn în burtă un lat de palmă în mărul lui Adam, şi dintr-o cheie de braţ îl trânti la podea, cu mâna răsucită la spate.

Încă o dată, fulgerul sfâşie cerul violet şi toate obiectele din apartament trepidară. Reflexele pârâiaşelor de apă pe geamuri păreau să zgârie tapetul de pe pereţi.

— Cine eşti dumneata? Ce cauţi aici?

Accentuă apăsarea asupra braţului. Omul era conştient că, aşa cum îi apucase cotul, ajungea doar un mic gest pentru a-i luxa umărul, şi scoase un mormăit înăbuşit de mască.

— Voiai să distrugi indiciile, nu-i aşa? Haide, vorbeşte! Cine eşti?

Vru să-l întoarcă pentru a-i scoate masca, dar individul profită de efortul ei pentru ca, dintr-o mişcare, să

se degajeze rapid şi s-o ia la fugă cu toată viteza spre scară. Lucrèce se lansă pe urmele lui.

— Opriţi-l! strigă în direcţia porţii de jos.

Dar omul cu impermeabil era deja în stradă, pierdut în mulţimea de oameni uzi care se întorceau acasă cu capetele între umeri.

O fiinţă omenească anonimă, printre sute de alte fiinţe omeneşti anonime.

11. HOARDA LUI

Îi priveşte pe cei din hoarda lui.

Ai lui stau dispuşi în cerc, împrejurul cadavrului hienei

Nu ştie câţi sunt.

Nu ştie să numere mai departe de cifra cinci, deduce EL, privindu-şi degetele mâinii drepte. Dincolo de cinci, urmează „mulţi”, în hoardă, deci, sunt „mulţi”.

Nu le cunoaşte numele. Nu au nume. EL îi identifică după locul fiecăruia în ierarhia hoardei sau după caracteristicile fizice particulare.

Personajul cel mai important este şeful de hoardă. Are spatele acoperit cu o blană uşor argintată. Se pare că faptul de a deţine puterea îi schimbă culoarea pai ului. În orice caz, EL observă rămas culii de aceeaşi vârstă, dar lipsiţi de putere, au spatele mai închis.

Şeful hoardei nu e foarte înalt, dar are umerii laţi şi pieptul bombat. Este susceptibil şi agresiv. Obişnuieşte să le dea tuturor mici lovituri în cap, pentru a le aminti că el e şeful. Dacă un mas cui vrea să-i conteste puterea, această mică lovitură are tocmai rolul de a-i aminti: „Sau îmi primeşti loviturile, sau te lupţi cu mine”.

În faţa unui pericol, şeful hoardei nu stă pe gânduri, ci atacă. Se poate numi inconştienţă. Pentru majoritatea celor din hoardă, aşa ceva trece mai degrabă drept curaj.

Înainte, şeful de hoardă era ales după o anumită calitate: aceea de a nu se lăsa impresionat de evenimente noi sau necunoscute. Dar, de câteva generaţii încoace, această înţelepciune a ieşit din modă. Este selecţionat cel mai puternic, punct.

În dragoste, şeful hoardei este de o brutalitate la fel de remarcabilă. Când îi propune o împerechere unei tinere femele din haremul lui, are obiceiul de a o trage de urechi, apoi a-i înfige degetele în nări. În timpul actului reproducerii, nu se sfieşte să-şi muşte partenera de gât sau s-o tragă de păr până începe să mugească.

Tocmai, o distinge lângă şef pe prima femelă din harem. Are ochi mari negri şi fese stacojii, cu pielea flască. În calitate de primă doamnă a haremului, se simte întotdeauna obligată să ţipe foarte tare pentru a se exprima. E un lucru util cu ocazia vânătorilor, pentru a speria adversarul, dar cu timpul începe să te cam crispeze.

A doua femelă a şefului de hoardă e mai discretă. Primei femele îi place să-i dea lovituri în cap, ca s-o pună la punct. Aşa că ea se răzbună pe a treia femelă, care stă retrasă complet. Strânge un bebeluş la piept. În timp ce femela a treia alăptează copilul, şeful hoardei nu se poate apropia de ea. Dezgustat, şeful a încercat deja de mai multe ori să omoare puiul.

EL continuă să-i treacă în revistă pe ai săi.

În grupul masculilor dominanţi-dominanţi, îi recunoaşte: pe „uriaşul slab”, care-l provoacă încontinuu pe şeful hoardei ca să vadă dacă nu începe să îmbătrânească: în dreapta lui, „cel ce şi-a pierdut o ureche” nu aude decât pericolele care vin din dreapta; mai este „cel care are un sex prea lung”, al cărui organ reproducător se târăşte pe pământ când aleargă în patru labe: în sfârşit, mai este cel numit „răsuflare puturoasă”. E

vorba de un mascul nu prea robust, dar a cărui simplă deschidere de gură îi aruncă pe adversari în semicomă.

În spatele lor stau cantonaţi masculii dominanţi-dominaţi. Aceştia simt tineri, sau bătrâni dominanţi-dominanţi învinşi de alţi dominanţi-dominanţi. Adeseori, se bat între ei pentru a determina cine va avea cinstea de a-i provoca pe dominanţi-dominanţi la luptă. Mai departe, masculii dominaţi-dominaţi care nu provoacă pe nimeni şi nu fac decât să stea gata de a-şi ajuta superiorii când aceştia îi solicită prin strigăte sau prin lovituri în cap.

Mai e şi fostul şef de hoardă. În mod normal, ar fi trebuit să fie abandonat, căci nu mai e atât de puternic. Totuşi, are mirosul atât de sensibil încât ştie să deosebească plantele care se pot mânca de cele care otrăvesc. Această ştiinţă este indispensabilă pentru supravieţuirea hoardei. Prin urmare, e lăsat să trăiască.

EL îi vede şi pe masculii bolnavi sau schilodiţi la vânătoare. Aceştia sunt consideraţi „toleraţi”, – cu condiţia să nu încetinească grupul. În realitate, sunt păstraţi mai mult pentru a servi drept carne macră cu ocazia atacurilor fulgerătoare ale animalelor de pradă. În viaţa cotidiană, sunt calul de bătaie al tuturor. Nu au dreptul să se atingă de femele şi, la masă, nu mănâncă decât bucăţile abandonate de restul hoardei.

Mai departe, spre stânga, un grup de femei se ciorovăiesc. Acolo sunt femelele masculilor dominanţi-dominanţi sau ale celor dominanţi-dominaţi şi câteva fecioare care încep să simtă cu putere hormonii sexuaâi. EL se apropie şi constată că o femelă tocmai se pregăteşte să nască. Hoarda se măreşte în direct Abia expulzat din pântecele matern, puiul se ridică pe labele lui. Femela taie cu dinţii cordonul ombilical şi, în timp ce-i oferă mamelele, se hotărăşte ca pe această odraslă să mo depună imediat

pe pământ căci deja a pierdut prea mulţi pui din neglijenţă.

EL continuă să-şi observe hoarda adunată în jurul resturilor hienei. Mai spre dreapta e grupul de copii, iar şi mai departe, grupul bătrânilor.

Şi, în sfârşit urmează EL-însuşi. Când El se gândeşte la EL, îşi spune doar „eu”. Odată, s-a văzut oglindit într-o baltă.

„Eu” nu are nimic deosebit

12. ISIDORE KATZENBERG

loicrece Nemrod îşi întâlni colegii în Braseria alsaciană”. În interiorul pletoricei redacţii a revistei JLE *Guetteurmodeme*”, aceştia deveniseră, într-un fel, banda „ei”. Stăteau în picioare, cu faţa la tejghea, discutând viaţa internă a săptămânalului.

— ...Şeful rubricii literare a publicat un roman şi, casă fie sigur că are cel puţin o cronică favorabilă, a scris el însuşi articolul, sub pseudonim, anunţă Florent Pellegrini.

Hohot general de râs. Comandară încă un rând de beri.

Apoi, trecură la masă Lucrèce Nemrod se aşează lângă Franck Gauthier, şi ea cu o halbă în mână. Un ospătar cu şorţ lung albastru aduse o serie de farfurii aburinde, pline de cărnuri diverse şi variate: caltaboşi, cârnaţi de Frânefort, picioare de porc pane, pulpe fierte, toate garnisite cu o salată de varză lejer acidă.

— Ei, şi cum a mers întâlnirea cu Isidore Katzenberg? se interesă şeful rubricii ştiinţifice.

Tânăra îşi scutură pletele roşcate.

— Nu prea rău, mulţumesc. Dar cred că prefer totuşi să anchetez singură. Am revenit la locul crimei, aseară, şi am dat peste ceva deloc banal. A apărut un vizitator

misterios, cu o mască de maimuţă pe faţă şi o canistră cu benzină în mână. Voia să carbonizeze totul pe loc. Pentru un ucigaş în serie, pare o comportare cam ciudată, nu?

— L-ai prins?

— Mi-a scăpat printre degete. În plus, alerga repede. Păcat, altfel jur că aş fi ştiut să-l fac să vorbească!

Departe de a fi impresionaţi, amatorii de varză acră făcură mutre îndoielnice. Cu gura plină, Florent Pellegrini exprimă opinia generală:

— E, în orice caz, Thénardier n-o să te lase în veci să publici subiectul ăsta şi, fără Katzenberg, indiferent ce ricoşeuri mai apar, n-ai nicio şansă să reuşeşti.

Franck Gauthier confirmă:

— Haide, recunoaşte c-a ieşit prost cu grăsanul ăla. Acum ţi-o putem mărturisi, ţi-am făcut o farsă. Voiam să-ţi mai potolim entuziasmul pentru „originile omenirii”. Orice i-ai fi zis, te trimitea la plimbare, Katzenberg. Aşa e el. Nu vrea să mai aibă de-a face cu nimeni.

Lucrèce Nemrod rămase cu furculiţa în aer, încruntând sprâncenele:

— Şi cine e de fapt, tipul ăsta?

— Katzenberg? Un nebun de legat, tranşă Gauthier.

Florent Pellegrini îşi privea fix halba de bere, ca şi cum ar fi fost un glob de cristal.

— Nu, e posibil să fi cam deraiat în ultima vreme, dar eu l-am cunoscut bine şi pot afirma că, la vremea lui, a fost unul dintre cei mai mari ziarişti din Paris.

Aşteptă ca ospătarul să înlocuiască farfuriile goale cu altele, după care continuă;

— Eram cunoscut când nu era nici chel şi nici obez, şi în niciun caz nu trăia închis într-un turn, departe de lume. Pe-atunci, era în poliţie şi lucra ca expert la centrul medico-legal. Se specializase în analiza micro-indiciilor:

fire de păr, pete suspecte, diverse amprente. Doar studiind un fir de păr, se povesteşte, era capabil să precizeze sexul, vârsta, nivelul de stress al celui căruia îi aparţinuse şi dacă respectivul consuma droguri. Pentru el, era ca un joc de-a enigmele. Dar îl frustra puţina importanţă atribuită cercetărilor lui în timpul proceselor. Concluziile lui nu erau decât rareori abordate de magistraţi şi juraţi. Aşa că, s-a reconvertit la gazetăria ştiinţifică. Acolo, cunoştinţele lui tehnice l-au ajutat să redacteze articole asemenea unor anchete poliţieneşti. Era o inovaţie, ca reporterul să ţină cont de propriile lui observaţii pe teren, mai degrabă decât de comunicatele în limba de lemn a oficialilor. Publicul a ajuns să-i recunoască „laba" aparte şi în curând a dobândit un mare renume prin toată presa. De unde şi porecla de „Sherlock Holmes ştiinţific".

— De fapt, nu făcea decât să-şi exercite „normal" meseria, interveni Kevin Abitbol, ştergându-şi gura slinoasă cu un şerveţel alb de hârtie deja foarte mânjit Problema e că majoritatea ziariştilor au devenit atât de blazaţi încât nu-i mai roade nicio curiozitate. Din lene, se mulţumesc să transcrie pe loc tot ce li s-a spus şi rescriu de mii de ori aceleaşi articole, construite în acelaşi mod.

Florent Pellegrini nu luă în seamă întreruperea.

— Isidore Katzenberg ar fi trebuit să fie avansat şef al rubricii ştiinţifice în locul lui Gauthier. Nù-i aşa, Franck?

Celălalt se încruntă.

— Mda, poate, dar nu eu sunt de vină că a păţit o belea.

— Ce fel de belea? întrebă Lucrèce Nemrod.

— Stătea aşezat liniştit în metrou, când în vagon a explodat o bombă cu gaze şi cuie ruginite. Un atentat terorist. Pe el l-a protejat bancheta, dar era oră de vârf şi a ieşit un carnagiu. F-rin fum, s-a târât printre cadavre

sfârtecate, încercând să vină în ajutorul răniţilor.

Clătinări tăcute din cap în jurul mesei, unde majoritatea convivilor nu-şi pierdeau totuşi pofta de mâncare şi continuau să se îndoape într-o veselie cu cârnaţi şi pulpiţe. Printre clefăielile masticaţiei, Pellegrini continuă:

— După atentat, a stat închis în casă o săptămână, fără să se spele, fără să mănânce, practic fără să doarmă. În urma acestei faze de prostraţie, a vrut să ia armele, să-i găsească pe asasini şi să-i lichideze unul câte unul. Pe urmă, a descoperit că incidentul era legat de o poveste complicată diplomatică şi, în plus, Franţa le vindea armament ţărilor comanditare ale atentatului. Nu se putea face nimic. Atunci, s-a închis în sine însuşi. A început să se îngraşe, a scris tot mai puţine articole şi, ca să încheie, şi-a cumpărat castelul de apă pentru a se izola, pentru a rămâne definitiv departe de lume.

— Un turn de fildeş… sugeră Kevin Abitbol.

— …Sau un mormânt, preciză Gauthier.

Chelnerul le aduse al enşpelea rând de beri şi toţi se grăbiră să-şi golească halbele, ca pentru a digera mai uşor strania poveste. Lucrèce Nemrod bău şi ea o duşcă zdravănă.

— Şi pe urmă, a apărut cartea, adăugă Florent Pellegrini.

— Ce carte? vru să ştie stagiara.

— Un roman bizar. Sub pretextul unei simple povestiri de aventuri şi suspense, volumul propovăduia non-violenţa activă. A dtit-o şi a recitit-o până când a înţeles sensul ascuns al textului. Pentru Isidore, asta a fost o revelaţie. Atunci a tras concluzia că inamicul lui personal nu erau teroriştii în particular, ci violenţa în general.

— Şi a reînceput să scrie, dar articolele erau prea

polemice! sublinie Gauthier.

— Isidore Katzenberg, singur contra tuturor violenţelor din lume: contra teroriştilor, a ucigaşilor de copii, a torţionarilor... Cu o asemenea înverşunare, încât articolele lui nu mai erau publicabile nici în „Le Guet*teur moderne.”,* nici în alte periodice.

— Era un „anti-violent” prea violent, precizà Kevin Abitbol. Există limite, chiar şi în denunţarea răului. Sau plâns ambasadele, Quai d’Orsay[1] i-a cerut concedierea. A fost dat afară şi s-a pomenit izolat de-a binelea, în castelul său de apă.

— Între timp, şi-a păstrat un mare credit din partea cititorilor, care nu L-au uitat, ca şi din partea direcţiei, unde încă mai are susţinători. În privinţa asta, Lucrèce, nu te-am minţit, afirmă Florent Pellegrini.

Reporterii oftară şi începură să se reconforteze cu un nou platou de cărnărie sărată, pe care şi-o împărţiră echitabil în farfurii.

13. FESTINUL

Toţi îşi afundă mâinile lacome în carnea fremătândă.

Cu hiena, problema e că pute. Emană o duhoare acră şi râncedă. Există organe care miros atât de urât, încât sunt nevoiţi să le mănânce ţinându-se de nas.

În plus, nu e numai mirosul, ci şi gustul. Pentru cine nu a consumat niciodată carne de hienă, e greu de conceput Cel mai amar gust îl au, fără nicio îndoială, perniţele de grăsime ale labelor posterioare.

Personal, nu-i prea place să mănânce hienă. În materie de came, EL preferă categoric să consume erbivore. Au carnea mai dulce, mai fragedă şi niciodată greţoasă. În jurul lui, însă, camarazii par să se delecteze.

1 Sediul Ministerului de Externe din Paris, (n.tr.)

Mai ales cei dominaţi, pentru care înfrângerea unei fiinţe puternice reprezintă întotdeauna o mică revanşă contra vieţii Continuă de altfel să ciupească din răsputeri blana hienei moarte. Cruzimea gratuită a celor slabi.

Burta s-a căscat iar ospăţul devine mai zgomotos. Tot ce conţine hiena se devorează Coada, care se suge până la oscioare. Urechile, cărora li se ling cartilagiile. Până şi gingiile trebuie să fie zdrobite în măsele, pentru a se extrage stropii de suc acidulat pe care-i conţin. Şeful hoardei are de altfel molarii atât de solizi, încât reuşeşte să sfărâme caninii pentru a savura nervul sărat din interior.

„Masculul dominant care nu are decât o singură ureche" înhaţă craniul hienei şi-l striveşte ca pe un fruct copt, pentru a-i scoate creierul. Bulgărele de gelatină trandafirie circulă din mână în mână. Fiecare înghite câte un dumicat, înainte de a-l trece mai departe, vecinului. Iată un ritual important. A consuma creierul adversarilor care te înspăimântă". Instinctiv, toţi îşi închipuie că, degustând creierul fiinţelor care aleargă repede, vor alerga şi ei mai repede; că, devorând creierul celor inteligenţi, vor deveni la rândul loc mai inteligenţi.

Şeful de hoarda sparge cuşca toracică, iar între coaste apar plămânii gălbui.

EL e foarte flămând şi scormoneşte cu degetele prin alveolele spongioase. În contact cu această substanţă moale, îşi aminteşte cum proprii lui plămâni rămăseseră fără aer când încerca să scape de hienă. Se ospătează cu plămânul ei, pentru ca de-acum înainte să respire mai uşor. Trebuie să devoreze cel puţin trei porţii, spre a uita panica din timpul urmăririi.

Copiii apucă rinichii ca să-i apese ca pe nişte bureţi, bând sângele amestecat cu urină al fiarei. „Cel pe care

mama lui nu a vrut să-l pună jos” a început să se joace cu un ochi, pe care-l învârteşte ca pe-o praştie, ţinându-l de nervul optic. Mama sa îl mârâie. Cu mâncarea nu te joci. Trebuie să se grăbească să înghită diversele organe înainte de a se răci.

În jurul lor se strâng deja şacalii, vulturii şi corbii. Cei mai nerăbdători dintre aceşti devoratori de stârvuri nu se pot abţine să grăbească hoarda pentru a le ceda locul. Un şacal îndrăzneşte chiar să înainteze, muşcând un copil. Prima femelă a şefului îi cârpeşte peste bot. Şacalul nu se retrage, ci îşi arată colţii. Asta-i problema, în lumea lor. nimeni nu vrea să stea la locul lui şi deci trebuie să-ţi arăţi neîncetat forţa, dacă vrei să fii respectat la şi cum, de la o ocazie la alta, animalele învinse şi-ar uita înfrângerea şi ar dori să revină la conducerea jocului. Prima femelă ia o piatră şi o aruncă în coastele şacalului, care consimte în sfârşit să se îndepărteze.

Muştele, însă, nu aşteaptă să li se dea nicio aprobare. Sau depus deja pe carne, iar bâzâitul lor se transformă într-un adevărat vacarm.

La cotitura unei anse de viscere, un copil găseşte ficatul. Prima femelă a şefului pretinde imediat această ciozvârtă aleasă.

Fiinţa care se bucură de rangul cel mai înalt este aceea care poate revendica ficatul animalelor ucise, fără ca nimeni să îndrăznească a i-l contesta.

De îndată ce ficatul e devorat, fălcile încep să mestece mai puţin nervos. Nu mai există nicio miză gastronomică importantă.

Intestinul gros degajă un miros într-adevăr prea puternic pentru a fi apreciat de alţii în afara celor dominaţi.

Sătui, membrii hoardei se împrăştie pentru a rumega

zgomotos. Rumegatul este o activitate foarte importantă. Cei ce nu mestecă suficient se îmbolnăvesc adesea. EL a văzut chiar un copil care a murit când încerca să înghită pe nemestecate o trufă de girafă.

Necugetată tinereţe.

14. ŞORICUŢA ŞI ELEFANTUL

Lucrèce Nemrod îşi înfundă în gură o gumă de mestecat mare, cu aromă de lemn-dulce, apoi inspiră adânc aerul rece. Nimic mai bun pentru potolirea nervilor. Abia după aceea, bătu la uşa metalică grea a castelului de apă unde locuia Isidore Katzenberg.

Nu primi niciun răspuns, dar constată că uşa nu era închisă. Intră aşadar şi îl găsi pe Isidore Katzenberg în picioare, în sala conică, citind o carte pusă pe un pupitru de stejar. De astă dată, stătea în plină lumină şi îl putu privi în sfârşit din cap până-n picioare.

La apropierea ei, Isidore înălţă capul, observând-o la rândul său.

Se uitară unul la altul, preţ de-un îndelungat minut de tăcere.

Isidore Katzenberg era mai înalt şi mai gras decât estimase Lucrèce Nemrod cu ocazia primei vizite. Un metru nouăzeci şi cinci, la o greutate de o sută douăzeci de kilograme, fără îndoială. Trupul lui, ca o sferă netedă, era învăluit în haine largi de poplin bej deschis. Nu avea curea, nici ceas, nici şireturi. „Katzenberg aplică deja non-violenţa chiar şi în modul de a se îmbrăca”, îşi spuse ea.

Avea ţeasta aproape cheală. Urechile erau mari, fruntea bombată, buzele cărnoase. O pereche de mici ochelari aurii stăteau pe un nas delicat. Semăna destul de mult cu un bebeluş supragabaritic.

Ochii i se mişcau încontinuu, în căutarea a mii de detalii.

„Un elefant solitar şi neliniştit…” Ideea i se învârti un moment în cap, până când alta îi luă locul. De fapt, Katzenberg o ducea cu gândul la Ganesh, acel zeu cu cap de elefant din mitologia hindusă.

— Îţi spui că semăn cu un elefant, enunţă el. De Unde ştiu? îmi priveşti fix urechile mari. Când cineva îmi fixează aşa urechile, înseamnă că mă compară cu un elefant

— Mà gândeam la zeul indian Ganesh.

Masa de carne se răsuci, pentru a cotrobăi într-o grămadă de cărţi, de unde scoase o statuetă a respectivei divinităţi.

— Ganesh, zeul cunoaşterii şi al hazului. În mâna stângă ţine o carte, în dreapta, un ulcior cu dulceaţă. Dar cunoşti legenda lui Ganesh? o întrebă el.

Fata clătină din cap.

— Tatăl său, Shiva, s-a întors într-o zi acasă mai devreme ca de obicei, a descoperit dintr-odată copilul şi a crezut că era un amant al soţiei sale, Parvati. Imediat, a scos spada şi l-a decapitat Parvati i-a explicat că cel pe care-l mutilase astfel era propriul lui fiu. Trist tatăl s-a scuzat şi i-a promis să pună în locul capului pierdut al copilului capul primei făpturi care intra în odaie. S-a întâmplat să fie un elefant

Lucrèce Nemrod arătă un obiect care semăna cu un mic rozător, la picioarele statuetei de bronz.

— Iar acela ce este?

— Soclul. Ganesh e un elefant care călătoreşte stând în picioare pe un şoarece.

O observa intens pe tânăra roşcovană, absorbind rapid ansamblul de fotoni care ricoşau din pielea şi hainele ei. Ce era cu puştoaica aia impertinentă care se încăpăţâna să-l urmărească în vizuina lui?

O trecu în revistă. Gabarit mic. Un metru şaizeci,

cincizeci de kilograme. Braţe musculoase. Sâni proeminenţi. Ochi mari şi vii, de culoarea smaraldelor. Qene lungi, roşcate. Păr lung, roşcovan. Picioare mici. Respiraţie amplă şi regulată. Sportivă. Cu privirea fixă. Chewing-gum în gură. Ţinută plăcută a capului. Probabil făcuse dans clasic în copilărie, pentru a fi dotată cu o postură atât de graţioasă.

Ce pereche nepotrivită ar fi alcătuit, dacă începeau să lucreze împreună, medită Lucrèce Nemrod. O versiune inedită a lui Stan şi Bran.

Oftă.

— Am venit să-mi prezint scuzele. Data trecută, am fost nerespectuoasă.

— Şi eu am fost nerespectuos, replică el. Suntem chit.

— Nu ştiam că eşti un adept al non-violenţei.

— Şi asta schimbă ceva?

— Non-violenţii, când primesc o palmă, întorc şi obrazul celălalt

— Astea-s principii demodate. Noii non-violenţi lasă capul jos, pentru a evita palma. Astfel, agresorului nu-i rămâne nici măcar jena de a fi comis un act violent.

— Te-am insultat. Te-am făcut imbecil, prost, idiot şi farsor.

Pe chipul cel lunar se ivi o expresie lacomă:

— Ştii de unde vine cuvântul „imbecil”? De la *imbecille*, fără baston. Aluzie la faptul că întotdeauna e necesar să te rezemi într-un baston, dacă nu vrei să cazi. A trăi fără a te sprijini pe nicio dogmă, pe niciun principiu rigid, niciun tutore spiritual, e un act de curaj, nu? Sper să fiu un imbecil şi să rămân aşa cât mai mult timp posibil.

Lucrèce Nemrod înclină capul, cu respect.

— Mă recunosc şi în termenul „stupid”, urmă

Katzenberg. „Stupid”, din latinescul *stupidus*. Izbit de stupoare. Stupid, sau „prost”, cum i se mai zice, este cel care se miră de toate, deci se minunează de toate. Sper să rămân stupid multă vreme. „Idiot” înseamnă în greacă *particular*. Un idiotism este o particularitate de limbă. Sper să fiu un om particular. Cât despre „pizdă”, ei bine, este vorba de sexul femeii. A numi pe cineva „pizdă”, nu înseamnă a-l asocia cu lucrul cel mai fermecător şi mai fertil din lume? Sper realmente să fiu o pizdă, şi în plus stupid, idiot şi imbecil.

Lucrèce înaintă cu paşi mici, printre cărţi.

— La redacţie, ceilalţi spun că ceea ce te-a transformat a fost lectura unei cărţi. Ce carte era?

Evident, Katzenberg îşi cunoştea haosul ca-n palmă. Se duse direct spre un volum pus în mijlocul unei îngrămădiri. I-l arătă. Pe copertă, nişte siluete se îndreptau către soarele care răsărea la orizont Cartea arăta mai mult ca un roman de aventuri, decât ca un manual despre arta de a trăi.

— Această carte se găseşte în orice bibliotecă. Nu are nimic ieşit din comun. De fapt, poate fi considerată o pizdă de operă idioată, stupidă şi imbecilă.

I-o întinse.

— Prin asta înţelegi că este concomitent feminină, aparte, uimitoare şi nedogmatică, rezumă Lucrèce.

Răsfoi cartea, în timp ce Isidore Katzenberg îi explica faptul că, între altele, conţinea două noţiuni foarte interesante, după părerealui.

Începu cu prima: C.M.V.: Calea Minimei Violenţe.

— Ce este C.M.V?

— Omul suferă fiindcă se află permanent într-o stare de violenţă contra lui însuşi, contra semenilor săi şi contra întregului univers. Pentru a scăpa, trebuie deci să

prevedem efectele tuturor (aptelor noastre, angajându-ne să anticipăm cascada de violenţe pe care riscă să le antreneze.

Ca pentru a-şi ilustra cuvintele, Isidore Katzenberg depuse cartea în vârful unui maldăr care se dărâmă imediat, fără ca el să-i acorde cea mai mică atenţie.

— A doua noţiune primordială: „evoluţia lumii după cifre”.

Fata se instală cât putea de comod într-un fotoliu bibliotecă, ale cărui braţe erau dureroase.

— Urmăreşte-mă cu atenţie. Aceste desene care constituie cifrele noastre şi pe care le întrebuinţăm de mii de ori pe zi fără a cugeta măcar o clipă la ceea ce facem reprezintă prin ele însele o întreagă învăţătură. Au fost inventate de indieni. Curba e semnul iubirii, linia orizontală, al ataşamentului, iar crucea, al alegerii.

1, este stadiul mineral.

Pentru ca Lucrèce să vizualizeze mai bine, îi desenă cifra în aer.

— …1 stă drept, imobil, ca un monolit Pe 1 nu-l nemulţumeşte nimic. Există. Nu are curbă, nici linie orizontală şi nici încrucişare. Ded, e lipsit de iubire, de ataşament, de necesitatea alegerii. În stadiul mineral, ne găsim în acum şi aici, fără a judeca.

2, continuă el, conturând din nou cifra – este stadiul vegetal. Cu o tulpină curbată ca aceea unei fiori şi o linie orizontală ca o rădăcină. 2 e ataşat de sol. Prin urmare, floarea nu se poate deplasa. Are o curbă în partea superioară: 2 iubeşte cerul. Floarea se vrea frumoasă, împodobită cu culori şi nervuri armonioase, pentru a-i plăcea dimensiunii superioare.

3, e stadiul animal. Cu cele două curbe ale sale sus şi jos – preciză Katzenberg, formând un trei cu ajutorul

degetelor mari şi al arătătoarelor – iubeşte şi cerul, şi pământul.

— Parcă ar fi două guri deschise, suprapuse, remarcă Lucrèce Nemrod.

— Gura care sărută, deasupra gurii care muşcă, încuviinţă Isidore Katzenberg. 3 nu trăieşte decât în dualitate. „Iubesc/nu iubesc”. Nu are trăsături orizontale, deci nu e ataşat nici de cer, nici de pământ. Animalul e în continuă mişcare. Trăieşte fără ataşamente, animat numai de frică şi de dorinţă. 3 se lasă mânat de instincte. Este, aşadar, sclavul perpetuu al propriilor sale sentimente.

Omul cel gras îşi încrucişă cele două degete arătătoare:

— 4 este stadiul uman. Cu simbolul crucii, care semnifică răspântia. Răspântie, deci alegere. Cu condiţia de a o aborda convenabil, această răspântie ne va permite să părăsim stadiul animal, pentru a trece la treapta următoare. De la stadiul lui 3 la cel al lui 5. Avem posibilitatea de a nu mai fi dominaţi de teamă şi invidie, de a înceta să mai reacţionăm numai faţă de emoţiile instinctive. Se poate ieşi din dilema „iubesc/nu iubesc”, ca şi din „mi-e frică, inspir frica”.

— Ajungând la etapa superioară, 5?

— 5 este stadiul spiritual. Omul evoluat. 5 posedă o linie orizontală sus, deci e ataşat de cer. Este înzestrat cu o curbă îndreptată în jos, deci iubeşte ceea ce se află dedesubt, pământul. 5 e exact opusul lui 2. Vegetalul stă prins de sol. Omul spiritual e sudat de cer. Vegetalul iubeşte cerul, omul spiritual iubeşte pământul. Este ceea ce voia să spună André Malraux cu celebrul său: „Mileniul trei va fi spiritual sau nu va fi deloc”. Omul va fi 5, sau nu va fi deloc.

Acesta e obiectivul care trebuie atins: să ne eliberăm

de emoţiile noastre, să ne controlăm reacţiile instinctive şi să devenim spirituali.

Lucrèce Nemrod rămase un moment tăcută. Chibzui, apoi întrebă:

— Şi 6?

Expresia lui Isidore Katzenberg deveni misterioasă.

— E prea devreme ca să vorbim despre el. Înţelege primele cinci cifre şi vei fi realizat un enorm salt înainte. Dacă toată munca mea nu slujeşte decât la a face să se înţeleagă acest lucru, voi avea impresia că am fost util.

Lucrèce le desenă pe rând în faţa ei:

— Unu… doi… trei… patru… cinci… Curios. Permanent avem cifrele sub ochi, fără a ne gândi că putem găsi în ele şi alte informaţii decât în materie de calcul.

— Oamenii nu dau suficientă atenţie lucrurilor care îi înconjoară, se plânse Isidore Katzenberg. Funcţionează conform prejudecăţilor lor şi îşi imaginează că ştiu totul.

Îşi scutură formele ronde.

— Sper în orice caz că acest mic expozeu despre cifre, care ne arată drumul spre viitor, tea convins că singura întrebare importantă nu este „De pride venim?” ci, dimpotrivă, „încotro ne îndreptăm?”

Lucrèce îşi deplie trupul aşezat, ridicându-se, călcă pe deasupra cărţilor şi porni prin încăpere pentru a examina mai bine pe reţii acoperiţi de panouri magnetizate pe care erau prinse tăieturi din presă, fotografii, desene, precum şi liste de comisioane.

— Dimpotrivă, începui ea, gânditoare. M-ai convins şi mai mult de temeiul demersului meu. Trebuie să înţelegi mai întâi trecutul, dacă vrei ca apoi să înţelegi viitorul.

Isidore Katzenberg luă un memento de pe un tablou, apoi scoase de sub o grămadă de cărţi un cărucior.

— Unde pleci? întrebă fata.

— A, în sfârşit, o întrebare bună. Vezi că poţi ajunge şi la ele, când vrei. Unde mă duc? Ei bine, pur şi simplu să-mi fac piaţa. E ora, am nevoie de legume şi fructe proaspete.

— Te px) t însoţi?

Îşi continuară conversaţia afară, el împingându-şi căruciorul, cu un scârţâit de rotile ruginite. Maidanului năpădit de bălării înalte şi mărăcini îi urmară străzile mărginite de pavilioanele peiiferiei. În sfârşit, ieşiră într-o piaţă unde, în faţa unei bisericuţe fără vârstă, stăteau la tarabe vânzătoare voinice, roşii în obraji.

Isidore Katzenberg nu era omul care să-şi cumpere din goană proviziile. Studie îndelung pepenii, cântări atent în mână fructele de mango, discută despre ultimele livrări cu un vânzător, apoi pipăi roşii şi avocado şi mirosi cepe. În timp ce-şi alegea cu grijă viitoarele alimente terestre, continua raţionamentul:

— Ceea ce-l încetineşte pe om în înaintarea lui, e fascinaţia faţă de propriul său trecut. (Iau legăturile alea două de ridichi. Alea foarte roşii.) Dacă n-ar avea în vedere decât iitorul, s-ar simţi mai uşurat Crede-mă, catastrofa, cea adevărată, este fascinaţia faţă de trecut. (Sunt tot aşa de coapte, perele matale?) Gândeşte-te la toate ţările care îşi închipuie că-şi regăsesc propria identitate, revenind la sisteme înapoiate. În Mongolia, au început să revendice moştenirea lui Gingis Han. În Afghanistan, vor să repună în vigoare legi datând din anul 800. În Rusia, cheamă la tron un nou ţar. (Cât îţi datorez?)

Isidore Katzenberg scoase din portmoneu o bancnotă mototolita, puse la loc monedele primite, apoi îşi îndesă în cărucior sacoşele cu legume şi fructe, fără a-şi întrerupe discursul:

— Cu trecutul, trebuie să faci tabula rasa. E ca în

psihanaliză. Oamenii nu mai contenesc să se înfunde în trecut, pentru a-l decortica şi mărunţi cât mai bine. În loc să privească în urmă, ar face bine să privească înaintea lor.

În timp ce pronunţa aceste cuvinte, grăbi pasul, luând puţină distanţă faţă de Lucrèce Nemrod, care alerga mărunt să-l ajungă din urmă.

La colţul unui cvartal, un automobil se repezi spre ei pe neaşteptate, portiera se deschise brusc, ieşiră două braţe şi o traseră pe fată spre interior. Înainte ca Lucrèce să poată înţelege ce i se întâmpla, gura îi fu astupată cu un căluş şi peste ochi i se legă o banderolă.

Isidore Katzenberg nu observase nimic şi continua să explice:

— Niciodată, niciodată să nu priveşti în urma Obligatoriu, uiţi să mai priveşti înainte. Aşa, de exemplu, dacă eu aş înceta să mă mai uit înainte, probabil că aş intra cu nasul drept în stâl…

Portiera se trânti cu un trosnet sec, pneurile scrâşniră şi maşina demară. Prin geamurile care-l depăşeau cu mare viteză, Isidore Katzenberg o zări pe Lucrèce Nemrod, zbătându-se între braţele puternice ale unor indivizi ce aveau ciiipurile acoperite cu măşti de maimuţe.

15. CULESUL

Fostul şef de hoardă aduce o grămadă de frunze păroase.

Vor servi drept salată pentru digestia cărnii de hienă.

N-a cules frunzele la întâmplare. Graţie perişorilor lor în formă de cârlig, acestea agaţă viermii care parazitează interiorul şi provoacă o diaree ce curăţă intestinele.

Încep să se îndoape. Au şansa de a fi semivegetarieni, semicarnivori. Carnea roşie îi excită, frunzele proaspete îi

calmează. Mănâncă apoi câteva fructe aproape coapte. Vor evita astfel vânturile umilitoare pe care le emană orice individ care a ingerat recent hienă.

La rădăcina copacului tocmai apare un grup de hiene dornice să vadă ce s-a întâmplat. Descoperă resturile confratelui lor acoperite de muşte şi corbi şi aruncă o privire în sus pentru a-i vedea pe cei care şi-au permis o asemenea infamie.

Şeful hoardei se bate cu pumnii în piept şi cloncăne din limbă, pentru a le da clar de înţeles nu numai că ai lui sunt cei ce au ucis, ci şi că, mai mult, hienele trebuie să se aştepte la a vedea din nou asemenea evenimente.

Este un moment istoric.

Sensul vânătorii dintre ei şi hiene se inversează. Femelele din hoardă scot strigăte isterice pentru a le aţâţa pe mâncătoarele de cadavre. În timp ce vacarmul urletelor lor stridente umple pădurea, nimeni nu aude un fâlfâit regulat care se apropie. O bătaie din aripi mari.

Cine priveşte în jos uită să privească în sus.

Înainte de a fi putut cineva să dea alarma, o acvilă se repede în picaj şi, profitând de neatenţia generală, prinde un pui, ocupat să scoată sâmburii dintr-un fruct Pentru a arunca pulpa şi a mânca numai sâmburii.

Nu au timp să apere copilul şi nu le mai rămâne decât să-l observe, cu gurile căscâte, cum schelălăie în timp ce-şi ia zborul.

Totuşi, nu e un pui ca oricare altul, este vorba de cel pe care mama lui nu voia să-l lase singur. Femeia îl apucă atât de strâns, încât până la urmă e ridicată la rândul ei.

În timp ce acvila ia încet înălţime, EL încearcă imposibilul şi se caţără cu toată viteza spre ramurile de sus.

Timpul pare să încetinească.

Îngreunată de cele două prăzi, pasărea urcă greoi. Mama e încă la nivelul crengilor. EL sare în gol, întinzând braţul drept înainte. Totul sau nimic. Reuşeşte să se agaţe la limită de picioarele mamei. Par încremeniţi în aer. Cu un ţipăt, mama îşi dă drumul.

Eliberată de greutate, pajura ia imediat altitudine, ţinându-şi bine micul vânat.

EL cade la pământ Hienele sar imediat asupra lui şi nu dispune decât de o secundă infimă pentru a scăpa de colţii lor, aruacându-se spre ramurile inferioare.

Acvila continuă să se înalţe spre cer. Femelele din hoardă aruncă după ea cu fructe verzi, dar pasărea a ajuns deja departe.

Copilul răpit ţipă după ajutor.

EL îl priveşte, acolo sus, spunându-şi că poate acel pui are noroc. La urma urmei, zboară pe cer. Cine din hoardă s-ar putea lăuda că a cunoscut această senzaţie măcar o dată în viaţă? Nicicând, chiar sărind din răsputeri, EL nu ar putea urca atât de sus. Păcat

16. UN SFERT DE ORĂ NEPLĂCUT

Lucrèce Nemrod fu împinsă într-un loc unde se auzeau de pretutindeni scârţâieli. Două mâini îi apăsară umerii, pentru a o sili să se aşeze pe un scaun, alte două mâini îi legară încheieturile mâinilor de spătar. Nu vedea nimic şi nu auzea decât zgomote suspecte. Alte două mâini îi apucară gleznele, le îndepărtară şi le legară de picioarele scaunului.

Se zbătea, dar era legată prea strâns ca să mai spere ceva. În plus, intui că răpitorii se distrau privind-o cum se zvârcolea şi se răsucea în legături. După câteva minute, aşadar, încetă orice mişcare, prefăcându-se moartă. O pradă inertă îşi exasperează întotdeauna mai mult vânătorii decât o pradă în mişcare. Nu greşise. Două mâini

îi smulseră căluşul şi-i dezlegară banderola de pe ochi. Înghiţi, pentru a-şi umezi gâtlejul, şi bătu din pleoape, ca să se redeprindă cu lumina.

Ziduri cenuşii cu zugrăveala coşcovită, geamuri mate şi murdare, o pardoseală de ciment prăfuită. Se afla într-o uzină dezafectată. Mirosea a mucegai şi a rugină. Trei bărbaţi destul de robuşti o priveau, cu măştile de maimuţe pe feţe.

Faptul că-şi păstraseră măştile o încuraja. Însemna că până la urmă aveau s-o elibereze, din moment ce nu doreau să-i poată recunoaşte.

Unul dintre indivizi se apropie, apucând-o de bărbie:

— Ce căutai în apartamentul Profesorului Adjemian?

Lucrèce râse:

— A, deci dumneata erai vizitatorul mascat pe care am avut ocazia să-l pun la punct.

— De fapt, mormăi altul, faci bine că mi-o aminteşti.

Îi arse o palmă care-i răvăşi părul în jurul capului. Conturul roşu al mâinii îi apăru pe obrazul îndurerat. Simţi în gură gust de

V

sânge. Adrenalina începu să-i circule. Acum, Lucrèce Nemrod dorea tare mult să-şi măsoare forţele cu adversarii ei şi se smuci şi mai puternic în legături, cu riscul de a se răni.

— Uşor ţi-e să loveşti o femeie legată. Noaptea, erai mai puţin fanfaron.

O a doua palmă o atinse imediat. Omul îşi reluă interogatoriul, cu glas lipsit de intonaţie:

— Ce făceai în apartamentul Profesorului Adjemian? Ce căutai în biroul lui? Ce-ai descoperit?

Un voal ruginiu continua să-i mascheze ochii. Lucrèce gâfâi. Trebuia să-şi domine furia şi dorinţa de a

lovi. Adrenalina îi alerga prin organism şi, totuşi, trebuia să zâmbească şi să-şi recapete controlul respiraţiei.

— Nu discut cu maimuţele.

A treia palmă. În faţa ei apăru alt individ, mângâindu-i uşurel obrazul lovit

— Ce ştii despre originea omului? întrebă el, cu glas suav.

Lucrèce înălţă capul, îl privi cu ochii ficşi şi, ca o elevă recitând o lecţie, debită dintr-o suflare:

— Omul coboară din maimuţă, iar maimuţa coboară din copac.

— Lăsaţi-o în seama mea, patroane, interveni al treilea individ, care încă nu se mişcase. Ştiu eu cum s-o fac să vorbească.

— Vai de mine, ce frică mi-e! îi sfidă ea. Ia ziceţi, băieţi, credeţi cumva că mă impresionaţi? Până şi măştile voastre sunt de râsul lumii. Încă mai au prinse pe ele etichetele de la magazinul de jucării. Şaizeci şi cinci de franci! Nişte amatori. Când vreţi să torturaţi o fată de genul meu, măcar încercaţi să vă comportaţi mai rafinat. Se scot cu grijă etichetele şi se trag pe cap cagule de călăi, nu măşti de maimuţe la şaizeci şi cinci de franci bucata!

— Pot să-ncep, şefule? insistă cel mai masiv.

Lucrèce Nemrod îl fulgeră cu privirea ei smaraldină.

— În orice caz, tot ce-mi vei face va fi doar o mângâiere, pe lângă cafturile de la orfelinat.

Purtătorul măştii de maimuţă care fusese desemnat ca fiind „patronul” ezită înainte de a da aprobarea.

— De acord, să-i dăm drumul, dar n-o vătăma prea rău. Nu-mi place să văd suferind fiinţele omeneşti şi mai ales femeile…

Ceilalţi doi se grăbiră s-o dezlege, iar Imerèce profită de libertatea temporară a picioarelor şi a mâinilor pentru

a-şi trânti sănătos pumnii îndureraţi în burta celui mai la îndemână şi picioarele amorţite în tibiile cele mai apropiate.

O imobilizară rapid, legând-o din nou, şi o târâia spre un scripete peste care atârna un lanţ. O agăţară de picioare, cu capul în jos. Coama ei lungă, ca de fiară sălbatică, mătura pardoseala, pe când, la spate, mâinile încercau să lărgească puţin legăturile.

— Haide, gândeşte-te, cu ce treabă veniseşi în apartamentul Profesorului Adjemian? întrebă din nou patronul.

— De acord, vă spun totul, gâfâi ea. Băteam la toate uşile, pentru un sondaj: „Ce ţin majoritatea francezilor în frigider?" Când oamenii refuză să-ţi deschidă uşa, intri pe fereastră.

— Foarte nostim, domnişoară. Cum doreşti, dar până la urmă îţi va veni sângele în cap, împrospătându-ţi, fără îndoială, memoria.

Lucrèce se răsuci la capătul lanţului. Într-adevăr, sângele începea să-i tulbure judecata şi tot trupul i se îngreuna.

— Aşa, semeni cu un cârnat pus la afumat, se distră unul dintre torţionari.

Chiar în acel moment, în sală se răspândi un fum gros şi opac, formând un nor cenuşiu. Răsună o detunătură.

17. FURTUNA

Fulgerul sfâşie cerul şi, în vacarmul tunetului, membrii hoardei încremenesc. EL se ridică pe labele din spate, pentru a contempla mai bine spectacolul.

Norii se întunecă, virând spre negru, cu reflexe mov şi argintii.

Cerul se dilată.

Din toată acea negreală, ţâşneşte într-o clipă un copac alb care loveşte îndesat solul.

„Cerul e mai tare ca toate”, se gândeşte EL.

Ceilalţi îşi trag capetele între umeri. Le e foarte frică. Lui nu îi e fiică.

„Cerul e stăpânul meu”, îşi spune.

Aceştia sunt prietenii lui, norii, care îşi demonstrează puterea faţă de seminţiile care se târăsc pe scoarţa terestră. Copacii de lumină se succed, din ce în ce mai numeroşi, din ce în ce mai tunători. Solul vibrează sub şocul impacturilor.

„Cerul e atât de frumos, atât de puternic”, cugetă EL

Un zigzag de fulger arzător loveşte copacul unde şi-au instalat tabăra. Turnul cu crengi de lemn fin e suficient de solid ca să reziste asalturilor apei, dar nu şi celor ale focului. În trecut, tabăra a mai avut probleme cu furtunile, dar niciodată trăsnetul nu a căzut atât de aproape. Focul se răspândeşte repede. Crengile încă verzi scot un fum gros şi albăstrui. Toată lumea tuşeşte. Copiilor le curg lacrimile. Trăsnetul cade încă o dată, foarte aproape de copac, dar îl cruţă, lăsând doar o grămadă de cenuşă în locul unde se găsea un văr distrat.

Ploaia îşi dublează intensitatea, dar nu atât de mult încât să stingă începutul de incendiu. O flacără galbenă şi înaltă se ridică sfidătoare. Şeful hoardei scoate obişnuitele strigăte de intimidare, pentru a alunga acest adversar. Departe de a fi impresionat, focul pare să-l batjocorească. Alţi dominanţi îi vin în ajutor. Focul înaintează drept spre ei, muşcându-i pe câţiva de mâini. Toată lumea urlă. Pentru ei, focul e ceva atât de terifiant! Nu înţeleg unde-i sunt ochii, unde are gura, şi nu reuşesc să-l lovească. Nu pricep nici cum reuşeşte focul să fie atât de discret. Nu-l vezi, nu-l auzi venind şi deodată, te pomeneşti cu acest animal imens

în faţa ta.

La rândul lor, femelele încep să ţipe. Trei flăcări uriaşe înghit tabăra. Distrug totul, transformând în praf negru tot ce devorează. Hoarda dă înapoi. Şeful ezită să abandoneze o tabără atât de bine amenajată, dar coroana copacului trosneşte peste tot. Câţiva nepoţi imprudenţi ard ca nişte torţe, schelălăind să vină cineva să-i stingă. Păsări înfricoşate îşi abandonează cuiburile, chinuindu-se să şi ia ouăle cu ele. F ocul creşte şi mai mult, iar colţii lui arzători le urmăresc.

Văzduhul se umple de fum acru şi toţi tuşesc.

18. FÀT-FRUMOS

Uzina dezafectată era invadată de fum.

Cei trei purtători ai măştilor de maimuţă rămăseseră înlemniţi lângă scripetele unde atârna Lucrèce Nemrod, care observa scena cu capul în jos.

— Fumigenele! Sticleţii! declară unul dintre ei.

Lucrèce Nemrod se contorsiona pentru a se ridica. Acum, aproape de peste tot din uzinà se auzeau detunături.

— Atenţie, trag în noi!

Răpitorii o luară la fugă spre o stivă de lăzi. Le era tot mai greu să respire, în acea atmosferă sufocantă. De bine de rău, îşi scoaseră armele şi începură să tragă la întâmplare prin ceaţa deasă din faţa lor.

Lucrèce Nemrod căzuse pradă unui acces de tuse, când două mâini grase o coborâră la sol, dezlegară frânghiile cu care era legată şi îi aplicară pe faţă o mască pentru a *o* proteja de gaze. Ridicându-şi capul îngreunat, fata redeveni conştientă de conturul formelor, inspiră o gură bună de aer filtrat şi-şi privi, incredulă, eliberatorul.

— Isidore, şopti ea.

— Şşt, murmură Isidore în propria lui mască de gaze,

legând curelele de protecţie în jurul capului roşcat

Apoi, încet, articulă trei verbe:

— A vedea, a înţelege, a tăcea…

Lucrèce continuă să respire adânc, apoi, furişându-se printre zidurile de ceaţă, se precipită asupra agresorilor ei, unde putu în sfârşit să-şi lase frâu liber creativităţii combative.

Pocni dintr-o lovitură amândouă urechile primului pe care-l găsi, cu palmele plat ca două talere, pentru a provoca o puternică presiune asupra ambelor timpane. Omul scăpă pe loc arma, apucându-se cu mâinile de cap.

Isidore Katzenberg se aşează liniştit pe jos, pentru a savura spectacolul.

Lucrèce Nemrod expedie un şut în dinţii altui individ, care-şi pierdu imediat interesul faţă de revolver pentru a-şi mângâia mai bine mandibula maltratată. Repezindu-se în sfârşit şi la al treilea, îşi înfipse cu ferocitate arătătorul şi mijlociul prin găurile măştii, dincolo de care lăcrimau doi ochi albaştri pe care, un moment, îi orbi.

Bandiţii mascaţi semănau cu cele trei maimuţici din înţelepciunea chineză.

Unul se ţinea de urechi.

Altul, de gură.

Al treilea, de ochi:

Cu chin cu vai, o tuliră, împleticiţi.

Lucrèce Nemrod îi urmări până afară, dar se refugiaseră deja în maşină, care demara val-vârtej. Îşi scoase masca de gaze.

— Pff… nişte pămpălâi. Cum începe lupta să se echilibreze, cum o şterg… exclamă ea pe adresa lui Isidore Katzenberg, care o urmase, debarasându-se şi el de echipament.

Tânăra ziaristă se întoarse spre salvatorul ei:

— À-propos. De ce nu m-ai ajutat să-i dobor?

— Mi s-a părut că te descurcai foarte bine de una singură. Ce e arta asta marţială pe care o practici?

— „Oreflinat-kwondo”. Seamănă cu tae-kwondo, dar e mult mai violent. Toate loviturile sunt permise, absolut toate.

— În trioul ăsta, l-ai recunoscut pe tipul pe care-l întâlniseşi la locul crimei?

— Cred că da. Deşi, având mască, nu i-am putut recunoaşte cu adevărat faţa. Ah, numai de l-aş fi putut prinde ca să-l fac să vorbească…

Isidore Katzenberg scoase un baton de lemn-dulce din buzunar şi şi-l vârî în gură, începând să-l sugă.

— Lucrèce Nemrod, spuse el sentenţios, nu cădea în angrenajul violenţei.

— Fac ce vreau, mârâi ea. Dacă am chef să cad în angrenajul violenţei, nu mă priveşte decât pe mine.

Isidore îi puse o mână pe umăr:

— Foarte bine. Atunci, să punem punctele pe „i”. N-am nimic împotrivă s-o fac pe Făl-Frumos care vine în ajutorul frumoasei la ananghie, dar în schimb trebuie să-ţi respecţi şi dumneata la minimum rolul de prinţesă fermecătoare. Or, prinţesele fermecătoare nu-i torturează pe zmei.

— De parcă ei s-ar fi jenat!

— Lao Ţi-a spus: „Dacă cineva ţi-a făcut un rău, nu căuta să te răzbuni. Aşază-te pe malul râului şi în curând îi vei vedea trecând cadavrul”.

Lucrèce Nemrod reflectă, răsuci maxima în minte, apoi răspunse:

— Totuşi, în anumite cazuri, îl poţi ajuta pe individ să cadă în rău. Aşa, câştigi timp. Dar ia spune-mi, Făt-Frumos, cum ai făcut ca s-o găseşti pe frumoasa la

ananghie?

— Uşor. Te-am văzut zbătându-te în maşină. Neputându-vă urmări, m-am întors acasă ca să iau numărul telefonului dumitale mobil. Cum îmi spuseseşi că e pus întotdeauna pe vibrator, am ştiut că n-avea să sune. În schimb, primindu-mi apelul, telefonul dumitale mi-a semnalat locul unde se afla Mai am amici în poliţie. Au detectat antena activată de aparat şi au definit micul perimetru în care se situa. Întâmplător, în zonă nu exista decât o singură construcţie: uzina dezafectată. Amicii mei mi-au dat şase grenade fumigene, patru grenade oarbe şi două măşti de gaze. Evident, toate astea mi-au luat o oră încheiată. În plus, de vreme ce nu am maşină, a trebuit să iau metroul. Iar metroul, la ora asta, ştii cum este! Sper că n-au apucat să-ţi facă prea mult rău?

Lucrèce îşi frecă încheieturile şi gleznele îndurerate, care încă mai păstrau urmele roşii ale legăturilor.

— A fost la ţanc… Dacă soseai cu zece minute mai târziu, probabil m-ai fi găsit într-o stare mult mai proastă.

Înălţă capul spre binevoitorul chip lunar al salvatorului ei:

— Îţi mulţumesc oricum. Încep să înţeleg de ce ţi se spune „Sherlock Holmes-ul ştiinţific”.

Masa sferică se agită în semn de negaţie.

— Te rog, nu mă compara cu acel *has been*, declară el. Fiecare detectiv cu epoca lui. Eu, unul, nu sunt un om al trecutului, sunt un om din prezent, dacă nu chiar din viitor.

— Iarăşi viitorul ăsta care te obsedează… oftă ea.

Isidore îşi îndesă mai adânc în gură batonul de lemn-dulce, apoi spuse:

— Pe drum, am reflectat. S-ar putea ca, în anumite privinţe, să ai dreptate. Poate că este important să cunoşti

bine trecutul, ca să nu se reproducă în viitor.

Traversând o curte cu pietrele dislocate, elefantul şi şoricuţa se îndreptară spre poarta gardului cu grilaj. Alergând mărunt pentru a se menţine lângă însoţitorul ei, Lucrèce îşi aranjă cu mâinile pletele ondulate.

— Înseamnă că accepţi să mă ajuţi în ancheta mea?

— Vino. Îţi voi arăta un loc pe care întotdeauna l-am ţinut secret

19. CAVERNA

Coroana arde. Toată partea de sus a copacului e în flăcări. Frunzele pocnesc într-o lumină galbenă. Bătând din aripi, păsările îşi abandonează cuiburile din crengile superioare.

Hoardei nu i-a mai rămas decât să coboare la pământ ştie că acum trebuie să-şi găsească altă tabără.

Plouă torenţial. Cu blana leoarcă şi spinarea cocoşată, înaintează pe teren descoperit. Din fericire, ploaia îndepărtează animalele de pradă care, îngreunate de blănurile ude, devin şi ele prăzi uşoare.

În frunte, şeful încearcă să-i însufleţească pe ai săi pocnindu-i zdravăn în cap pe cei ce nu merg destul de repede. Cel mai bun mijloc de a alunga o spaimă constă în a provoca alta. Mârâie, îşi arată dinţii, nu se codeşte să-i muşte pe dominaţi şi pe proscrişii obişnuiţi. Consideră că acest lucru e indispensabil pentru coeziunea grupului.

Merg înainte, resemnaţi. Întâlnesc un mare copac unde şi-ar putea stabili o nouă tabără, dar nu e ziua lor norocoasă. În timp ce se pregătesc să se avânte între ramuri, trăsnetul loveşte din nou şi pomul cade, zdrobit.

EL se întreabă dacă nu cumva arborii cei mai înalţi atrag în mod special trăsnetele. Sau dacă n-o fi un semn. EL crede în semne. Consideră că, în viaţă, totul concurează în a-i arăta ce trebuie să facă şi ce nu trebuie.

Dacă trăsnetul care peste tabăra lor, înseamnă că trebuie s-o părăsească. Dacă a lovit celălalt copac, înseamnă că nici acolo nu trebuie să se instaleze.

O femelă atrage atenţia grupului, arătând cu degetele o gaură, mai departe, în stâncă.

O cavernă.

Regula generală spune ca membrii hoardei să nu se apropie niciodată de caverne. Acestea sunt locuite întotdeauna de fiare mari, pe care trebuie să le evite. Dar ploaia e atât de rece şi se tem atât de mult să nu se întâlnească din nou cu focul, încât urmează paşii femelei. Surpriză: intrarea grotei nu e păzită de niciun animal de pradă. În schimb, peştera pare foarte adâncă. Rămân nemişcaţi la intrare, privind ploaia care striveşte natura şi ceilalţi copaci cum se aprind.

EL meditează că norii sunt furioşi pe fiinţele de la suprafaţa pământului.

„Poate că nu trebuia să omorâm hiena care aducea speranţă pentru specia ei”, îşi spune.

Ai lui se adună la un loc, formând un bulgăre imens ca să-şi încălzească unii de la alţii carnea neliniştită şi tremurătoare.

Ploaia nu mai conteneşte. Se închid în căldura lor reciprocă.

Departe, se luminează un copac lovit de trăsnet

20. COPACUL VDTORURILOR

Era „copacul viitorurilor”.

Isidore Katzenberg o adusese pe Lucrèce Nemrod într-o cămăruţă amenajată la parterul castelului său de apă. Nu conţinea decât două scaune şi un tablou mare şi alb, pus pe un şevalet, cu carioci pe poliţă.

Lucrèce se apropie, pentru a contempla imensul desen trasat pe carton. Sus, o etichetă prelungă anunţa:

COPACUL VIITORURILOR. Dedesubt se întindea o întreagă încrengătură de ramuri şi frunze mai mici.

— În zilele noastre, politicienii nu gândesc decât pe termen foarte scurt, de la cinci la şapte ani cel mult, timpul necesar pentru a fi aleşi sau realeşi, începu Isidore Katzenberg. Totuşi, ar fi interesant să reflectăm la viitorii o sută, o mie, zece mii de ani… Ce Pământ le vom lăsa moştenire copiilor noştri?

— Practic, aplicăm politica râului minim. Guvernăm astfel încât să se evite catastrofele cele mai apropiate.

— E normal, oamenii politici depind de sondaje care, din partea lor, relevă starea emoţională colectivă instantanee. Nu există perspective.

Ixicrèce Nemrod se aşează pe unul dintre scăunelele incomode. Oftă.

— E bine să ne jucăm de-a vizionarii, dar majoritatea pronosticurilor radioase de vikor au eşuat atât de lamentabil… E firesc ca, acum, oamenii să se arate prudenţi faţă de proiectele grandioase.

— Dar omenirea are dreptul să greşească, protestă Isidore Katzenberg, aşezându-se la rândul său, cu masa lui grea revărsându-se într-o parte şi alta a scaunului şi a spătarului. Putem noi critica oricât comunismul, liberalismul sau socialismul, astea au prezentat totuşi avantajul de a propune nişte drumuri. Chiar dacă aceste ideologii au eşuat, nu trebuie totuşi să încetăm de a sugera în continuare altele. Multe altele, iar oamenii să aleagă. Nu fiindcă ne-am înşelat în trecut trebuie să renunţăm la a face propuneri de viitor, în zilele noastre, nu mai avem de ales decât între forţele imobilismului şi cele ale mersului înapoi.

— Vrei să spui, între conservatori şi reacţionari? întrebă ea.

— Dacă preferi. Oricum ar fi, în afară de „a nu ne mişca” şi „a face calea întoarsă”, altceva nu ni se mai propune. Toată lumea e terorizată la gândul de a realiza un pas înainte. Numai autorii de science-fiction mai îndrăznesc să imagineze alte posibile societăţi omeneşti din viitor. E o jale.

Lucrèce Nemrod se ridică, pentru a examina arborele mai de aproape.

— Şi, deci, dumneata ai imaginat acest copac.

— Da. Copacul tuturor viitorurilor probabile.

— Ideea are vreo legătură cu concepţia Căii Minimei Violenţe expusă în cartea aceea bizară?

— Aşternând în acest tablou toate viitorurile posibile, încerc să descopăr drumul care, pe termen lung, ne va permite să avem un viitor mai bun decât prezentul.

I se alătură, arătându-i cu degetul frunzele din arborele viitorului. Pe fiecare era scrisă câte o ipoteză viitoare. Unele erau moderate, ca: „Dacă s-ar privatiza sistemul penitenciar”, „Dacă s-ar suprima securitatea socială”, sau „Dacă s-ar mări alocaţiile sociale minime”. Altele erau mai radicale: „Dacă s-ar declara război blocurilor economice rivale”, „Dacă s-ar reveni la un sistem dictatorial” sau „Dacă s-ar suprima guvernele”. Ia prima vedere, câteva păreau de-a dreptul utopice: „Dacă s-ar coloniza alte planete”, „Dacă s-ar impune un control mondial asupra naşterilor”, „Dacă s-ar stepa dezvoltarea economică”.

Lucrèce Nemrod privea cu alţi ochi masa sferică. Era surprinsă că un simplu individ se autoriza să deseneze astfel în perspectivă tot viitorul speciei sale în timp. O clipă, fu ispitită să-şi râdă de el, dar se stăpâni imediat. Ar fi fost aşa de uşor să distrugă atâtea şi atâtea ore de cugetare, printr-o simplă butadă. Toată acea munca era

demnă de respect A doua încercare fu aceea de a căuta să afle mai mult

— Îţi ţii aici arborele viitorurilor. Deci, nimeni nu poate profita de el.

Isidore confirmă:

— Într-adevăr, dar pentru moment nu e destul de finisat pentru gustul meu. Am să-l arăt când voi fi gata.

— Cui?

— Întregii lumi. Şi poate că într-o bună zi, graţie copacului meu, oamenii politici vor avea în sfârşit curajul de a spune: „Uitaţi-vă bine. Acesta e drumul pe care propun să-l alegem, căci trebuie să trecem pe-aici, apoi pe acolo, pe urmă pe dincolo, pentru ca, peste două sute de ani poate, chiar dacă anumite porţiuni sunt grele, să ajungem în sfârşit aici, în acest loc unde copiii noştri, sau copiii copiilor copiilor noştri, vor trăi în perfectă bunăstare pe această planetă.

Scoase un trabuc de caramel pe care începu să-l roadă.

— …Este vorba de soarta întregii omeniri, ba chiar de a tuturor fiinţelor care trăiesc pe planeta asta. A sosit momentul să nu mai reflectăm în calitate de alegători sau consumatori, ci ca fiinţe vii, integrate într-un ansamblu mult mai vast Da, sper că într-o zi vom intra în armonte cu lumea care ne înconjoară „Homeostază”, acesta e termenul exact: echilibrul între mediul interior şi mediul exterior, echilibrul între specia umană şi toate celelalte forme de viaţă existente.

— Nimic mai simplu!

— Da, insistă el. Vom fi atunci capabili să intrăm în empatie cu toate formele de viaţă terestre. Toate ne vor fi partenere şi, împreună cu ele toate, vom construi o lume mai bună. Pe termen lung, ce lucru mai minunat ar putea

să ni se întâmple?

— De acord, dar pe termen scurt, pe moment chiar, la ce îţi foloseşte toată munca asta?

— La a deduce principalele tendinţe, iar asta ţinând cont de toţi factorii din toate domeniile posibile: economic, politic, social, tehnologic, cultural… şi verificând cum se relaţionează împreună, răspunse el cu modestie. Cu acest tablou, determin ciclurile de criză.

Deduc fazele de dezvoltare şi de regres ale cursurilor materiilor prime. Mă servesc de copacul meu pentru a miza la Bursă. Şi merge. Tranzacţiile bursiere constituie principala mea sursă de venituri. Din ele îmi câştig existenţa, nu este aceasta o probă practică şi evidentă că arborele meu funcţionează? Crezi că mi-aş fi putut oferi şi amenaja acest castel de apă cu derizoriul meu salariu de ziarist ştiinţific?

Tânăra stagiară nu mai contenea să fixeze arborele.

— …Evident, reluă el cu un surâs larg pe chipul său de bebeluş, nu mă iau drept Nostradamus. Nu susţin că aş prezice viitorul, ci încerc să prevăd marile traiectorii logice de evoluţie a societăţii noastre. Şi, pentru moment, fără să mă laud, merge chiar mai bine decât mă aşteptasem.

Lucrèce Nemrod privi ramurile cele mai fine din copacul viitorurilor.

— Şi ce observi în geopolitică?

— Puterea se deplasează de la est spre vest la început, centrul lumii se găsea în India. După părerea mea, totul a pornit din India, acum mai bine de cinci mii de ani. Glisăm spre vest, urmând traiectoria soarelui. Mesopotamienii şi egiptenii au preluat apoi ştafeta în culmea puterii. Continuă, spre vest. Au urmat grecii, după ei romanii. Şi mai la vest: imperiul austro-ungar, frontul occidental (Franţa, Spania, Olanda), apoi Anglia. Tot spre

apus. Traversarea Oceanului Atlantic. Puterea se regăseşte la New York. Mai departe spre vest Traversarea continentului american. Puterea a ajuns la Ix) S Angeles. Mergem tot spre vest Traversăm Pacificul. Iată puterea la Tokyo şi în curând în China. După China, va reveni în India. Astfel se rezumă istoria geografică a puterii şi traiectoria ei probabilă de-a latul continentelor şi al naţiunilor.

— O altă temă. Şomajul în Franţa?

Isidore Katzenberg îşi trase răsuflarea.

— În ceea ce priveşte societăţile occidentale moderne, e logic ca, în viitor, să nu mai existe problema şomajului. Zece la sută din oameni vor munci enorm în meserii creatoare, iar nouăzeci la sută nu vor munci deloc, sau cel mult sporadic, în calitate de executanţi non-creatori. Cei zece la sută creatori vor fi în esenţă manipulatorii conceptelor. Vor fi pasionaţi de munca lor, îşi vor consacra tot timpul sarcinii şi vor câştiga mulţi bani, pe care nu vor avea decât rareori timp să-i cheltuiască.

— Şi ceilalţi? îl întrerupse fata.

— Ceilalţi? Ei bine, cei nouăzeci la sută non-creatori îşi vor schimba des meseria, nu vor câştiga decât puţini bani, se vor interesa slab de sarcinile lor efemere şi vor profita enorm de lumea plăcerilor. Aceşti nouăzeci la sută, de altfel, n-au să se mai identifice cu meseria lor, ci mai degrabă cu distracţiile lor. Cred cu tărie în dezvoltarea activităţilor asociative benevole. De exemplu: o fată, secretară interimară, practicând uneori munca de guvernantă şi jucând ocazional în mici roluri de film, se va defini ca membră a unei asociaţii de cartier care vizează promovarea ecologiei.

— Nu m-am lămurit de ce afirmi că cei creatori vor fi, în viitor, „manipulatorii concepteloi”.

— A, păi fiindcă, în viitor, nu vor mai exista invenţii, descoperiri, inovaţii particulare. Toate tehnologiile fiind cunoscute simultan în lumea întreagă, oamenii vor dispune peste tot de aceleaşi maşini, de aceiaşi detergenţi, de aceleaşi computere. Şi atunci, ce anume va determina să se cumpere mai degrabă unele decât altele? Micile „plusuri” din prezentare, culoarea, denumirea produsului, enunţul mărcii, sloganul, maniera de vânzare.

— Dar aşa e nedrept faţă de non-creatori.

— Ajungem aici la altă temă dragă mie: educaţia. Pe termen lung, trebuie să sperăm că şcoala îi va permite fiecăruia să-şi dezvolte datele înnăscute de creativitate. Şi, în continuare, se va dezvolta piaţa ai tei şi a comunicării care va pregăti epoca următoare.

— Nu toată lumea are date native! se revoltă Lucrèce.

— Ba da, o asigură Isidore Katzenberg, toată lumea le are. Dar oamenii nu ştiu întotdeauna să le observe şi să le exploateze. Şcoala trebuie să-i ajute, propunând o mai mare diversitate de materii, cu scopul de a dezvolta talentele particulare ale fiecărui individ. Atunci, nu va mai fi vorba de muncă”, ci de exploatarea neobosită a talentului nativ, oferindu-i particularitatea şi personalitatea ca pe un cadou pentru ceilalţi. În loc de a „munci”, oamenii „se vor ocupa” de a face lucrurile pentru care au fost croiţi.

Lucrèce Nemrod căuta o fisură în raţionamentul grasului.

— Şi în domeniul gândirii?

— Într-o zi, omul va deveni spiritual. De altfel, Biblia a anunţat de mult timp acest lucru. Priveşte cele Zece Porunci. Religia evreiască nu judecă. Atunci când spune „să nu ucizi”, vorbeşte la viitor.

Nu spune: „Nu trebuie să ucizi, altfel vei fi pedepsit”. Ideea este: „Într-o zi, nu vei ucide”, deci „vei înţelege într-o zi de ce nu foloseşte la nimic să ucizi”. Şi aşa mai departe: într-o zi, vei înţelege de ce nu foloseşte la nimic să furi, să minţi etc. Într-o zi, vom fi spirituali.

Fata se cufundă în observarea arborelui viitorurilor.

— De ce investeşti atât de mult în asta, Isidore?

Isidore surâse:

— Din egoism. Interesul meu egoist este acela de a trăi înconjurat de oameni nestresaţi. Când sunt fericiţi, oamenii te lasă în pace. Deci, pentru ca eu, Isidore Katzenberg, să mă simt bine în pielea mea, trebuie ca întreaga omenire şi universul întreg să se simtă la fel de bine. Vreau să fiu în homeostază cu omenirea şi ca omenirea să fie în homeostază cu universul. Iar acum, urmează-mă, Lucrèce, o nouă sarcină ne aşteaptă.

O readuse la marea sală în formă de con care ocupa cea mai întinsă parte din parterul castelului de apă. Acolo, scoase dintr-un dulap un alt tablou alb, geamăn cu cel pe care fata îl văzuse în cămăruţă, îl puse pe un teanc de cărţi şi, cu carioca roşu, scrise sus, cu litere mari:

COPACUL TRECUTURILOR.

Ca prin farmec, Isidore Katzenberg făcu să apară o sticlă de şampanie şi două cupe cam nespălate.

— Să-i facem inaugurarea.

Ciocniră Băură. Apoi, Isidore se concentră şi începu să umple tabloul, înscriind din memorie, pe trunchi apoi şi pe ramuri, toate marile evenimente şi principalele puncte de cotitură ale trecutului. Invenţii, dinastii, imperii, explorări, bătălii, mişcări demografice, revoluţii, crize, frământări sociale… Se străduia să nu uite nimic.

Isidore Katzenberg porni de la „acum”, pentru a cobori pe scara deceniului, apoi a secolului, şi în

continuare a tuturor secolelor precedente.

După o oră de creat crengi şi frunze, epuizat, îşi trecu o mână peste frunte. Lucrèce, cuprinsă de admiraţie, nu scosese o vorbă. Observa copacul trecuturilor omenirii desfăşurându-se de sus în jos ca o plantă căreia i-ar fi văzut rădăcinile crescând cu acceleratorul.

— Evident, rămâne misterul originilor, remarcă Isidore Katzenberg, contemplându-şi opera. „Când" şi „De ce" a apărut prima fiinţă omenească.

Aplică un ultim element cu carioca albastru, un semn de întrebare în zona care acoperea între patru şi două milioane de ani în urmă.

— Probabil că Profesorul Adjemian o ştia, îi aminti ziarista stagiară.

Isidore îşi privi tabloul şi golul din josul copacului.

— În cazul ăsta, cel mai bine ar fi să ne întoarcem pentru a-i explora complet apartamentul.

— Am şi făcut-o, şi nu mi-a servit la mare lucru.

Omul cel gras puse cu grijă la loc capacele cariocilor şi le aranjă într-un penar de lemn.

— Dacă cineva a încercat să facă scrum locul crimei, spuse el, înseamnă că acolo, undeva, există o informaţie pe care vor să ne-o ascundă.

21. ÎN FUNDUL CAVERNEI

Hoarda priveşte cum plouă şi se bucură că e la adăpost Fap" tul că încă n-au fost atacaţi de un locatar al acestei caverne le redă curajul. Probabil că grota e abandonată. Copiii vor să exploreze restul peşterii. Părinţii sunt prea obosiţi ca să-i mai oprească. Şi astfel, din plictiseală sau din curiozitate, tinerii se hotărăsc să se ducă să vadă ce e la capăt.

Înaintează cu paşi mici spre fundul grotei.

Mai întâi, găsesc excremente de şacali.

Mai departe, găsesc excremente de câini sălbatici.

Se afundă şi mai mult în labirint. Aici, lumina zilei nu mai ajunge decât slab.

La intrarea peşterii; EL are sentimentul confuz că aici s-au petrecut evenimente stranii.

Se simte miros de sânge şi de luptă.

22. LOCUL CRIMEI

Se simţea un miros de ceară şi apă de Javel.

Portăreasa spălase conştiincios duşumeaua de la intrarea în imobil. Isidore Katzenberg scrută şirul de cutii poştale şi-i ceru lui Lucrèce Nemrod să se folosească de cuţitul elveţian pentru a o forţa pe aceea cu numele Profesorului Adjemian.

— De ce? întrebă fata.

— Ca să ne asigurăm de data morţii. Ajunge să examinăm ştampilele poştei pentru a vedea din care zi Profesorul Adjemian a încetat să-şi mai ridice corespondenţa.

Lucrèce se conformă.

Isidore Katzenberg luă teancul de saison. Cea mai veche ştampilă confirma că femeia de serviciu descoperise într-adevăr cadavrul în dimineaţa ulterioară crimei.

Urcară. Uşa apartamentului rămăsese descuiată şi nu le fii greu deloc să intre. În colţurile tavanului păianjenii începuseră deja să-şi leasă pânzele. Lucrèce Nemrod îşi conduse însoţitorul în biroul defunctului. Observă din nou tablourile care reprezentau preponderent chipuri de maimuţe şi îi veni o idee. Una câte una, ridică ramele şi descoperi ceea ce căuta în dosul caricaturii unde peştişorul îşi întreba mama cine au ieşit din apă primii. Seiful mural era dotat cu trei tamburi cifraţi, pe care fosta pensionară a orfelinatului începu imediat să-i mănevreze.

Isidore Katzenberg aprinse toate lămpile din plafon.

— Ai înnebunit! O să ne-observe cineva, stinge-le imediat.

— Fii liniştită, o potoli el. Prefer să anchetez la lumină, nu în pe numbră. În orice caz, poliţia nu va mai reveni. Cât despre vecini întotdeauna sunt prea laşi ca să reacţioneze la zgomote sau la lumini suspecte.

— Şi omul cu masca de maimuţă?

— Nici el nu e prea grăbit să se întoarcă”.

Mai mult de-atât, Isidore Katzenberg nu se abţinu să pună în funcţiune instalaţia hi-fi. În încăpere se răspândi un cântec polifonic al pigmeilor. Scotoci în bar şi scoase o sticlă de coniac.

— Ei bine, dumneata cel puţin, nu te jenezi să-ţi faci toate chefurile când anchetezi, comentă Lucrèce Nemrod, ambiţionată cu tamburii seifului. De ce nu mă ajuţi mai degrabă să deschid seiful ăsta? Cu siguranţă, în el e cheia problemei.

— Te descurci foarte bine singură, răspunse el, mergând agale spre cărţile din bibliotecă.

Luă una şi se instală într-un fotoliu ca s-o răsfoiască.

— Îmi place să mă impregnez de atmosfera şi starea de spirit a victimei înainte de moarte, preciză el.

— Şi cum era, mă rog, Profesorul Adjemian înaintea morţii?

— Pot deja să-ţi spun că era un excelent cunoscător în materie de coniac şi de romane poliţiste. Oamenii de ştiinţă apreciază adesea literatura poliţistă, fiindcă se bazează pe intrigi construite, câtă vreme literatura născută din noul roman se îneacă îndeobşte în autobiografii mai mult sau mai puţin romanţate, redactate cu mult stil, dar a căror istorie rămâne foarte dezlânată. Totul se petrece ca şi cum scriitorii noştri actuali ar uita că sunt moştenitorii primilor povestitori, oamenii cavernelor

care ştiau instinctiv să relateze şi să amplifice în jurul focului vânătoarea din timpul zilei. Iată adevărata sursă a tuturor romanelor.

Lucrèce Nemrod continua să se lupte cu cei trei tamburi, de atâta hărnicie scoţând vârful trandafiriu al limbii printre buze.

— Aha, exclamă ea, deci recunoşti că cine se desprinde de rădăcinile lui are de pierdut. Chiar şi pentru a scrie un roman, e mai bine să-i cunoşti originile.

Isidore Katzenberg mai răsfoi câteva cărţi apoi, ca şi cum i-ar fi venit o idee, luă de pe birou o trusă de stilouri. Scoase o gumă, pe care o puse sub bloc-notes.

— Şi cu copilăriile astea ce mai e? întrebă ziarista, cu urechea lipită de seif. La vârsta dumitale, ar fi timpul să te laşi de jocuri cu stilourile şi gumele.

— Am găsit, răspunse el calm.

— Ce-ai găsit?

— Ei bine, practic toată povestea asasinării Profesorului Adjemian”.

De astă dată, Lucrèce consimţi să-şi abandoneze un moment misiunea, pentru a-şi privi interlocutorul.

— Aşa repede?

— Trei persoane cunosc istoria verigii lipsă. Profesorul Adjemian avea încredere în toate trei, şi una dintre ele l-a ucis.

Fata făcu ochii mari.

— De unde ştii?

— Dă-mi pudriera.

Se supuse, fără a-i mai pune întrebări.

Isidore luă puful şi presără pudră pe toată suprafaţa bloc-notesului. Apoi, suflă uşurel. Pudra zbură în lături Nu mai rămasedecât aceea care se fixase în adânciturile trasate pe hârtie. Lucrèce Nemrod se apropie şi putu citi

clar trei nume: Prof. Sanderson, Prof. Conrad, Dr. Van Lisbeth.

Dedesubt era scris: „Clubul «De unde venim?» trebuie să-mi acorde în prezent sprijinul. Am nevoie de voi trei pentru a dezvălui secretul. Vă voi contacta la momentul potrivit şi, atunci, va trebui neapărat să răspundeţi prezent”.

23. ŞI MAI ADÂNC, ÎN CAVERNĂ

Hoarda se adânceşte încet în stânca scobită. Cei mari s-au alăturat tinerilor. După excrementele de câini sălbatici, le descoperă pe cele de lei. Acolo, încetinesc pasul. Înaintea lor, peştera a fost explorată de animale mari. Şi-au lăsat urmele dar, din motive necunoscute, nu au rămas înăuntru.

Ce animal a putut speria leii?

Toţi simt că undeva există o ameninţare, dar continuă totuşi să avanseze. Deodată, aud ceva ca un mormăit reţinut Speră să fie zgomotul unui râu subteran. De-ar fi caverna asta goală, şi pe deasupra ar mai curge şi un râu prin ea, ce noroc! Toţi se simt deja gata să se instaleze definitiv. Femelele gestante reperează colţuri unde să-şi adăpostească puii. Anumiţi masculi urinează discret pe sol pentru a-şi însemna zona preferată.

Dar zgomotul încetează. Deci, nu e un râu.

Drept răspuns, şeful hoardei scoate un mârâit întrebător.

Continuă să se afunde în cavernă. Aceasta devine tot mai întunecoasă şi mai vastă. Acum se află într-o beznă totală, dar simţirile olfactiv şijauditiv le sunt suficient de dezvoltate pentru a le H’rmite să estimeze forma pereţilor grotei şi, de obicei, să identifice animalele care locuiesc înăuntru.

Un nou mormăit ciudat.

Un nou răspuns al şefului, de astă dată puţin mai insistent Nu vrea: să se lase intimidat

Găsesc dejecţii cu miros puternic. Nu recunosc animalul care e capabil să producă asemenea excremente, dar le gustă cu toţii şi deduc că aparţin nu numai unui carnivor ci, mai mult unui carnivor situat la înalt nivel pe scara animalelor de pradă.

În acele excremente, percep chiar şi rămăşiţe de leu adult Un fior parcurge hoarda. Tot timpul au crezut că leul adult stă mai presus de toate fiarele de pradă…

Femelele propun să se înapoieze. Şeful hoardei mârâie din nou, pentru a da de înţeles că nu fricoşii vor avea ultimul cuvânt înaintează, iar cineva se împiedică în resturile cuştii toracice a unui leu.

Din nou, un sunet straniu. O respiraţie adâncă.

Copiii încetinesc pasul. Şi femelele. Masculii dominanţi refuză să renunţe atât de uşor. Masculii dominaţi nu vor să pară la fel de poltroni ca femelele. Scot câteva mici strigăte bătăioase, ca pentru a-i cere monstrului ascuns cine ştie unde să se manifeste.

Şi exact asta face, în aceeaşi clipă.

Într-o secundă, doi sunt morţi. Bucăţi din trupurile lor zboară prin întuneric. Nu se aude decât un zgomot de fălci puternice care se închid pentru a sfărâma.

Nimeni nu distinge ce anume este, dar nu poate fi decât enorm.

24. ABURI ŞI VAPORI

Isidore Katzenberg aprinse lampa de pe biroul Profesorului Adjemian pentru a lumina mai bine foaia din bloc-notes.

— Deci, există un club „De unde venim?”, format din oameni care fac cercetări cu privire la originile omenirii. Se vede că Profesorul Adjemian a luat legătura cu unul

dintre membrii acestuia pentru a-i veni în ajutor. Nu cu cel mai potrivit, fără îndoială, căci în loc de a-l ajuta, celălalt a venit să-l omoare.

Fata confirmă din cap, după care se întoarse să caute un instrument prin cameră. Luând unul dintre pioleţi, îl folosi ca pe o pârghie pentru a încheia forţarea încuietorilor seifului.

— Eşti o adeptă a soluţiei nodului gordian? o întrebă Isidore K.itzenberg.

— Ce-i ăla, „nodul gordian”?

— În Antichitate, Alexandru cel Mare s-a pomenit în faţa unui nod de corzi încâlcite, cu reputaţia de a fi imposibil de deznodat la fel ca toţi cei dinaintea lui, a început prin a încerca să le dezlege, după care s-a enervat şi le-a tăiat dintr-o lovitură de spadă. De-atunci a rămas această expresie, pentru a-i califica pe oamenii care nu au răbdare să rezolve cu calm o situaţie şi preferă să spargă totul.

— În ceea ce mă priveşte, să zicem că sunt o adeptă a soluţiilor simple şi rapide.

Mai ridică puţin pârghia şi, dintr-odată, uşa cedă. Scoase la lumină douăsprezece bancnote de câte două sute de franci şi câteva reviste pornografice pe care le aruncă grămadă pe mochetă. Altceva, nimic.

Isidore Katzenberg reduse volumul cântecului pigmeu şi se aplecă asupra încuietorilor. Observă, admirativ:

— Totuşi, ai reuşit să le vii de hac la două din trei. Tot la orfelinat ai învăţat şi arta furturilor?

— Spărgătoare de seifuri, era o posibilitate, răspunse ea cu modestie. Dar, cum mă gândeam să fac carieră în banditismul de înaltă clasă, am urmat cursurile serale cu cei mari. Ştii, la ieşirea din orfelinat, nu te-aşteaptă decât

două soluţii: Banditismul sau Prostituţia.

— Şi ce ai contra prostituţiei? se interesă Isidore Katzenberg.

— Îmi place prea mult să fac dragoste pentru a suporta ideea că devine o meserie. Altfel, ca spărgătoare, nu mi-am început prea rău cariera.

— Şi-atunci de ce ai deviat spre gazetărie?

Isidore se aşează pe canapea, care imediat se adânci sub greutatea lui, în timp ce Lucrèce începea să-i povestească.

Intrase în ziaristică întâmplător. Era la Cambrai, în Nord. Se apucase să devalizeze un apartament, aparent gol, dintr-un cartier burghez. Tocmai îndesa argintăria într-un sac, aceea fiind mai uşor de vândut decât tablourile, când auzise o cheie răsucită în broasca. Stinsese imediat lanterna şi se ascunsese după o draperie. Dar nu-i folosise la nimic. Noul sosit constatase rapid dezordinea din Kalon, căutase făptaşul şi o scosese pe hoaţă din ascunzătoarea ei.

Omul era puternic, un adevărat dulap cu oglindă. Tânăra Lunece înţelesese imediat că, în ciuda tuturor talentelor ei de orfelinat-kwondo, nu-l putea învinge prin forţa. Prin urmare, a ales duhul blândeţii.

Era destul de mignona ca să reuşească. Aşadar, i-a jucat colosului marele ei număr de biată orfană mică şi abandonată de părinţi în mizerie. A descris condiţiile abominabile de viaţă din orfelinatele religioase. A trecut în revistă toate miturile, bunele călugăriţe adepte ale pedepselor corporale, relaţiile lesbiene sub constrângere…

Au discutat toată noaptea. Omul i-a mărturisit că era redactorul şef al unui cotidian de provincie. Departe de a-i purta pică spărgătoarei, i-a lăudat curajul, imaginaţia şi puterea de adaptare, calităţi care după părerea lui lipseau

jalnic din breasla jurnalistică. A deplâns faptul că, în redacţiile zilelor noastre, nu mai există decât oameni cu spirit funcţionăresc, care-şi numără ceasurile de prezenţă la căldurică în birouri şi refuză să-şi mişte fundul pentru a face anchete pe teren. Iar după părerea lui situaţia nu avea şanse să se schimbe nici cu noua generaţie. Toţi stagiarii săi erau nişte mici piloşi care promiteau să devină la fel de nuli şi blazaţi ca mentorii lor.

Se minunase de tupeul şi spiritul întreprinzător al lui Lucrèce Nemrod. I-a propus s-o angajeze, cu titlu de probă, la ziarul lui din Cambrai.

La început, s-a ocupat de „câinii striviţi". Au urmat apoi reportajele despre alegerea lui Miss Tricou Ud a satului sau concursul Cel Mai Mare Dovlecel şi, în sfârşit, articole mai serioase, cu greve şi accidente de mină. După un an, apreciind că protejata lui se descurca excelent şi merita să-şi facă o carieră, redactorul şef i-a propus să nu-şi mai piardă timpul în provincie şi să „promoveze" la Paris. I-a recomandat-o unui coleg de promoţie de la Şcoala de Ziaristică, Franck Gauthier, şeful rubricii ştiinţifice la *Jje* Guetteurj *moderne*"!

— În fond, amândoi am debarcat cam la fel în gazetărie, constată Isidore Katzenberg. Eu din poliţie, dumneata din banditism.

Se ridică, întorcându-se în loc.

— Probabil eşti obişnuită să reperezi rapid locurile. Deci… aminteşte-ţi bine. Ce te-a frapat când ai intrat prima oară aici?

Lucrèce reflectă.

— Articolele. Am fost frapată de convingerea Profesorului Adjemian. Declara peste tot că descoperise veriga lipsă.

Răspunsul nu-l mulţumi pe ziaristul cel gras.

— Nu, replică el. Exista ceva extrem de anormal. Ce anume le-a incitat să te gândeşti că asasinatul nu era opera unui ucigaş în serie din cartier, cum afirma inspectorul de poliţie?

Fata îşi încreţi fruntea, pentru a se concentra mai bine.

— Am observat încăperea… Portretele de maimuţe. Scheletele spânzurate de stative.

— Închide ochii, îi propuse Isidore Katzenberg. Vizualizează scena. Rememorează fiecare secundă, de când ai trecut pragul în apartamentul crimei. Ce ţi s-a părut bizar?

Pleoapele stagiarei se crispară, apoi se deschiseră din nou.

— Regret Nu găsesc.

— Închide ochii, respiră adânc, insistă el, ca şi cum ar fi vrut s-o hipnotizeze. Mai respiră. Irigă-ţi creierul, fiecare neuron. Redeşteaptă zonele adormite. Reia filmul cu încetinitorul. Ei, ce anume te-a convins că nu era vorba de o crimă banală?

Îşi masă tâmplele, închise iarăşi ochii şi, deodată, îi deschise larg.

— Poziţia cadavrului! exclamă ea. Zăcea în cadă, cu un deget îndreptat spre oglinda din faţa lui.

Se repeziră împreună în baie.

— Pe moment, mi-am spus: „Parcă ar fi vrut să-şi indice asasinul…”

Isidore examină oglinda.

— …Sau ca şi cum ar fi vrut să scrie ceva, cu degetul, pe sticlă.

Lucrèce Nemrod clătină din cap, cu îndoială.

— Chiar dacă ar fi reuşit să scrie ceva în aburi, asta nu ne ajuta cu nimic. După toate du-te-vino-urile şi curenţii

de aer de pe-aici, a-a şters de mult.

— Poate că nu, replică Isidore Katzenberg.

Închise uşa şi deschise complet robinetele de apă caldă. Norii de aburi nu întârziară să invadeze camera de baie. Când încăperea deveni asemenea unei saune, închise robinetele şi deschise uşa, pentru a lăsa vaporii să iasă.

Aburii făcuseră să apară ceva asemănător cu o cifră. În primul moment, fata crezu că era un 5 – dar nu, avea o formă mai rondă. Nu era o cifră, ci o literă.

Un S.

Lucrèce rămase impresionată.

— Simplă amintire a observaţiilor din copilărie, preciză Isidore. Degetele depun întotdeauna o infimă peliculă de grăsime pe geamuri sau oglinzi. Infimă, dar suficientă pentru a rămâne şi după evaporare. Când aplici din nou vapori, desenul reapare, chiar şi peste mult timp.

Priviră lung litera.

— S, probabil iniţială asasinului, remarcă Lucrèce Nemrod.

Reveniră spre foaia acoperită cu pudră, de pe birou. S... în lista scrisă de Profesorul Pierre Adjemian, o singură persoană avea un nume care începea cu acea literă. Profesorul Sanderson.

— Benoît Sanderson! exclamă Katzenberg. E o personalitate a astronomiei, la observatorul din Meudon.

În baie, o literă şerpuia pe suprafaţa oglinzii, redispărând treptat

S.

25. PREA DEPARIE ÎN FUNDUL CAVERNEI

S... Sss, sss, şceac.

Gheare şuieră prin aer şi tranşează cărnuri.

În acest moment membrii hoardei ar dori să fie broaşte ţestoase, pentru a dispune de carapace

protectoare. Blana lor subţire şi pielea moale nu sunt de ajuns pentru a-i proteja de ghearele şi dinţii agresorului. Mai ales când au o asemenea putere, o asemenea mărime, o asemenea iuţeală.

Se simte un miros înfiorător. Nu e tocmai de felină, nu e nidi de canidă Un melang între amândouă, poate. Ştiu totuşi că nu este niciuna, nici cealaltă Un animal nou, încă necatalogat în memorie.

Este mare. E feroce. Mortal.

Nici măcar nu are loc vreo luptă în întuneric, simt doar lame lungi, dinţi sau gheare, sfâşiindu-le burta şi retezându-le oasele. Laba e grea. Fălcile sunt puternice. Par gata să frângă copaci, să sfărâme bolovani.

Membrii hoardei regretă că au deranjat această fiară necunoscută. Se apleacă sau se înghesuie lângă pereţii cavernei, pentru a evita lamele care se prăvălesc asupra lor. Le e foarte frică. Unii îşi golesc intestinele. Alţii, hăituiţi în bezna totală, tremură convulsiv şi aşteaptă ca pe o eliberare să fie măcelăriţi la rândul lor. Peste ei plouă cu bucăţi de trupuri ciopârţite.

Fiara din grotă nu latră, nici nu ţipă. Ucide liniştit, în tăcere, cu nepăsare parcă. Ce poate fi? Nu mai e timp pentru pus întrebări. E momentul să fugă.

Să fugă. Să fugă. Să fugă. Şi repede!

Cei curajoşi şi cei ezitanţi nu se mai lasă încetiniţi de fricoşi şi laşi. EL se împiedică de osemintele leului, dar îşi revine rapid. Deja nu mai aude ce se întâmplă în fundul cavernei.

Afară, cei care au reuşit să iasă, umiliţi, se regrupează. lipsesc mulţi la apel. Un tribut adus explorării lumilor necunoscute.

Acum, nu mai plouă. Cei salvaţi se caţără cât pot de repede în rămurişul primului arbust ieşit în cale, pentru a

nu mai rămâne la îndemâna monstrului ascuns în peşteră, care încă ar mai putea să-i lovească. Stau un moment acolo, crispaţi cu toţii pe crengi.

Şeful hoardei scrâşneşte din dinţi. Toţi cunosc acest mesaj. Înseamnă; „Ştiu că am făcut o boacănă, dar primul care îndrăzneşte un comentariu necuviincios o să primească un snop de falange pe colţul botului”. Face parte dintre privilegiile dominanţilor. A greşi fără a li se putea reproşa nimic. Pentru a risipi tensiunea enormă, şeful înhaţă un dominat-dominat slăbănog şi începe să-i care la scatoalce. Alţi dominaţi-dominaţi o încasează de la dominanţi.

Aşa, e mai bine.

Pentru toţi supravieţuitorii, totuşi, experienţa înseamnă o lecţie: e prea devreme pentru a încerca să cucerească lumea cavernelor. Mai trebuie să rămână un timp în cea a copacilor.

Evident, EL ar fi vrut foarte mult să ştie ce era monstrul acela nou, dar e conştient la fel ca toţi membrii hoardei că, oricât stau ei cocoţaţi în vârful evoluţiei, nu ştiu totul şi pentru o vreme vor. mai rămâne întrebări fără răspuns. Sunt mândri de a fi fost gata să-şi rişte viaţa pentru a şti puţin mai mult.

EL contemplează ramurile protectoare ca pe tot atâtea braţe prieteneşti. Fiecare frunză e o pavăză minusculă care-l apără contra monştrilor de neînţeles pitiţi în fundul cavernelor săpate în stâncă.

În acel moment aude, răsunând din scoarţă, un şuierat caracteristic.

sss.

26. TEORIA ASTRONOMULUI SANDERSON

Sanderson. Benoît Sanderson. Astronomul era un individ înalt şi longilin, cu barbă lungă şi albă. O privire

albastru-deschisă, un pulover gros, tricotat fără îndoială de mămica lui, din lână brută, încălţăminte cu tălpi de plastic foarte groase.

Probabil că era ultimul *look în* vogă printre astronomi. Pe deasupra, era echipat cu un aparat auditiv pe care-l reglase pe frecvenţa optimă pentru a-şi auzi mai bine vizitatorii.

Isidore Katzenberg şi Lucrèce Nemrod se prezentaseră ca ziarişti care efectuau un reportaj despre originile omenirii.

Benoît Sanderson îi primi deci pe aceşti doi reprezentanţi ai celei de-a patra puteri în stat la intrarea marelui centru de studii astronomice de la observatorul din Meudon.

— Nu se pot înţelege originile omenirii fără a înţelege originea vieţii. Şi nu se poate înţelege originea vieţii fără a înţelege originea universului.

Îi conduse spre o vastă sală emisferică, în centru cu un telescop imens. Cupola de pe acoperiş era închisă, iar instrumentul acoperit cu o husă neagră.

— Nu se mai efectuează observaţii de aici, le explică el. Cerul Parisului e prea poluat pentru a se mai distinge ceva la mare depărtare. În schimb, suntem branşaţi la toate observatoarele din lume.

Indică diverse ecrane, unde se distingeau puncte albe, mai mult sau mai puţin tulburi. Sub fiecare, câte o plăcuţă preciza de la care observator prestigios proveneau imaginile: „Muntele Palomar”, „Zelenciuk”, „Pic du Midi” şi chiar telescopul spaţial Hubble.

Cei doi ziarişti observau atenţi aceste fire albe de praf care licăreau slab, în timp ce Profesorul Sanderson explica:

— La început, a fost big-bangul. Această explozie de

energie a avut loc acum cincisprezece miliarde de ani.

— Şi se poate vedea, acest big-bang? întrebă Lucrèce, cu care neţelul în mână.

— Nu, dar i se poate auzi ecoul în univers.]

Profesorul Sanderson aprinse un display de computer, învârti potenţiometrele câtorva difuzoare şi auziră un sfârâit destul de asemănător cu cel produs de un post radio dezacordat. Pe ecranul computerului se aliniară mai multe creste, transformându-se şi agitându-se în conformitate cu intensităţile sonore.

— Acesta e unul dintre paradoxurile astronomiei, să poţi auzi ecoul unei explozii care a avut loc acum cincisprezece miliarde de ani. Cu cât se vede mai departe în spaţiu, cu atât se înaintează mai mult în trecut. Lumina stelelor având nevoie de secole întregi pentru a se deplasa, astronomii contemplează fenomene care au avut loc în momente ale trecutului din ce în ce mai îndepărtate. Este foarte posibil să sperăm că, într-o zi, oamenii vor dispune de telescoape destul de puternice pentru a putea asista în direct la acest eveniment istoric unic între toate: naşterea universului. Big-bangul. Deocamdată, trebuie să ne mulţumim numai cu rezonanţa lui.

După părerea lui Sanderson, evoluţia putea fi reprezentată sub forma unui turn Eiffel. La bază, energia, apoi, mai sus, materia, planetele, în continuare viaţa. În sfârşit, la vârf, fiinţele omeneşti, cele mai sofisticate animale din toate dar şi cele mai tardive.

Desfăşură pe perete o diagramă pe care Lucrèce Nemrod se grăbi s-o copieze, unde era rezumată evoluţia aşa cum o înţelegea el.

— 15 miliarde de ani: naşterea universului.

— 5 miliarde de ani: naşterea sistemului solar.

— 4 miliarde de ani: naşterea Terrei.

— 3 miliarde de ani: primele urme de viaţă pe Terra.
— 500 de milioane de ani: primele vertebrate.
— 200 de milioane de ani: primele mamifere.
— 70 de milioane de ani: primele primate.

Astfel, reamplasate în acea vastă perspectivă, toate evenimentele istorice care jalonaseră istoria oamenilor păreau dintr-odată derizorii, ca şi cum ar fi fost strânse într-o porţiune infimă din extremitatea culmii acelui interval imens de timp.

— Faceţi parte din clubul „De unde venim?”, domnule profesor? îl întrebă Lucrèce Nemrod.

— Desigur, membrii acestui club sunt cam ca jockeyii la startul unei curse, preciză astronomul, surâzând. Toţi se avântă, încordaţi, spre un ţel comun: acela de a descoperi secretul originilor, dar fiecare cu pista lui aparte şi încercând să-i convertească şi pe ceilalţi.

— Iar dumneavoastră ce teorie susţineţi în ceea ce priveşte apariţia omului pe Pământ? se interesă Isidore Katzenberg.

Savantul îşi manevră proteza auditivă pentru a auzi mai clar întrebarea, ceru să i se repete, apoi îşi invită oaspeţii în laboratorul său personal. Observară pe pereţi, închise în vitrine sau puse pe etajere, nenumărate pietre de toate mărimile.

— Universul este atât de vast, începu Profesorul Sanderson, conţine o asemenea cantitate de planete încât, obligatoriu, matematic chiar, un anumit număr dintre ele trebuie să fie locuite. A, nu neapărat de oameni, de animale sau chiar de plante, d cel puţin de organisme vii minuscule: bacterii, germeni, microbi. Unele au fost deja decelate pe planeta Marte. Or, universul este parcurs în toate sensurile de nave spaţiale naturale: meteoriţii.

Astronomul le prezentă câteva eşantioane de roci pe

care le scoase dintr-o vitrină:

— Meteoriţii efectuează voiaje infinite prin spaţiu. Uneori, se abat asupra planetelor, alteori nu fac decât să ricoşeze înainte de a-şi relua călătoria, ca într-un mare joc de biliard cosmic. Aceşti meteoriţi sunt comparabili cu tot atâtea milioane de spermatozoizi capabili să fertilizeze imensele ovule pe care le reprezintă planetele.

— Meteoriţii aceştia sunt ceea ce numim noi stele căzătoare? vru să ştie Lucrèce Nemrod.

Profesorul Sanderson confirmă. Mulţi se dezintegrează la pătrunderea în atmosferă, ceea ce creează acea impresie de stea în mişcare.

Estima la trei mii, în medie, numărul de obiecte extraterestre care cad în fiecare zi pe Pământ Dar anumiţi meteoriţi sunt încă destul de consistenţi la sosire pentru a conţine aer şi, deci, microbi, bacterii, viruşi.

Dintr-un sarcofag de sticlă, astronomul scoase o piatră închisă la culoare, parcă pârlită cu flacăra lămpii de sudură, pe care o puse sub un microscop înainte de a-i invita pe reporteri s-o observe. Le indică minusculele simboluri de dimensiuni micronice, unele rotunde, altele de formă vermiculară.

Pentru el, nu încăpea nicio îndoială Meteoriţii fecundaseră universul. Un prim meteorit adusese viaţa pe Pământ, un al doilea adusese un virus care făcuse să dispară dinozaurii, un al treilea alt virus, cel ce provocase mutaţia primatelor inoculându-le o boală ciudată: umanitatea.

Sanderson recunoscu că nu era primul care emitea această teorie a meteoritului purtător de viaţă aflat la originea omenirii. Caracterizată prin denumirea de panspermie, ideea fusese evocată pentru prima oară în 1893, de către suedezul Svante Arrhenius, apoi reluată în

1902 de lordul englez Kelvin. După aceea, fusese abandonată pentru multă vreme. Dar, în 1969, fusese găsit în Australia meteoritul Murchison. Contrar tuturor raţionamentelor anterioare, acesta purta şaptezeci de aminoacizi intacţi – dintre care opt intrau în compoziţia proteinelor omeneşti!

Proteine calcinate prin penetrarea în atmosferă, deci moarte, puteau obiecta unii. Dar iată că, nu demult, fusese descoperit prionul, o proteină rezistentă la temperaturi foarte înalte. Iar prionul este mai puternic decât viruşii şi capabil să transmită mult mai rapid bolile…

— Să fi ieşit Adam dintr-un prion? se miră Lucrèce Nemrod.

Profesorul Sanderson era convins. Omenirea apăruse, într-un fel sau altul, ca urmare a unei maladii extraterestre care afectase o maimuţă, provocându-i o mutaţie genetică pentru a deveni uşor diferită.

— De altfel, toate bolile ne fac să evoluăm, afirmă astronomul.

Îşi mângâie unul dintre meteoriţi, ca şi cum ar fi fost o pisică.

Teoria lui se ivise în urma unei chibzuiri îndelungate, care-l determinase să răstoarne multe idei precedente. Insista că fiecare grupă, fiecare rujeolă, fiecare hepatită determină o mică mutaţie victimei sale.

— Bolile au contribuit tot timpul la evoluţia speciei umane. Ciuma ne-a învăţat lecţia igienei, holera ne-a învăţat să filtrăm apa, tuberculoza a dus la descoperirea antibioticelor. Cine poate prezice ce câştiguri vor aduce noile maladii care, deocamdată, încă îi mai sperie atât de mult pe oameni?

Isidore Katzenberg se plimba prin încăpere, deranjând totul, ridicând ici o piatră netedă, colo un

bolovan cu formă curioasă, examinând obiecte şi aparate, dar fără a nu pierde totuşi nimic din ceea ce spunea Sanderson.

— Fiecare boală e purtătoare de învăţăminte. Cancerul este o maladie a comunicării, în care celulele sănătoase nu mai ştiu că trebuie să-şi înceteze reproducerea. SIDA e o boală a dragostei, unde celulele nu mai ştiu să discearnă între ceea ce le e util şi ce le este nefast. Această pierdere a valorilor şi pierdere a comunicării nu sunt oare revelatoare pentru starea actuală a omenirii? Pentru a le învinge, e necesară încă o mutaţie. Vor apărea apoi alte boli, care-i vor face pe oameni să progreseze şi mai mult.

— Cu asemenea idei, fără îndoială că suscitaţi multe dezbateri în sânul clubului dumneavoastră „De unde venim?", comentă de la distanţă Isidore Katzenberg.

Omul de ştiinţă recunoscu că şedinţele erau uneori tensionate, mai ales între religioşi şi atei, între darwinişti şi lamarckişti.

— Dar dacă în astronomie, din lipsă de probe, este posibil să afirmi simult-ţi orice lucru şi contrariul său, altfel stau lucrurile în paleontologie. Acolo, savanţii fac să se vorbească despre cel mai mic oscior.

— Ca Profesorul Adjemian? întrebă Isidore.

Celălalt tresări, dar nu răspunse.

Ziaristul se apropie de astronom şi, pe nepusă masă, declară:

— Îl detestaţi pe Profesorul Adjemian.

Savantul făcu un pas înapoi, surprins:

— Ce vă face să spuneţi asta?

— Chipul dumneavoastră. Aţi reacţionat faţă de menţionarea Profesorului Adjemian. Fizionomia este ca un tablou de bord plin cu cadrane indicatoare.

Sanderson făcu un efort să-şi regăsească stăpânirea de sine, dar nu-şi putu controla ticul.

— Adjemian… Profesorul Adjemian era puţin mai aparte. Dar nu i-am purtat niciodată duşmănie. Nici chiar după accident.

— Ce accident?

Astronomul îşi duse mâna la proteza auditivă.

— Surzenia mea este consecinţa uneia dintre glumele proaste ale lui Adjemian. Într-o zi, s-a apropiat de mine şi mi-a şoptit: „Ei, vrei să-ţi auzi big-bangul?” Şi, până s-apuc să-i răspund, a făcut să explodeze o petardă cât toate zilele lângă urechile mele. Aşa era Adjemian. Era genul lui de umor. Pentru el, un om pasionat de bigbang trebuia să-l trăiască pe pielea lui. Şi cu atât mai rău dacă timpanele mele erau fragile. De-atunci, auzul mi-a scăzut cu aproape optzeci la sută. Or, auzul ne permite să ne orientăm în spaţiu mult mai bine decât vederea. De când nu mai aud Bine, am pierdut conştiinţa volumului locurilor în care mă găsesc.

— Şi l-aţi omorât? întrebă Isidore Katzenberg.

— Nu.

— Atunci, după părerea dumneavoastră, cine l-ar fi putut omorî?

Astronomul nu auzi decât ca pe un zgomot slab zăngănitul de sticlă spartă care răsună pe neaşteptate. Lucrèce Nemrod nu avu timp decât să-l trântească la podea, în timp ce o piatră enormă trecea pe lângă capul lui şi peste tot ploua cu cioburi.

Cei trei ocupanţi ai laboratorului se ridicară cu prudenţă, pentru a-l zări în spatele ferestrei pe cel care aruncase bolovanul. O maimuţă. Stătea în picioare pe o creangă, cu faţa, urmărind efectul proiectilului. Animalul se îndepărtă în salturi, dintr-un copac în altul, cu braţele

balansându-i-se.

— O maimuţă! exclamă Lucrèce.

— A vrut să mă omoare cu pietroiul ăsta! se agită Sanderson, dându-şi cu mâna peste frunte unde, graţie intervenţiei ziaristei, nu avea decât o zgârietură.

— De ce ar vrea o maimuţă să ucidă un om? întrebă Isidore Katzenberg.

Profesorul Sanderson, încă sub efectul şocului, se reculese repede.

— Conrad, şopti el.

— Ce, Conrad?

— Profesorii Conrad şi Acţiemian erau cele două somităţi ale paleontologiei franceze. Şi se detestau. Pentru Conrad, teoriile fanteziste ale lui Adjemian discreditau întreaga profesiune. Într-o zi, ăştia doi s-au încăierat chiar. Nu voiam să vă vorbesc despre asta, dar situaţia începe să ia proporţii care trebuie controlate. Profesorul Conrad nu e numai paleontolog, este şi primatolog. Conduce secţia „Maimuţe” a grădinii zoologice din Jardin des Plantes, la Muzeul de Istorie Naturală din Paris. Ştie să le controleze perfect.

Lucrèce Nemrod notă în carneţel numele suspectului şi locul unde putea fi găsit

Isidore Katzenberg privea lung crengile pe unde dispăruse maimuţa. Se întreba dacă Sul de pe oglinda din baie nu însemna cu totul altceva: *Sânge*.[2]

27. ŞARPE

SSSL sss… – face şarpele.

Abia şi-a revenit din emoţiile de după incendiu şi strania întâlnire din cavernă, când se pomeneşte faţă în faţă cu un şarpe de mărime apreciabilă. EL detestă şerpii.

2 Maimuţă, (n. tr.)

E o repulsie viscerală şi are oroare îndeosebi de aceştia, pitonii; – Şarpele i se încolăceşte pe picior şi urcă spre gât pentru a-l sufoca. EL se înfioară sub senzaţia de răceală cleioasă. Doi colaci ai şarpelui îi înconjoară deja gâtul Simte cum apăsarea se strângesi încearcă să apuce capul duşmanului şerpii care cuprind pentru a sugruma nu au, în general, colţi veninoşi. Un inconvenient din două: sau otrava, sau strangularea.

Caută să îndepărteze cele două maxilare. Ceilalţi îl privesc fără să intervină. Fiecare cu problemele lui. Şarpele îi comprimă traheea. EL tuşeşte, pentru ca aerul să scape din tubul intern, şi trage mai tare de fălci. Drept răspuns, şarpele strânge şi mai puternic. De-acum, EL e cu respiraţia tăiată.

Îşi spune că va muri De îndată, prin creier începe să i se deruleze toată viaţa lui Alergăturile, împerecherile, războaiele, duelurile, ospeţele. Şi cum EL nu are niciun mijloc de a-şi înscrie gândurile pe un suport solid, nimeni nu va şti vreodată ce i s-a întâmplat Venită de foarte departe, dintr-un străfund necunoscut chiar şi lui însuşi, o frază îi trece prin minte.

Toate aceste clipe se vor pierde în uitare.

Ca lacrimile în ploaie./

De unde i-a venit această înşiruire de cuvinte? Din viitor? Din trecut? Din nori? Dintr-o altă lume, paralelă?

Ca lacrimile în ploaie: …

I se pare foarte frumoasă. Specia lui este capabilă să aibă asemenea gânduri. E mândru că s-a născut în categoria animală cea bună. Acest şarpe, din parte-i, nu poate fi capabil să gândească aşa ceva. Prin urmare, meritul de a trăi îi revine LUI.

Într-o izbucnire de energie, reuşeşte să rupă capul reptilei cu o mişcare scurtă. Acum ţine în fiecare mână

câte un maxilar. Presiunea masei prelungi, reci şi netede se destinde. Aerul reîncepe să-i circule între gâtlej şi plămâni. Mănâncă ţeasta şarpelui, iar restul îl dă copiilor să-l devorze. Le spun să fie atenţi totuşi la oasele mici care uneori se înfig supărător în gât. Chiar şi morţi, şerpii pot fi periculoşi.

Urcă spre vârfurile crengilor. În capăt, are impresia că totul e altfel. A ajuns departe de ameninţările solului, dar şi mai aproape de minunile cerului. I-ar fi plăcut să fie pasăre, ca să se înalţe spre nori. I-ar fi plăcut să vină o pajură, să-l răpească şi pe el, pentru a zbura în sus. Fie şi doar pentru câteva clipe.

Probabil că, mai-nainte, ceilalţi au crezut că se agăţase de labele femelei pentru a o salva. Fals. O făcuse ca să urce la cer împreună cu ea.

Observă firmamentul. Deja, o stea începe să scânteieze. Rămâne cu privirea spre ea. Un meteorit trece prin imediata apropiere a stelei, brăzdând bolta din ce în ce mai întunecată. Un alt meteorit spintecă spaţiul dar EL nu e capabil să-şi imagineze ce-ar putea fi.

Pentru EL, sunt păsările ultrarapide de lumină.

28. TEORIA PROFESORULUI CONRAD

— Şi dumneata crezi în poveştile astea cu meteoriţii? întrebă Lucrèce Nemrod.

Isidore Katzenberg nu răspunse, plătind doar biletele de intrare la ghişeu. Luă restul şi intrară împreună în incinta grădinii zoologice din Jardin des Plantes de la Paris.

Cuştile vaste, cu gratii ruginite, le permiteau bivolilor să stea lângă urşi fără niciun pericol, iar girafelor să se izoleze de tigri. C ei doi gazetari nu întârziară, pornind direct spre sectorul primatelor.

Cu o bluză albă impecabilă, pe care n-o întina nicio

pată, cu o mustăcioară blondă tăiată îngrijit, cu părul lung şi cărunt pieptănat atent, Profesorul Conrad tocmai se afla într-o cuşcă, ocupându-se să hrănească o familie de babuini neastâmpăraţi. Savantul li se adresa maimuţelor ca unor copii neastâmpăraţi:

— Haideţi, haideţi, fiţi cuminţi, altfel tăticul se supără şi nu mai primiţi papa.

Babuinii îşi schimbară imediat atitudinea, începând să scoată mici scâncete. Primeau dulciuri sau sârături împărţite de profesor. Cei mari cereau mai multe, mijindu-şi ochii în formă de accent circumflex şi întinzând mâinile ca nişte cerşetori.

— Degeaba încercaţi să apelaţi la mila mea. Cu mine nu vă merge. Nu le dau papa decât celor care nu cer.

Astfel, în felul lui, paleontologul reinventa principiul de „a lăsa ce-ai apucat”.

Isidore Katzenberg şi Lucrèce Nemrod se hotărâră să-l interpeleze.

— Bună ziua, domnule profesor Conrad. Suntem reporteri de la *„Le Guetteur moderne” şi* am dori să discutăm eu dumneavoastră despre originile omenirii.

Charles Conrad le promise pensionarilor săi că avea să revină mai târziu. Drept răspuns, cei trei babuini îşi arătară dinţii, mârâind şi suflând pe nas ca pentru a răci o mâncare prea fierbinte. Profesorul închise uşa cuştii în urma lui, se spălă energic pe mâini, le strânse cu putere pe cele ale vizitatorilor şi le propuse să discute din mers.

— Ei bine, domnişoară şi domnule, puteţi zări deja în jurul nostru un eşantion din Grădina Edenului său, cel puţin, din Arca lui Noe.

Se opri pentru a mângâia un lemurian minuscul care-şi scosese capul printre zăbrele ca să-i ronţăie din palmă. Cu mânuţele lor cu cinci degete şi ochii care priveau

curioşi totul, micile animale semănau cu nişte bătrâni în miniatură.

Profesorul Conrad le explică ziariştilor că nu era zoolog, dar meseria sa de paleontolog îl făcuse în mod absolut firesc să se intereseze nu numai de fosile, ci şi de animalele vii. Prin urmare, devenise şi primatolog.

Un urangutan indonezian întinse un braţ deosebit de lung şi reuşi să apuce buclele roşcate ale lui Lucrèce, căreia îi trase capul spre cuşcă. Îi linse urechea. Profesorul Conrad interveni imediat. Cu un gest scurt, ciupi pielea animalului, care o eliberă pe tânăra femeie.

— Puţină ţinută, Jean-Paul Nu vă temeţi, domnişoară, Jean-Paul nu e rău de fapt. Îi lipseşte numai delicateţea faţă de doamne.

Dezamăgit şi frustrat, urangutanul arătă pumnul şi ţipă, trăgându-se de sexul care-i era inutil în acea cuşcă unde trăia singur.

— Poate că e modul lui de şi pretinde să i se atribuie o femelă, presupuse Isidore Katzenberg, compătimitor.

— A, Jean-Paul a posedat deja una, dar a muşcat-o atât de rău încât, acum, preferăm să-l lăsăm singur. Aşa, cel puţin, nu face niciun rău nimănui.

Profesorul Conrad le propuse celor doi ziarişti să-i plimbe într-o vizită ca ghid al Marii Galerii de paleontologie din muzeu.

La parter, toate animalele erau prezentate dezgolite printr-un striptease care ajungea până la schelet cu excepţia omului care, mai pudic, îşi păstrase muşchii roşii şi era exhibat doar fără piele. Fiinţa omenească ridica un braţ victorios, ca şi cum tocmai ar fi câştigat o cursă. Sexul îi era mascat cu o frunză de viţă. Surâdea cu satisfacţie din toţi muşchii faciali roşii şi toate ligamentele albe.

În stânga erau mici schetele de foetuşi umani

recuperate din subsolurile mănăstirilor. În dreapta, mamiferele superioare, iar în fund, conform logicii, mamiferele „inferioare”.

— Vă voi dezvălui cele două mari motoare ale evoluţiei: 1) hazardul; 2) selecţia speciilor.

Profesorul Conrad arătă un schelet de pasăre înzestrat cu cioc mic şi un alt schelet de pasăre, dotat cu cioc lung. Îl indică pe cel din dreapta.

— Priviţi această zburătoare. E un piţigoi. Se hrăneşte prinzând viermii care trăiesc în scoarţa copacilor. Dar, într-o zi, specia a proliferat atât de mult, încât viermii s-au rărit Piţigoii au început să dispară. Numai o mică parte dintre ei aveau, întâmplător, un cioc mai lung şi mai ascuţit. Cu acest apendice, puteau căuta viermii în găurile cele mai adânci.

Arătă scheletul celeilalte păsări, cu ciocul mai lung.

— Cei care aveau ciocul scurt au dispărut aproape toţi şi n-au mai rămas decât cei cu ciocul lung.

— De ce s-a produs mutaţia?

— Din „întâmplare”. Este cam ca şi cum natura ar încerca milioane de experienţe în acelaşi timp. În continuare, selecţia naturală a speciilor le elimină pe cele mai inapte.

— Atunci, spuse Lucrèce, extrapolând la om, înseamnă că poate, într-o zi, nu vor supravieţui decât cocoşaţii, sau indivizii cu dinţi mari.

Profesorul Conrad izbucni în râs:

— Aceasta depinde de următorul criteriu de selecţie al omenirii viitoare. Dar, în orice caz, un asemenea proces durează milioane de ani…

Continuării să meargă prin mijlocul cadavrelor de animale conservate, numerotate şi identificate cu cuvinte latineşti de nepronunţat.

— Eu nu am niciun merit Această idee nici măcar nu-mi aparţine mie, ci lui Darwin, maestrul nostru al tuturor. E singura teorie oficială asupra evoluţiei. Hazardul. Selecţia speciilor.

Le atrase reporterilor atenţia asupra unui arbore genealogic al speciilor. Aveau în faţa lor un mare tablou al istoriei strămoşilor noştri.

— 70 de milioane de ani: apariţia primelor primate. Insectivore, semănau mult cu furnicarii.

— 40 de milioane de ani: apariţia primilor lemurieni.

În apropiere era un schelet de lemurian cu dimensiunile întru totul asemănătoare celor ale confratelui său pe care primatologul îl hrănise cu câteva momente mai devreme. Savantul îi considera pe lemurieni deosebit de interesanţi, ca primă schiţă a unui proto-om.

— Aceste animale posedau deja efectiv cele trei caracteristici esenţiale ale oamenilor police opozabil, unghii plate, faţă plată Policele opozabil permite apucarea obiectelor şi mânuirea acestora ca pe nişte unelte. Unghiile plate în locul ghearelor permit strângerea pumnului şi folosirea ansamblului în mii de scopuri. Astfel, lemurienii au inventat mâna.

Fără să judece, Lucrèce îşi întinse degetele, apoi le închise, producând diverse forme.

— Cu faţa lor plată lemurienii au mai inventat şi vederea tridimensională. Înainte, cu ochii lor aşezaţi pe cele două laturi ale capului, animalele nu puteau nici să estimeze distanţele, nici să discearnă relieful. În cazul lemurienilor, ochii avansează pe suprafaţa anterioară a capului, botul se reduce şi pot vedea în faţa lor în trei dimensiuni.

Profesorul Conrad îşi invită interlocutorii să facă o experienţă. Dacă-şi plasau amândoi pumnii pe nas, vederea

stereoscopică era stânjenită. În schimb, cu nasul comprimat, distingeau perfect spaţiul din aprdpiere, volumele, distanţele mai mari. Astfel devenise posibil, mai ades pentru lemurieni, să sară în gol fără a mai rata prinderea unei ramuri.

— Faţa plată e practică pentru vedere, poate, obiectă Isidore Katzenberg, dar eu credeam că un bot lung permite să se dispună de braţe de pârghie mai mari pentru a muşca şi ţine mai bine prada.

— Odată cu dezvoltarea mâinilor, o asemenea facultate îşi pierde prioritatea. – Primatologul îşi continuă demonstraţia, înaintând printre scheletede maimuţă suspendate de suporţi, asemănătoare cu cele pe care ziariştii le văzuseră în biroul Profesorului Adjemian.

— Acum douăzeci de milioane de ani, lemurienii au fost alungaţi de maimuţe, care erau verii lor mutanţi, mult mai descurcăreţi decât ei. N-au putut supravieţui decât într-un singur loc, în Madagascar, căci acea insulă e ca o plută care, separându-se de continentul african, i-a salvat pe ultimii reprezentanţi ai unei specii depăşite, în Madagascar mai subzistă douăzeci şi nouă de specii de lemurieni, faţă de numai şase, în tot restul Africii.

Profesorul Conrad îşi chemă auditoriul în faţa diagramei speciilor.

— Între patru virgulă patru şi două virgulă opt milioane de ani în urmă, ramura australopiterilor s-a desprins dintre maimuţe pentru a da naştere omului Omul s-a diferenţiat de gorilă sau de cimpanzeu, fără îndoială, din cauza unei schimbări climaterice. Acolo unde trăiau maimuţele, în Africa. orientală, a avut loc un cutremur, de pământ care a provocat deschiderea unei falii numită Rift Falia a antrenat apariţia a trei zone climatice aparte: o zonă cu păduri dese, o zonă muntoasă şi o zonă de savană

rară. În pădurile dese, singurii supravieţuitori au fost strămoşii cimpanzeilor. În munţi, ou supravieţuit strămoşii gorilelor, iar în zona de savană, australopitecii, deci strămoşii oamenilor.

Primatologul urmări cu degetul pe o hartă Rifkd, acea uriaşă cicatrice care porneşte din Africa de Sud, pentru a ajunge până în TUrda.

— Principala deosebire dintre australopitec şi proto-cimpanzei sau proto-gorile consta în dispariţia cozii, care încetase să mai fie indispensabilă pentru a-şi păstra echilibrul în timpul salturilor de pe o creangă pe alta. Puneţi mâna pe coccix. Acel ciot mic şi inutil de coadă din josul spinării noastre este ultimul vestigiu al maimuţei arboricole care era omul înainte de Rift.

Lucrèce şi Isidore se distrară palpându-şi ciotul propriei cozi la spate.

— Dar absenţa cozii nu era singurul semn de diferenţiere a omului faţă de maimuţă. În ansamblu, a existat şi îndreptarea trunchiului, dilatarea volumului cranian, aplatizarea feţei ameliorând şi mai mult vederea stereoscopică, fără a uita coborârea laringelui. Înainte, primatele scoteau simple mormăituri, dar coborârea laringelui permite nuanţarea mult mai amplă a acestora. De asemenea, blana a dispărut, în vreme ce se prelungea durata copilăriei şi deci perioada de educare a puilor. În acelaşi timp s-au născut comportamente sociale mult mai sofisticate.

Savantul mângâie umanoidul jupuit, cu frunză de viţă.

— Şi iată-l pe *homo sapiens sapiens*, adică pe noi. O formă de perfecţiune în opera naturii. Un monument de complexitate.

— Îl cunoşteaţi pe Profesorul Adjemian? întrebă

Lucrèce Nemrod.

Nedumerit, Profesorul Conrad îşi întrerupse expozeul.

— Bineînţeles că-l cunoşteam pe Adjemian, răspunse el. Era unul dintre cei mai dotaţi paleontologi ai generaţiei noastre. Dar, spre sfârşit, înnebunise. Începuse să predice nişte teorii absolut aberante, cu riscul de a ne discredita toată breasla.

Îi chemă pe scară, spre cabinetul lui.

— Adjemian nu e singurul care a căzut pradă sirenelor iraţionalului. Unele cazuri au rămas celebre. Charles Dawson, de exemplu, care a susţinut că descoperise veriga lipsă, arătând craniul din Piltdown, în 1912. A fost crezut timp de decenii, până în 1959, când s-a constatat că nu era vorba decât de o falsificare omenească: o mandibulă de maimuţă anexată unui craniu uman!

Conrad considera logică dispariţia lui Adjemian. În sumă, paleontologia se supune legilor naturii: nu supravieţuiesc decât cei mai apţi. Or, după părerea lui, Adjemian se auto-exclusese de la sine.

— Omul ăsta ne stânjenea pe toţi. Discreditând paleontologia, reducea şansele cercetătorilor serioşi de a găsi subvenţii.

Acum, Profesorul Conrad cotrobăia febril prin sertare, în căutare de cópii xerox ale ultimelor sale publicaţii ştiinţifice.

— Pentru articolul dumneavoastră despre originile omenirii, cu aceste cópii ale cursurilor mele, vă va fi mai uşor să retranscrieţi direct pasajele care vă interesează.

Le oferi ziariştilor şi o fotografie a lui însuşi, surâzând cu un craniu lângă el, ca Hamlet în timp ce Profesorul Conrad căuta documentele, ochii lui Lucrèce făcuseră turul încăperii. În acest moment stăteau aţintiţi

asupra unor pioleţi ascuţiţi, dispuşi pe o mică etajeră Paleontologut primatolog îi urmări privirea.

— Ştiu, spuse el. A fost ucis cu o lovitură de piolet în burtă, un instrument asemănător cu, acesta Vă întrebaţi cumva dacă eu sunt asasinul?

Făcu o mutră dezgustată:

— Nu, de o mie de ori nu. Fie şi numai ca să nu fac din el un martir. Oamenii se pripesc întotdeauna să le dea dreptate celor asasinaţi.

Isidore Katzenberg îl întrerupse:

— Atunci, după părerea dumneavoastră cine l-ar fi putut ucide? Aveţi o opinie proprie, nu-i aşa?

— „*Cherchez la femme*”, nu acesta e leit-motivul oricărei anchete de poliţie?

În continuare, Profesorul Conrad atrase atenţia că femeile nu lipsiseră din viaţa defunctului, înaintea violentei sale morţi. Cită în special, numele lui Solange Van Lisbeth, care jurase să se răzbune când Adjemian o părăsise.

Solange Van Lisbeth… Lucrèce Nemrod îşi aminti că această amantă figura pe lista clubului „De unde venim?”, înainte de a trece la o altă întrebare care nu-i dădea pace:

— Înainte de a vă vizita, am trecut pe la Profesorul Sanderson. Şi, în timpul discuţiei noastre, am fost atacaţi de o maimuţă. Consideraţi că e posibil ca o maimuţă să agreseze un om?

— O maimuţă în starea ei naturală, nu. O maimuţă dresată, da.

— Ştiţi să dresaţi maimuţele?

— Dezolat, dar nu le sunt decât prieten, nu şi profesor. În schimb.

Doctoriţa Van Lisbeth a creat în clinica ei o şcoală pentru primate. Deţine mai ales cimpanzei bonobo din Congo, maimuţele cele mai inteligente şi cele mai

apropiate de om. Performanţele lor sunt uluitoare. Ar trebui s-o vizitaţi, în clinica sa de la Mimosas.

O cuprinse de umăr pe Lucrèce Nemrod, care mâzgălea rapid denumirea clinicii în carnet Ziarista nu reacţionă imediat era obişnuită ca bărbaţii să profite de orice pretext pentru a căuta stabilirea unui contact epidermic.

— De unde venim, domnişoară? De unde venim cu toţii? De unde vin eu? întrebarea este atât de crucială, încât cel care îi va da un răspuns nou va obţine imediat o glorie imensă. Nu e deloc ciudat, aşadar, că această cursă a cunoaşterii antrenează în urma ei unele excese.

Acestea fiind zise, Profesorul Conrad îşi consultă ceasul, se scuză faţă de interlocutorii lui şi se retrase, pentru a-şi vizita în continuare pensionarii.

Rămaşi singuri, Lucrèce Nemrod şi Isidore Katzenberg se hotărârii să continue în ritmul preferat de ei vizitarea Muzeului de Istorie Naturală.

Afară, începea să se înnopteze.

Adăpostiţi de zidurile vechi ale clădirii, încălziţi cu ajutorul sistemului electronic de climatizare, luminaţi de soarele artificial al zecilor de neoane fluorescente, nici măcar nu observaseră.

29. NOAPTEA VORACE

Se lasă noaptea.

Membrii hoardei nu au avut timp să-şi construiască o tabără adevărată şi ştiu cu toţii că, în câteva minute, tenebrele vor deveni coşmarul lor.

Pe măsură ce lumina scade, pupilele li se dilată şi mijesc ochii pentru a profita de cea-mai slabă licărire. Fiecare se instalează cât poate de bine printre ramuri.

EL urcă pentru a ajunge pe crengile cele mai înalte, cele mai subţiri. Alungă bufniţele. A ajuns sus. În anumite

seri, preferă să fie singur. Din motive pe care le ignoră, nu are nevoie să-i simtă pe ceilalţi aproape de EL pentru a-i fi mai puţin şi că seara.

Noaptea e tot mai întunecoasă şi mai rece. Tenebre dense îi înconjoară acum pe toţi cei din hoardă. Este lucrul de care se tem cel mai tare. Dacă i-ar putea observa cineva, l-ar distinge pe fiecare chircit, neliniştit, înspăimântat Noaptea devine şi mai densă, rumoarea junglei creşte din ce în ce mai asurzitoare.

Un simţ se stinge progresiv, un altul se amplifică. De la imaginea totală, trec la sunetul total. Imperceptibil, urechile li se ciulesc. Aud mai întâi zgomotul de fond al insectelor care-şi cheamă femelele. Greieri, lăcuste, muşte crepusculare… Din partea acestora, niciun motiv de teamă.

În schimb, peste zgomotele insectelor, se disting limpede respiraţii răguşite. Membrii hoardei ştiu: cu cât respiraţia e mai amplă, cu atât e mai periculos posesorul ei în general, e vorba de leoparzi, acele pisici monstruoase care sar dintr-o mişcare printre crengi pentru a răpi fraţi şi surori.

Cum cei din hoardă nu dispun de vedere nocturnă, se simt lipsiţi de apărare contra acestor hoţi. Tot din acelaşi motiv, EL încearcă cel mai adesea să se instaleze pe ramurile superioare. Pentru a nu-i fi furată viaţa de un leopard.

Aşteaptă.

Ce aşteaptă?

Un uguit Tresar. Departe, bufniţele încurajează neamurile nopţii să-şi ia revanşa asupra seminţiilor zilei. Brusc, un liliac vampir cade pe creştetul îmblănit al ţestei LUI. Acesta e dezavantajul de a-ţi face tabăra în crengile de sus. Eşti deranjat de lilieci. În timp ce minusculul chiropter se agaţă de blană, EL îl înşfacă dintr-o mişcare, îi

rupe oasele humerale pentru a-i strânge la loc aripile şi-i sfărâmă degetele lungi, strângându-l într-un bulgăre complet pe care îl înfulecă. Liliecii sunt puţin cam aţoşi, dar nu au gust rău. Şi ajută să te temi mai puţin de noapte. Între limbă şi cerul gurii, o clipă, liliacul se zbate fără speranţă, după care se lasă împins de o limbă umedă spre faringe.

La întrebarea „e mai bine să trăieşti pentru a mânca sau să mănânci pentru a trăi?” liliacul ar putea răspunde că preferă să trăiască şi să nu fie mâncat, dar e prea târziu.

Membrii hoardei se străduiesc să adoarmă, rămânând totodată vigilenţi. Ştiu că trebuie să se refacă după oboselile din timpul zilei, dar mai ştiu şi că, de cum pleacă pe tărâmul visurilor, devin vulnerabili.

Zgomotul unei respiraţii ample se apropie. Nu mai încape nicio îndoială. E un leopard. Nimeni nu mai mişcă. Fiara continuă să avanseze. Toţi îi percep intuitiv mărimea. Respiraţia cam nervoasă aduce veşti proaste: leopardului îi e foame şi i-a reperat Unii intră în panică şi se hotărăsc să se caţăre pe crengile de sus.

EL îi îndeamnă să coboare, căci crengile sunt prea subţiri pentru a suporta greutatea mai multor individ şi riscă să cadă cu toţii, dacă se rup. Ceilalţi, însă, se tem prea tare. Teama e cauza principală a tuturor catastrofelor. Acum în jur s-au adunat mulţi, agăţându-se de El şi de creanga lui. Îi stau pe cap, pe umeri, pe coate.

Fie ce-o fi. Ramura se rupe, toţi cad din copac, practic sub botul leopardului. Acesta profită imediat de noroc. N-are decât să-şi înfigă laba în pântecele cel mai apropiat, pentru a-l apuca apoi cu botul şi a-l devora în linişte.

EL se caţără înapoi fără să aştepte. „Uf. De data asta,

am scăpat ca prin urechile acului", îşi spune, lată dezavantajele vieţii în colectiv, trebuie să suporţi prostia confraţilor.

Acum, când primejdia i-a lovit, se simt mai uşuraţi. Aproape că pot dormi în linişte. Noaptea şi-a luat obolul.

30. ÎN CUŞCĂ

Plătiră biletele de intrare pentru a vizita Marea Galerie a Evoluţiei, care era şi mai impresionantă decât cea de paleontologie, oricât de vastă. Aici, animalele erau acoperite cu blană sau piele şi cusute atent.

Mici spoturi luminoase scoteau în evidenţă chipurile sălbatice ale animalelor, ca şi cum ar fi fost imobilizate subit în timp ce-şi vedeau de activităţile cotidiene. La parter, toate se succedau într-o lungă procesiune imobilă, care se îndrepta spre o zonă din ce în ce mai luminoasă.

— Ce părere ai, Isidore?

— E vinovat

— Crezi că Profesorul Conrad l-a asasinat pe Profesorul Adjemian?

— Mai rău. A legitimat asasinările acelor întregi cohorte de animale nevinovate care nu cereau decât să trăiască liniştite în pădurea sau în savana lor, fără a mai vorbi de condamnările la închisoare pe viaţă impuse tuturor celor din grădina zoologică, fără a fi comis nici cel mai mic rău.

Lucrèce Nemrod avea chef să reflecteze, nu să filosofeze.

— Te întreb serios, Isidore.

Ziaristul cel gras se învârtea în jurul unui urs alb din Peninsula labrador.

— Dar şi eu îţi răspund serios, Lucrèce. În orice caz, n-am nicio încredere în oamenii cu păr pe faţă. Mustaţă sau barbă, au neapărat ceva de ascuns, fie şi numai bărbia.

Lucrèce Nemrod găsi cam simplistă această teorie.

Un taxidermist îşi instalase taburetul în faţa unui animal împăiat Era un urangutan absolut asemănător celui care mângâiase părul fetei. Specialistul îi scoase ochii şi îi înlocui cu două bile de sticlă pictată. Profită de prezenţa sa acolo pentru a recoase puţin pielea braţelor unui cimpanzeu, care începea să se desfacă, lăsând să se întrezărească paiele de dedesubt.

Lucrèce contemplă elefantul instalat în fruntea cortegiului Evoluţiei Animale, ca şi cum ar fi condus un grup ce se pregătea să urce la bordul Arcei lui Noe. Privi leul cu coamă dată cu fixativ şi pieptănată pe spate, pentru a-i da un aer neliniştitor. Înfruntă privirile ameninţătoare şi fixe ale unui lup şi unei vulpi. Acele animale fuseseră împuşcate probabil în somn şi, apoi, profesioniştii se străduiseră să le confere o înfăţişare terifiantă.

Prin minte îi trecu o idee. Îşi spuse că oamenii nici vorbă să conducă acele animale spre o arcă salvatoare. Le mânau către neant Pentru oameni, animalele nu mai aveau niciun viitor. Nu mai serveau la nimic. Numai să împodobească muzeele, pentru a-i informa pe copii despre trecutul lor. Poate că, într-o zi, nici nu aveau să mai existe animale.

Isidore Katzenberg părea să-i împărtăşească tulburarea. Locul acela nu era numai o sală de expoziţie. Se simţeau ca în mijlocul unui cimitir consacrat zdrobitoarei supremaţii omeneşti asupra restului naturii. Învinşii aveau o alură feroce.

— Chiar şi împăiate, îşi păstrează totuşi puţin din suflet. Chiar şi împăiate, ne pot ajuta, observă însoţitorul ei.

Isidore Katzenberg susţinu intens privirile artificiale ale zebrei, bivolului şi gazelei.

— L-aţi văzut cumva pe primul om? întrebă el.

Animalele care imitau realitatea nu răspunseră.

— Hai, povestiţi-mi, insistă Isidore. Cum era? Era o maimuţă mutantă bolnavă? O maimuţă supradotată accidental?

Un urlet în depărtare. Tresăriră. Fără îndoială, era glasul Profesorului Conrad. Se repeziră într-acolo.

Venise într-adevăr din sectorul primatelor.

Când ajunseră, se adunase deja un mic grup. Cei doi reporteri se înghiontiră cu coatele printre cei câţiva gură-cască, arătându-şi legitimaţiile de presă. În faţa unei cuşti, Profesorul Conrad zăcea la pământ, fără cunoştinţă. Babuinii îi mângâiau părul, încercând să-l trezească. Unul dintre ei profită de ocazie pentru a-l buzunări, furându-i câţiva biscuiţi săraţi.

— A văzut cineva ce s-a întâmplat? întrebă Lucrèce Nemrod mulţimea.

— Eu, afirmă o bătrână.

Începu să relateze. Victima cu bluză albă se ocupa cu hrănitul maimuţelor. Nimeni, nici chiar el, nu dăduse atenţie unei primate mai mari decât celelalte, care se juca pe margine, în paie.

— Şi pe urmă, animalul s-a ridicat şi am văzut că ţinea în mână un obiect, preciză bătrâna doamnă, încă înfiorându-se la amintirea întâmplării. Nu era o jucărie, era un revolver, pe care animalul îl ţinea neîndemânatic, dar totuşi l-a aţintit drept spre tâmpla domnului cu bluză. Omul a fost atât de surprins încât a rămas nemişcat, cu gura căscată. Maimuţa a învârtit butoiaşul ca pentru a juca ruletă rusească şi a apăsat o singură dată pe trăgaci. Atunci, domnul a început să urle şi apoi a căzut pe spate, leşinat

Mai multe persoane, printre care şi nepotul bătrânei,

un puşti de doisprezece ani foarte emancipat, confirmară această versiune a faptelor. Se aflaseră tot acolo, amuzându-se de lăcomia babuinilor, când deodată scena luase o întorsătură urâtă.

— O maimuţă, spuneţi? Sunteţi sigur că de fapt n-aţi văzut un om deghizat cu mască de maimuţă? întrebă Lucrèce Nemrod, cu cariietul şi creionul în mână.

Nu. Toţi erau de acord. Corpul animalului fusese acoperit în întregime cu blană şi fugise prin copaci, sărind din creangă în creangă, mimai cu ajutorul braţelor.

Anunţate prin telefonul mobil, poliţia şi SAM. U. sosiră simultan. Profesorul, în continuare lipsit de cunoştinţă, fu luat pe o targă de către infirmieri, în timp ce poliţiştii cereau la rândul lor asistenţei să le relateze evenimentele.

Cei doi ziarişti se îndepărtară, printre mormăielile întristate ale babuinilor.

— Isidore, ce crezi, oare e vorba într-adevăr de o maimuţă?

— O maimuţă peste măsură de inteligentă, remarcă „Sherlock Holmes-ul ştiinţific", scărpinându-şi creştetul pleşuv. O maimuţă capabilă să pătrundă singura într-o cuşcă, înarmată, să aştepte cu răbdare într-un colţ momentul potrivit pentru a se juca de-a ruleta rusească, şi apoi să fugă spre a supravieţui undeva într-un teritoriu extrem de urbanizat

— O maimuţă foarte inteligentă. Sau o maimuţă foarte bine dresată, îi aminti Lucrèce.

Isidore Katzenberg sublinie că, deşi viaţa seamănă uneori cu un roman, trucul maimuţei ucigaşe fusese deja folosit într-o nuvelă de Edgar Allan Poe, „*Dubla crimă din Strada Morgue*". Lucrèce Nemrod răspunse că subiectul îi fusese inspirat scriitorului de un fapt divers real. Isidore

Katzenberg nu cunoştea acest amănunt istoric.

— Ceea ce mă tulbură este umorul atacantului. Astronomul convins de temeiul teoriei sale cu meteoriţii a fost lovit de… o piatră în cădere; biologul, asigurat că omul a apărut din întâmplare, e ameninţat cu un joc al hazardului!

Ziarista stagiară îşi ridică pletele roşcovane, cu un gest graţios, pentru a-şi reciti mai uşor însemnările.

— Toate se întâmplă ca şi cum veriga lipsă ar fi revenit printre noi, pentru a ridiculiza toate teoriile lansate în privinţa sa.

Dintr-odată, Isidore Katzenberg fu frapat de delicateţea mişcării tinerei fete şi începu s-o privească, s-o privească într-adevăr, găsind-o extraordinar de frumoasă. Îi percepu altfel parfumul. Îi percepu diferit prezenţa, atât de feminină. „Fata asta e vrăjită”, îşi spuse el pe neaşteptate, după care se întrebă oare de unde provenea acea vrajă. Răspunsul se impuse de la sine. Din viaţă. Lucrèce Nemrod vibra de viaţă. Entuziasmul ei de a trăi o înzestra cu o strălucire deosebită. Isidore Katzenberg avea impresia de a cădea într-o prăpastie fără fund. Era pe cale să se îndrăgostească de Lucrèce, iar această simplă idee îl îngrozea. El, elefantul uriaş, să sucombe seducţiei firavei şoricuţe? Nu îndrăznea să-şi imagineze acea făptură măruntă şi fragilă strivită sub enorma lui greutate.

— Visezi, Isidore? se interesă Lucrèce.

Nu-i răspunse şi plecă timid ochii, pentru a înceta s-o mai găsească atât de extraordinară.

31. DEŞTEPTARE CU LIPICI

Un sex de femelă, cald, aproape aburind, apare deodată în faţa lui. În materie de deşteptare tonică, este o deşteptare tonică. Sexul demoazelei e sub nasul lui. Ca o gură verticală, zâmbind batjocoritor.

Miroase puternic a hormoni.

EL priveşte dincolo de sex, pentru a vedea cui îi aparţine. Este al unei femele tinere, care pentru moment nu e proprietatea niciunui mascul anume. Are perineul umflat, luritor şi trandafiriu, din cauza căldurilor. Sexul ei seamănă cu două prune turgescente şi violete, lipite în partea posterioară. EL îşi spune că probabil e foarte dureros când trebuie să se aşeze.

Evident, vrea să fie încălecată. Dar EL nu prea are chef. Nu aşa, nu hodoronc-tronc dimineaţa. Trebuie mai întâi să-şi bea gura de aer şi să roadă câteva frunze. Femela insistă, frecându-se. Aşa că EL începe *ş-o* mângâie, cu mintea în altă parte, lăsându-şi sexul să acţioneze în locul lui. Abia a apucat s-o atingă, că femela se agaţă de ramurile din jur şi le scutură nervoasă, respirând cu putere.

Se mişcă energic. Respiraţia ei zgomotoasă se transformă în strigăte. Zbiară atât de strident, încât EL e nevoit să-şi acopere urechile, în timp ce se activează. Chiar trebuie să trezească toată pădurea pentru o simplă tentativă de fecundare matinală? Dar tânăra femelă pare să ştie ce face. Probabil că frica de moarte pe care a întâlnit-o în caverna monstrului îi amplifică pulsiunile de viaţă.

Of, femelele…

Plasat în spatele ei, vede fesele demoazelei schimbându-şi culoarea, ca un curcubeu virând din mov până la portocaliu-focos. Acum, perechea lui zgâlţâie atât de tare crengile încât încep să cadă mici veveriţe, ca tot atâtea poame coapte. Din fericire, micile animale, fiind în majoritate veveriţe zburătoare, îşi desfăşoară membrana planoare care le uneşte cele patru membre.

Evident, tărăboiul nu lasă pe toată lumea indiferentă.

Un mascul tânăr intervine, îl atinge pe umăr şi-l provoacă la duel. EL îi cere să aibă răbdare câteva minute, până termină, apoi se va ocupa şi de respectivul. Dar celălalt îl împinge, desprinzându-l, nu vrea să aştepte. Vrea să-i pocească mutra.

Cei doi masculi se înfruntă. EL încearcă să-i schimbe celuilalt intenţiile bătăioase, lovindu-se peste torace. Dă cu putere. Îşi zbârleşte blana. Îşi arată dinţii. Oare intimidarea va fi suficientă? Nu. Fără a respecta măcar timpul pentru parăzile de intimidare, adversarul se preface că vrea să-l muşte.

Atunci, EL îşi apucă sexul încă în erecţie şi îl agită ca pe o padă. Dar manevra nu-l impresionează pe oponent, care-şi prinde propriul sex ridicat (după câteva manipulări), acceptând duelul. Iată-i pe cei doi masculi din copaci lovindu-se cu ajutorul penisurilor, folosite uneori ca bastoane, bâte sau bice… o.

Tânăra femelă care a provocat tot scandalul îi încurajează pe pretendenţi. Nu se ştie bine cu care ţine dar, auzindu-i ţipfetele, e clar că doreşte ca lupta să fie cât mai feroce posibil. Toată hoarda dă năvală ca să asiste la spectacolul din rămuriş.

Dintr-o lovitură de penis pe rever încrucişat, EL îşi ameţeşte pe jumătate adversarul. Noroc că, în privinţa asta, nu e prea slab echipat. Celălalt penis, mai scurt şi prea emotiv, începe deja să se dezumfle, în ciuda strigătelor tinerei femele, care-l huiduieşte.

În principiu, EL a învins. Dar celălalt vrea să-i arate femelei de ce anume e capabil. Aşa că, fără niciun respect faţă de regulile hoardei, se repede şi încearcă să-şi stranguleze oponentul cu mâinile. Nesocotinţă tinerească

EL nu mai are de ales. Ca să nu piardă şi mai mult timp şi energic”, loveşte cu mucliia palmei traheea

adversarului. Celălalt cade ca un bolovan. E avantajul vârstei şi al experienţei. Ştiinţa de a-i calma pe cei înfierbântaţi.

Tânăra femelă cu fesele inflamate ţipă de furie, căci găseşte că duelul e prea scurt. Trebuie ca masculii să se mai bată pentru da. E frustrată în nevoia ei de spectacol, care pare cel puţin la fel de mare ca nevoia de a fi fecundată. Nu doreşte numai spermă, vrea să vadă şi sânge curgând.

EL priveşte trupul inert al adversarului. Un moment, îi e silă de EL însuşi. Ştie că n-a avut încotro, dar nu-i place să fie obligat să folosească violenţa pentru a se face înţeles.

Femela revine deja să-i lipească sexul pe faţă, scoţând mici gângureli. E gata să-l scuze că a scurtat lupta, dacă reîncepe de unde s-a întrerupt EL o priveşte, o găseşte mărunţică, îi adulmecă hormonii pipăraţi şi, nonşalant, revine spre ea.

Femela începe să descrie opturi cu bazinul pentru a-l încuraja.

32. TEORIA DOCTORIŢEI VAN LISBETH

Era înaltă şi brunetă. Sub ochelarii cu rame fine de baga, o mască de chirurgie îi acoperea faţa. Netezi un fir de catgut, îl introduse în urechea unui ac, după care îşi afundă ambele mâini în carnea palpitândă.

Dr. Solange Van Lisbeth lucra la clinica Mimosas din Clamart, în suburbiile Parisului. Când Isidore Katzenberg şi Lucrèce Nemrod au reperat-o dincolo de o uşă cu geam, doctoriţa în chirurgie, înconjurată de suita asistenţilor în bluze de culoarea lavandei, tocmai moşmondea prin trupul unui bărbos gras adormit, împănat cu tuburi în nas şi braţe. Gesturile ei erau calme, precise, senine, ca şi cum ar fi oficiat o slujbă religioasă. Din când în când, întindea o

mână şi, fără a pronunţa o vorbă, primea imediat între degete instrumentul nichelat necesar. Operaţia se apropia de sfârşit Doctoriţa cusu epiderma umană, ca şi cum ar fi închis un capac.

Cei doi ziarişti o interpelară în momentul când, fără mască şi mănuşi, îşi freca energic mâinile într-un lavabou. Se prezentară ca trimişi din partea revistei *frle Guetteur moderne*”, iar doctoriţa consimţi să le răspundă la întrebări.

Faţa ei dezgolită era gravă, cu privirea directă, indicând un temperament puternic. Le ceru interlocutorilor săi să aibă bunăvoinţa de a aştepta până se schimbă şi reveni foarte repede, pentru a le propune s-o însoţească la bufetul instituţiei.

Pe coridoare circula o cohorta întreagă de pacienţi în halate fiauşate. Emiri ai petrolului, staruri rock sau vedete de cinema, toţi purtau ochelari negri şi în general erau însoţiţi de bodyguarzi, în cazul că fanii obsedaţi sau inamicii politici le luaseră urma până aici. O muzică de aeroport plutea pe culoare, ca pentru a însenina toată acea mică lume. Clinica Mimosas era sinonimă cu luxul şi calmul pentru cei ce aveau mijloace de a achita tarifele prohibitive.

La o intersecţie, câteva pancarte indicau direcţiile: „bloc operator”, „săli de odihnă”, „laboratoare” şi „CIRC”. Pe tăbliţa CIRC-ului se preciza: „Rezervat personalului autorizat”.

Isidore Katzenberg vru să ştie care era semnificaţia acelui acronim.

— Centrul de Implanturi şi Cercetări ale Celulelor[3], preciză doctoriţa. Acolo pun la punct cercetătorii instituţiei

3 (ta orig.) Centre des Implants et Recherche sur les Cellules, (n.tr.)

tehnicile de transplant avangardiste care au făcut renumele universal al clinicii Mimosas. Ştiţi, graţie acestui laborator, ne putem declara cea mai bună clinică din lume în ceea ce priveşte toleranţa faţă de ţesuturile străine după operaţie.

— Trebuie să fie cumplit de scump aici... comentă Lucrèce, observând tablourile câtorva somităţi care decorau pereţii.

— Prestaţiile sunt costisitoare, fireşte, dar banii sunt indispensabili pentru a ne menţine avantajul faţă de toţi concurenţii în domeniul cercetării pure, replică doctoriţa. Câtă vreme spitalele publice afişează o rată a reuşitei de şaizeci la sută pentru grefele pe care le practică, aici, la Mimosas, avem succese în proporţie de şaizeci şi cinci la sută. Aceasta ne aduce o abundenţă de clienţi din întreaga lume şi ne legitimează preţurile.

Ajunseră în somptuoasa sală de mese, unde participară la ceremonia „cafelei în pahar de polistiren". Băutura era lipsită de savoare, dar căldura ei amară fu foarte apreciată de doctoriţă, ai cărei nervi fuseseră puşi la grea încercare în timpul operaţiei.

Îşi aprinse o ţigară şi începu să inspire din răsputeri prin tubul de hârtie albă, pentru a-şi umple plămânii cu liniştitoarea nicotină. Puterea regnului vegetal asupra celui animal.

— De fapt, nu avem decât o singură întrebare să vă punem, spuse Lucrèce Nemrod. De unde venim?

Doctoriţa ezită între a glumi şi a răspunde serios. În cele din urmă, hotărî să-şi bea cafeaua dintr-o sorbitură.

— Ştiţi, formaţiunea mea e destul de specială. Am specialitatea chirurgicală, dar am urmat şi studii solide de biologie a celulelor, pentru a mă specializa în transplanturi. Interesându-mă de geneza celulelor, de

modul lor de organizare şi toleranţă între ele, am înţeles de ce unele se acceptă reciproc şi altele se resping. Veniţi, vă voi arăta ceva ce cred c-are să vă intereseze.

Îi invita pe cei doi gazetari s-o urmeze într-o sală de experienţe, unde se alăturau cuşti şi acvarii. Acolo, le arătă un vas în care, privind cu atenţie aşa cum îi sfătuise, descoperiră un banc de minuscule punctuleţe mobile, bej.

— Vreţi să ştiţi de unde venim? Din ele.

Luă o pipetă şi absorbi puţină apă plină de viaţă.

— Din aceste bacterii, din aceste fiinţe unicelulare. Au domnit pe Pământ timp de milioane de ani, după care, spre sfârşit, a avut loc transformarea. Din parameci, au devenit peşti.

Un acvariu mai încăpător conţinea peştişori guppy. Solange Van Lisbeth luă o mică plasă, pescui din alt acvariu un scalar şi îl depuse printre peştii guppy. Mai mare, mai agresiv şi mai bine dotat dentar, scalarul începu imediat să mănânce peştişorii.

Doctoriţa îi anunţă pe vizitatori că, dacă reveneau peste două săptămâni, aveau să constate dispariţia cozilor mari şi multicolore ale masculilor guppy.

— Vor deveni mai discreţi, ca să nu mai atragă atenţia scalarului de pradă. Îşi vor transforma organismul pentru a se adapta la acest nou factor „perturbator” introdus în mediul lor. Şi, atâta vreme cât scalarul va rămâne aici, nu se va mai naşte niciun pui de sex masculin cu coadă multicoloră mare. Astfel funcţionează evoluţia, iar aici poate fi urmărită cu acceleratorul şi în direct. Dacă, în schimb, se retrage scalarul din acvariul lor, peştii guppy îşi vor regăsi culorile flamboiante, şi mai bătătoare la ochi, pentru a atrage atenţia femelelor.

Le explică în continuare că modificările din mediul exterior constrângeau celulele să se transforme.

— Exact la fel se întâmplă şi cu omul. S-a adaptat.

— Faţă de care „element perturbator”?

— Riftul. Fisurarea Rift-ului i-a constrâns pe primii proto-oameni să trăiască în savana despădurită. Acolo, nu mai aveau posibilitatea să se caţăre în copaci pentru a se apăra de animalele de pradă. Prin urmare, a trebuit să se ridice pe labele dinapoi, pentru a le vedea venind de departe, pe deasupra ierburilor înalte. Şi, siliţi să se ridice de teama atacurilor, au devenit din „cu regularitate arboricoli şi în mod excepţional bipezi” la „cu regularitate bipezi şi în mod excepţional arboricoli”.

Frica de fiare… Lucrèce îşi aminti desenul despre evoluţie din cabinetul Profesorului Adjeinian. Peştişorul îşi întreba mama. Cine sunt cei care au ieşit din apă? Cine sunt cei care au evoluat? Angoasaţii. Cei cărora le era frica Nemulţumiţii. Cei ce doreau ca lumea să se schimbe. Ar fi putut adăuga şi: paranoicii. Cei care vedeau pericole peste tot sau doreau să anticipeze problemele viitoare.

Solange Van Lisbeth îşi cocoşă umerii, imitând o maimuţă aplecată.

— Faptul de a se ridica pe cele două labe posterioare le-a eliberat labele anterioare, explică ea Dintr-odată, devenite libere, mâinile puteau ţine beţe, folosindu-le ca arme în luptă.

Faptul de a sta în picioare a deschis calea şi altor schimbări, ca aceea survenită în osatură. În picioare, bazinul ia poziţia unui coş şi susţine viscerele. Joncţiunea coloanei vertebrale cu craniul se efectua înainte lateral. Odată cu poziţia dreaptă, a basculat înapoi, ceea ce i-a permis craniului să-şi dezvolte volumul, din moment ce nu mai era blocat de măduva spinării.

— Astfel, a trecut de la patru sute cincizeci de centimetri cubi la o mie de centimetri cubi, în interval de

două milioane de ani, apoi de la o mie la o mie patru sute cincizeci de centimetri cubi, de atunci şi până în zilele noastre, continuă ea, arătându-le cranii de diferite volume.

— De ce nu mai avem păr aproape deloc? întrebă Isidore Katzenberg.

— Încă o adaptare. Părul era necesar pentru ca puii să se poată agăţa de abdomenul mamei. Dar a devenit inutil când mama i-a putut ţine în braţe. N-a rămas decât părul de pe cap, pentru protecţia contra soarelui.

— Şi sprâncenele?

— Un accesoriu. Au rămas pentru a servi drept mici bureţi, în caz de ploaie.

Teoria enunţată de Doctoriţa Van lisbeth avea denumirea de „transformism" şi fusese elaborată în 1815 de către Jean-Baptiste de Lamarck, după opinia ei adevăratul şi unicul fondator al paleontologiëi umane moderne.

— Care e deosebirea dintre lamarckism şi darwinism? se interesă Lucrèce Nemrod, regăsindu-şi în carnet cursul darwinist al Irofesorului Conrad.

— Pentru darwinişti, oamenii sunt animale care au dispus, întâmplător, de gene apte să le permită poziţia bipedă. Pentru lamarckişti, orice animal e capabil, în caz de necesitate, să-şi transforme genele, explică Doctoriţa Van Lisbeth.

Cu un mic surâs, conchise:

— Hm, ideile lui Lamarck le permit tuturor să-şi păstreze speranţa unei ameliorări. Câtă vreme, după Darwin, dacă nu te-ai născut avantajat, ai încurcat-o.

Într-un local învecinat, diverşi foetuşi pluteau în borcane cu formol. Existau acolo embrioni umani, dar şi foetuşi de şopârle, de maimuţe şi de mamifere diferite.

— Pe parcursul evoluţiei sale de nouă luni, un foetus

uman îşi reconstituie istoria speciei.

Doctoriţa porni în jurul încăperii. Într-un borcan se distingea o simplă lentilă trandafirie: un embrion omenesc de şase zile, foarte asemănător cu unul dintre protozoarele observate mai devreme. Alături, un embrion de douăsprezece zile prezenta o mică formă alungită, înzestrată cu ochi mari.

— Nu e identic cu cel al unui peşte? La început, am fost peşti, remarcă ea. La treizeci şi una de zile, embrionul uman seamănă cu o şopârlă, la nouă săptămâni cu un avorton de furnicar, iar la optsprezece săptămâni nu mai prezintă nicio deosebire faţă de cel al maimuţei.

Lucrèce nota totul cu toată viteza, foarte impresionată.

— Ca şi cum fiecare om ar recapitula înainte de naştere toate episoadele precedente ale istoriei omenirii, murmură Isidore Katzenberg, la fel de fascinat.

— Misterul formei cifrelor, îi şopti la rândul ei Lucrèce Nemrod. 1, 2, 3, 4, 5. Toate etapele evoluţiei vieţii, pe care ni le reamintim chiar încânte de a ne naşte.

— Ce spuneţi? întrebă doctoriţa, intrigată.

Lucrèce Nemrod se întoarse şi arătă maimuţele vii închise în cuşti mari, în spatele lor.

— La ce folosesc aceste maimuţe?

— Se află aici pentru transplanturi. Oamenii având nouăzeci şi nouă la sută dintre gene comune cu cimpanzeii, este deci posibil să se preleve anumite organe pentru a le înlocui pe cele omeneşti defectuoase. Cu cât vom fi mai capabili să efectuăm grefe pe baza recoltărilor de la animale, cu atât mai puţin necesar va fi să se recurgă la băncile de organe. Cu toate excesele pe care le implică acestea.

— Ce excese? se miră Lucrèce Nemrod.

— În ţările Lumii a Treia, săracii îşi vând unul câte unul organele, numai ca să aibă ce mânca. Rinichi, plămâni, cornee… Bandiţii îi atacă pe vagabonzi pentru a le fura organele şi a le vinde unor clinici veroase. S-a născut astfel un întreg comerţ, atât de mare e cererea şi de rară oferta. Prin urmare, alternativă sănătoasă la penuria de donatori voluntari constă în transplanturile pornind de la animale aproape compatibile cu oamenii, în speţă, cimpanzeii.

Le explică, însă, că nici cimpanzeii înşişi nu erau cu toţii egali din acest punct de vedere.

— Numai cimpanzeii bonobo din Congo posedă nouăzeci şi nouă virgulă trei la sută gene comune cu omul, cea mai bună garanţie de reuşită. Aşadar, asupra lor ne-am concentrat eforturile.

Solange Van Lisbeth scoase din cuşcă un pui de bonobo. Imediat, acesta i se cuibări tandru în braţe, ca un copil dornic de afecţiune. Apoi, se aplecă spre Lucrèce Nemrod, foarte aproape, şi începu să se joace cu părul ei roşu ca pentru a-şi face o perucă.

— Bonobo sunt maimuţe extraordinar de inteligente. Trăiesc în triburi. Îşi rezolvă conflictele jucându-se şi făcând dragoste. Sunt întotdeauna gata să se joace. Acesta e un mare semn de inteligenţă.

Solange Van Lisbeth îi întinse o minge maimuţicii şi, în ultimul moment, o ascunse la spate. Micul cimpanzeu încercă să descoixre în care mână se găsea obiectul şi scoase mici sughiţuri de bucurie când reuşi.

— Din păcate, specia bonobo e pe cale de dispariţie. Nu mai există decât în Congo, iar acolo oamenii îi mănâncă în chip de mare delicatesă. Aşa că încercăm să-i facem să se reproducă aici, în captivitate. Problema e că bonobo nu suporta decât viaţa în sălbăticie. Nu acceptă să se

reproducă în captivitate, decât dacă se simte perfect. Şi nu se simte bine decât dacă e stimulat în permanenţă…

Doctoriţa Van Lisbeth îi conduse pe reporteri într-o cameră alăturată. Era o sală de jocuri. Aici, cuştile erau echipate cu încuietori cifrate, iar maimuţele trebuia să formeze fraze coerente pentru a putea să iasă.

— Ce e o „frază coerentă”?

— O frază care conţine subiect, predicat şi complement Cuvintele sunt înlocuite prin ideograme.

Într-adevăr, pe taste se vedeau capete de maimuţe, banane, obiecte…

În alte cuşti, maimuţele se străduiau cu broaşte codificate pentru a obţine alimentele favorite.

— Când spiritul companzeilor bonobo e stimulat, se simt bine şi acceptă să se împerecheze. Dimpotrivă, dacă rămân închişi, ca la grădina zoologică, devin melancolici şi se lasă să moară. Undeva în aceste cuşti încercăm să-i facem să creadă că-şi continuă evoluţia.

Majoritatea cimpanzeilor din jurul lor păreau într-adevăr deosebit de vioi. Unii, din momentul intrării oamenilor, încetaseră să se mai joace cu încuietorile pentru a urmări comportamentul intruşilor, cu o acuitate aproape deranjantă.

— Faceţi parte din clubul „De unde venim?”? Probabil îl cunoaşteţi bine pe Profesorul Adjemian, interveni Isidore Katzenberg.

— L-am cunoscut, de fapt, răspunse Solange Van Lisbeth.

— Mai mult decât bine, insistă ziaristul cel gras. Aţi trăit chiar împreună câteva luni, după divorţul lui.

— Aşa este, dar cum se face că sunteţi la curent?

Isidore Katzenberg surâse:

— Nu ştiam nimic. Am spus-o la întâmplare.

Doctoriţa făcu un gest evaziv.

— E o poveste veche, totul datează de foarte demult Ne-am despărţit cu ani de zile în urmă Totuşi, rămăseserăm destul de apropiaţi. Am fost bulversată de asasinarea lui.

Se întrerupse, privindu-i pe cei doi ziarişti ca şi cum s-ar fi întrebat dacă putea avea încredere în ei sau nu.

— Cu atât mai bulversată, reluă ea, după câteva momente de ezitare, cu cât şi eu, după ce am primit mai multe scrisori de ameninţare, am trăit recent nişte evenimente cam neliniştitoare.

— Povestiţi-ne, îi ceru Isidore Katzenberg, cu cel mai suav glas al său.

Scena avusese loc în seara trecută. Solange Van lisbeth era ocupată să instaleze un cimpanzeu bonobo într-o cuşcă de adaptare înzestrată cu broască nouă, când deodată apăruse ca din pământ o maimuţă mare pe care nu o cunoştea, închisese dintr-o lo –, vitură uşa, îi încurcase codurile de ieşire, apoi plecase. Era convinsă că animalul nu aparţinea clinicii Mimosas, unde era familiarizată ai toate primatele. Se chinuise cu încuietoarea, încercând zadarnic toate frazele logice obişnuite care aveau şanse s-o deblocheze.

— Poate că nu era o maimuţă, ci un om deghizat în maimuţă, sugeră Lucrèce Nemrod.

Doctoriţa găsi ideea plauzibilă. Nu avusese mult timp la dispoziţie să examineze primatul necunoscut, dar fraza aleasă pentru descifrarea codului nu putea emana decât dintr-o inteligenţă avansată.

— Care era?

— „Maimuţa iubeşte Omul”. Şi până la urmă nu eu am descoperit-o, ci cimpanzeul bonobo cu care mă pomenisem închisă în aceeaşi celulă, recunoscu ea.

Solange Van Lisbeth bănuia că la originea acestei glume proaste se aflau asociaţiile de luptă contra vivisecţiei. Avea un sertar plin cu misive de genul: „Lăsaţi animalele în pace”, jti vom face ce le faci şi tu lor”, „Oamenii vor cunoaşte soarta pe care o rezervă animalelor”.

— Indivizii ăştia nu înţeleg că experimentarea pe animale e indispensabilă, dacă vrem să evităm experimentarea pe oameni.

— Cum a fugit agresorul? se interesă Isidore Katzenberg.

Fereastra era deschisă. Om sau maimuţă, îşi luase elan şi sărise din creangă în creangă, agăţându-se cu braţele.

— Chiar sunteţi sigură că nu era vorba de unul dintre cimpanzeii dumneavoastră? insistă Lucrèce Nemrod.

— Sunt convinsă. De aici nu lipseşte niciunul şi, de altfel, primatul acela era, pare-mi-se, puţin mai mare decât un cimpanzeu.

Isidore Katzenberg se aplecă pe fereastră, privind în parc. Copacul de lângă zidul împrejmuitor era deosebit de înalt, iar ramurile lui cele mai joase ajungeau la aproape doi metri deasupra rondurilor de flori, care nu fuseseră călcate în picioare.

— Dacă a fost un om, era cel puţin un acrobat înzestrat, constată el.

— Un acrobat, spuneţi? Nu mă gândisem.

Solange Van Lisbeth se încruntă.

— …Un acrobat, de ce nu „o” acrobată? Fosta soţie a Profesorului Adjemian, şi ea o obişnuită a clubului „De unde venim?”, a fost circărească.

— Cum se numeşte? întrebă Lucrèce, pregătindu-şi stiloul.

— Sophie Eluant. E o moştenitoare bogată. Cu siguranţă, aţi auzit reclamele: „Produsele carmangeriei Eluant se consumă din negura timpurilor”. Pe afişe apărea Adjemian, i se auzea glasul la radio. Încheiaseră un acord: soţia lui îi finanţa cercetările şi sondajele paleontologice, el îi oferea în schimb imaginea de savant prestigios pentru reclama produselor.

— Dar reclamele astea au dispărut de o bună bucată de vreme, remarcă Lucrèce Nemrod.

— Bineînţeles. S-au supărat, au divorţat şi acordul a căzut. În plus, Adjemian devenise treptat vegetarian militant Vă imaginaţi, ce mutră a făcut nevastă-sa! O industriaşă a carmangeriei, măritată cu un apostol al vegetarianismului…

Ziarista cea roşcovană îşi consultă carnetul.

— Numele lui Sophie Eluant nu apare pe lista membrilor clubului „De unde venim?”

— Fiindcă nu participa la şedinţe cu titlul de invitată. Nu are nimic comun cu ştiinţa. În orice caz, sunt sigură, a fost acrobată, şi e absolut capabilă să sară din creangă în creangă prin copaci, doar ţinându-se în mâini.

33. DIN CREANGĂ în CREANGĂ

Îşi ia elan pentru a sări de la o creangă la alta. Îi place mult să se plimbe aşa, după o împerechere. Dar acum nu e vorba de o simplă hoinăreală prin pădure. Participă la o expediţie de vânătoare.

În faţa lui, alţi masculi nominanţi înaintează şi ei cu viteză, agăţându-se de ramuri, cu braţele întinse, picioarele în gol, mâinile crispate pe crengi. Balansându-se astfel din ram în ram, numai cu braţele, reuşesc să călătorească mult mai repede decât alergând pe sol.

Ochii lor ţintesc un loc precis, mâinile găsesc puncte de sprijin şi, deja, centrul de greutate se deplasează

înainte. Când merg foarte repede, degetele nu fac decât să atingă în treacăt crengile, ca şi cum le-ar mângâia. Atunci, au iluzia fugară de a putea plana la înălţimea coroanelor. Dăinuieşte însă totuşi acea mică teamă de a cădea şi a-şi frânge şira spinării. Din marele număr al ramurilor de care se agaţă, ar fi de ajuns ca una singură să fie putredă, pentru a risca prăbuşirea. Odată, EL a căzut de sus, prinzându-se în ultima clipă de o liană.

Masculii dominanţi alunecă printre crengi. Alcătuiesc o patrulă în căutarea prăzii. Din voltijele ample, aruncă scurte priviri în jos pentru a repera proteinele pe patru labe. Nu văd mare lucru. Nu mai sunt şacali, nici hiene, nici iepuri, nici gazele. Furtuna şi incendiile din ajun au pus pe fugă tot vânatul din împrejurimi. Cum se vor descurca pentru a hrăni femelele şi copiii de vârstă fragedă? Burta LUI începe să ghiorăie, nemulţumită că nu e îndestulată.

O, mâncare, unde te-ai ascuns?

Tresare. Undeva chiţăie un iepure. Dar, înainte ca membrii hoardei să fi putut alerga spre el, o acvilă se prăvale şi îl ia spre cuibul ei. Concurenţa e acerbă. Dezamăgiţi, masculii dominanţi se opresc, legănându-se sub ramuri, şi se uită unii la alţii.

„Mâncare”, cugetă ei.

Ce n-ar da pentru mâncare? Pentru a regăsi acea incredibilă senzaţie a gurii pline şi a mestecatului?

Pe EL, propriul trup îl pedepseşte deja, devenind dureros. Ştie că, dacă nu găseşte rapid hrană, toţi muşchii i se vor umple de toxine. Plămânii îi vor deveni arzători. Stomacul îl înţeapă. Intestinele i se înnoadă.

Mâncare. Trebuie să găsească ceva de mâncare.

Şi repede.

34. IMPERIUL CĂRNURILOR

Prin ferestrele sălii de primire, observă camioanele unde se îngrămădesc cu tonele specialităţile companiei Eluant: cârnaţi, cârnăciori, şunci, costiţe, caltaboşi, sângereţi, tobe”. Produsele de carmangerie erau transportate în stările cele mai diverse: îngheţate, congelate, afumate, conservate, ambalate în vid, liofilizate, deshidratate... Pe pereţii camioanelor, un porc vesel, gătit cu un echipament stil „omul cavernelor”, proclama sloganul firmei: „Produsele carmangeriei Eluant se consumă din negura timpurilor”.

Baletul camioanelor, încârcândii-şi şi descărcându-şi maldărele de proteine sărate, părea să nu înceteze niciodată.

Pereţii sălii de primire erau garnisiţi cu portrete de acrobaţi. Erau trei, în ţinută de circ: o tânără femeie, fără îndoială Sophie Eluant însăşi, în chip de Jane” proaspăt ieşită din junglă, încadrată de „Tarzan”-ul ei, cu o blană pătată pe şolduri, şi un om deghizat în gorilă, cu o blană falsă scămoşată. Anumite clişee îi reprezentau în plin spectacol, riscând zboruri periculoase pe deasupra publicului de circ sau agăţându-se de trapeze cu vârfurile degetelor.

De undeva se auzi un bâzâit, iar o secretară rotofeie, în taior sobru de culoarea prunei, îşi făcu apariţia:

— Doamna Sophie Eluant nu va întârzia să vă primească.

— În cât timp, aproximativ? se interesă Lucrèce Nemrod.

— A, nu mai mult de două cesuleţe, răspunse secretara.

Ziarista sări în picioare.

— Dar... începu ea să protesteze, indignată.

Întredeschizând uşa sălii de protocol, un tânăr cu

bluză gri, extrem de spilcuit, îi informă că era Lucien Eluant, fratele lui Sophie Eluant, oferindu-se să-i plimbe într-o vizită a uzinei, cât aşteptau ca sora lui să-i poată primi. Ezitară, apoi, cum tot nu aveau altceva de făcut, acceptară propunerea.

Afară, Lucien Eluant îşi invită oaspeţii să se urce într-un mic autovehicul electric.

Lucrèce Nemrod şi Isidore Katzenberg constatară că uzina era un adevărat sat, cu panouri de semnalizare, străzi şi antrepozite forfotind de activitate. Din unele ieşeau muncitori cărând containere imense ce dădeau pe din afară cu ghirlande de intestine, în altele se înălţau munţi de osânză topită în care erau înfipte lopeţi.

Lucien Eluant opri în faţa unei mari pancarte cu inscripţia CULTURĂ. în spatele acesteia, dintr-o clădire imensă, ieşea prin nenumărate locuri fum alb, aproape inodor. Intrând, descoperiră sute de muncitori şi zeci de camioane care transportau vite.

— Înainte de a mă pune în slujba firmei noastre familiale, mi-am urmat cursurile în abatoare obişnuite, îi informă tânărul. Prin urmare, am competenţa de a vă spune că acolo era într-adevăr îngrozitor. Boii erau omorâţi cu baroase de cinci kile, cu care erau loviţi din răsputeri în ţeastă. Indivizii care făceau toată ziua treaba asta până la urmă înnebuneau. Se apucau de băut ca să se refacă şi, cu cât beau mai mult, cu atât deveneau mai stângaci. Atunci, de multe ori ratau ţinta şi se puteau vedea vaci, cu craniul pe jumătate înfundat, cum fugeau mugind prin curte, iscând debandadă.

Lucrèce Nemrod strânse din dinţi la auzul acestei evocări macabre, iar Eluant, deloc nemulţumit de efectul obţinut asupra fetei, continuă:

— Parlagiii inventaseră ceremonii iniţiatice, un soi de

botez în cursul căruia îi puneau pe novici să bea dintr-o suflare un litru de sânge proaspăt, cald încă, extras din vene. Nu vă îndrug verzi şi uscate…

— Probabil că personalul se schimba adesea, remarcă Isidore Katzenberg.

— Cei sensibili nu rezistau mult Alţii, ca să nu-şi piardă minţile, sfârşeau prin a-şi imagina şi apoi chiar prin a resimţi plăcere, filo sofa Eluant Torturau de bunăvoie vitele, le loveau cu ciocanul, le ţineau spânzurate de câte o labă, vii, zile întregi. Devenind de-a dreptul sadici, suportau mai uşor meseria. Dar practicile acestea au dispărut aproape complet. Nu numai din cauza prietenilor animalelor, de altfel… Profesioniştii au constatat că stresul vacii alterează gustul cărnii. Chiar şi după preparare, moleculele de stress rezistă. Or, oamenii sunt sensibili la asemenea substanţe. De fiecare dată când consumăm carne stresată, noi înşine devenim puţin mai stresaţi.

— Vreţi să spuneţi că, mâncând animale care suferă, preluăm şi noi puţin din suferinţa lor?

Lucien Eluant înclină din cap:

— Observaţi că vă vorbesc despre vaci, dar cu găinile e şi mai rău. În abatoare, le lasă atârnate cu capul în jos de lanţuri şi le smulg limba, ca să-şi elimine în tăcere sângele prin cioc şi carnea să se albească bine de tot Toate cărnurile albe au fost golite complet de sânge.

— Încetaţi, altfel nu voi mai suporta atâta dezgust, îi ceru Lucrèce.

— De fapt, răspunse Eluant, problema e că apărătorii animalelor sunt atât de ridicoli încât discreditează însăşi propria lor cauză. Ar trebui să se găsească oameni credibili ca să le apere. Soluţia o vor oferi industriaşii conştienţi, nu istericalele miloase ale actorilor sau ale cântăreţilor.

— Şi peştii? întrebă Lucrèce Nemrod, neliniştită.

— Acum, în noile crescătorii industriale, îi pun în containere de trei metri pe doi. În virtutea rentabilităţii, aceste containere sunt suprapopulate. Ca volum, conţin mai mulţi peşti decât apă, astfel încât cei de la nivelurile superioare mor asfixiaţi.

În jurul lor, afişele cu porci încântaţi la gândul de a hrăni oamenii se etalau în mod ostentativ.

— Dar porcii? interveni Isidore Katzenberg.

— Mai demult, am lucrat în abatoare de porci. Toată ziua urlau, nişte guiţături îngrozitoare. Un porc poate ţipa cu o intensitate de optzeci de decibeli, cât e spintecat. Credeţi-mă că nu vă mint…

— Aveţi aerul de a suporta destul de uşor toate acestea.

— Nu vă faceţi iluzii. Sunt sensibil. Şi-apoi, domnea mirosul acela insuportabil de sânge închegat Te sufocă, imediat ce intri într-un abator de modă veche. Deci, înseamnă că şi animalele îl simt. De-asta am insistat în mod special să modernizăm circuitul de cultură şi de sacrificare al uzinei. Urmaţi-mă.

Intrară într-o imensă clădire albă Pe sute de metri, mii de porci stăteau aliniaţi, perfect drepţi, cu trupurile total imobilizate între patru paravane metalice şi capul blocat într-o ghilotină care-i silea să stea cu râtul într-un jgheab pe unde curgea hrană semilichidă.

Hala era lipsită de zgomote, mirosuri, aburi. Doar câteva motoraşe de pompă murmurau în mijlocul grohăielilor înăbuşite ale boturilor pline de mâncare.

— Priviţi ce curat este. Ştiţi, reputaţia de murdărie a porcului e nemeritată. De fapt, e un animal foarte curat care în libertate nu încetează să se lingă. Nu sunt murdari decât fiindcă oamenii îi ţin în locuri murdare. Dacă s-ar

închide nişte oameni noi în cocini tradiţionale, în mijlocul propriilor lor dejecţii, ar ajunge mult mai murdari decât porcii.

Lucrèce Nemrod, se apropie de îngrădituri.

— Dar toţi aceşti porci sunt blocaţi, nu pot să se lingă.

— Bineînţeles, îi ţinem imobilizaţi pentru a nu deveni musculoşi. Trebuie îngrăşaţi la maximum, ca să furnizeze multă slănină.

Isidore Katzenberg se postă în faţa râtului unui porc.

— Toţi se aseamănă…

— Normal. Provin dintr-o linie foarte rezistentă de porci din rasa „Marele Alb”. Toţi sunt fraţi şi, în curând, prin donare, vom reuşi poate ca pe cei mai reuşiţi dintre ei să-i reproducem sub formă de gemeni. Dar cei de-aici sunt deja foarte „performanţi”. Ajung la maturitate într-un timp de zece ori mai scurt decât era necesar acum câţiva ani. Priviţi pe acesta, s-ar zice că e un porc adult, când nu e decât un purcel obez. Singurul dezavantaj e că sunt mai puţin rezistenţi la guturai. Gripele, răcelile, anghinele sunt teroarea crescătorilor de porci. Aceste animale sunt atât de delicate încât, dacă unul răceşte, toţi iau boala.

Lucrèce mângâie spatele unui purcel.

Lucien Eluant părea încântat să le poată vorbi ziariştilor despre meseria lui.

— Am selecţionat tulpinile genetice pentru a avea deja şunci cât mai vizibile, ceea ce face să se câştige câteva secunde la tranşare şi, la mii şi mii de animale, începe să fie o mare economie de timp.

— Iar neoanele astea nu se sting niciodată? întrebă gazetarul cel gras.

— Nu, pentru a se maturiza mai repede, practic nu-i lăsăm să doarmă. Nu trebuie decât să mănânce, să

mănânce şi să tot mănânce. Sunt supravegheaţi de sus.

Îi conduse pe o estradă de unde se putea controla toată uzina. Acolo, le arătă o consolă care semăna cu tabloul de dirijare a unei centrale nucleare. Mai multe displayuri de computere afişau şiruri de cifre, urmate de diagrame ale randamentului şi scheme de proiecţie logică a costurilor pe cap de animal, pe oră, pe metru pătrat de uzină folosit

— Totul e informatizat Numai cu acest keyboard, se controlează deschiderea grilajelor pentru a elibera unul câte unul animalele spre a fi conduse la sacrificare. Acest buton permite deschiderea automată a unui cartier întreg. Iar acesta, a tuturor îngrăditurilor. Cel de aici reglementează debitul de antibiotice. Acesta ghidează animalele spre zona de sacrificare.

Coborâră din nou. Lucien Eluant îi duse spre altă îngrăditură, unde se găsea un porc cu o medalie imensă la gât Animalul era atât de gras, încât nu mai stătea pe picioare, ci pe burtă.

— El este Alexandre. A câştigat concursul agricol de anul ăsta.

Chiar deasupra lui Alexandre se afla un cadru imens de sticlă, având în interior carcasa unui porc.

— Iar aici e Aphrodite. Câştigătorul concursului agricol de anul trecut.

Aphrodite era crucificat, fără cap şi copite, cu toţi muşchii şi grăsimea prezentaţi prin disecţie. Ghirlande şi bucheţele de hârtii multicolore prinse în locul copitelor îi dădeau exponatului un aer campestru. Medalia de plastic aurit, „Marele Premiu la concursul agricol al târgului din Paris”, domina totul.

Alexandre întoarse capul dinspre ilustrul său predecesor.

— *Sic transit opera mundi*. Astfel a străbătut gloria lumii, murmură în chip de oraţie Isidore Katzenberg.

Inginerul îi chemă apoi spre o zonă unde se vedeau scroafe adipoase imobilizate în cuşti de metal inoxidabil. Nu li se vedeau decât mamelele, unde godacii veneau să sugă cu lăcomie.

— Priviţi cât e de înduioşător. Nu mai despărţim purceii de mama lor înainte de înţărcare. E mai blând, nu?

Câţiva veterinari circulau printre despărţituri. Unul dintre ei deversă un lichid albastru în jgheabul de alimentare.

— Iar acel lichid albastru ce e?

— Un antibiotic. V-am spus, nu ne putem permite nici cea mai mică epidemie. După ce că aceste animale au o dezvoltare forţată, nu le putem cere să aibă şi sistemul imunitar pus la punct. Sunt atât de plăpânde. În ceea ce priveşte culoarea, introducem puţin albastru de metilen ca să verificăm că au ingerat produsul. Porcii care nu au râtul albastru nu l-au produs, aşa că primesc injecţii intravenoase. Ştiţi, încasează atâtea antibiotice, încât carnea lor e un medicament în sine! Eu unul le spun adesea alor mei, acasă: dacă sunteţi bolnavi, mâncaţi carne de porc!

Lucrèce Nemrod privi porcii cu râturile albâstrite. În privirea lor se citea o uluitoare resemnare.

— Nu cumva sunteţi ecologişti? întrebă Lucien Eluant, dintr-odată suspicios.

— Nu. Nu suntem decât fiinţe omeneşti. Nu avem nevoie de apartenenţa la o grupare politică pentru a reflecta, replică Isidore Katzenberg.

Lucien Eluant se întrebă dacă celălalt nu-şi râdea de el. Neconvins, preferă să-i ia răspunsul cu uşurătate.

— Mă faceţi să râd, voi, prietenii animalelor. Lăsaţi

oamenii să moară, ca să apăraţi animalele.

Isidore Katzenberg scoase un lemn-dulce şi începu să-l sugă.

— Putem fi pentru oameni *şi* pentru animale. Cele două noţiuni nu sunt incompatibile. De asemenea, eu sunt pentru vegetale şi chiar şi pentru minerale. De fapt, ca să rezum, aş spune că sunt pentru viaţă în general.

Lucien Eluant nu ştia cum să înţeleagă această profesiune de credinţă. Lăudă câţiva porci frumoşi, apoi le propuse celor doi gazetari să continue viaţa în clădirea alăturată. Cea a abatoarelor propriu-zise.

35. PIETRELE

Tot nimic de mâncare.

Se întorc cu buzele umflate la tabăra improvizată.

Aşteptându-i, fără a asculta reproşurile fostului şef de hoardă, ceilalţi au început să roadă rădăcini şi plante smulse din pământ Multora li s-a făcut rău şi vomită. Oricât de omnivori ar fi, toate au o limită.

Şeful hoardei scoate un şobolan crăpat, găsit în câmpul fugii. Este deja puţin fezandat, dar prima femelă îl înfulecă.

Tuturor le e foarte foame.

Mâncarea e prima necesitate. Iar dacă EL credea că poate uita de ea, preocupându-se de evoluţia spirituală, i-o amintesc crampele dureroase la stomac.

Efectele lipsei de proteine încep să-i facă pe ceilalţi agresivi. Anumiţi masculi lovesc copiii şi propun de-a dreptul să fie mâncaţi. Femelele sunt obligate să se regrupeze, pentru a forma un zid care să apere noua generaţie.

Toţi ştiu că, dacă nu descoperă rapid o soluţie a problemei alimentare, hoarda riscă să se spargă. Trebuie să facă totul pentru a nu ajunge într-o asemenea situaţie

extremă.

Postul şef lansează o chemare. A găsit ceva la rădăcina copacului. Ceilalţi coboară.

Bătrânul arată un muşuroi de termite. Femelele şi masculii dominanţi îşi râd de el. Toată lumea ştie că, dacă te apropii de termite, acestea fug. Şi chiar dacă reuşeşti să le prinzi, sunt necesare cantităţi enorme pentru a satisface fie şi doar o slabă poftă de mâncare. Fostul şef susţine că e de ajuns să acţionezi metodic. Ia un băţ, îl înfige în muşuroi şi îl scoate acoperit de termite care au venit să muşte bucata de lemn pentru a nu le mai deranja cetatea.

Arată ca nişte boabe negre şi fremătătoare. În halul în care au ajuns, numai au nimic de pierdut încercând. Rând pe rând, fiecare îşi înfundă în cetate sonda improvizată şi o retrage, într-adevăr, plină cu ciorchini de soldaţi apărători surescitaţi.

Sunt crocanţi.

Dar şeful hoardei se enervează. Tehnica asta e prea lentă. Şi, în plus, termitele nu sunt gustoase şi nici foarte hrănitoare. Bătrânul îl asigură că în mijlocul monticulului se găseşte regina termitelor, care se prezintă sub forma unui Umax alb, gras şi suculent

Fără a aştepta, actualul şef al hoardei apucă o piatră grea şi o aruncă în muşuroi. Panică în cetate. Dintr-odată, toate insectele dispar sub pământ Nu mai rămâne la vedere nici cea mai mică termită. Nicio speranţă de mâncare. Şeful hoardei se preface mândru şi, departe de a-şi recunoaşte greşeala, cere ca, asemenea lui, muşuroiul să fie atacat cu pietre.

EL îşi priveşte decepţionat superiorul. Toţi au şefii pe care-i merită, se spune. Poate că, la urma urmei, nu ei sunt animalele cele mai evoluate.

Şeful hoardei se aruncă asupra cetăţii părăsite, cu o

piatră. Faptul că a greşit nu-l face să-şi recunoască greşeala, nici să se oprească şi acesta e un privilegiu al şefilor. Dominanţii se simt obligaţi să-l ajute.

EL rămâne la distanţă, privindu-i dezgustat. Se gândeşte că poate nu s-a născut în locul cel mai potrivit.

Hoarda e o adunătură de primitivi, condusă de un super-primitiv.

36. TEORIA INGINERULUI ELUANT

— Iată adevăratul *nec plus ultra* al artei sacrificării animalelor. Isidore Katzenberg şi Lucrèce Nemrod priviră lung maşinile mari care vibrau şi se roteau printre mirosuri de dezinfectând şi ozon. Dincolo de acestea, se auzeau scrâşnetele metalului tranşând cărnurile moi.

Oameni în halate circulau pe culoare. Nu mai erau veterinari, ca în zona de cultură, cu tehnicieni cu părul ascuns sub bonete şi feţele acoperite cu măşti de pânză. Semănau puţin cu echipele medicale pe care reporterii le întâlniseră în clinica Doctoriţei Van Lisbeth, dar foloseau computere laptop pe care le alimentau încontinuu cu cifre.

Lucien Eluant îi salută pe câţiva dintre angajaţi, care-i arătară pe displayuri ultimele tabele de rentabilitate a secţiei. Le împărţi câteva sfaturi inginerilor, pe ideea de a reduce şi mai mult timpii şi costurile de producţie, mărind totodată numărul porcilor trataţi.

— În trecut, nimeni nu v-ar fi permis să vizitaţi un asemenea loc, le spuse el ziariştilor. Abatoarele reprezentau cândva conştiinţa încărcată a consumatorilor. Era mai bine să nu ştii ce se întâmpla, dacă nu voiai ca oamenii să fie tulburaţi de mustrări de cuget în momentul când degustau un hot dog sau un jambon cu piure. În prezent, compania Eluant, dimpotrivă, se bucură că poate arăta oricui doreşte instalaţiile ei ultimul strigăt

Sute de porci se scurgeau ca un lichid trandafiriu în

lungul unui tobogan gigantic. Jos îi aştepta o pâlnie uriaşă, cu diametrul de câţiva metri, terminată cu o gură prin care porcii alunecau la etajul inferior, unul câte unul, la intervale regulate.

Acolo, animalele erau ghidate pe o bandă rulantă. Două tije verticale îi apăsau pe coaste, împiedicându-i să fugă sau să se mişte. Când ajungeau la capătul benzii, pe ceafă li se aplică o furcă, Hectrocutându-i cu curent de treizeci de mii de volţi. În zona de contact, părul blond rămânea puţin mai încreţit. Animalele halucinate, cu pielea trandafirie, acoperită de băşici mai mult sau mai puţin fumegânde, răspândeau un miros de unghie arsă.

Imediat după moarte, porcii erau agăţaţi de o labă cu un cârlig. Li se tăiau cele două vene jugulare, pentru a se goli se sânge, (are curgea ca un sirop negru într-un scoc, de unde ajungea în jgheaburi ce se vărsau în nişte cuve.

— Ăsta e pentru sângerete, explică Lucien Eluant.

În continuare, porcii erau cufundaţi în apă de cincizeci şi trei de grade şi ajungeau la maşina de epilat Intrau în biciuitoare, care le flagela epiderma cu nişte degete de cauciuc. Mai departe îi aşteptau două rampe de arzătoare cu gaz, unde rămâneau până li se pârleau ultimele fire de păr. La eviscerare, o maşinărie le spinteca abdomenul de la beregată până la pubis, cu un trosnet, în timp ce o muncitoare înarmată cu un fierăstrău circular tăia un cerc în jurul rectului, pentru ca acesta să se smulgă când cădeau intestinele.

Zgomote de saci care se golesc.

Li se prelevau copitele pentru a fabrica din ele clei.

Din cavitatea toracică erau extraşi plămânii, inima, traheea, care aveau să servească drept hrană pentru câini şi pisici.

După câteva secunde, un nou fierăstrău le secţiona

capul.

— După cum vedeţi, merge repede, animalul era viu acum exact şaizeci şi trei de secunde, iar acum seamănă deja cu un produs de carmangerie, anunţă mândru Lucien Eluant

— Cred că, fie şi dacă am dezvălui ceea ce se întâmplă cu adevărat aici, oamenii nu ar crede. Ar presupune că exagerăm, sau că e o operă science-fiction produsă de imaginaţia unui autor exaltat, spuse Lucrèce, parcă stupefiată.

Inginerul o luă ca pe un compliment

— Ba nu, puteţi vedea cu ochii dumneavoastră, e realitatea însăşi. Uluitor, nu?

Capetele de porci tăiate erau înfipte automat pe ţepii unui lanţ care urca.

— Unde se duc capetele? întrebă ziarista.

— Mai demult, se foloseau ca decoraţiuni pentru platourile de carmangerie, dar e o modă pe cale de dispariţie. Aşa că le transformăm în pulbere şi le amestecăm cu fainile nutritive din zonele de cultură.

— Vreţi să spuneţi că ajung hrană pentru alţi porci! Dar asta-i o… o formă de canibalism! protestă Lucrèce.

— Porcii n-o ştiu. Canibalismul este un păcat numai dacă cel ce mănâncă ştie…

Lucien Eluant le făcu cu ochiul.

— Şi-apoi, se combină cu multe alte pulberi: mălai, făină de oase, făină de peşte. Nici măcar gustul nu se mai simte.

Isidore Katzenberg trase concluzia că văzuse şi auzise destule.

— L-aţi cunoscut pe Profesorul Adjemian? întrebă el, fără niciun preambul.

— De ce mă întrebaţi asta?

Specialistul în abatoare, surprins un moment, îşi regăsi repede calmul.

— Aha, înţeleg. Fiindcă Profesorul Adjemian a fost cumnatul meu, dar de atunci a trecut atât de mult timp… Vreţi să discutaţi cu sora mea pentru că presupuneţi că are vreo părere despre asasinarea lui?

— Ucigaşul e fără îndoială un om foarte agil. Noi înşine am fost atacaţi de un individ deghizat în maimuţă, capabil să sară din creangă în creangă printre copaci. Or, sora dumneavoastră a fost trapezistă la circ, mi se pare.

Fratele afişă un surâs larg:

— A fost, cum spuneţi. Din păcate, sora mea a căzut de la trapez, acum doi ani. De atunci, urmează o terapie de recuperare intensivă, în piscină, dar de aici până la a se putea arunca iarăşi din creangă-n creangă, datkni voie să mă îndoiesc. Ar fi un miracol.

— Se înţelegea bine cu fostul ei soţ? se interesă Isidore Katzenberg.

Lucien Eluant le aminti că firma familială era aceea care finanţase primele şantiere paleontologice ale Profesorului Adjemian. Fără sora lui şi el, savantul nu şi-ar fi putut întreprinde niciodată expediţiile. El însuşi fusese într-o vreme foarte legat de defunct, până la punctul în care acesta îl invitase odată la o reuniune a clubului „De unde venim?” pentru a-şi expune propria teorie cu privire la originile omului.

— Cum adică, şi dumneavoastră aveţi o teorie asupra originii omului? se miră Lucrèce Nemrod.

— Bineînţeles, se împăună inginerul. Ar putea fi numită „Teoria super-prădării”. În fond, după părerea mea, modul de a mânca este acela care ne defineşte gradul de evoluţie. Priviţi erbivorele. Sunt proaste. Ce maire greutate e să rumegi iarba, stând nemişcat, sau să culegi

fructe care nici măcar nu se apără? Dimpotrivă, a vâna carnea, carne bună şi roşie, e cu lotul altceva. Ai nevoie de şiretenie. Trebuie să ştii să te ascunzi. Să pândeşti. Să surprinzi. Să alergi. Să te lupţi. Pe scurt, creierul este obligat să se depăşească pe sine însuşi. Priviţi printre maimuţe, cimpanzeii şi babuinii sunt cei mai sociali şi mai inteligenţi, fiindcă se hrănesc cu carne. Ştiaţi că, pentru ei, carneae un fel de drog care le produce efecte lialucinatorii?

Le indică vizitatorilor măruntaiele şi viscerele agăţate de diverse cârlige, ca nişte caiere de lână.

— Iată, după mine, istoria originilor noastre. Primii noştri strămoşi erau maimuţe arboricole, deci nişte fiinţe leneşe, care se odihneau toată ziua, culegând moleşite fructele aflate la îndemână. Dar seceta cauzată de cutremurul Rift-lui le-a silit să-şi schimbe hrana, în lipsă de fructe, au început să mănânce cadavre. La început, primii dintre strămoşii noştri carnivori au fost fără îndoială necrofagi. Veneau la rând După hiene, şacali şi vulturi. În continuare, s-au săturat de această mâncare aleatorie şi din care nu puteau alege, şi au început să vâneze mici vietăţi. Vânătoarea ne-a făcut să fim dinamici, musculoşi, puternici. E necesar un mare consum de energie pentru a urmări erbivorele, fie că sunt gazele, fie iepuri. Acest lucru a dezvoltat facultăţi noi. Un văz mai pătrunzător. Un auz mai fin. Pentru a ucide un animal în mişcare, eşti nevoit să-i înţelegi comportamentul şi deci să-i prevezi reacţiile. Vânătoarea te obligă să observi, să judeci, să anticipezi. Îţi dezvoltă psihologia. „Ia te uită, puii prăzilor noastre sunt plasaţi în cutare zonă, în cutare perioadă. Ia uite, bolnavii se adăpostesc aici”. Astfel trebuie să fi gândit strămoşii noştri. Trebuie să se observe. Trebuie să se inventeze capcane. Mă gândesc chiar că până şi viaţa socială a luat

naştere din această necesitate de a vâna carnea roşie mobilă Strămoşii noştri îndepărtaţi au observat că, grupându-se în hoardă reuşeau să încercuiască animalele şi chiar să atace fiare din ce în ce mai voluminoase.

Aruncă o privire asupra carneţelului, peste umărul lui Lucrèce Nemrod.

„TEORIA SUPER-PRÀDÀRir, citi el. Încurajat, continuă

— În zilele noastre, asistăm, din păcate, la decadenţa speciei umane. Un semn frapant este revenirea la moda vegetarianismului.

— Ce aveţi contra vegetarianismului?

— Există o dovadă vie că vegetarianismul reprezintă o degenerescenţă a speciei. Ursul panda. Panda e unul dintre rarele cazuri de carnivor redevenit erbivor. Şi, după cum se vede, a regresat puţin câte puţin, până a ajuns un simbol al animalelor ameninţate cu dispariţia totală de pe planetă. Ce aveţi dumneavoastră în favoarea vegetarianismului?

— Nimic, decât faptul că prima oară când mi s-a pus în farfurie

Veriga lipsă o bucată de carne mustind de sânge mi s-a părut obscen, răspunse Lucrèce.

— Spuneţi-vă că, dacă nu am creşte animale, multe specii ar fi dispărut până acum.

Lucien Eluant le arătă cu un gest larg toate maşinile care funcţionau, tranşând carnea din ce în ce mai repede.

— Nu sunteţi mândri, dumneavoastră, de a fi oameni? Nu ne mai temem de nimeni. Şi iată suma prădării: uzina care tratează şi sacrifică ritmic mii de animale, fără nici cea mai mică posibilitate de fugă. Am reuşit chiar şi turul de forţă suprem: reuşim să le omorâm fără… cea mai mică violenţă.

Vacarm. Un tehnician se apropie în fugă, pentru a-i murmura ceva la ureche.

— Scuzaţi-mă, spuse el, îndreptându-se imediat spre zona de cultură.

Isidore Katzenberg şi Lucrèce Nemrod îl urmară. De la poartă se auzea rumoare. O suţă de manifestanţi, cu feţele ascunse sub măşti animaliere, agitau pancarte ostile, după ce năvăliseră în uzină. Lucrèce Nemrod constată că, printre acele chipuri care reprezentau tot felul de fiinţe, se găseau cel puţin zece maimuţe.

Pe fruntea lui Lucien Eluant se adânci o cută contrariată.

— Iarăşi ALE-ul, constată el. Frontul de Eliberare a Animalelor[4]... Ticniţii ăia care eliberează pisicile, câinii şi iepurii din laboratoare. De câtva timp, au început să se ia şi de abatoare. În Anglia, n-ar exista să-i trimită direct în închisoare, pentru tulburarea ordinii publice, dar în Franţa nimeni nu-i ia în serios şi se insistă să fie consideraţi doar nişte ecologişti puţin mai căpoşi. În calitate de ziarişti, sper că veţi scrie despre agresivitatea şi reaua lor voinţă.

Lucrătorii uzinelor Eluant alergară să se dispună într-o linie defensivă în faţa manifestanţilor. Lucien Eluant se grăbi să li se alăture, postându-se în frunte. Cele două grupuri stăteau faţă în faţă, ostile: blugi, scurte şi măşti de animale contra halate şi căşti de tehnicieni.

„Nu culturilor intensive”, „Nu torturării animalelor”, „Pace animalelor”, scandau manifestanţii.

Un angajat îi aduse patronului său o portavoce electrică.

— Ştiu cine v-a trimis, declară Lucien Eluant. De la criza vacilor nebune din 1996, consumul de porc s-a

4 (bi orig.) Animal Liberation Front. (n. tr.)

triplat, în timp ce cel de vită a căzut vertiginos. Aşa că, abatoarele de bovine vă expediază aici ca să cauzaţi gâlceavă.

Un individ cu mască de găină, părând şeful turbulenţilor, ridică la rândul său o goarnă electrică.

— Nu-i adevărat. Suntem absolut independenţi. Apărăm liber cauza animalelor.

— Atunci, de ce nu vă luaţi niciodată şi de abatoarele de bovine?

— O să le vină şi lor rândul, spuse cu sobrietate găina, făcându-le alor-săi semne să înainteze.

— Nu mişcaţi, chem poliţia! tună glasul lui Lucien Eluant.

— Aşa, aşa, chemaţi poliţia. Să vadă ce se întâmplă aici. Nimeni nu e la curent De-ar şti oamenii!

— Totul e în conformitate cu legile europene de igienă şi control sanitar! replică furtunos industriaşul carmangiu. Chiar acum sunt la mine doi ziarişti cărora le-am arătat totul. N-am nimic de ascuns.

Îi arătă pe Lucrèce şi Isidore, care nu avură timp să-l contrazică pe inginer şi fură obligaţi să-i servească drept dovadă. Vocea firavă, dar totuşi sonoră, a unei fete, interveni de sub o mască de iepure:

— N-are nicio legătură cu regulile igienei. Aici e vorba de suflet. Când ştim cum trataţi bietele animale, ne e ruşine că suntem oameni! Ne vom bate pentru demnitatea speciei noastre umane.

În spatele ei, tovarăşii săi cu măşti de capre, zebre, maimuţe sau lei începură să bată în pământ cu coaie de târnăcoape, în semn de aprobare.

— Dacă sunteţi oameni, atunci arătaţi-vă feţele de oameni! strigăsfidător Lucien Eluant, apropiindu-se de şef, căruia vru să-i scoată masca de găină.

Celălalt ripostă, dând cu ciocul de plastic o lovitură în fruntea carmangiului. Fu ca un semnal. Banda se aruncă asupra şirului de salariaţi ai uzinei. Fiecare manifestant scotea sunetele idolului său animal, cu rolul unor strigăte de luptă. De peste tot se auzea: „Muu!”, „Cotco-dac!” şi „Miauuu!”, într-un cor de răgete. Lucien Eluant încercă să reziste asaltului, dar curând deveni evident că el şi oamenii lui aveau să fie repede covârşiţi de numărul asediatorilor.

Lucrèce Nemrod se repezi în grămadă. „Orfelinat-kwondo”-ul ei făcea minuni. Tânăra fată împărţea într-o veselie cucuie şi vânătăi, căutând cu predilecţie mutrele de maimuţă. Id un şpiţ, colo un genunchi, o muşcătură la dreapta, un un-doi în stânga, îşi dobora victimele cu o îndemânare de ţapinar canadian.

Lucien Eluant, din partea lui, înconjurat de peste tot, încerca să-şi apere capul cât putea de potopul periculos al cozilor de târnăcop.

Porcii care mergeau automat spre moarte pe linia electrocutării priveau scena cu un anumit interes. Cel puţin, aveau să fi văzut ceva amuzant înainte de a muri.

Isidore Katzenberg ocoli încăierarea, urcă în zona de control şi se opri în faţa keyboardului automat care coordona deschiderea îngrăditurilor. Apăsă pe toate butoanele în acelaşi timp, declanşând simultan diverse mecanisme: jeturi de apă, deschiderea porţilor, golirea cuvelor, ridicarea ghilotinelor.

Deodată, porcii se pomeniră eliberaţi din carcere şi stăpâni pe mişcările lor. Ezitară. O viaţă întreagă în captivitate nu-i pregătise pentru o neaşteptată şansă de evadare. Numai cei mai îndrăzneţi se degajară din compartimente, pentru a se aventura în lumea libertăţii, ca nişte astronauţi debarcând pe nepusă masă pe Marte.

Născuţi prizonieri şi cunoscând numai servitutea, nu ştiau ce însemna să trăiască fără cătuşe. Unii se întrebau dacă nu cumva visau, atât de improbabilă li se păruse până acum fuga.

Porcii explorară prudenţi lumea din afara închisorii. În apropiere, oamenii îşi cărăbăneau la pumni. Atunci, lăsându-se în voia firescului lor instinct ludic, intrară în joc. O luară la fugă de-a latul, grohăind în voie. Scroafele îşi regăseau cu emoţie purceii de care fuseseră despărţite în masă după înţărcare.

Confuzia deveni totală.

Părea că dintr-odată se declanşase o mare petrecere improvizată în acel loc dedicat morţii industriale. Porcii, puţin ranchiunoşi, lingeau cu afecţiune obrajii inginerilor nutriţionişti pe cărei cunoşteau bine. Vierii mai vârstnici, deci mai graşi, se chinuiau să meargă dar, fiind privaţi de orice mişcare de când se născuseră, se opreau curând, rămânând nemişcaţi şi tremurători pe picioare.

Manifestanţii începeau să câştige supremaţia. Unii îi împingeau pe salariaţii uzinei spre cuştile părăsite de mamiferele copitate şi îi închideau în ele. Alţii încercau să incite cu strigăte puternice porcii aflaţi încă în îngrădituri, pentru a ieşi. Acestora din urmă, însă, le era prea greu să-şi uite în câteva minute sclavia.

Lucien Eluant profitase de efectul surpriză pentru a se degaja, urcând pe platforma de control. Îl luă la rost pe Isidore Katzenberg.

— De ce aţi declanşat deschiderea porţilor? exclamă el, furios.

— V-am salvat viaţa. Ar trebui să-mi mulţumiţi, ripostă jurnalistul cel gras.

Lucien Eluant lovi cu un pumn furios butonul de alarmă generală. De la un capăt la altul al uzinei-sat

începură să răsune sirenele. Peste tot se aprindeau intermitent lumini roşii. Toţi angajaţii, cu mic cu mare, săriră în ajutor, pentru a-i alunga pe manifestanţi şi a prinde porcii evadaţi.

Deodată, secretara lui Sophie Eluant dădu năvală la postul de control.

— E îngrozitor! îngrozitor!

— Calmează-te, domnişoară Agnes, o temperă Lucien Eluant Manifestanţii ăştia sunt periculoşi, dar nu vă temeţi, ţinem situaţia în mână.

— Dar nu, nu e vorba de asta! O maimuţă!

Părea îngrozită.

— Cum adică, o maimuţă?

— Pe sora dumneavoastră a răpit-o o maimuţă!

Isidore Katzenberg şi Lucrèce Nemrod fură cei dintâi în curte. Avură timp să zărească o siluetă de gorilă ducând-o pe Sophie Eluant în braţe. Răpitorul nu purta mască, ci un travesti de blană complet Femeia lovea îndesat cu pumnul pieptul primatului, urlând disperată. Fără a-şi încetini goana, animalul ajunse la o maşină, aruncă victima pe bancheta din spate şi demară în trombă.

Demonstranţii şi salariaţii rămaseră o clipă stupefiaţi.

— Repede!

Lucrèce Nemrod încălecase deja pe motocicleta sa Guzzi, Isidore Katzenberg se aruncă şi el cum putea în ataş, şi porniră cu toată viteza pe urmele primatului răpitor al carmangioaicei.

În faţa lor, automobilul îşi asuma toate riscurile pentru ari pierde. Şoferul pendula în zigzag pe asfalt, trecea pe contrasens, depăşea camioane în ultimul moment, trecea pe roşu. Dar Lucrèce

Nemrod avea reflexe solide, iar motocicleta răspundea la toate solicitările. Totuşi, odată ajunşi pe

autostradă, maşina răpitorului, cu motorul mult mai solid decât al triciclului, nu întârzie să ia distanţă.

— Dacă e o maimuţă, este într-adevăr supradotată, vociferă Isidore Katzenberg în vânt, trăgându-şi pe cap cascheta de piele pe care o găsise în ataş şi aruncând obiectele care-l încurcau.

Un panou le indică faptul că autovehiculul se îndrepta spre aeroportul Bourget Acolo, parcă rapid şi, de departe, ziariştii văzură prin grilajul pistei un primat cărând pe umăr o femeie umană pentru a dispărea împreună cu ea într-un mic avion-taxi cu motoarele în mers.

Lucrèce Nemrod vru s-o ia la fugă pe asfalt, dar Isidore o reţinu. Era prea târziu. Într-adevăr, aparatul gonea pe pista de decolare şi, nu peste mult se îndepărtă pe cer.

— Îmi place mult adversarul nostru, spuse el, cu glasul său gingaş. Sare din ram în ram, cunoaşte secretele automobilismului sportiv, ba chiar la nevoie pilotează şi avioane. Nu e nici maimuţă, nici om. E un supraom!

— Să urcăm în turnul de control ca să aflăm unde se duce, gâfâi Lucrèce Nemrod. Maimuţă sau nu, a lăsat obligatoriu un plan de zbor.

— Inutil, ştiu unde se duc, replică Isidore Katzenberg, cât se putea de senin, aşezându-se la umbră pentru a observa, cu un fir de iarbă în colţul gurii, avionul care dispărea în depărtare.

Acolo, spre sud, micul aparat care-i ducea pe Sophie Eluant şi maimuţa sa nu mai era decât un punct scânteietor pe cerul roşiatic.

— Şi unde se duc, după părerea dumitale?

Ziaristul cel gras se ridică greoi, îşi scuturâ câteva paie de pe pantalonii de Catifea şi oftă:

— Spre leagănul omenirii.

PARTEA A DOUA

APLECAT PESTE LEAGĂNUL OMENIRII

1. A părăsi cunoscutul

Se ghemuiesc, pentru a lua poziţia foetală.

Când ceva nu merge, o fac fără să gândească.

Le e foame.

Pot sta câteva zile fără să mănânce, dar nu o săptămână Atunci, li se face mult prea foame.

Şeful hoardei se scoală, cu aerul său care spune „lăsatknă să chibzuiesc, cred că ştiu soluţia”: trebuie să schimbe teritoriul. Să părăsească zonele cunoscute, dar unde să se ducă?

Şeful, cea mai înaltă instanţă ierarhică a hoardei, se preface că adulmecă aerul ca şi cum ar percepe mirosuri pline de informaţii, închide ochii, ca să se pătrundă bine de răspuns, şi indică o direcţie. Spre nord. Acolo unde se afirmă că munţii colcăie de vânat.

Femelele sunt de acord. În orice caz, apreciază noul cuib ca fiind prea mic pentru a le primi viitoarea progenitură. Bătrânii sunt mai sceptici. Spun că în nord e mai frig, dar lor nu li se cere părerea.

Se ia hotărârea de plecare. Toată lumea se ridică, regăsindu-şi speranţele. Bolnavii şi răniţii promit că nu vor încetini grupul. Prin urmare, sunt toleraţi în sânul hoardei.

Puţin câte puţin, cohorta fără bagaje se pune în mişcare, spre nord.

Întrucât va trebui să străbată descoperiţi mari distanţe, se dispun în mod firesc în formaţia de migrare. Şeful hoardei în frunte, masculii dominanţi pe flancuri, bolnavii la urmă, pentru a încetini animalele de pradă.

Pornesc pe câmpie.

EL înalţă capul. Deasupra lor, un imens stol de

flamingo zboară în aceeaşi direcţie. E foarte frumos. Seamănă cu nişte flori împrăştiate pe cer. Păsările trandafirii îşi întind aripile mari, cu margini subliniate de o dungă neagră.

Ridică la maximum capul, continuând să înainteze. Gâtul îl doare, dar nu încetează să observe păsările. Se întreabă cum îi văd ele pe ei, de la acele altitudini îndepărtate.

2. A PLANA

Prin hublou, Isidore Katzenberg contempla pământul. Vedea defilând ţările: mai întâi sudul Franţei, apoi Italia, Grecia, direcţia Egipt, Etiopia, Kenya, Tanzania.

Sudul.

Tanzania era ţinta călătoriei lor. Şi, mai ales, Aeroportul Kilimandjaro, spre care, se asiguraseră la Bourget, zbura avionukaxi al gorilei cu carmangioaica sa răpită.

„Refacem oare în sens invers drumul urmat de marile migraţiuni ale strămoşilor noştri?” se întrebă Isidore Katzenberg. Făcu un efort de a vizualiza toate acele trupe de viitori oameni deplasate de capriciile meteorologice, de înaintările animalelor de pradă, de războaiele între specii…

Îşi imagina, sub nori, hoarda vlăstarelor omenirii, plecată în urmă cu peste trei milioane de ani dintr-o parte a Africii orientale, pentru a se dispersa pe cele cinci continente.

Sub aripile avionului, în sens opus, zbura un stol de flamingo trandafirii.

Chiar în acel moment, o stewardesă trase cu gesturi precise măsuţa din faţa fotoliului lui Isidore Katzenberg, pentru a pune o tavă cu masa. Isidore luă capacul metalic de pe farfuria caldă şi descoperi o porţie de pasăre palidă

în mijlocul unui piure greu de definit.

Cu atât mai rău, puiul acela murise degeaba. Îl înmormântă în piure, înfipse un morcov pe post de piatră funerară şi puse capacul la loc.

Lucrèce Nemrod, din partea ei, era lihnita. Îşi devoră mâncarea fără să mediteze la aspectul ei. Abia când, sătulă, încetă să mestece, contemplă resturile festinului. Toate acele oscioare, mai mult sau mai puţin îngropate în piure, o readuseră cu gândul la centrul ei de interes momentan: paleontologia. Împinse farfuria într-o parte şi scoase din geantă eterna agendă. Începu să enumere, pentru colegul ei:

— Teoria Profesorului Sanderson: omul s-a născut în uluia unei boli transmise de un virus venit din stele.

Teoria Profesorului Conrad: omul a apărut din hazardul combinaţiilor genetice.

Teoria Doctoriţei Van Lisbeth: omul a luat fiinţă dintr-o adaptare voluntară la o schimbare climaterică.

Teoria inginerului Eluant omul s-a ivit din necesitatea de a surclasa toate celelalte animale pentru a le mânca.

Tăcu. Ipotezele li se învârteau în capete. Meteoritul. Hazardul. Adaptarea. Super-prădarea.

Lucrèce Nemrod se aplecă peste desert, o tartă cu cremă gelatinoasă verzuie şi o cireaşă zaharisită lucind în vârf.

— N-am prea înţeles deosebirea dintre Lamarck şi Darwin, mărturisi ea.

Isidore Katzenberg recapitulă:

— Pentru Darwin, ne-am fi născut din hazardul erorii de copiere a unei maimuţe. După Lamarck, omul e o maimuţă care a încercat să se amelioreze.

Individul slab, în gri, care ocupa al treilea fotoliu de pe acelaşi rând şi până atunci stătuse cu capul cufundat în

reviste economice şi financiare, nu se putu abţine să intervină:

— Scuzaţi-mă, n-am putut să nu vă aud conversaţia, aşa că ţin să vă amintesc că Lamarck al dumneavoastră a inspirat savanţi ruşi bizari, ca Lîsenko. Pentru a verifica lamarckismul, a vrut nici mai mult nici mai puţin decât să oblige copiii să se adapteze la nişte condiţii de viaţă abominabile, cu scopul de a vedea dacă trăsăturile astfel dobândite aveau apoi să se transmită pe cale genetică. L o teorie scandaloasă. A-ţi imagina că ceea ce învaţă tatăl îi va fi apoi cunoscut automat copilului, e absurd.

Pe rândul din faţă, un alt pasager se răsuci în scaun, dezvăluind o fizionomie complet roz, încununată cu păr blond-albicios.

— Şi eu v-am ascultat şi, din partea mea, doresc să vă spun că şi Darwin a antrenat seria lui de catastrofe. Darwinismul a constituit un preludiu al fascismului, din moment ce această ideologie pretinde că anumite rase omeneşti sunt mai demne de a supravieţui decât altele. Selecţia naturală a speciilor inapte duce direct la rasism!

Lucrèce Nemrod încă nu se gândise să analizeze teoriile Profesorului Conrad şi Doctoriţei Van Lisbeth prin prisma politicii. Ascultă dezbaterea dintre cei doi vecini ai ei.

Duşmanul lamarckismului argumentă că, dacă părinţii învăţaseră engleza, nu însemna că progeniturile lor vorbeau automat această limbă.

Interlocutorul său ridică din umeri:

— Poate, dar dacă mă instalez în Anglia, copiii mei nu numai că vor vorbi la perfecţie engleza, dar vor uita chiar şi că strămoşii lor au vorbit cândva franceza! Asta înseamnă adaptare la mediu!

Dintr-un fotoliu de pe cealaltă parte a culoarului se

mai ridică un bărbat, pentru a intra în conversaţie. Purta o cruciuliţă de aur pe reverul sacoului şi, sub tricoul său negru, un guler clerical stătea deasupra cămăşii albe apretate.

— Bună ziua. Părintele Mathias, sunt preot, se prezentă el. Vă pot cere o clipă cu împrumut agenda? o întrebă el pe Lucrèce Nemrod. Aş dori să examinez şi eu diversele dumneavoastră teorii despre originile omenirii.

Lucrèce îi întinse carnetul, iar preotul se grăbi să-l răsfoiască.

— Să studiem una câte una diferitele ipoteze de aici, propuse el, pe un ton conciliant. Meteoritul purtător de virus? Imposibil, intrarea în atmosferă provoacă o mare creştere de temperatură, care antrenează distrugerea oricăror forme de viaţă.

Darwinismul? Dacă era adevărat, maimuţele din grădinile zoologice ar fi devenit oameni.

Lamarckismul? Credeţi sincer că e de ajuns să punem oamenii în situaţii cu probleme pentru a-i face mai inteligenţi? în acest caz, închisorile ar fi doldora de genii.

Super-prădarea? Ar însemna că rechinii, care sperie sardinele, tonii şi caracatiţele, şi nu au niciun peşte de pradă mai presus de ei, ar trebui să aibă în prezent, la fel ca noi, maşini, puşti şi televizoare.

Domnilor, domnişoară, să fim serioşi. În materie de origini ale omenirii, oamenii de ştiinţă se poticnesc, fiindcă tocmai de această barieră se izbesc limitele competenţei ştiinţifice.

— Şi atunci, dumneavoastră ce propuneţi? întrebă Lucrèce Nemrod, luând înapoi carnetul pentru a nota, eventual, o nouă ipoteză.

Preotul le zâmbi tuturor, cu un aer senin.

— O teorie mult mai simplă: Dumnezeu, afirmă

liniştit omul Bisericii, ca şi cum ar fi enunţat o axiomă pe care numai cretinii ar fi îndrăznit să-şi permită s-o conteste.

Isidore Katzenberg îşi spuse că iară îndoială şi Galileo folosise acelaşi ton înţelept, pentru a încerca să-i convingă pe judecătorii Inchiziţiei că Pământul e rotund. Dar, cu timpul, rolurile se inversaseră. Acum reprezentantul religiei era acela care lua atitudini de pionier subversiv, pretinzând că avansa o teorie complet revoluţionară, mult prea avansată faţă de epocă, pentru a fi înţeleasă în acest secol de obscurantism.

— Dumnezeu, repetă preotul. Dumnezeu e la originea tuturor. De altfel, se găsesc tot mai mulţi savanţi care recunosc că „ipoteza Dumnezeu" este cel puţin la fel de valabilă ca toate aceste teorii aşa-zis ştiinţifice.

— Dumnezeu, ce idee nouă! îl ironiză darwinistul.

Fără a se preocupa de această intervenţie blasfematorie, Părintele Mathias scoase o Biblie din buzunarul interior al vestonului negru şi începu, cu glas sonor, să citească frazele care i se păreau esenţiale pentru o bună înţelegere a originilor omenirii:

— „La început, Dumnezeu a făcut cerul şi pământul… Dumnezeu a făcut animalele. Şi a văzut Dumnezeu că era bine… Dumnezeu a spus: «Să facem om, după chipul şi asemănarea noastră», şi să stăpânească peştii din mare, păsările cerului, târâtoarele care umblă pe pământ… Dumnezeu a plămădit omul din pulbere luată din pământ I-a suflat în nări un suflu de viaţă şi omul a devenit făptură vie".

— Frumoasă legendă, într-adevăr, dar… tocmai, că nu e decât o legendă, completă lamarckistul.

— Dumnezeu a spus…

În acel moment, răsună un semnal. aprinseră micile

panouri luminoasei: „Stingeţi ţigările, încheiaţi-vă centurile de siguranţă”, în timp ce din difuzoare un glas de bariton le cerea pasagerilor să revină pe locurile lor, aeronava intrând într-o zonă cu turbulenţe.

Întrucât preotul rămăsese în picioare, lângă scaunele lui Lucrèce Nemrod şi Isidore Katzenberg, o stewardesă veni şi-i ordonă sec să respecte ordinele, îl împinse spre fotoliul lui şi îi încheie ea însăşi centura.

Frustrat în demonstraţia sa, Părintele Mathias afişă o mutră îmbuibată, înainte de a înţepeni rezemat de spătar, când avionul căzu brusc cale de o sută de metri, într-un gol de aer. Pe măsuţe, paharele de plastic se ciocniră şi se răsturnară. Recalcitranţii care, siliţi de necesităţi, se încăpăţânaseră să rămână la coadă în faţa toaletelor, în pofida instrucţiunilor, căutară puncte de sprijin, nu găsiră şi căzură greoi pe podea, unde începură să se rostogolească îndureraţi. Câteva stewardese se răsturnară pe genunchii pasagerilor. Un steward părea să înoate de la un rând la altul, înainte de a ajunge la o strapontină de care se agăţă ca de un colac de salvare.

— S-ar zice că lui Dumnezeu nu-i prea place să se vorbească despre El, şopti Isidore Katzenberg, amuzat. „Să nu iei numele Domnului Dumnezeului tău în deşert”, nu este acesta unul dintre preceptele dumneavoastră, părinte? continuă el în direcţia preotului aşezat de cealaltă parte a culoarului.

Dar Părintele Mathias, cu ochii închişi, era cufundat în rugăciuni, pe când lamarckistul şi darwinistul, adineaori atât de fermi împotriva religiei, nu mai aveau mult până să-l imite.

— În orice caz, de astă dată, nu ne-a deranjat nicio maimuţă la simpla evocare a întrebării „De unde venim?”, remarcă Lucrèce Nemrod.

— Doar dacă nu cumva tocmai dumnezeul maimuţelor ne tachinează, răspunse ironic Isidore Katzenberg, trăgând de centura care-i strângea dureros pântecele proeminent.

Prin hublou, ziarista observă că cerul se întunecase şi mai mult. Golurile de aer se succedau unele după altele, iar avionul se zguduia ca lenjeria măruntă în tamburul unei maşini de spălat Oamenii se tânguiau. Pe coridorul central se rostogoleau sticle. Ici şi colo se deschideau compartimente de bagaje, deşertându-şi conţinutul heteroclit peste capetele şi umerii pasagerilor care urlau terorizaţi. %

Avionul urca şi cădea din nou, în cadenţă. Pe rândul din faţă, lamarckistul, puţin adaptat la asemenea condiţii extreme, nu-şi putu păstra porţia de pui cu piure. Abia avu timp să scotocească în mare graba plasa din faţa lui, pentru a găsi punga de hârtie oferită de compania aeriană pentru pasagerii sensibili.

Din partea lui, darwinistul, aşezat în partea dinspre culoar, se luase la harţă cu un domn rămas în picioare, care ţinea morţiş să-i ocupe scaunul. Cei doi, unul aplecat, celălalt aşezat, se înşfăcară de gât, luptându-se în tăcere printre turbulenţe. Selecţia naturală avea să-l desemneze pe cel mai puternic care, la sfârşitul răfuielii, urma să beneficieze de scaun.

Preotul continua să psalmodieze. Parcă în semn de răspuns, glasul baritonal se făcu pentru a doua oară auzit din difuzoare:

— Păstraţi-vă calmul. Păstraţi-vă calmul. Toată lumea să treacă la locuri. Traversăm o zonă de turbulenţe.

Dar nici glasul nu era deloc calm. Lucrèce Nemrod depistă un început de panică şi se agăţă de braţul lui Isidore Katzenberg. Copiii orăcăiau, câinii scăpau din

gentile cu ajutorul cărora fuseseră introduşi fraudulos în aeronavă şi sporeau hărmălaia.

Apoi, o tăcere grea se lăsă treptat-treptat în salonul ale cărui lămpi clipiră, în timp ce avionul se zgâlţâia de toată frumuseţea, plutind de la o turbulenţă la alta ca o şalupă din val în val pe o mare furtunoasă.

Isidore Katzenberg, pe care grăsimea îl amortiza în fotoliul său, era singurul ce părea să se distreze cu acest spectacol apocaliptic.

— Întotdeauna am găsit ilogic ca fierătăniile astea cât toate zilele să se poată menţine suspendate în aer, îi spuse el calm vecinei sale.

Dar Lucrèce Nemrod era prea ocupată să se lupte cu masca de oxigen, care căzuse inopinat în faţa ei, ca să-i răspundă. Avionul pierduse din nou altitudine şi toate luminile se stinseră, lăsând aprinse doar ici şi colo veioze slabe.

— Cred că am intrat în picaj, remarcă Isidore Katzenberg, cu chipul lipit de hublou. În caz că ne e scris să murim în minutele următoare, ţin să te anunţ, Lucrèce, că mi-a făcut multă plăcere acest început de anchetă împreună cu dumneata, declară el cât putea de curtenitor.

— Mulţumesc, şi mie la fel, se bâlbâi, cu răsuflarea tăiată, ziarista stagiară ale cărei degete erau atât de crispate pe braţele fotoliului încât nu părea posibil să se mai poată dezlipi de-acolo.

Şi deodată, la fel de brusc pe cât începuse, furtuna încetă. Nicio nouă senzaţie de cădere. Niciun tumult Luminile se reaprinseră.

— Doamnelor şi domnilor, vă puteţi descheia centurile, anunţă binevoitor glasul baritonului.

Răsunară „oh”-uri şi „ah”-uri. Se stârniră aplauze la adresa piloţilor care reuşiseră să-i scoată basma curată din

acea pasă proastă. Nerăbdătorii se repeziră din nou spre toalete, unde nu întârzie să se formeze coada. Una câte una, Lucrèce îşi desprinse falangele de braţe.

Probabil părăsiseră definitiv zona turbulenţelor, căci dincolo de hublouri nu se mai vedea niciun nor negru. Dimpotrivă, la sud se distingea un soare delicat care, puţin câte puţin, începu să strălucească orbitor.

Preotul, lamarcilistul şi darwinistul rămăseseră înţepeniţi la locurile lor; după ce văzuseră moartea cu ochii, nu mai păreau deloc dornici să dezbată originile omenirii.

O stewardesă îi rugă pe pasageri să tragă perdelele, în timp ce alta le distribuia tuturor căşti auditive. Călătorii aveau de ales între o proiecţie cu filmul „*Star Wars*" revizuit şi adăugit pentru a opta oară, sau un somn binefăcător.

Lucrèce Nemrod alese odihna şi-şi acoperi ochii cu o mască protectoare. Isidore Katzenberg nu se simţea în stare să adoarmă. Ridică un colţ al perdelei, pentru a nu-i deranja pe cei care urmăreau filmul, şi aruncă o privire spre hublou.

„Dumnezeu…"

Oare Dumnezeu era cheia enigmei? Dumnezeu era o ipoteză de care să ţină cont alături de lamarckism şi darwinism? De ce nu?

Jos, o spărtură în nori dezvăluia păienjenişul fin al şoselelor.

Oare cum ne vede Dumnezeu? Fără îndoială, ca pe nişte furnicuţe care mişună.

Isidore Katzenberg se gândi că mii de oameni călătoriseră cu avionul fără a-şi da măcar seama de privilegiul pe care-l aveau de a contempla lumea de sus. Avionul îţi permitea să ai un mic recul faţă de omenire. O

viziune divină.

3. IACUL PE JUMĂTATE SECAT

Nu văd nimic la orizont

Sunt hărţuiţi.

Le e foame.

Hoarda ajunge în faţa unei zone mocirloase. Un lac în curs de secare. Numeroşi hipopotami stau îngropaţi în mâl. Nu pot decât să se scufunde pentru a se apăra de razele soarelui. Dar nivelul apei scade şi nu au curaj să părăsească această mlaştină, cândva limanul lor. Preferă să se lupte între ei pe viaţă şi pe moarte pentru a ocupa locurile unde au rămas cele mai adânci bălţi.

Hoarda se opreşte pentru a contempla acest spectacol impresionant al hipopotamilor ce se ucid reciproc ca să-şi rezolve criza de locuinţe. Enormele bestii îşi arată dinţii lungi. şi bonţi, pentru a se muşca unele pe altele de bot. Învinşii sunt siliţi să se adăpostească în zone puţin adânci, unde începe să li se ardă spatele.

EL îşi spune că neamul lui este poate cam primitiv, dar cel puţin are curaj să se deplaseze. Hipopotamii din acest lac pe cale de a seca sunt prin forţa împrejurărilor condamnaţi cu toţii. Şi în loc să se mişte, preferă să rămână pe loc, omorându-se între ei. Ultimilor supravieţuitori le va fi rezervată, cu siguranţă, cea mai grea agonie.

De ce atâta violenţă? Din cauza imobilismului.

EL înţelege dintr-odată prima lege a înţelepciunii: să accepţi schimbarea.

Şeful hoardei propune să aştepte moartea unui hipopotam rănit în aceste lupte teritoriale. Îl vor mânca.

Pentru a profita mai bine de spectacolul acestor luptători de sumo acvatici, trupa se aşază pe malurile lacului, fiecare încura-Ăndu-şi campionul. Speră ca învinsul

să fie cât mai gras.

Luptele de hipopotami sunt spectaculoase. Noroiul împroaşcă totul în jur, pe când mugetele şi salturile combatanţilor fac să se cutremure pământul. Ce plăcere, să vezi atâta forţă aliată cu atâta prostie! Sângele curge, roşu-cenuşiu, prin carapacea pieii mânjite. Scot răgete de mânie sau groază. Îşi înfig dinţii în urechi sau gât

Membrii hoardei au răbdare. Iată un stil excelent de a vâna: să aştepţi până când prăzile se omoară singure între ele.

În sfârşit, un hipopotam rănit rămâne nemişcat, părând consumabil. Cei din hoardă se apropie şi încep să-l porţioneze cu pietre, în timp ce pachidermul mai tresare încă puţin.

Ceilalţi hipopotami sunt şocaţi să vadă nişte mici fiinţe bipede făcându-l bucăţi pe unul de-ai lor, dar nu îndrăznesc să se mişte, de teamă că-şi vor pierde teritoriul.

Membrii hoardei profită de prostia unei specii mai bine dotată ca volum cerebral, dar a cărei cultură întemeiată pe apărarea teritoriului îi restrânge orizonturile. În sfârşit, cei din hoardă fac parte din eşalonul superior al evoluţiei, îşi spune EL Nu că ar fi inteligenţi în valoarea absolută, dar ceilalţi sunt şi mai abrutizaţi.

Hoarda scobeşte hipopotamul învins ca şi cum ar săpa o imensă cavernă comestibilă. Unii coboară în interiorul namilei, pentru a-i scotoci intestinele. Copiii îi urmează ca să se distreze, dar mirosul e prea puternic şi preferă să aştepte până când masculii îşi vor termina excavaţiile. Bucăţi de proteine sunt trecute febril din mână în mână. Azi, hoarda nu va muri de foame.

Dar, deodată, un răget îi face pe toţi să tresară. Întorc capetele în direcţia sunetului şi văd:

O leoaică!

Un val de adrenalină străbate hoarda. Unde e o leoaică, sunt mai multe. Iar dacă sunt mai multe, înseamnă că vânează. Şi dacă vânează, apoi vor să mănânce făpturi ca ei. Toţi se uită după celelalte leoaice care trebuie să se fi ascuns deja, pentru a-i încercui şi doborî. N-au noroc. Stufărişul din vecinătatea lacului pe jumătate secat se pretează perfect la ambuscade şi îi ascunde pe atacatori.

Şeful hoardei scoate un ţipăt, pentru a da de înţeles că trebuie, să plece cu orice preţ. Cei intraţi în hipopotam ezită între a se ascunde în ungherele burţii şi a ieşi. Hotărăsc să iasă.

Chiar atunci, în dreapta apar trei leoaice. Imediat începe debandada. Contra leoaicelor, nu se poate face nimic.

O-ntindem?

O-ntindem!

Cele trei leoaice îi împing într-o direcţie şi deodată, în faţa lor, se ridică un grup de cinci leoaice. Era o capcană. N-au venit să mănânce hipopotam!

S-au ars.

Nu e altă soluţie decât să arunce balast Balastul sunt copiii, bolnavii şi bătrânii. Nici măcar nu e nevoie să li se indice ce anume au de făcut pentru a salva hoarda. Dat fiind că aleargă mai încet sunt prinşi oricum. Un mascul dominant constatând că un bătrân fuge la fel de repede ca el, îi pune piedică.

EL galopează. Deloc dornic să ajungă ospăţ ştie cum să-şi încurce urmăritoarele. Leoaicele gonesc iute, dar nu sunt foarte tenace pe distanţe lungi. Nu seamănă cu hienele, care fugăresc o pradă zile de-a rândul.

Leoaicele au prins trei dintre ei. Îi sfâşie în bucăţi. Vânătoarea încetează.

Când leoaica are ceea ce vrea, devine blândă ca o erbivoră. Ştiu că pot trece acum pe lângă ele fără cel mai mic risc.

După frică, pe toţi îi cuprinde bucuria de a trăi. Au mâncat, au scăpat de leoaice.

Ce-ar putea cere mai mult de la viaţă?

4. PE URMELE UNEI MAIMUŢE

Frumuseţea.

Splendoarea.

Kilimandjaro.

Văzut din cer, muntele impunea admiraţie. Se ivise dintr-odată, imensă stâncă neagră cu vârful acoperit de o îngheţată pe care o gâdilau ceţurile joase. Cât ai clipi, Kilimandjaro invadase toi spaţiu] vizual din afara hublourilor.

Deasupra, un soare alb. Iar sub soare, un platou cu ierburi înalte, unde omul era tolerat.

În sfârşit, Africa.

Avionul ateriză cu chin cu vai. Parcurse în zigzag o pistă desfundată, încercând să nu deranjeze antilopele impala şi gazelele din Thomson care păşteau fără grijă. Betonul era străpuns de iarbă. Pe margini, autohtonii contemplau în grupuri pasive şi râzăreţe ditamai mormanul de tablă albă care se trambala greoi, dându-şi toată silinţa să imite aterizările păsărilor.

Ca pentru a le arăta piloţilor cum să procedeze, câţiva pelicani în anvergură întinsă amorsară un proces de coborâre în paralel.

Unii reuşiră chiar să poposească pe vârful câte unei movile, dintr-o mişcare şi fără nicio manevră de abordaj.

O pasarelă fu adusă lângă aparat şi pasagerii începură să coboare. La ieşirea din salonul climatizat, aerul era canicular. Un soare flasc strivea orice freamăt de

viaţă. Numai îndrăzneţele armate de muşte veniră să inspecteze avionul pentru a încerca să înţeleagă cum zbura chestia aia fără să dea din aripi.

Încurajată de căldură şi umiditate, o vegetaţie invadatoare cucerea cimentul. Călătorii trecură prin vamă şi se supuseră schimbului obligatoriu pentru a intra în ţară, dând cincizeci de dolari americani pe şilingi tanzanieni boţiţi şi slinoşi.

Lucrèce Nemrod îşi puse ochelarii de soare, protejându-şi capul roşcat cu un batic de muselină.

— Şi acum, ce facem?

— Strămoşul strămoşilor noştri ne aşteaptă undeva, răspunse Isidore Katzenberg.

— Şi cum să-l găsim, cu un continent întreg ca teren de vânătoare?

Isidore o invită să înceapă prin a se aşeza calm la bar, în clădirea aerogării, aşteptând sosirea bagajelor.

Reporterii comandară două Coca-Cola, iar un tânăr zvelt depuse în faţa lor nişte băuturi transparente cu îngrămădiri de reziduuri negre pe fund. Îi lămuri că trebuia să scuture sticlele, ca să amestece cele două substanţe chimice. Apoi, cu dinţii săi scânteietori, le destupă.

Pe cei doi turişti europeni îi înconjură o liotă de copii, oferindu-le bijuterii de artizanat local, contra unui tarif fără concurenţă comunicat în engleză.

— *Hapana asante sana*, răspunse Isidore.

Surprinşi, copiii izbucniră în râs şi o şterseră.

— Ce le-ai spus?

— *Hapana* înseamnă „nu”, iar *asante sana*, „mulţumesc”. E în swahili.

— Vorbeşti limba asta? se minună Lucrèce Nemrod.

— Trişez, surâse Isidore Katzenberg.

Ridică braţul, sub care îşi strecurase un ghid turistic al Tanzaniei deschis la pagina consacrată celor mai indispensabile două zeci de fraze pentru turişti: „Unde simt toaletele?”, „E prea scump* „Doresc un avocat”, „Contactaţi ambasada mea”, „Nu, nu mă interesează”.

Deasupra lor, nişte ventilatoare mari răscoleau printr-o căldură sufocantă cohorte de ţânţari mai mult sau mai puţin contaminaţi cu malarie. Ameţite de pale, grupuri întregi căzeau în jurul lor, într-o ploaie măruntă şi sporadică.

— Deci, ce preconizezi pentru continuarea periplului nostru? întrebă Lucrèce Nemrod.

— Urmărim maimuţa.

— Continui să crezi că Sul de pe oglindă înseamnă „sânge?

Însoţitorul ei gras ridică din enormii-i umeri:

— M-ar mira. S-ar putea ca în toată această poveste să fie amestecate mai multe fiinţe simiene diferite. Unu, banda cu măşti de maimuţă care te-a răpit din apropierea locuinţei mele şi poate foarte bine să fie şi la originea asasinării profesorului, doi, maimuţa-acrobat însăşi.

— Fără a mai vorbi despre ecologiştii din ALE, care şi ei au măşti.

— Nu mai lipsesc decât nişte maimuţe cu măşti de oameni, şi tacâmul va fi complet.

— „S” mai poate însemna şi „Sanderson”, „Sophie Eluant”, „Solange Van Lisbeth”.

— Sau „Satana”, „Şarpe”, „Simulacru”.

— Preluând ipoteza maimuţei, întrebările sunt: de ce aruncă meteoriţi asùpra astronomului? De ce joacă ruletă rusă cu adeptul hazardului? De ce o închide într-o cuşcă având încuietoare codificată pe susţinătoarea omniadaptării?

— Vrei să zici, de ce are umor? sugeră Isidore Katzenberg.

Holul răsuna de exploziile vocale sonore ale turiştilor cu pantaloni bermude şi pălării de paie ce târguiau sculpturi din lemn negru. Sigla Made in *Singapour*, gravată foarte lizibil pe latura unei opere de artă indigenă, nu-i tulbura deloc. Dimpotrivă, inscripţia nu li se părea decât un argument suplimentar pentru ca vânzătorul să mai lase din preţ.

— Poate că maimuţa-acrobat nu caută decât să se distreze? îndrăzni Lucrèce Nemrod.

Pe caruselul. de predare a bagajelor, primele valize începeau pii se rostogolească zgomotos şi, de jur-împrejur, pasagerii se agitau şi dădeau din coate ca să-şi înhaţe cât mai repede care geamantanul, care gentoiul. De-abia îşi recuperau bagajele, că se şi repezeau afară ca să se înghesuie în micile autobuze albe rezervate turiştilor. În interior, negustori ambulanţi le vindeau deja tricouri cu inscripţia „*I Iove Tanzania*”, tamaguchi-uri cu decoruri de junglă, aparate foto de unică folosinţă, praf de rinocer cu reputaţia de a reînvia ardorile sexuale, mici tamtam-uri acreditate din piele de bivol, tamburine declarate din piele de macac, măşti rituale pretinse sacre, tablouri reprezentând apusuri de soare mov-închise pe Kilimandjaro, hamburgeri, apă minerală, port-chei-uri ornate cu lăbuţe de pui de crocodili, jocuri de şah cu piese din fildeş veritabil, creme pentru soare, coliere din dinţi de origine nedeterminată, slipuri imitând pielea de zebră, casete video cu aventurile lui Indiana Jones, discuri cu „zgomote şi sunete din junglă ca şi cum aţi fi acolo” şi multe altele, până la ţigări din ierburi la fel de locale, producţie garantată.

Când reuşeau să-şi îmbie cu succes clienţii,

vânzătorii nu ezitau să le ofere pe deasupra turnuri Eiffel din plastic, gondole veneţiene din lemn negru, statui ale libertăţii din piatră de săpun.

Balul începea odată cu aceste cumpărături, iar turiştii se minunau atât de tare de acea îngrămădire de comori sintetice încât uitau să mai contempleze peisajul din jur şi animalele sălbatice care îl parcurgeau. Uneori, maimuţe mici se agăţau de capota autobuzului pentru a-i privi pe turişti în cuşca lor de metal.

Lucrèce Nemrod se întrerupse din studiul hărţii mari a ţării pe care şi-o desfăcuse pe genunchi.

— Cum îi vom găsi?

O mână mare şi grasă o bătu uşurel pe umăr:

— Mergem pe urmele omenirii, aşa cum au fost definite de par leontologi. În sens invers, de la recent spre timpuriu.

Un deget dolofan căută un moment pe hartă, apoi se opri asupra unei zone verzi marcate: „Parcul Naţional Ngorongoro”.

Isidore Katzenberg se aplecă, arătându-i însoţitoarei sale de expediţie un cerculeţ subliniat cu trei cuvinte: „Laetoli: muzeu par leontologic”.

Lucrèce citi dedesubt o inscripţie în paranteză: „pe urmele celor mai vechi oseminte umane”. Isidore avea dreptate. Era de ajuns să observi, toate sunt indicate întotdeauna peste tot

O înţepase un ţânţar, lăsând la plecare un strop din saliva sa anticoagulantă. Începu să se scarpine. Isidore se scărpina şi el. Africa începea să sări muşte.

5. TOALETA

După toate aceste emoţii, se cuvine să se facă o pauză şi ce poate fi mai relaxant pentru hoardă decât o mare şedinţă de toaletă?

Se instalează la umbra unui baobab, alegând un loc destul de degajat pentru a putea distinge de departe sosirea eventualilor încurcă-lume.

Timp mort Toaletă colectivă.

E momentul celei mai strânse coeziuni sociale. Toate legăturile dintre membrii hoardei se întăresc, cu ocazia puricatului. Operaţiunea respectă întotdeauna acelaşi ritual. Toaletorul se plasează în faţa toaletatului şi-i oferă serviciile. În acest scop, schiţează o grimasă aparte, plescăie din buze, afişează o expresie sugestivă şi-şi arată vârful trandafiriu al limbii.

Viitorul toaletat îşi exprimă acceptarea indicând zona care-l mănâncă şi unde doreşte să fie scărpinat. EL observă că nu neapărat cei mai purecoşi sau păduchioşi solicită scărpinatul. Mai degrabă, sunt aceia care au cea mai mare nevoie de a-şi reînnoda o relaţie socială. Mame şi copii. Masculi dominanţi care s-au bătut şi vor să se împace cu vechiul adversar. Femele care nu s-au împerecheat şi doresc totuşi semne de afecţiune. Bătrâni ce încearcă vi-şi mai dovedească utilitatea.

Toaleta permjte în sfârşit ca două persoane din hoardă să stea alături şi să se atingă fără a avea loc nicio agresiune. Toaleta calmează. Astfel, cei slabi îi pot îmbuna pe cei puternici de care se tem. Cei tari îi pot linişti pe slabii cărora nu vor să le inspire teamă.

Toată lumea scarpină, în căutarea iritaţiilor cele mai deranjante. Degetele agile ale mamelor piaptănă blana copiilor şi reperează plăcile umflate pe care le rod cu afecţiunea unghiilor lor prelungi.

Câtă vreme unii se scarpină cu labele anterioare, alţii nu ezită să-şi folosească şi labele posterioare, ale căror falange sunt suficient de lungi pentru a scotoci bine în blană. Uneori, se scarpină simultan cu mâinile, picioarele

şi dinţii.

Este un mare moment de tandreţe. Indivizii se descoperă. Se ating. Îşi explorează epidermele. Câteodată, cotrobăind prin blănuri, scărpinătorii desprind pieliţe pe care le mestecă sau coconi ai paraziţilor pe care le sparg în dinţi pentru a le suge sucul pal.

Când toate blănurile sunt cât se poate de curate, hoarda în ansamblul ei se simte mai însufleţită. Plăcută călătorie. Au mâncat hipopotam, au supravieţuit leoaicelor, s-au puricat Toţi se simt uniţi în forţa hoardei.

Şeful de hoardă semnalează că acum e timpul să-şi reia drumul spre nord. Le cere bătrânilor şi bolnavilor să rămână cât mai strâns grupaţi în spate, pentru a încetini animalele de pradă.

Şi, înainte, spre noi aventuri!

6. URME DE PAŞI

O urmă mare de picior era imprimată pe sol. O mână se apropie, înarmată cu o periuţă, începând să şteargă pelicula de praf. Astfel, urma se vedea mai bine. Mângâind suprafaţa pământului, îi dezvăluia secretele. Mai perie puţin, iar forma se distinse mai clar.

Totro observau cu reculegere.

— E vorba de o amprentă fosilizată care datează de trei milioane de ani, anunţă un glas sigur. Se caracterizează printr-un deget mare diferenţiat de celelalte şi o dublă curbură a bolţii plantare. Aid avem deja caracteristici omeneşti. Din acest motiv, a început să se vorbească pe tema ei despre primele urme de picior ale verigii lipsă.

Mai râcâi câteva fire de ţărână.

Isidore Katzenberg şi Lucrèce Nemrod se hurducaseră câteva ceasuri într-un maxi-taxi de savană, supra-încălzit şi ticsit de turişti, care se târa cu greu de-a

lungul drumurilor prăfuite din parcul Ngorongoro. După-amiază, ajunseseră pe şantierul de explorări din Laetoli. Acesta era închis publicului, dar James Mac Fiddle, directorul de cercetări, le aprobase celor doi ziarişti francezi să viziteze zona numită „a semnelor”.

James Mac Fiddle era un gigant scoţian blond, cu glas profund. O barbă lungă, galbenă ca spicul grâului, îi acoperea gâtul. Se vedea dar că era un om de teren, căci praful şi pământul îi acopereau peste tot hainele de o culoare nedefinită şi tot ceea ce ieşea de sub ele, antebraţele, mâinile şi faţa. Avea agăţate de vestă zece perii, iar la cureaua de piele îi atârnau mai multe râzătoare metalice tocite.

— Frumoase picioruşe, nu-i aşa?

Cei doi reporteri se aplecară asupra urmelor. Lucrèce Nemrod reproduse desenul pe carnetul ei, în timp ce Isidore Katzenberg, ghemuit pe coapsele sale enorme, examina minuţios cu o lupă cele mai mici detalii.

— Când mă uit la dumneavoastră, aş zice că anchetaţi un asasinat, glumi James Mac Fiddle.

— Cam aşa ceva, confirmă Lucrèce Nemrod. Îl căutăm pe ucigaşul Profesorului Adjemian.

Şeful de şantier îşi manifestă interesul scărpinându-se în barbă.

— L-am cunoscut bine pe Profesorul Adjemian, spuse el. Aici şi-a început cercetările şi el e cel care a descoperit al doilea sit din Laetoli.

Îi conduse spre o altă incintă, unde lucrau tineri studenţi, aplecaţi asupra solului, mânuind râzătoare şi pensete pentru a înlătura cu grijă straturile de pământ.

Paleontologul le explică vizitatorilor că munca de căutare a fosilelor era istovitoare. Erau foarte dificil de găsit, întrucât majoritatea animalelor, când mor, sunt

distruse sistematic de agenţii naturali de degradare: fiarele de pradă, necrofagii, muştele, viermii, insectele din ce în ce mai minuscule şi, în sfârşit, bacteriile care nu mai lasă în urma lor decât praf. În general, câte un accident stătea la originea descoperirii unui schelet sau a unui cadavru rămas ca prin minune intact. Putea fi vorba de un deces prin scufundare în nisipuri mişcătoare care protejaseră cadavrul în ganga lor de argilă, prin cădere într-un râu rece care îl conservase în gheaţă sau, în cazul celor mai mici animale, în chihlimbar lichid.

— Multă vreme, în acest colţ cercetătorii nu au dispus decât de urme de paşi ca aceea pe care v-am arătat-o adineaori. Apoi a sosit Profesorul Adjemian, le-a examinat şi a declarat: „Cei care le-au lăsat pe astea au alergat fără îndoială în sensul cutare”. A urmat direcţia şi, peste câţiva ani, iată ce a descoperit.

Scoţianul le indică o zonă unde se distingeau clar un craniu şi nişte oase.

— De la ce animale provin?

— Un primat şi două hiene.

Lucrèce Nemrod şi Isidore Katzenberg priviră lung formele întipărite în pământ. După opinia paleontologului, primatul părea să fi fost urmărit de cele două hiene. Cele trei animale se luptaseră mult timp într-o mlaştină, înainte ca aceasta să le înghită pe toate la un loc.

— Mişcările terenului şi cârtiţele au cam învălmăşit ansamblul, dar craniul este destul de complet, ca şi un femur.

Cercetătorul desenă forma oaselor în solul dur.

— Aici, arcada sprâncenei primatului. Acolo, o vertebră. Acest os aparţine uneia dintre hiene, care fără îndoială era foarte aproape. S-ar putea chiar să-l fi muşcat, înainte de a fi absorbită în mocirlă.

Părea o fotografie a doua hiene urmărind un primat, imortalizată la întâmplare cu trei milioane de ani în urmă, developându-se din nou sub ochii lor.

Profesorul Mac Fiddle îşi invită oaspeţii să-l urmeze în casa lui. Locuia într-o colibă mare de lemn, construită pe piloţi, pentru a evita pătrunderea prea uşoară a scorpionilor şi a şerpilor în camere. Pe pereţi erau afişate fotografii alb-negru ale şantierului al cărui sol oalcaros era marcat cu semne gradate care-l împărţiseră în pătrăţele numerotate şi datate.

Savantul le explică ziariştilor că, întâmplător, se aflau în apropierea unor vulcani tineri. Pentru a data oasele, cercetătorii se foloseau de cenuşa vulcanică rămasă în anumite straturi ale solului Acesta abunda în cristale de potasiu din care jumătate aveau nevoie de 1, 3 miliarde de ani pentru a se transforma în argon. Prin urmare, era suficient să analizeze pământul din vecinătatea oaselor pentru a cunoaşte vârsta fosilelor. Evident, cu cât erau mai vechi relicvele, cu atât creştea şi marjă de eroare. Totuşi, în cazul de faţă, oasele primatelor şi al celor două hiene erau evaluate la 3, 7 milioane de ani.

Sorbind ceaiul cu gheaţă pe care scoţianul li-l servise în par hare mari, reprezentanţii revistei *„Le Guetteur moderne"* îl ascultară cum evoca istoria verigii lipsă.

Pentru el, problema era aceea că nimeni încă nu definise oficial calitatea de a fi om. Începând din care moment poate fi calificat un os ca fiind omenesc? Nu există repere absolute. Mac Fiddle considera această definiţie a umanităţii marea sfidare ştiinţifică a mileniului. Întrebările erau multiple şi adeseori foarte controversate la nivel etic. De altfel, scoţianul nu ezita să extindă problema definiţiei fiinţei omeneşti în afara domeniului său.

Un foetus este o fiinţă umană? Dacă da, începând de

la ce vârstă? Un ou fecundat e o fiinţă umană? Dacă da, care e statutul ouălor supranumerare? Un om căzut în comă de mai mulţi ani, care nu şi-a mai regăsit niciodată conştiinţa, mai este fiinţă umană? Un computer capabil să gândească şi să raţioneze asemenea unei fiinţe umane poate fi considerat ca atare? O clonă de om mai este om?

— Iată, am să vă povestesc o anecdotă. Cuvântul Adam. În ebraică, se scrie ADM, iar aceste trei litere corespund numărului patruzeci şi cinci. Or, patruzeci şi cinci corespunde literelor şi H. Iar „Mă” în ebraică înseamnă „ce?”. Prin urmare, în cuvântul Adam, ebraicii au formulat întrebarea modernă: „Ce este omul?” „E posibil să se definească omul?” înţeleseră încă din Antichitate că definiţia omului avea să devină marea miză a viitorului.

Lucrèce Nemrpd reorientă discuţia.

— Vi se pare posibil ca Profesorul Adjemian să fi descoperit realmente ceva nou în legătură cu originile omenirii?

Mac Fiddle găsea acel lucru foarte probabil, ţinând seama de surprinzătoarea febrilitate manifestată de Profesorul Adjemian spre sfârşitul vieţii. Cu siguranţă, paleontologul emisese atunci un număr de teorii trăsnite, pe care directorul de cercetări mărturisi că nu le cunoştea în totalitate dar, una peste alta, el însuşi milita de asemenea în favoarea unor ipoteze pe care anumiţi specialişti le e considerau de-a dreptul fantasmagorice.

Gigantul roşcovan se servi de o doză zdravănă de whisky din înalţ pur fără vârstă, marca Glenlivet, în timp ce Lucrèce Nemrod îşi deschidea apăsat agenda la o pagină nouă.

— Examinând toate teoriile, am găsit una care m-a sedus mult Este teoria originii acvatice a omului.

Ziarista notă: „TEORIA ORIGINII ACVATICE”.

— Această teorie afirmă că omul provine direct din apă. Deci am fi fost de fapt, odinioară, un fel de… „primate marine” – sau, dacă preferaţi, „peşti umanoizi”.

Satisfăcut de uimirea pe care o provocaseră aceste două expresii, luă o duşcă de whisky şi privi spre cerul care se întuneca.

— De altfel, faptul că delfinii au revenit la viaţa în apă este un semn. Ei au luat-o înainte. Nu facem decât să-i urmăm.

— Delfinii au revenit în apă? întrebă Lucrèce Nemrod, întorcând rapid pagina.

— Cum! Nu ştiaţi? Acum cincizeci de milioane de ani, delfinii au ieşit pe uscat, devenind animale terestre. Probabil semănau cu nişte foci mai mari, sau poate chiar cu un soi de maimuţe cu pielea netedă. Apoi, din motive pe care nu le cunoaştem, au hotărât să se întoarcă în apă.

Isidore Katzenberg înclină din cap, pentru a arăta că şi cât cunoştea această informaţie surprinzătoare.

— Şi de ce or fi preferat să se înapoieze în apă aceste mamifere terestre?

— Poate pentru că apa e un element prin care te poţi deplasa atât orizontal, cât şi vertical, câtă vreme pe uscat, sub imperiul gravitaţiei, nu se posibilă decât deplasarea în plan orizontal, sugeră reporterul cel gras, bându-şi ceaiul, pentru a mai adăuga astfel puţin lichid ipasei sale.

— Exact în apă, nu mai există problemele meteorologiei sau ale temperaturii. Nu e nevoie de haine, nici de adăpost nici de arme. Apa e o dimensiune formidabilă. Ea constituie aerul, adăpostul, veşmântul, ploaia, hrana, băutura. Am fost peşti. De altfel, observaţi-ne aspectul fizic. Pielea noastră e linsă şi nedotată cu blană deasă, probabil pentru că fusese prevăzută să lunece prin lichid. Urechile noastre stau lateral, în loc să fie

deasupra craniului, ca ale pisicilor. Probabil sunt reziduuri ale organelor noastre auditive ancestrale. Picioarele au falangele unite pe două treimi prin piele, pentru a capta mai bine apa. Sunt reziduuri ale labelor palmate ancestrale.

Şi, vrând să se asigure că-şi convingea auditoriul, James Mac Fiddle arătă câteva fotografii de bebeluşi:

— De altfel, dacă un nou-născut e pus în apă, imediat după ieşirea din trupul mamei, poate rămâne acolo fără probleme. Ştie instinctiv să înoate.

Isidore Katzenberg sublinie că era suficient să se ia nou-născutul de picioare şi să i se dea o palmă care-l făcea să tuşească, pentru a trece într-o clipă de la starea de peşte la cea de mamifer cu respiraţie aeriană.

— Dar tocmai asta e, trebuie să se intervină într-un fel. Procesul nu e complet instinctiv. Trebuie să se provoace primul plânset.

lovind copilul. Prima violenţă. Peştele e silit să evolueze, împotriva voinţei sale, spre mamiferul aerian.

Cerul se întunecase şi mai mult, iar scoţianul cel masiv făcu mai mare flacăra lămpii cu gaz. Văzură în spatele lui echipamente de scufundare submarină. Probabil că paleontologul îşi împingea convingerile ştiinţifice până la a profita de weekend-uri pentru a merge să se scufunde în strâmtoarea Zanzibar.

— Cred că venim din apă şi mai cred că tot acolo vom reveni, adăugă el. Observaţi un amănunt revelator tot mai mulţi bărbaţi chelesc. Nasul tinde să se scurteze. Devenim mai aerodinamici. Ne pregătim progresiv pentru viitoarea metamorfoză întoarcerea la domiciliul acvatic.

Cei doi gazetari reflectau la această teorie surprinzătoare.

— Atunci, Edenul din Biblie ar putea fi oceanul?

întrebă Lucrèce Nemrod.

— Singura problemă e că în ocean nu există probe, fosile, remarcă Isidore Katzenberg.

— Fosilele nu s-au găsit fiindcă se află, probabil, pe fundul mărilor. Dar, cu noile batiscafuri, se va rezolva şi această problemă şi sunt sigur că într-o zi se va descoperi un soi de maimuţă cu înotătoare, care va fi adevărata noastră verigă lipsă. Probabil va semăna cu lamantinii, acele animale ciudate pe care navigatorii lui Ulise le-au luat drept sirene. De altfel, s-ar putea ca tocmai lamantinii să fie adevăraţii noştri strămoşi.

Căută într-o ladă şi scoase o carte de mitologie.

— Toate miturile străvechi au povestit-o întotdeauna. Pentru babilonieni, oceanul este matricea lumii, de unde a ieşit cuplul divin Apsu, apa dulce, şi Tiamat, apa sărată, iar din uniunea lor s-au născut Lakhmu şi Lakhamu, primii doi proto-oameni. Pentru asirieni, omul a ieşit din Nammu, marea nesfârşită. Pentru indieni, s-au născut dintr-un ocean de lapte Ananda, şarpele veşniciei, şi Vișņu, broasca ţestoasă care duce lumea pe carapace; împreună, au bătătorit oceanul, iar această răscolire a produs oamenii. Pentru japonezi, Izanagi şi Izanami (principiile masculin şi feminin), coborând în lungul unui curcubeu, au procreat un copil-lipitoare pe care l-au lăsat să plutească în derivă pe apele oceanului.

— Poate că la asta face aluzie mitul Atlantidei, sugeră Lucrèce.

— În orice caz, probabil că la acelaşi lucru se referă legenda Potopului. Omul salvat din apă.

Chiar în acel moment, asupra taberei se prăvăli o ploaie diluviană. Stropii biciuiau acoperişul, sub furtuna care făcea să răsune cerul.

— A, nu e decât o mică furtună tropicală, cum avem

parte de foarte multe în cotlonul ăsta, n-o să dureze, îi linişti gazda, în timp ce tot cerul părea să crape şi aversa îşi dubla violenţa.

Isidore Katzenberg schimbă subiectul, începând să vorbească despre Profesorul Adjemian. Relată toată ancheta, încercând să se facă auzit peste vacarmul ploii, şi încheie cu povestea răpirii de la carmangeria Eluant.

Naraţiunea părea să-l pasioneze pe James Mac Fiddle. Şi el considera că era inimaginabil ca o maimuţă adevărată să fi putut îndeplini misiuni atât de sofisticate şi găsea foarte posibil ca un discipol al Profesorului Adjemian să fi dorit s-o constrângă pe tânăra femeie să se convingă singură de temeiul tezelor defunctului.

Căută pe o etajeră o hartă geografică şi le arătă vizitatorilor locul unde, după părerea lui Profesorul Adjemian îşi efectuase ultimele cercetări, la nord de Laetoli, într-o meandră de la gurile fluviului Olduvai.

Afară nu mai era furtună, ci un potop ce se vărsa peste bungalow.

— Nu vă neliniştiţi, casa e solidă, îi asigură paleontologul, chiar în momentul când sub picioarele lor răsuna un trosnet sec.

Piloţii cedaseră sub atacurile repetate ale apei şi, la început uşurel, apoi cu o stupefiantă repeziciune, pereţii locuinţei începură să se scufunde în pământul afânat, prefăcut într-un torent de noroi care înghiţea totul în calea lui. Profesorul Mac Fiddle abia avu timp să salveze câteva obiecte de valoare şi fosile preţioase, înainte de a sări afară, pe urmele vizitatorilor, abandonându-şi casa devenită corabie pe drumul pierzaniei.

În jur, refugiaţi sub folii de plastic, studenţii înfruntau stoici mânia cerurilor.

Isidore Katzenberg pufni.

— De ce râzi? îi şopti Lucrèce Nemrod.

Un fulger dezvălui fizionomia de băieţel bucălat care se bucura de o farsă reuşită.

— Nu numai maimuţa noastră dă dovadă de umor. Şi hazardul o face. Sau poate chiar Dumnezeu, dacă există. Nu ţi se pare comic că cel care ne asigură că mântuirea vine din apă îşi vede casa înecându-se? Mai mult, locuinţa asta scufundată în noroi se va regăsi conservată, ca o fosilă, la dispoziţia generaţiilor viitoare. Nu e culmea ca un paleontolog să devină el însuşi o mostră paleontologică?

În apropiere, Mac Fiddle îşi privea vârful hornului dispărând în sol, ca un pachebot care se scufunda într-un ocean de mâl.

Isidore Katzenberg declară, în semn de epitaf:

— Peste câteva zeci de secole, poate, multiplii noştri strănepoţi vor scoate la lumină această locuinţă, cu mobilele şi ustensilele ei, vestigii tipice ale civilizaţiei omeneşti din mileniul doi. Şi se vor întreba: „Oare la ce puteau folosi toate astea?”

7. BABUINI

Merg pe câmpie, în direcţia nordului. Masculii dominanţi se dispun pe flancuri, pentru a proteja hoarda. Nu vor să fie surprinşi din nou de o bandă de leoaice.

Deodată, în faţa lor se aliniază nişte siluete închise la culoare.

Pe aceştia îi cunosc.

Babuini.

Formează o trupă similară cu a lor, care se întinde pe o linie prelungă, pentru a le da clar de înţeles membrilor hoardei că nu vor trece pe acolo şi trebuie să se întoarcă din drum.

Şeful hoardei face un semn şi toţi masculii dominanţi se regrupează în frunte, împrejurul lui. În acele momente,

nu mai există nici cea mai mică rivalitate între masculi, sunt „toţi împreună contra duşmanului comun”.

În faţă, babuinul şef acţionează la fel. Babuinii sunt mai numeroşi „dar cei din hoardă sunt puţin mai înalţi şi mai robuşti.

În cele două tabere, femelele încep să mârâie, pentru a-şi încuraja masculii să se bată peste faţă.

Şeful babuinilor face câţiva paşi înainte, îşi dezgoleşte dinţii şi scoate un răget. Imediat, în spatele lui, masculii îl imită. Îşi zbârlesc perii de pe spate, într-un efort de a părea mai înalţi şi mai voinici, şi încep să ţopăie pe loc, cu mare paradă de gesturi ameninţătoare.

Şeful hoardei rage şi mai tare, urmat de corul alor săi.

EL e foarte mulţumit când simte hoarda sudată şi solidară în asemenea clipe cumplite. Îi face mare plăcere să strige împreună cu ceilalţi.

Tensiunea mai creşte cu un grad. Deodată, toată lumea tace… Cele două grupuri inamice stau faţă în faţă.

EL îşi simte tot trupul gata pentru război. Bătăile inimii i se accelerează. Sângele îi părăseşte sistemul digestiv pentru a se concentra în muşchi şi creier. Respiraţia devine mai rapidă şi mai amplă, firele de păr se ridică pentru a lăsa să circule mai bine curenţii de aer pe piele, iar sudoarea începe să curgă, gata de a răcori toată acea epidermă în timpul luptei.

Babuinul şef sare în loc, urlând şi dezvelindu-şi dinţii. Ţipă, se bate cu pumnii în piept, apoi efectuează un dans în cerc, arătând toate semnele celei mai intense furii. Impresionant.

Toţi cunosc figura. Adversarul încearcă să câştige bătălia prin intimidare. Dar nu ţine seama de talentul şefului hoardei lor, care răspunde întorcându-i spatele şi

băşindu-se. Gestul îl irită pe babuinul şef care, cuprins de furie, se pişă în direcţia lor.

Ofensa e pe măsură. Dar şeful de hoardă nu şi-a spus ultimul cuvânt la un băţ şi loveşte în pământ de parcă ar vrea să trezească toată planeta pentru a o avea ca martoră a acestui scandal.

Şeful babuinilor e impresionat, însă nu renunţă. Blana i se zburleşte şi mai mult, ochii i se rostogolesc de mânie în toate direcţiile, respiră atât de tare încât îl apucă tusea. Începe să zgârie solul, înălţând nori de ţărână cu care-şi acoperă capul. Strigă ca şi cum furia ar fi devenit o durere pe care nu şi-o poate potoli decât prin moartea adversarului. După ce a dat şi acest mic spectacol, se opreşte, aşteptând să vadă ce propune inamicul. Acesta din urmă schimbă priza bucăţii de lemn şi-şi loveşte cu ea din răsputeri propriul genunchi, rupând-o în două.

Este o dificilă manevră de intimidare. Mulţi şefi de hoardă care au încercat numărul „lemnului rupt pe genunchi" s-au pomenit ologi, cu băţul intact.

Secretul: a şti să reperezi dintr-o privire o bucată de lemn puţintel putredă.

Babuinul şef are o clipă de ezitare, suficientă pentru a semăna îndoiala printre ai săi. Atâta e de ajuns pentru a răsturna situaţia. Babuinii masculi se retrag imperceptibil. Apoi, perceptibil. Simţindu-se abandonat de ai lui, şeful babuinilor îşi schimbă atitudinea. Continuă să-şi arate dinţii, dar fără convingere.

Trebuie să profite imediat Şeful de hoardă se ridică pe labele dinapoi, tamburinează pe piept şi scoate un zbieret lung şi cumplit E semnalul de atac. O nimica toată. Babuinii ezită să se împotrivească, dar laşii sunt mai numeroşi. Nu e momentul ca minoritarii s-o facă pe eroii sacrificaţi. Reculul se transformă în retragere, retragerea

se preface în fugă, fuga devine debandadă generală.

Dar babuinii sunt urmăriţi de membrii hoardei. Acum, ei au ajuns vânători. Recuperează câţiva bătrâni, câţiva bolnavi şi copii care nu aleargă destul de repede şi vor fi o cină excelentă. După un drum lung, când ştii că în continuare va fi şi mai lung, e de preferat să-ţi faci provizii de proteine.

Cadavrele inamice se îngrămădesc.

Gata, lupta s-a sfârşit.

EL e mândru de hoarda lui. Grupul lor a învins. Şeful ştie să execute dansuri de intimidare foartQ reuşite. Femelele chiăie binişor.

Şeful hoardei vine să-l scarpine în cap şi îi oferă o ciozvârtă din splina unui babuin. Între masculii dominanţi, o asemenea trataţie nu se refuză.

8. SPRE OLDUVAI

Isidore Katzenberg şi Lucrèce Nemrod mergeau pe drum de câteva ore şi începeau să fie obosiţi şi flămânzi. Mac Fiddle le împrumutase un Jeep şi schiţase rapid un plan sumar al regiunii. Ştiau că aveau cale lungă de făcut până ajungeau la gurile fluviului 01 duvai.

După ce lăsaseră pe stânga satul Naibardad, se opriră într-o băcănie-cafe-bar la marginea drumului. Pe firmă scria: „La Capătul Lumii”.

Intrară. Ambianţă pestriţă. Fără îndoială, localul era popasul obligatoriu unde eşuau eroii obosiţi pentru a-şi încheia zilele ca nişte epave îmbibate de alcool. Un minicasetofon hi-fi difuza o piesă hard rock a lui Van Halen, „*Eruption*”.

Într-un colţ, doi cineaşti negociau cu un organizator de documentare animaliere. Contra cincizeci de mii de franci, acesta le oferea, la cheie, o secvenţă leu capturând gazelă. Animalele aveau să fie introduse într-o îngrăditură

triunghiulară, pentru a fi siguri că gazelei îi era imposibil să fugă, şi urmau să se repeadă drept spre aparat. Gazeta era puţin anesteziată în prealabil, ca să nu alerge prea repede. Incinta fiind strâmtă, omorul avea să se desfăşoare cu faţa la obiectiv şi deci puteau dispune de ralentiuri superbe, cu cheltuieli minime.

Unul dintre cineaşti îl întrebă pe celălalt dacă n-ar fi fost mai simplu să filmeze animale cu adevărat sălbatice, în libertate. Celălalt răspunse că atunci ar fi trebuit să aştepte săptămâni întregi până aveau şansa de a asista la o ucidere.

— Toate documentarele se turnează obligatoriu aşa, tranşă organizatorul cu incinte de închiriate, altfel nimeni n-ar obţine imagini în ralenti nici în ruptul capului. Consumă prea multă peliculă

Mai încolo, un grup de braconieri goleau din sad labe de crocodili pui din care intenţionau să facă port-chei-uri pentru turişti. La stânga, nişte localnici jucau Awalé, în timp ce alţii discutau despre poliţia Statelor Unite în Asia de Sud-Est, aşa cum o descoperiseră relatată într-un ziar vechi în care fusese împachetat un peşte.

Cei doi ziarişti se aşezară la o masă murdară, mai retrasă. Patronul localului era un om din tribul Kikuyu, cu ochelari groşi şi un şorţ subţire care lăsa să i se vadă pulpele slabe şi papucii cât toate zilele. Le înşiră o listă de mâncăruri cu denumiri suspecte. Deducând că „puiul de savană Delicia” era probabil la bază unul dintre cadavrele de vulturi pe care le văzuseră împrăştiate pe drum, „fileul de peşte pane” şarpe fript, iar „iepurele vânătoresc” un rest de câine vagabond, preferară să încerce două beri călii locale Castle Lager pe care patronul se grăbi să li le servească în pahare lipicioase. Profitară pentru a-şi înghiţi comprimatele de Nivaquin care măreau aciditatea din

sânge şi preveneau contractarea paludismului. Întrucât lui Lucrèce îi era foarte foame, îndrăzni să comande *ugali*, tui fel de mămăligă servită cu bucăţele de carne neidentificată (pe care le lăsă neatinse) şi stufat de legume congelate. În ce-l priveşte pe Isidore, el cedă ispitei spaghetelor cu brânză cedar tanzaniană şi banane.

Doi păstori din tribul Barabaig veniră să se aşeze în apropiere, trăgând după ei o capră. Aveau urme de lovituri. Barabaigii, membrii unui trib minoritar care trăiau în districtul Hanang, erau adeseori hărţuiţi de poliţia tanzaniană care profita de orice pretext pentru a le confisca bunurile sau a le impune amenzi.

Patronul Kikuyu, care n-avea chef de neplăceri, le ceru să mănânce repede şi să nu întârzie în localul lui. Ceea ce şi făcură.

Apoi, Isidore Katzenberg îi arătă jupânului un portret al lui Sophie Eluant, luat din birourile uzinei de carmangerie. Văzuse întâmplător vreo femeie care-i semăna? Spre marea surpriză a reporterilor în sfârşit încurajaţi, răspunsul fu:

— Bineînţeles, este Sophie Eluant E foarte cunoscută pe-aici. Îşi însoţea uneori bărbatul, Profesorul Adjemian, pe şantiere. Ştiţi, aici se văd aşa de puţini albi care nu sunt vânători încât n-ai cum să nu-i ţii minte.

Kikuyul vorbea pronunţând unele cuvinte sacadat, cu limba, cam ca în dialectele Boşimanilor.

Preciză că, pe deasupra, femeia trecuse pe „La Capătul Lumii” cu nici două zile în urmă.

— Nu era singură, nu-i aşa? sublinie Isidore. O însoţea un bărbat şi păreau să fie prieteni de-o viaţă. Erau grăbiţi şi trambalau cu ei o grămadă întreagă de materiale pentru explorări, poate chiar şi pentru excavaţii.

Patronul întrebă de ce clientul său îi punea toate

acele întrebări, dacă oricum le cunoştea deja răspunsurile.

— Nu toate răspunsurile. Îmi lipseşte unul, care e numele acelui om?

Patronul băcăniei-bar ezită. Isidore Katzenberg scoase la vedere un teanc de bancnote de zece mii de şilingi tanzanieni. Omul consimţi saşi tragă un taburet şubred şi se aşeză lângă ziarişti. Era atât de scund, încât părea un copil rătăcit la masă printre adulţi. Chipul său, totuşi, era al unui om care trăise multe. Puse mâna pe bani.

— Tipul se numeşte Ange Rinzouli, dar este mai cunoscut sub porecla de „Tarzan porno”.

După spusele kikuyului, era vorba de un actor italian care debarcase într-o bună zi în regiune pentru turnarea unei producţii franco-italo-maghiaro-bulgăreşti de serie Z cu buget mic, de fapt Un remake cam neruşinat după „Tarzan, stăpânul junglei”. Filmul dr faţă se intitula „Tarzan contra Freud”. Ange Rinzouli fusese cooptat în aventură fiindcă pe plan fizic, cu pieptul său extrem de păr ţos şi nasul spart, semăna destul de bine cu o gorilă. De altfel, omul fusese la vremea lui actor de filme porno, deţinător al unei anumite reputaţii. Jucase, de exemplu, în „Douăzeci de mii de poşte sub scări” şi „Bucă ca zăpada şi cei şapte bibici”.

Vedeta feminină a filmului „Tarzan contra Freud” era Stefania Del Duca. Fusese o veritabilă celebritate a epocii, cunoscută mai ales pentru sânii ei cu silicon remodelaţi de un designer de autoturisme şi buzele umflate, retuşate de un stilist al pernelor. De-atunci, în ţara ei, actriţa se reconvertise la telemarketing şi vindea meritele a tot felul de obiecte inutile, fâţâindu-se pe micul ecran.

Patronul cunoştea cu atât mai mult istoria turnării lui „Tarzan contra Freud”, cu cât făcuse parte el însuşi din

distribuţie. Fusese angajat pentru un rolişor episodic: Bongo, regele Pigmeilor. Pentru un Kikuyu, chiar şi mic de statură, să joace un Pigmeu era culmea. Regreta că acceptase. Ar fi preferat de departe să-l interpreteze pe Freud. Asta ar fi fost pentru el un veritabil rol de compoziţie, o provocare autentică. Din păcate, producătorii, la fel ca atâţia alţii, optaseră pentru soluţia cea mai facilă: un boşorog alcoolic în rolul lui Freud, un Kikuyu în regele Pigmeilor, un individ cu alură de pitecantrop în Tarzan şi o italiancă siliconată pe post de Jane.

Cârciumarul scoase un *pfă* dispreţuitor.

— Dacă făcea Fellini filmul, ăsta da, m-ar fi lăsat să-l joc pe Freud. Sau chiar pe Jane. Dar, evident, cu nişte oameni aşa de lipsiţi de imaginaţie, totul a ieşit un fiasco.

— Şi ce s-a întâmplat?

Patronul era dezolat s-o recunoască dar, de fapt, producătorul nu-şi organizase tot proiectul decât cu un singur şi unic scop: şi se culce cu Stefania Del Duca. Odată ţelul atins, adică în ziua a treia de filmare, filmul încetase să-l mai intereseze. Lăsase masei echipa şi fugise cu vedeta la un safari în Kenya Cât despre Ange Rinzouli, se zvonea că, ocupat să facă o cascadorie în apa unde se lupta cu un crocodil de cauciuc, nu-i observase pe operator, secretara de platou şi inginerul de sunet spălând puţina când ieşise ti) sfârşit din apă, se pomenise singur şi dezmoştenit. Nu-i mai lăsaseră nici măcar ceasul şi pantofii, numai slipul din nylon imitaţie de leopard.

Zdrobit, preferase să rămână în junglă, departe de oamenii care-l trădaseră Fusese asimilat de Africa sălbatică Puţin câte puţin, la fel ca Tarzan cel din legendă, învăţase să trăiască printre ani male, iar animalele învăţaseră să-l accepte. Rinzouli le distra, mimând

exagerat comportamentul oamenilor.

— Ce parcurs pentru un actor! După ce a eşuat în faţa publicului omenesc jucându-l pe omuhnaimuţă, a cunoscut succesul în faţa publicului de maimuţe, jucând maimuţa-om.

Cu timpul, renumele actorului ajunsese să depăşească jungla, în savană, toată lumea vorbea despre Albul slab şi descărnat, agil ca o maimuţă, care trăia în copaci. Un circ franţuzesc ambulant, aflat în trecere, l-a angajat Stârnea multe râsete sub cupolă când, într-o parodie de striptease, îşi scotea ţinuta de maimuţă pentru a-şi dezvălui trupul omenesc. Apoi, se arunca pe trapeze scoţând ţipete de babuin. Foarte aplaudat s-a produs cu circul până la Dar es-Salaam, capitala Tanzaniei. De acolo, s-a întors cu caravana în Franţa. A devenit profesor de trapezism dar, când şcoala lui a dat faliment s-a trezit şomer. Sophie Eluant una dintre cele mai bune eleve ale sale, i l-a prezentat atunci Profesorului Adjemian, care l-a angajat ca om bun la toate pe şantierele lui paleontologice.

— Un expert în arta salturilor din creangă în creangă… murmură Lucrèce Nemrod.

Patronul se vădea a fi un guraliv nepotolit care, o dată pornit să povestească, greu se mai oprea. Şi, odată ce dispunea de un auditoriu atent care pe deasupra îl mai şi plătise, n-avea de gând să se întrerupă la jumătate. Intrigaţi de interesul pe care cei doi îl prezentau pentru Kikuyu, câţiva consumatori mai mult sau mai puţin cherchdiţi se adunaseră, cu ţigara în colţul gurii şi paharul în mână, în jurul măsuţei, ascultând şi ei biografia lui Ange Rinzouli.

— Pentru palentolog, actorul fusese un recrut deosebit de preţios, căci cunoştea pădurea mai bine decât toţi băştinaşii la început savantul, soţia lui şi actorul

veneau aici cu regularitate. După un an, însă, n-au mai venit decât cei doi bărbaţi; femeia nu îi mai însoţea Spre sfârşit Profesorul Adjemian părea să fi căzut pradă unei adevărate frenezii, ai fi crezut că dăduse peste o comoară fabuloasă.

— Profesorul Adjemian a fost asasinat recent la Paris, fi informă Isidore Katzenberg.

Omul din faţa lui sorbi uşurel o înghiţitură de bere, apoi de clară:

— Un proverb kikuyu spune: „Orice comoară are preţul ei”.

— Nu e vorba de bogăţii. Numai de răspunsul la o întrebare:

„De unde venim?” 1

Patronul şi clienţii adunaţi la masă izbucniră într-un râs general. Cârciumarul aşteptă ca distracţia să se calmeze, după care anunţă, foarte sigur pe el:

— Eu, unul, ştiu perfect de unde vine omul.

— I-auzi.

Se duse să ia de sub bar o sticlă prăfuită cu alcool galben în care plutea un scorpion mort. Le servi două păhărele pe care nu îndrăzniră să le refüze, dar care degajau un miros de formol atât de înţepător încât preferară să nu le apropie de buze.

Când gazda se aşează din nou, Lucrèce Nemrod îşi scoase agenda.

Conform cârciumarului, savanţii inversaseră totul. Nu maimuţa se transformase în om, ci omul se transformase în maimuţă. O denumea „TEORIA INVOLUŢIEI”.

După părerea Kikuyului, într-un timp îndepărtat, peste tot fuseseră oameni. Apoi, unora le venise ideea că era o prostie să umble pe două picioare, să se bată cu

bâtele şi să se îmbrace cu piei de animale. Aşa că evoluaseră în direcţia maimuţelor. Feţele U se alungiseră. Reveniseră la mersul patruped, mult mai stabil. Repopulaseră copacii, a căror înălţime îi apăra de duşmani. Pe scurt, îşi regăsiseră fericirea într-o viaţă mai simplă şi mai naturală.

— Ca dovadă a acestei dezvoltări, cercetătorii au găsit schelete de strămoşi ai oamenilor, dar niciodată, absolut niciodată, n-au pus mâna pe vreun schelet de strămoş al gorilelor sau al cimpanzeilor. Kikuyuii au înţeles-o demult, pentru ei viitorul constă în a redeveni maimuţe. De altfel, forma feţei omeneşti spune totul. Fiinţa umană, adultă chiar, are aceeaşi faţă plată ca a puilor de maimuţe, dar primatele la maturitate au feţele alungite înainte. Deci, oamenii nu sunt o specie în evoluţie, ci una în involuţie.

Toţi începură să comenteze ciudata teorie. Unul dintre braconierii ucigaşi de crocodili pui îşi bătu colegul pe umăr

— Ştiu eu un banc bun despre facerea omenirii. Zice că Adam, închis în Paradis, se plictiseşte. Vrea şi el o gagică. Bunul Dumnezeu, zice: „Hai că-ţi fac eu una. O să fie o femeie senzaţională, cea mai frumoasă, cea mai ascultătoare, deşteaptă, harnică, ce mai, cea mai cca. Pentru asta”, zice, „ia dă tu-ncoace un ochi, un braţ, un sfert din inimă şi o bucată de creier, şi ţi-o fac”. Atunci Adam se gândeşte puţin şi pe urmă zice: „Auzi, Doamne, da dacă-ţi dau eu numai o coastă, n-o să iasă bine?”

Hohote de râs.

— Involuţie, frumos cuvânt, comentă Lucrece Nemrod transcriindu-l, fără a da atenţie glumei.

Patronul îşi bău dintr-o înghiţitură restul licorii de scorpion.

— În Europa, am văzut un film care se numea „Planeta maimuţelor”. N-am înţeles eu chiar totul, dar am văzut cu ochii mei că arăta cum într-o zi oamenii vor redeveni maimuţe, inteligente, graţioase şi agile.

g. GRAŢIE ŞI AGILITATE

EL urcă pe ramuri. Face tumbe, pentru plăcerea de a-şi simţi trujjul în zbor.

Îşi percepe coloana vertebrală ca pe o liană care se îndoaie şi se dezdoaie pentru a-i permite centrului de greutate să găsească cel mai stabil echilibru.

Jos, copiii îl privesc cu admiraţie.

Scoate mici strigăte apoi, pentru a le arăta ce-au să poată face când vor fi mai mari, execută un dublu salt mortal şi face pe mortul, agăţându-se în ultimul moment de o creangă. Copiii îşi manifestă bucuria.

EL se amuză. Viaţa nu e făcută numai pentru a mânca, a ucide şi a fi ucis. Te poţi şi juca.

10. JOCUL CU TREI PIETRE

Patronul Kikuyu le arătase direcţia în care o luaseră Ange Rinzouli şi Sophie Eluant, dar când vrură să-şi reia drumul cu Jeep-ul, descoperiră că pneul din faţă-stânga era spart. Şi cauciucul de rezervă la fel.

Isidore Katzenberg, hotărât, reveni în tavernă şi ceru un cauciuc intact sau măcar vulcanizat. Cei din local îi răspunseră în batjocură Toată lumea ştia că pneurile nesparte sau vulcanizate erau prin excelenţă o marfă rară. Nici pentru o avere nu s-ar fi lipsit de aşa ceva.

— Eu v-aş da roata mea de rezervă, anunţă traficantul de labe de crocodili pui pentru port-chei-uri, dar nu ştiu dacă vă convine tariful.

Ziaristul cel gras se apropie de individ:

— Cât ceri?

Omul arătă cu tariful spre Lucrèce:

— Gagica. Îţi dau roata pe-o oră de distracţie cu ea. Cauciucurile întregi sunt rare, da fetele frumoase-s şi mai rare. Mi se pare un târg cinstit

Ceilalţi îi dădură dreptate. Kikuyul făcu un gest din care arăta că găsea logic schimbul. Lucrèce dădea deja semne că voia să-şi continue drumul pe jos, când însoţitorul ei cel gras o reţinu, adresându-i-se traficantului:

— Ţi-aş propune mai degrabă să mă provoci la un joc care să hotărască cine dintre noi primeşte ceea ce vrea.

Tânăra ziaristă se opri, crezând că nu auzise bine.

— Poker? Săgeţi? „Eu te ţin, tu mă ţii de barbişon”? râse braconierul, mirat.

— Nu, Jocul cu trei, pietre”.

Sprâncenele celor din jur se încruntară. La „Capătul lumii”, nimeni nu auzise de un asemenea joc. Isidore Katzenberg expuse regulile.

Cei doi jucători iau fiecare câte trei pietricele. Le ascund la spate. La un semnal, întind pumnul drept în faţă, cu una, două, trei sau nicio piatră înăuntru. Pe rând, fiecare îşi dă cu presupusul, de la zero până la şase, câte pietre sunt în total în pumnii întinşi ai amândurora. Apoi, jucătorii desfac mâinile şi se uită cine a ghicit cifra corectă. Dacă niciunul din ei nu a ghicit-o, o iau de la început Dacă unul a câştigat, aruncă o piatră.

Câştigătorul e cel care a ghicit de trei ori numărul şi a scăpat de toate cele trei pietre.

Braconierul o privi lung pe Lucrèce, care se aşezase la loc.

— O.K. Dacă câştigi, iei roata. Dacă eu câştig, iau fata!

— Niciodată, replică Lucrèce.

Se auziră câteva râsete groase, dar Isidore Katzenberg consimţi:

— Mi se pare echitabil.

— Eşti nebun! se revoltă Lucrèce. Omul ăsta nici nu e genul meu.

Celălalt se aplecă să-i mângâie părul, spunând:

— Nu mă mai face „omul ăsta”, dacă tot ne e sortit să ne cunoaştem mai bine, poţi să-mi spui pe nume, mă cheamă Georges.

— Fără cauciuc, va trebui să mergem pe jos kilometri întregi, îi şopti Isidore la ureche tovarăşei sale de călătorie.

— Da’ nu merge, ce naiba! se ofuscă iarăşi fata. Nu poţi să mă…

— Ai încredere-n mine., A vedea, a înţelege, a tăcea”.

Lucrèce îl privi pe braconier, care avea deja ochii tulburi şi buzele umede, la gândul că urma să abuzeze de candoarea ei. Se uită pe fereastră şi zări jungla; îşi spuse că, în fond, nu prea era rezonabil că parcurgă cine ştie câţi kilometri pe jos. Acceptă, fără entuziasm.

— E de acord! anunţă Isidore.

Un strigăt de „ura” întâmpină declaraţia. Toţi clienţii localului se strânseră cerc în jurul celor doi jucători. Începură să se lanseze pariuri. Cu multă ceremonie, fură aduse trei pietre albe şi trei negre, culese chiar din faţa porţii de „La Capătul Lumii”. Îşi ascunseră mâinile la spate şi, la semnalul patronului, întinseră înainte pumnul drept

Cei doi parteneri se priviră. Ziaristul încercă să estimeze câte pietre avea adversarul în mână, apoi adăugă la acea cifră conţinutul propriului său pumn.

— Hmmm… patru, declară Isidore.

— Pot să zic şi eu patru? întrebă Georges.

— Nu, e ca pentru un loc de parcare. Cine dă primul un număr, ocupă locul, celălalt e obligat să aleagă altul.

— Bine, atunci… trei, cedă braconierul.

Îşi întoarseră mâinile cu palmele în sus, deschizându-le. Georges ghicise bine. Avea în mână o piatră, iar Isidore ţinea într-ade văr două pietre albe în pumnul drept Foarte mândru de el, Georges puse pp masă o piatră neagră şi partida continuă.

Isidore îşi informă adversarul:

— Câştigătorul vorbeşte primul, deoarece aşa e într-un mic dezavantaj, prin faptul că îşi trădează puţin jocul.

Se priviră lung, fiecare încercând să treacă de bariera pupile lor celuilalt pentru a citi pe chip cifra înscrisă în creier.

— Cinci! declară ucigaşul de pui de crocodili.

— Patru, răspunse ziaristul cel gras.

Deschiseră pumnii: trei pietre în mâna lui Isidore, două într-a braconierului. Totalizau într-adevăr cinci. Sala îşi aclamă campionul. Încântat, patronul se întreba dacă n-ar fi fost profitabil să organizeze în localul lui campionate de trei pietre, cu titlul de atracţie locală.

— Minge de meci, anunţă braconierul, punând jos o a doua piatră şi făcând languros cu ochiul spre Lucrèce. Dacă învinq, ce mai distracţie te-aşteaptă, puicuţo.

Cam neliniştită, fata se aplecă spre însoţitorul ei:

— Cred că e timpul să-ţi foloseşti trucul, îi murmură ea la ureche.

— Dar... nu e niciun truc. La jocul ăsta nu se poate trişa.

— Ce?!

Nu-şi mai putea reveni. Fără a-i păsa de privirile ei ucigătoare, Isidore explică:

— Acesta e tot interesul jocului cu trei pietre. Ai nevoie de logică, puţin calcul al probabilităţilor, telepatie, intuiţie, observaţie, dar oricine poate bătea pe oricine. Nici măcar nu e vorba de inteligenţă.

— Atunci, de ce ai ales jocul ăsta? Lasă glumele. Spune-mi, ce truc ai ca să câştigi?

— Poate încrederea în mine însumi, şopti Isidore, concentrându-se iarăşi.

Ochii braconierului scăpărau. Isidore Katzenberg încercă să uite cele două eşecuri anterioare, pentru a se consacra numai actualei partide. Prin minţile celor doi jucători trecea acelaşi gând: „Crede că cred că crede să cred c-o să joace aşa, deci eu joc aşa”.

Pentru a treia oară, întinseră pumnii.

— Două, anunţă Georges, satisfăcut.

— Una, răspunse Isidore.

Deschiseră mâinile. Cea a braconierului conţinea o piată. Palma lui Isidore era goală. Sala scoase un strigăt.

Reporterul depuse o piatră albă în faţa fetei. Nu mai erau în joc decât trei pietre cu totul. Una în mâna lui Georges. Două, în cea a lui Isidore. Braconierul înţelese că cel care deţinea mai multe avea totodată mai mult de ales între diversele combinaţii posibile, învinsul de adineaori era acum cel mai avantajat dintre jucători. Ştia, totodată, că îi ajungea o unică victorie pentru a câştiga, în vreme ce adversarul lui mai avea nevoie de două. Strânse foarte tare pleoapele. „Crede că cred că crede că cred că crede…”

Pumnii li se întinseră. Fiecare îşi activă creierul la turaţie maximă.

— Zero, spuse Isidore.

Surprins, Georges se strâmbă. Anunţând zero, adversarul său îşi dezvăluia jocul, asumându-şi riscuri mari!

— Una, răspunse el, sperând că celălalt bluffa

Amândoi odată, îşi deschiseră mâinile. Goale…

Lucrèce respiră puţin mai uşurată. Acum, fiecare jucător mai avea doar o singură piatră la dispoziţie. Se lăsă

din nou tăcerea. Isidore continua să afişeze acelaşi aer nonşalant Braconierul, în schimb, se deda în forul său interior la tot felul de calcule savante, de să-l apuce durerile de cap şi mai multe nu: „Crede că cred că crede că cred că crede că cred că crede că voi crede că a luat…” îşi cufundă privirea într-a lui Isidore, ca pentru a-i face încuietoarea să sară în aer.

Fruntea braconierului era îmbrobonată de sudoare. Şi-o şterse cu un dos de mână. Ochii îi sclipiră puţin mai tare. Fiecare rememora comportamentul adversarului în timpul rundelor precedente, încercând să deducă de acolo comportamentul de la această ultimă rundă crucială.

În asistenţă nu se mai auzea nicio suflare. Lucrèce îşi muşca buzele. O insectă neagră de talie mică mergea pe spatele lui Isidore, dar acesta nu-i dădea atenţie. Un ţânţar zumzăia pe lângă Georges şi plăti cu viaţa deranjul. Cineva scuipă pe jos. Patronul făcu semn că, întrucât Isidore câştigaşr turul precedent, era tot rândul lui să vorbească primul.

Isidore nu se grăbi. Nu-şi putea permite să greşească, hotărând ce avea să ascundă în palmă.

La semnul Kikuyului, întinseră amândoi pumnul.

Timpul se opri în loc. Tăcere desăvârşită. Nemişcare totală, încât s-ar fi putut crede că era o fotografie. Secundele se prelungeau. Apoi, fu rostii un cuvânt

— …Zero, declamă din nou Isidore.

O mică rumoare a publicului. Isidore îşi asuma un mare risc, căci dezvăluia ce avea în mână: nimic.

Chipul braconierului deveni livid.

— Mă… mă… mă duc să te-ajut la cauciuc, spuse el, în locul oricărei cifre. Şi, fără a se mai osteni măcar să rişte un „Una”, deschise mâna goală, pentru a o strânge pe a adversarului.

Lucrèce sări de gâtul campionului ei.

— Uf, m-au trecut toate căldurile! Totuşi, a fost riscant să mizezi pe zero de două ori la rând.

Câţiva clienţi îl felicitară călduros pe gazetarul cel gras, cu palme zdravene aplicate în spate. Alţii pregăteau deja pietre ca să se lanseze la rândul lor în dueluri.

— Se poate juca şi în trei, chiar şi în patru, îi informă Isidore pe toţi în general. Fiecare ia câte trei pietre şi regulile sunt aceleaşi. Dar, la trei jucători, răspunsurile variază între zero şi nouă

— Şi-acum recunoaşte, cum ai făcut ca să câştigi? întrebă Lucrèce, uşurată.

Isidore îi explică. Observând că era pe punctul de a pierde, îşi schimbase complet strategia. La început, reflectase şi fusese învins de un adversar care gândea mai puţin. Pentru a ajunge să-l domine, deci, trebuia să nu mai gândească deloc. Ultima mână o jucase absolut arbitrar.

Isidore estima că Lucrèce nu riscase cu adevărat niciun moment căci, pe măsură ce înţelegea simplitatea şi în acelaşi timp subtilitatea jocului, Gauthier începuse să raţioneze. Or, devenind tot mai inteligent conform sistemului de joc, devenea obligatoriu şi mai previzibil.

Lucrèce Nemrod nu era complet convinsă de fiabilitatea metodei, dar trebuia să-i recunoască eficienţa.

În jurul lor, cei care pariaseră pe Georges le dădeau banii celor ce mizaseră pe Isidore.

Cu spirit de fair-play, braconierul le aduse cauciucul.

— Ştiam că aveai mâna goală. Ai câştigat numai fiindcă ai vorbit primul, spuse Georges, încă sub efectul şocului.

— Dacă prevăzuseşi că aveam să anunţ zero, de ce n-ai luat o piatră în mână? în cazul ăsta, dumneata ai fi învins, replică Isidore.

Braconierul continuă să mediteze la această ultimă afirmaţie, într-adevăr, de ce nu luase o piatră? Colegul lui interveni, pentru a-i spune că trebuia să reia vânătoarea de crocodili, dar aceasta, din motive necunoscute, îl interesa dintr-odată mai puţin. Ceea ce-l domina în acel moment era motivul: de ce nu luase o piatră în mână?

Căci, astfel, celălalt ar fi spus, „zero”, el răspundea „unu” şi câştiga fata.

În taverna „La Capătul Lumii”, partida de trei pietre începea să devină antologică. Era ca şi cum, dintr-odată, s-ar fi scris un paragraf din istoria Tanzaniei, sau cel puţin dintr-a acelei regiuni a Tanzaniei. Câţiva ani mai târziu, toată lumea avea s-o amplifice, sporind suspense-ul, exagerând descrierea giganticului ziarist obez şi respingător însoţit de supervedeta tuturor fantasmelor erotice. Din gură-n gură, se adăugau încontinuu alte şi alte detalii picante. Unii susţineau că, în timpul partidei, pe umărul reporterului se urcase o şopârlă albă, pentru a-i sufla la ureche răspunsurile. Alţii garantau că spiritele celor doi jucători ieşiseră din trupuri, începând o partidă de câtch ectoplasmic deasupra mesei.

Jocul celor trei pietre, în orice caz, a cunoscut în următoarele zile o popularitate uimitoare. Mulţi afirmau că acest joc, în principiu simplu, se dovedea mult mai sofisticat chiar şi decât şahul, căci introducea o dimensiune psihologică intensă. Era mai derutant decât jocul de poker, întrucât nu era nevoie să se mizeze pe bani, totul făcându-se prin şi pentru inteligenţă. Se vădea mai subtil până şi decât jocul japonez de go, deoarece şocul gândurilor nu era progresiv, ci brut şi direct

Cât despre Lucrèce şi Isidore, ei erau deja departe.

11. EDUCAŢIA COPIILOR

EL se alătură copiilor din hoardă şi îi incită să

urmărească atenţi ceea ce va face.

Copiii nu înţeleg de ce se joacă un mascul dominant cu ei. De obicei, cei mari nu-i bagă în seamă. Au învăţat să se teamă de ei. Fie şi numai pentru că, în perioade de foamete, masculii dominanţi încearcă uneori să-i mănânce. Nu observă ce face EL, îl observă *pe* EL De altfel, nici nu înţeleg ce face.

Ia o frunză mare, o pune peste mâna dreaptă flexată în formă de cilindru şi apoi dă o lovitură scurtă. Se aude o bubuitură! Imediat noua generaţie se minunează. Copiii scot exclamaţii de încântare. Se bat peste cap cu latul palmei. Fiecare începe să exploreze împrejurimile, în căutare de frunze cât mai late, cu şanse de a pocni bine. Şi reproduc noul joc.

Pe şeful hoardei, tot acest tărăboi îl enervează. I-ar face pe cei mici să tacă, dar problema e că sunt prea numeroşi. Are nevoie de o victimă uşoară. O găseşte în persoana fostului şef de hoardă care, deşi bătrân, a reuşit să-şi ducă zilele până acum. Neputând discuta raţional cu noua generaţie, cu atât mai rău, se va descărca pe cea precedentă.

Bătrânul şef de hoardă e preţios pentru grup, căci ştie să deosebească ierburile comestibile de cele ce nu sunt bune de mâncat, dar actualul şef are nevoie de cineva sigur pe care să-şi reverse pica.

Toate acestea sunt emoţii cauzate de trăsnet, de monstrul din cavernă, de leoaice, de războiul contra babuinilor, pe care trebuie să şi le canalizeze. Şeful hoardei îl provoacă pe bătrân la un duel individual. Celălalt preferă să întindă mâna, în semn de supunere. Copiii, interesaţi de violenţa care, la urma urmei, e jocul suprem al adulţilor, îşi abandonează frunzele de pocnit şi aleargă să vadă spectacolul.

Şeful de hoardă se împăunează în faţa admiratorilor. Bătrânul continuă să ţină mâna întinsă, aşa că şeful îi răspunde muşcându-i-o până la sânge, Apoi, îl împinge pe bătrân înapoi şi, fără a ezita, îl loveşte cu pumnii strânşi laolaltă până-i zdrobeşte ţeasta.

EL asistă stupefiat la această demonstraţie de violenţă gratuită. Dar înţelege utilitatea unui asemenea comportament Crima nejustificată face să se uite cât de cât spaimele dinainte. O oroare o alungă pe alta. O nedreptate face ca loviturile destinului să devină mai relative. Şeful hoardei tocmai a inventat conceptul de „ţap ispăşitor”. Canalizarea violenţei asupra unui nevinovat reface coeziunea colectivului.

Şi apoi, această crimă îi permite şefului să reafirme ierarhia în sânul hoardei: el este cel mai puternic, are dreptul să se enerveze, are dreptul să fie nedrept toată lumea trebuie să se teamă de el. E mai plăcut să te temi de propriul şef, decât de leoparzii care vin să te mănânce când dormi.

Fără să ezite, şeful îşi sacrifică predecesorul. Deschide cuşca toracică a bătrânului şi îi scoate ficatul pe care-l devorează lacom, pentru a sublinia ideea.

Aşa sfârşesc şefii bătrâni. În acel moment, toţi membrii hoardei îşi spun: „Aşa va sfârşi şi el, într-o zi. Mâncat de urmaşul lui”.

Iar această idee încurajează de asemenea hoarda. Niciun animal de pradă nu poată scăpa de un alt animal de pradă. Natura e bine croită.

În chip ciudat, EL constată că e mulţumit să asiste la spectacol. Se întreabă de ce şi găseşte răspunsul. Pentru că îi confirmă ideea: nu trebuie să doreşti a fi şef.

12. IA MASAI

După-amiază, ajunseră într-un sat Masai.

Aglomerarea era constituită din colibe de mâl uscat, din care ieşeau antene de televizor şi câteva antene telefonice, deasupra locuinţelor mai înstărite. Mai spre exterior, într-un ţarc, erau închise câteva vaci indiferente faţă de tribulaţiile oamenilor. O populaţie liniştită se preumbla printre case.

Masaii erau toţi superbi, cu trupurile înălţându-se mândre spre cer. Bărbaţii arborau togi roşii cu modele cadrilate, comparabile cu cele ale clanurilor din Scoţia. Femeile purtau bijuterii de argint cu cizeluri complicate. În colibe, Isidore Katzenberg şi Lucrèce Nemrod distinseră oameni ghemuiţi pe solul de pământ bătătorit, privind ultimul episod din serialul american „Dallas”. Aventurile alcoolice ale lui Sue Ellen păreau să-i pasioneze.

„Şeful satului /. director al biroului de turism local / vrăjitor” se prezentă în întâmpinarea lor. Le spuse că vorbea perfect franceza, căci într-o vreme fusese top model la un mare croitor parizian. În prezent, reluase costumaţia originilor sale. Avea gâtul înconjurat cu un colier făcut din capace de sticle de bere sub care era prins, în chip de pandantiv, un robinet de lavabou.

Fostul manechin anunţă că era o zi deosebită, întrucât satul sărbătorea circumcizia unui tânăr războinic. Pentru a deveni bărbat, băiatul plecase să vâneze păsări kumumba dintr-ale căror pene să-şi confecţioneze un coif Ceremonia urma să înceapă la întoarcerea lui şi, dacă ziariştii doreau să asiste, erau bineveniţi.

Chiar în acel moment apăru adolescentul. Nu găsise destule) era de kumumba pentru a-şi face un coif întreg, dar primise pene de găină suficiente pentru a-l completa, la *fast-food-ul* din satul vecin, tfca la ţanc. Tocmai începuse să răsune genericul final din „Dallas” şi, de peste tot, Masaii ieşeau pentru a se regrupa în centrul pieţei mari,

unde începea serbarea rituală.

Lucrèce Nemrod şi Isidore Katzenberg admirară machiajul sofisticat al bărbaţilor şi al femeilor, cu toate cicatricele ornamentale pictate pe deasupra. Femeile se alăturară tinerilor, pentru a începe un cântec polifonic.

Masaii porniră dansul.

Bărbaţii, din capul locului foarte înalţi, săreau cu picioarele unite, din ce în ce mai sus, pentru a ajunge la cer şi a gâdila tălpile divinităţilor.

Şeful-vrăjitor îi invită pe Isidore şi Lucrèce să se aşeze printre participanţi, mâncând laolaltă cu ei. Oamenii dădeau din mână în mână o tigvă plină de lichid roz, smântânos şi cu miros destul de urât.

— La noi, animalele nu se ucid şi nu li se consumă carnea, explică şeful. În schimb, le bem laptele şi sângele.

Când vasul ajunse la el, Isidore gustă, îşi stăpâni o grimasă şi se strădui să înghită. Vru să-i întindă tigva lui Lucrèce, dar un războinic îl opri: acea băutură le era rezervată numai bărbaţilor. Femeile nu beau decât lapte curat

Reporterii întrebară cum îşi procurau Masaii sânge fără a omorî animalul. Cu o săgeată, un războinic înţepa pielea unei vaci la nivelul jugularei şi lăsa hemoglobina să curgă valuri-valuri într-o tigvă când aprecia conţinutul îndestulător, închidea rana cu un pansament de argilă şi, din nou, bărbaţii îşi treceau de la unul la altul băutura călduţă.

Masaii considerau vânătoarea şi orice ucidere a animalelor nişte gesturi impure. Ei erau un popor de păstori nomazi. În Franţa, fostul top-model văzuse oameni consumând vieţi şi fusese foarte şocat. Era abominabil să omori copii. Desigur, în perioade de foamete, ai săi erau uneori nevoiţi să ucidă animale, dar le alegeau întotdeauna

pe cele bolnave sau bătrâne, niciodată copii, fiecare fiinţă având dreptul să-şi îndeplinească destinul cel puţin până la vârsta adultă.

Din depărtare se auzi ropotul unei migraţii de antilope gnu. Şeful satului lungi gâtul. Antilopele gnu erau atât de – numeroase, încât trebuia să se deplaseze în permanenţă pentru a găsi ierburi de păscut.

— Unde se duc? întrebă Lucrèce Nemrod.

— Spre nord. La fel ca oamenii, merg în căutarea necunoscutului…

— Este o imagine frumoasă, problema e că oamenii au explorat de-acum totul, aminti Isidore Katzenberg.

— Da, au invadat totul, au exploatat totul, au distrus totul; Unii dintre noi cei de-aici au idei ciudate. Nu mai vor să aducă pe lume copii. Cred că specia umană, terminându-şi periplul, trebuie acum să dispară pentru a lăsa locul altor animale. Dar nu putem proceda aşa, oricum. Şi-atunci cerem, prin intermediul dansurilor şi al ceremoniilor noastre religioase, autorizaţia cosmosului pentru a înceta să ne mai reproducem.

— Vreţi să nu vă mai reproduceţi? se miră Lucrèce.

Şeful satului zâmbi;

— Da. Ne-am distrat destul până acum. Am realizat multe, a sosit momentul să ne retragem. Toţi. Nu numai Masaii, toţi oamenii.

Şi declamă:

Ca universul: după expansiune, concentrarea.

Ca răsuflarea: după expiraţie, inspiraţia.

Ca muntele: după urcuş, coborâşul.

În mijlocul pieţei, pentru a doua parte a ceremoniei de circumcizie, participanţii îmbrăcaseră noi costume multicolore.

Fără a întârzia, şeful continuă să le prezinte roadele

meditaţiilor sale:

— Am aflat multe lucruri, mulţumită Albilor. Că Pământul e rotund. Că el se învârteşte în jurul Soarelui, nu invers. Când eram încă foarte tânăr şi văzusem primele voastre avioane, am crezut că apăruseră nave extraterestre. Şi tot extratereştri am crezut că ieşeau din ele, atât de diferiţi eraţi de noi. Dar după aceea am aflat că, deşi nu avem aceeaşi culoare a pielii, aceeaşi statură, aceeaşi formă a nasului şi a buzelor, şi voi sunteţi oameni ca şi noi.

— Toţi suntem fiinţe omeneşti. Toţi suntem la fel.

Masajul ridică un deget în dreptul gurii.

— Ba nu, eu cred că dimpotrivă, toţi suntem diferiţi. Nu există minciună mai sfruntată decât aceea de a vorbi despre egalitatea între oameni. Ceea ce ne diferenţiază sunt culturile noastre. În anumite locuri, tinerii sunt învăţaţi ce este umorul, iar în altele, ura faţă de duşmanul secular. În unele locuri, li se predă toleranţa, iar în alte locuri, convertirea străinilor. În unele locuri, sunt învăţaţi să dispreţuiască violenţa, iar în altele, să-şi impună punctul de vedere prin orice mijloace. Aici, de exemplu, avem multe probleme cu guvernul tanzanian care ar dori foarte mult să ne vadă renunţând la cultele noastre seculare şi să ne convertească la aceeaşi religie cu a guvernanţilor. Noi, totuşi, nu încercăm să-i convertim la a noastră. De ce nu ne lasă în pace?

— Poate că simplificaţi puţin cam repede mizele politice, interveni Isidore.

— Nu-i adevărat, protestă săteanul. Dumneavoastră ceilalţi, occidentalii, sunteţi cei care complicaţi mereu totul. Şi dumneavoastră sunteţi educaţi greşit Vă educaţi copiii în spiritul minciunii, iar aceasta, aproape de la naştere. Bebeluşilor le daţi suzete, ca să ia o bucată de

plastic drept sânul mamei şi, în locul laptelui matern, îi hrăniţi cu lapte praf sintetic.

— Acestea nu sunt decât minciuni nevinovate, replică Lucrèce.

— Ei, da! exclamă Masajul. Şi cu căsătoriile cum rămâne? Vă cununaţi, vă juraţi că veţi rămâne împreună, Ja bine şi la rău, până când moartea ne va despărţi". Cum s-ar putea suporta ceva, orice, timp de aproape şaizeci de ani? Prelungindu-se, durata de viaţă a făcut căsătoria să devină desuetă. La noi, când un bărbat şi o femeie se unesc, oficiantul spune: „Vă căsătoriţi la bine şi la rău... până când lipsa iubirii vă va despărţi". E mai logic.

În timp ce discutau, cinci hiene pătrunseră cu nonşalanţă în sat, fără ca nimeni să încerce să le alunge. Lucrèce le putu observa în voie şi o frapa un amănunt tulburător femelele erau înzestrate cu un clitoris atât de dezvoltat, încât ar fi putut să fie confundat cu un penis. Totuşi, mamelele le indicau perfect apartenenţa sexuală Ziarista înţelese atunci de ce, în imageria occidentală, hienele fuseseră considerate întotdeauna nişte animale malefice şi înspăimântătoare. Revenind în prezent şi la principalul ei centru de interes, îşi scoase carnetul.

— Care este ideea dumneavoastră despre originile universului? întrebă ea.

— Pentru mine, e visul, răspunse africanul.

Lucrèce scrise: „TEORIA OMENIRII VISATE".

— Pietrele visează că sunt plante. Plantele visează că sunt animale. Animalele visează că sunt oameni. Iar oamenii visează că spiritul lor e liber.

Fata nu putu să nu se gândească la teoria evoluţiei după forma cifrelor, atât de dragă lui Isidore.

— Am cunoscut un Alb care era obsedat de originile omenirii, sublinie şeful satului.

— Profesorul Adjemian? sugeră reporterul cel gras:

— Da, Profesorul Adjemian, recunoscu Masajul, surprins. Vine des pe aici.

— Nu va mai reveni. A murit Asasinat anunţă scurt Lucrèce.

Masajul tăcu un scurt răstimp, surprins.

— Aha! Atunci, în acest caz, s-ar putea să-l cunosc pe asasin.

— Cine este?

— Sophie Eluant, fosta soţie a profesorului. Cei doi se certau încontinuu. Îşi manifestau neînţelegerile în public, fără nici cea mai mică pudoare. Încontinuu strigau unul la altul. Într-o zi, chiar aici, am auzit-o pe Sophie Eluant afirmând: „Aş prefera să te omor decât să te las să-ţi propagi teoria şi nu numai pentru interesele mele personale, ci pentru binele întregii omeniri”. Savantul a răspuns printr-un hohot de râs dispreţuitor. *A* afirmat că adevărul era mai important decât viaţa lui şi că, dacă e posibil să se ucidă oameni, nimeni nu poate ucide adevărul.

Toţi trei îi priviră pe săteni, care continuau să danseze în ritmul tamtamurilor, împrejurul focului.

— Sophie s-a întors. Cu alt bărbat Ange Rinzouli, îl informă bjerèce.

Vestea nu păru să-l surprindă pe Masai. Ridică din umeri:

— Femeia şi complicele au venit să distrugă ultimele urme de lucrări ale soţului ei.

În piaţă, petrecerea se apropia de sfârşit Mai avu loc un ultim cor al femeilor, un ultim dans al bărbaţilor, după care toţi se risipiră spre casele lor, circumcisul înconjurat cu veselie de ai lui. Şeful în conduse oaspeţii spre două colibe, în care îşi petrecură noaptea.

Lucrèce pipăi aşternutul de crengi, ierburi şi frunze acoperite cu un sac de dormit din nylon şi îl găsi confortabil. Prin deschizătura colibei, văzu în depărtare maimuţe care, agăţate de crengile copacilor, îi observau pe oamenii ce se pregăteau pentru somn.

Toată jungla forfotea de milioane de zvonuri, foşnete, piuituri, foirii de frunze. Întreaga natură respira viaţă, în toată bogăţia şi diversitatea ei.

Fata se întreba dacă strămoşii îndepărtaţi care trăiseră în copaci nu cunoscuseră, în concluzie, o viaţă mai fericită decât descendenţii lor din ziua de azi.

13. ŞEFUL

Pumnul zboară drept spre faţa masculului. După ce l-a masacrat fără motiv pe bătrân, şeful hoardei a rămas la fel de nervos, îi pocneşte în cap pe masculi ca să prevină orice rebeliune. Le loveşte şi pe femelele din apropierea lui. Îşi arată dinţii către copii. Ia un băţ şi dă cu el în pământ din răsputeri.

Toată lumea se înghesuie într-un colţ Unii încremenesc în poziţii de supunere, pentru a semnala cât mai clar că nu vor să-i pună în discuţie titlul de şef al hoardei. Femelele se lasă în patru labe, cu crupa ridicată, în postura de împerechere.

Dar nimic din toate acestea nu-l interesează. Şeful e enervat de propria lui enervare. Se lansează fără niciun motiv într-o serie de ţipete isterice care înseamnă: „N-am nevoie de voi. Îmi vine să vă bat pe toţi. Şi dacă nu vă place, n-aveţi decât să plecaţi”.

Unii îşi pun întrebarea. Totodată, însă, ţin prea mult la grupul lor. Ce poate face un membru al hoardei, singur? Sunt animale evoluate tocmai fiindcă trăiesc în societate. Fără ceilalţi, ştiu că nu devin decât nişte ţinte mobile pentru fiarele sălbatice. Tot ritualul improvizat de şef e

destinat să le-o amintească. Dacă trebuie să se teamă de ceva, el e acela.

Apoi, obosit de propria-i surescitare, se calmează, mai dă câteva lovituri în cadavrul fostului şef şi, în sfârşit, anunţă că e timpul să-şi reia drumul spre nord.

Pornesc cu avânt. Fiecare doreşte să-i arate şefului că a înţeles bine lecţia. Nu-i vor pune niciodată la îndoială autoritatea.

14. RIFT-UL

Cei doi ziarişti îşi făcură o toaletă rapidă cu apa din puţ Isidore Katzenberg împărţi pe furiş cu Lucrèce laptele destinat femeilor. Laptele fermentat cu sânge încă nu i se părea cel mai gustos mic dejun.

Era încă foarte devreme când, după ce-i salutară pe Masai şi le mulţumiră pentru ospitalitate, porniră iarăşi la drum, iar soarele încă nu răsărise când ajunseră la Rift Abia luminată de stelele ezitante de pe un cer mov foarte închis, descoperiră falia cu denivelarea ei bruscă, lată de o sută de metri şi adâncă de şaizeci.

Prin centru curgea o apă.

Se aplecară s-o privească mai bine. O panglică de argint alb şi cenuşiu fluorescent. Contrastul între violetul închis al cerului şi textura argintată a fluviului conferea scenei un aspect feeric. Copaci negri, ale căror frunze abia luceau sub stele, îşi întindeau ramurile în nişte umbre chinezeşti fără sfârşit.

— Este într-adevăr Olduvai. Nu demult, prin fund curgea doar un pârâiaş, dar ploile l-au umflat recent

Glasul care tulburase liniştea locurilor nu era nici al lui Lucrèce, nici al lui Isidore. În spatele lor se apropia degajat un negru înalt îmbrăcat după moda apuseană, cu cămaşă şi pantaloni de pânză bej, ţinea în mână un jalon de arpentor. Cum era încă frig, cuvintele i se transformau

în vapori.

Omul se prezentă. Numele lui era Melchior M’ba.

— Uitaţi-vă cu atenţie, aici e magnific când răsare soarele.

Pentru a aprecia mai bine spectacolul, se duse să ia din portbagajul maşinii sale trei scaune pliante. Apoi le întinse nişte pahare de plastic şi turnă dintr-un termos o băutură aromată.

— Ceai de pergamute, preciză el. Şi de acesta e nevoie pentru a profita la maximum de vraja zorilor.

Melchior părea să fi prevăzut totul, chiar şi sosirea vizitatorilor. Le mai oferi două pături cu care se înveliră, ca două mumii tremurătoare, pentru a aştepta cu răbdare, în reculegere, ştiind că foarte curând avea să se întâmple ceva important.

Într-adevăr, nu peste mult soarele se înălţă lent peste valea fluviului Olduvai, dezvăluind puţin câte puţin o panoramă grandioasă. Sub soarele ce urca, viaţa se deştepta, păreau să se aprindă focuri, natura în tot ansamblul ei reîncepea să se mişte.

Jos, în falie, se anima o întreagă faună. Elefanţi, hipopotami, zebre, struţi. Câţiva rinoceri rari supravieţuiseră fabricării de pudră nfrodisiacă. Antilope gnu. Câini sălbatici. Hiene. Gheparzi. Pantere, lei. Bivoli. Şi gazele care săreau ca pe arcuri.

Acesta e un loc sacru”, meditä dintr-odată Lucrèce. „Poate Cel mai sacru din toate”.

— Aici s-a născuţ omul, confirmă Melchior, ca pentru a răspunde la o întrebare pe care fata nu i-o adresase.

U se părea evident ca primul om, oricine fusese, oricare i-ar fi fost secretul, să se fi născut acolo. Prin mintea lui Isidore trecu o idee. Era locul absolut al sărbătoririi. O întoarcere în Eden. Visă să organizeze un

pelerinaj mondial al oamenilor din toate ţările, revenind la creuzetul originar. Îşi imaginã reprezentanţi ai tuturor continentelor, ai tuturor naţiunilor, tuturor religiilor, culorilor pielii, culturilor, fiecare venind pe rând să declare ce făcuse propriul lui popor sau el însuşi cu (ţarul umanităţii primit aici, în valea fluviului Olduvai. Da, cel mai frumos, cel mai simplu, cel mai firesc dintre pelerinaje, acela de a regăsi locul natal al omenirii pentru a da socoteală despre cele făcute în numele ei. La acest gând, Isidore surâse. El însuşi se simţea rezultatul unui atât de lung şi complex periplu. Din nou, se delectă cu spectacolul fără sfârşit al faliei. Nu era nevoie de niciun monument, de nicio piramidă, catedrală, piatră sfântă, copac milenar, toată valea aceea era *Catedrala*. Închise ochii, pentru a resimţi cât mai profund ceea ce se petrecea cu el în acel loc.

Ceilalţi doi oameni păreau cufundaţi şi ei în genuni de reflecţii diverse. Acolo, fiecare se simţea îndemnat să tragă concluzia celor trei milioane de ani ai omenirii şi deci, obligatoriu, prin interpolare, a propriilor sale câteva decenii de existenţă.

— Aveţi propria dumneavoastră ipoteză despre apariţia omului pe pământ?

— Eu sunt geolog. Şi sunt animist. Vă voi oferi deci răspunsul unui geolog animist, replică Melchior MTia. Pentru mine, omul nu vine din cer, vine din solul maicii Terra. Iar această falie în stâncă e sexul ei imens. Oamenii au ieşit din centrul său despădurit, maimuţele de pe marginile cu copaci deşi. Celelalte animale s-au ivit şi mai departe şi fiecare s-a adaptat la mediul în care a apărut.

„TEORIA MAICII TERRA”, notă aşadar Lucrèce în carneţel.

Continuară să contemple spectacolul fastuos al văii

fluviului Olduvai care, progresiv, se lumina în întregime.

— E adevărat că acest loc emană ceva matern, recunoscu Isidore Katzenberg”.

Priviră posibilul sex al planetei.

Gaia. Planeta mamă. *Alma mater*.

Lucrèce Nemrod îşi apropie scaunul de marginea falezei. Închise ochii. Respiră cu mare putere, îmbibându-se cu par fumurile tuturor florilor şi ale tuturor plantelor care o înconjurau de pretutindeni.

Expiră cu deliciu.

— Această anchetă despre originile omului ne va fi permis cel puţin o revenire la izvoare, spre pământul matern. Cât de bine mă simt aici! Am impresia de a o fi regăsit în fine pe bătrâna mamă pe care am căutat-o zadarnic dintotdeauna. Planeta mea

Mama vorbi.

La început se auzi un zgomot grav, o vibraţie a solului, apoi tot pământul se cutremură. Fără a fi putut schiţa un singur gest ca să se ferească, Lucrèce fu proiectată înainte, în prăpastie.

15. CUTREMUR DE PĂMÂNT

Dintr-odată, solul începe să tremure. Membrii hoardei se opresc brusc. şi rămân pe loc, neputincioşi. Contra animalelor de pradă te poţi bate, de foc poţi fugi, dar când pământul se înfurie, nu-ţi mai rămâne decât să speri că nu vei muri.

Copacii se înclină. Păsările, în înaltul cerului, sunt singurele care-şi păstrează calmul, privind nenorocirile celor lipiţi de suprafaţa pământului.

EL ar fi trebuit să se aştepte. De câtva timp se observau semne înainte-vestitoare. Animalele se ascundeau. Păsările rămâneau mai mult în aer. Ceilalţi ştiu. Dar membrii hoardei, din cauză că se doresc mai

evoluaţi decât restul animalelor, s-au îndepărtat pas cu pas de toate percepţiile lor naturale.

Începe să tremure şi mai tare.

Din ce în ce mai tare.

Se aude un fel de zgomot. Solul se mişcă. Pământul e efervescent. Nisipul tresaltă. Ierburile vibrează.

Şi deodată, într-un mare vacarm, pământul se întredeschide. Căscându-se, solul înghite doi dintr-ai lor. Apoi, ca şi cum acest ospăţ ar fi săturat-o, planeta se calmează. Trepidaţiile contenesc. Se mai simte un ultim spasm. Ca o crampă după ingestia de carne. Şi s-a terminat.

Păsările aterizează.

În jurul lor, totul e învălmăşit, mulţi copaci au fost dezrădăcinaţi, suprafeţe întregi de teren sunt răscolite, dar membrii hoardei ştiu că n-a fost decât un seism minor.

Şeful, de altfel, nu întârzie asupra acestei peripeţii şi dă semnalul de plecare, ca de obicei. Rămâne surprinzător de imperturbabil, în pofida catastrofei. Joacă rolul celui pe care nimic nu-l intimidează. Nu vrea să uite nimeni că cea mai cruntă sursă de tensiune e el Pentru asta, le dă semenilor câteva şuturi.

Teroarea internă alungă teroarea externi în cele din urmă, sistemul hoardei suportă lovitura şi permite să se învingă nu puţine spaime.

Pământul vrea să-şi arate puterea. A făcut-o. Fiecare cu toanele lui.

Acum ne putem relua drumul.

16. CĂDERE

În sfârşit, zguduiturile încetaseră. Isidore Katzenberg se aplecă prudent deasupra prăpastiei, pentru a vedea unde căzuse însoţitoarea lui. O reperă puţin mai jos. Se ţinea agăţată de o rădăcină groasă, care depăşea

contrafortul falezei. Isidore îi întinse mâna pentru a o trage de-acolo dar, dezechilibrat de énorma lui greutate, căzu la rândul său şi, în ultimul moment, se agăţă cu o mână de glezna fetei.

Isidore era greu şi tot trupul lui Lucrèce suferea sub tracţiune. Rădăcina începea să se îndoaie îngrijorător sub greutatea lor conjugată Lucrèce se strâmbă.

— N-am să pot rezista mult, spuse ea, silindu-se totuşi să apuce cât mai bine rădăcina.

Cu mâna liberă, Isidore Katzenberg prinse o liană care atârna dintr-un boschet de salcâm. Ajutându-se cu gura, se grăbi să înnoade această coardă providenţială, pentru a fabrica un laţ pe care i-l aruncă fetei ca să plaseze inelul peste trunchiul unui copac, reazem mai solid, aflat puţin mai sus de ea. Lucrèce Nemrod prinse laţul, dar fu surprinsă de consistenţa netedă şi proaspătă a acestuia. De altfel, uitându-se mai bine, văzu că nici nu ţinea în mână o liană, ci un piton tânăr.

Tresări. În ciuda nodului glisant de pe gât, şarpele se grăbi imediat să-şi încolăcească pe după gâtul fetei coada.

Lucrèce se reculese rapid, desprinse acel colier rece şi îl aruncă peste trunchiul copacului. Dacă un şarpe făcuse ca omenirea să iasă din Paradis, un altul o putea ajuta la fel de bine să scape din Infern.

17. PRĂPASTIA

Membrii hoardei ajung în faţa unei prăpăstii şi coboară în lungul peretelui.

În fundul prăpastiei curge un râu. Nu ştiu să înoate şi deci nu-l pot traversa, dar top sunt conştienp că pe cealaltă parte e mai bine. Pe cealaltă parte e întotdeauna mai bine.

Li se pare chiar că observă în faţă mişcările unor vânaturi mici care zburdă naiv aşteptându-i. Cum să treacă

fluviul?

EL remarcă un vad, uşor de recunoscut după vâltori. Îl arată celorlalţi. Membrii hoardei încep să-l traverseze, dar deodată un crocodil sare şi-i devorează pe doi dintre masculii dominanţi care supraveghează flancul trupei. E o capcană. Crocodilii s-au aşezat la papdă în vad, pentru a-i mânca fără dificultate pe cei ce se hazardează în apele fluviului.

Se grăbesc să se întoarcă, abandonându-i saurienilor pe doi sau trei de-ai lor.

Cum să traverseze fluviul? Unii propun deja să renunţe şi să se întoarcă din drum.

18. SPÂNZURAŢI ÎN GOL

Încercară zadarnic să se salte, fără a reuşi decât să rupă coloana vertebrală a şarpelui. Stratagema le permise totuşi să câştige timp suficient pentru ca Melchior, geologul, să le vină în ajutor şi să-i scoată aruncându-le o coardă adevărată, foarte solidă.

— Nu trebuie să ne aplecăm deasupra prăpăstiilor, spuse negrul, pragmatic.

Apoi, le întinse câte o ceaşcă plină cu ceai de orez, ca să-şi revină de pe urma emoţiilor.

— Ce-a fost cutremurul ăsta? întrebă fata roşcovană, aranjându-şi hainele.

Salvatorul ei privi avariile din falie.

— Aţi avut noroc. Aţi retrăit pe o scară mai mică evenimentul care, fără îndoială, a precedat naşterea omenirii. Riftul. De-acum încolo, nu va mai fi pentru dumneavoastră doar un simplu concept teoretic. L-aţi simţit cu propriile dumneavoastră trupuri.

Prudent, Isidore Katzenberg aruncă la rândul său o privire spre ravină.

— Cum se procedează pentru a coborî până în fundul

acestei văi?

Geologul se oferi să-i conducă spre o trecere cu panta mai puţin brutală. Era drumul pe care-l foloseau antilopele gnu şi elefanţii, cu ocazia marilor lor transhumanţe.

19. ÎN MIJLOCUL PICIOARELOR

Hoarda urcă în amonte, căutând un vad nepăzit de crocodili. Dar, pe toată lungimea sa, acest braţ de apă e infestat de saurieni. Sfârşesc prin a găsi o meandră unde nu se zăreşte nicio privire verzuie.

De ce lasă crocodilii liber acest colţ? Nu-şi pun mult timp întrebarea şi încep să avanseze prin vad.

Au ajuns deja cu toţii la mijlocul fluviului, când înţeleg. Au luat-o pe drumul obişnuit al elefanţilor.

Un grup de pachiderme tocmai se hotărăşte să traverseze fluviul pentru a vedea dacă, pe malul celălalt, iarba e mai proaspătă. Bătătoresc solul cu paşi grăbiţi.

Un elefant care aleargă este deja impresionant, dar o sută e o privelişte redutabilă. Mai ales când stai imobilizat în plin mijloc al unui fluviu, cu apa până la genunchi.

Panică. Hoarda se împarte în două tabere. Unii cred că salvarea este în faţă, iar alţii că ba nu, e în spate. Mai sunt şi câţiva naivi care presupun că cea mai bună idee e să înoate pe margini. Aceştia sunt mâncaţi pe loc de crocodilii care şi-au transmis rapid informaţia că prin zonă bântuie o masă de proteine.

Fazele de tranziţie sunt întotdeauna momente delicate şi precare. Cei din hoardă trăiesc pe pielea lor amara experienţă. Elefanţii nu le acordă nicio atenţie acestor făpturi mărunte care plescăie prin apă şi le strivesc ca pe nişte clătite. Nu supravieţuiesc decât cei care s-au repezit, cu capul în piept, drept spre celălalt mal. O dată ajunşi pe ţărm, pot în sfârşit să se despartă, lăsând

să treacă turma de pachiderme.

Speriaţi, supravieţuitorii se camuflează într-o groapă din pământ. Jumătate din efective nu mai există, dar sunt încă suficient de numeroşi pentru a forma o mică hoardă Noroc că femelele nu încetează să nască, altfel, la viteza cu care mor, ar fi dispărut deja complet.

Elefanţii cunosc şi ei câteva pierderi. Anumiţi pui care s-au îndepărtat de mamele lor sunt prind de crocodili care, agăţându-li-se de trompe, reuşesc să-i răstoarne în apă. Sunt răzbunaţi de adulţi, care-i calcă pe atacatori în picioare, cu toată greutatea. Mari pete de sânge. Boturi dinţoase contra trompe încolăcite şi labe grele. Ochii reptilieni şi ochii pachidermici se inflamează de mânie. Elefanţii se înghesuie. Crocodilii striviţi se zvârcolesc. Trompele se ridică, acum garnisite cu dinţi străini.

Broaştele se ascund. Cocostârcii îşi iau zborul.

O micro-furtună zguduie tot perimetrul vadului. Un elefant se scufundă Un crocodil e azvârlit prin aer. Peşti nevinovaţi sunt antrenaţi în acest război.

Cei din hoai dă nu-şi mai revin după ce au scăpat de un asemenea şoc între fiinţele elementului acvatic şi cele ale elementului terestru.

În acea seară, toată hoarda redusă doarme în carcasa călduţă a unui elefant mort şi nedevorat de crocodilii îndeajuns de sâtui. Carcasa miroase urât, dar formează o cavernă unde le este destul să întindă mâna pentru a căpăta o bucată de carne aproape proaspătă

20. VALEA OLDUVAI

Maşina se împotmolise în plin mijloc al fluviului Olduvai, până la nivelul farurilor. De peste două ore încercau să se degajeze, iar crocodilii începeau să se apropie.

— Asta e, continuăm pe jos, spuse Isidore

Katzenberg, recuperând tot ce se putea salva din lucrurile lor de pe banchete.

Îngrămădi în rucsacuri lămpi, pulovere, tricouri şi căni, iar când ajunseră în sfârşit pe malul din faţă, desfăcu o hartă.

— Toată zona asta nu e deloc frecventată de oameni. Şeful Masai mi-a indicat-o ca fiind ultima unde l-a întrezărit pe Profesorul Adjemian, dar geologul a afirmat că singurul loc complet neexplorat se găseşte într-acolo.

Arătă cu mâna o pădure deasă, situată între câteva denivelări stâncoase.

— Deci, după toate calculele logice, Sophie Eluant şi Ange Rinzouli trebuie să fie în prezent undeva între locul ăsta şi ăsta, adăugă el, definind pe hartă un perimetru mai redus, pe care îl înconjură cu un cerc.

— Putem continua să mergem aşa kilometri întregi, fără să găsim nimic, îl contrazise Lucrèce Nemrod, împiedicându-se prin ierburile înalte.

Isidore Katzenberg se opri, arătându-i urmele de paşi de pe sol.

— Sunt urme ale unei femei şi ale unui bărbat. Bărbatul e trecut de patruzeci de ani. Păşeşte sprijinit pe călcâie, semn de vârstă înaintată. Cu cât eşti mai tânăr, cu atât te laşi mai mult pe partea din faţă a piciorului. Femeia, în ce-o priveşte, a luat lecţii de ţinută.

— După ce îţi dai seama? se interesă Lucrèce, perplexă.

— Merge într-o poziţie exagerat de dreapta. Ambele picioare îi sunt perfect paralele. Numai femeile care au urmat cursuri de dans sau de reeducare au un umblet atât de artificial. Avem temeiuri serioase de a presupune că-i urmărim pe cei doi ticăloşi ai noştri. În orice caz, simt convins că n-a venit aici împotriva propriei voinţe. Nu

rămâne în urmă. Pasul ei e entuziast şi merge atât înaintea, cât şi în spatele tovarăşului său.

Cei doi reporteri continuară să înainteze spre nord, afundându-se într-o junglă deasă unde nu mai exista nici cea mai mică urmă de civilizaţie. Se străduiau să nu se gândească la pericolele înconjurătoare. Totuşi, se simţeau spionaţi încontinuu. Deasupra lor, foarte sus peste coroanele copacilor, dădeau târcoale vulturi, mereu gata să mănture tot ce rămâne prin partea locului. După ce vizitaseră abatoarele unde omul anihila animalele, era straniu să se regăsească acolo, ameninţaţi la rândul lor. De-acum, prada puteau fi ei înşişi. Ideea n-o încuraja deloc pe Lucrèce. Mergând, fata revăzu imaginea peştişorului care-şi întreba mama cine sunt cei care au ieşit din apă pentru a merge pe pământ" Angoasaţii.

Şi cei care s-au apucat să meargă pe două picioare? După paleontologi: paranoicii. Se temeau că nu vedeau venind pericolul de la o distanţă destul de mare.

— Crezi că angoasaţii sunt cei care fac lumea să evolueze? întrebă deodată Lucrèce.

— Probabil, răspunse Isidore. Oamenii mulţumiţi de sistemul în care trăiesc nu au niciun motiv să-l pună în discuţie. Deci, niciun motiv să evolueze…

Mergea bine dispus, folosindu-şi macheta pentru a elibera drumul.

— Mersul biped e revelator în sine, continuă el. Stai în dezechilibru pe un picior şi trebuie să vii repede din urmă cu celălalt picior, în ultimul moment Pentru a umbla aşa, e necesar să-ţi asumi în permanenţă riscul de a cădea. Simplul fapt de a merge în poziţia asta arată că omul e gata să-şi asume riscuri ca să înainteze.

— Într: adevăr, este extrem de precar ca mod de locomoţie. Nu mă gândisem niciodată.

Lucrèce Nemrod fu cât pe ce să se împiedice.

— Poate pentru că nu te-ai gândit, n-ai căzut niciodată.

În jurul lor, pădurea devenea din ce în ce mai deasă şi mai ostilă.

— Să recapitulăm ipotezele, spuse tânăra ziaristă. Ce e fiinţa asta care ne sâcâie?

O maimuţă dresată de Doctoriţa Van Lisbeth.

O maimuţă îmblânzită de Profesorul Conrad.

Astronomul Sanderson, care a angajat nişte haidamaci ca să se răzbune pentru pierderea auzului.

Un ecologist în luptă contra savanţilor.

Sophie Eluant, care s-a prefăcut că era răpită de Ange Rinzouli traverstit în primat.

Dar, în cazul ăsta, de ce a revenit în Africa?

— Ţi-a spus-o şeful Masai. Ca să distrugă definitiv probele şi să îngroape descoperirile fostului ei soţ, replică Isidore Katzenberg.

Propuse să se oprească. Începea să se lase noaptea şi era mai bine dacă evitau să se rătăcească sau să se pună în pericol continuându-şi drumul pe întuneric. Înainte ca tenebrele să înghită totul, instalară un cort mare. În adăpostul cald, se vârâră în sacii de dormit şi-şi devorară raţiile alimentare la lumina unui felinar de vânt cu benzină.

Apoi, Isidore stinse flacăra şi-i ură noapte bună însoţitoarei sale.

În acel moment, în cort intrară două ţevi de puşti îndreptate spre feţele lor.

— Mâinile sus! îi somă un glas aspru.

21. ALŢII CA EI

Duşmanii sunt aici. I-au reperat în timpul somnului şi le-au înconjurat adăpostul improvizat. Membrii hoardei ies

să-i vadă. De astă dată, nu mai e vorba de babuini.

Şi ceilalţi stau ridicaţi pe cele două labe dinapoi. Aceeaşi poziţie a capului, aceeaşi privire, acelaşi număr.

Şeful hoardei înaintează spre celălalt şef de hoardă. Ca de obicei, îşi începe gesturile de intimidare. Dar şeful hoardei din faţa nu. se clinteşte. În chip curios, împrejurul lui, masculii dominanţi rămân la fel de liniştiţi, Iar femelele nu ţipă.

EL este neliniştit. Şeful hoardei lui nu se zgârceşte cu strâmbăturile. şi scrâşnetele din dinţi. Celălalt îl priveşte, aproape amuzat de tot tămbălăul. În spate, femelele din hoardă adaugă strigăte şi pantomime diverse. Poate că, toţi împreună, vor reuşi o intimidare de cea mai bună calitate.

Şeful advers rămâne tăcut, privind cu atenţie.

Cele două hoarde se aseamănă. Atâta numai că ceilalţi par mai calmi.

Şeful primei hoarde ştie că nu trebuie să mai aştepte, aşa că alege agresiunea Merge să-şi lovească rivalul în cap, pentru a-l face să înţeleagă că trebuie să şi-l plece în faţa lui.

Şeful advers se apleacă, dar nu în semn de supunere, ci numai pentru a lua o creangă de pe jos. O apucă strâns în mâna dreaptă Totul pare să se deruleze cu încetinitorul.

Văzând că celălalt înclină capul, şeful hoardei devine mai pu. Ţin atent. Ca şi cum şi-ar urma elanul, şeful advers ridică ramura dar, în loc de a o rupe pe genunchi ca să facă zgomot, loveşte craniul celui din faţa lui cu o mişcare precisă Primul şef pare să ezite o clipă, parcă stupefiat că cineva a îndrăznit o asemenea faptă, după care cade pe spate, ţeapăn ca un buştean uscat.

Şeful advers priveşte bucata de lemn, cadavrul inamic, şi-şi spune că astăzi a făcut o experienţă

interesantă care cu siguranţă va ajuta la progresul ştiinţei şi al tehnologiei din epoca lui.

Prima femelă se repede să-şi răzbune masculul. Şeful inamic ridică din nou bucata de lemn şi loveşte în acelaşi fel capul fiarei.

E moartă.

Măciuca este de o dură eficacitate.

În cele două tabere se produce o mişcare de recul. Ca şi cum toţi ar descoperi dintr-odată că şeful duşman are puterea de a declanşa moartea.

EL are un presentiment. Senzaţia cumplită de a fi depăşit de ceva mai puternic. Dintr-odată, devine conştient că hoarda lui a rămas în urmă.

La un semnal, toţi membrii hoardei adverse se reped să-i ucidă pe ai lui, folosind bucăţi de lemn, la fel ca şeful lor. Groază. O iau la fugă. Cei din hoarda inamică îi urmăresc, omorând un mare număr dintre ei.

Câteva femele sunt capturate. Le pun deoparte, pentru a servi în haremurile şefului şi ale celorlalţi masculi dominanţi. Astfel se combină parţial genele hoardei cu gene străine. Intuitiv, şeful advers simte că acest aport e necesar pentru a îmbogăţi descendenţa.

Pe lângă conceptul de ciomag, şeful inamic tocmai l-a inventat pe cel de „prizonieră de război”.

22. SOPHIE ELUANT

Ridicară mâinile.

O lanternă fi lumină. Clipiră din ochi, orbiţi, apoi descoperiră în spatele puştilor mai întâi o femeie cu prestanţă frumoasă, îmbrăcată într-o sahariană bine croită, un pantalon de savană şi cizme înalte din piele. Avea o faţă aristocratică: nas acvilin, gropiţă în bărbie şi ochi albaştri, destul de duri. Sophie Eluant.

Bărbatul îndesat de lângă ea era fără îndoială

celebrul Ange Rinzouli. Doi ochişori şmecheri, sprâncene stufoase şi proeminente, pometi înalţi.

Cele două cupluri se priveau cu suspiciune.

— Ei sunt? întrebă femeia cu saharianã.

— Da, răspunse tovarăşul ei. I-am reperat adineaori, în timp ce coborau. Ne urmăresc, cu siguranţă.

— Cine sunt? mai întrebă ea, intrând în cort

— Îi vom întreba cu toată politeţea. Dar, pentru moment găsesc că e mai prevăzător să-i legăm, ca să nu scape. Să începem cu fata.

Actorul se apropie cu nepăsare de Lucrèce Nemrod.

Ghinionul lui. De cum ajunse destul de aproape, fosta pensionară a orfelinatului îi aplică o lovitură brutală de genunchi între picioare, concomitent cu o manşetă la clavicule. Îi şi înhăţase puşca de ţeavă şi o repezi din răsputeri peste genunchii individului. Sophie Eluant îşi pregăti arma dar, dintr-o foarte abilă mişcare a piciorului, Lucrèce i-o zburã din mâini. Apoi îşi înşfacă atacanta de păr, trăgând-o din răsputeri spre ea. Nu observă că, între timp, actorul care-şi revenise dip surpriză o ataca pe la spate, apucând-o de încheieturile mâinilor. Imobilizată, Lucrèce dădu drumul părului femeii şi imediat cei doi agresori căzură peste ea, în timp ce Isidore Katzenberg, pierzându-şi interesul pentru această bruscă dezlănţuire de violenţă, se strecură afară din sacul de dormit pentru a aprinde micul primus de camping şi a pregăti puţin ceai.

Evitând la limită un pumn rătăcit care-i căuta bărbia, desfăcu capsula cu gaz, scăpără un chibrit şi, după ce alese cu grijă un ceai de Daijeeling din rucsac, lăsă pliculeţul să se infuzeze puţin într-un termos. În spatele său, situaţia se întorsese în dezavantajul net al lui Lucrèce, care acum era culcată la pământ şi în curs de a fi legată. Isidore Katzenberg ridică din umerii săi mari şi contrôlé

culoarea lichidului din recipient.

— Când terminaţi cu distracţia, putem discuta, anunţă el. V-am pregătit ceai.

Ange Rinzouli se azvârli asupra lui pentru a-l lega la rândul său. Isidore nu se împotrivi, dar trupul lui era atât de voluminos încât atacantul nu reuşea, cu toate eforturile, să-i ducă mâinile la spate spre a le imobiliza.

— Ce copii sunteţi, totuşi, oftă ziaristul cel gras.

Cu o simplă scuturătură din încheietura mâinii, se debarasă de actor.

Dar Ange Rinzouli îşi recuperase puşca şi nu avea de gând să se dea bătut.

— Dacă vă închipuiţi că mă speriaţi cu jucărioarele voastre… mormăi Isidore Katzenberg, întinzându-i o cană cu ceai care-mirosea plăcut a arome orientale.

— Ştii că aş putea, cu o simplă mişcare a degetului, să te omor? mârâi Ange Rinzouli.

Reporterul îl privi intens, drept în ochi.

— Dar dumneata ştii că şi eu aş putea, fără cea mai mică mişcare, să mă las omorât? replică el, începând să soarbă din ceai înainte de a se răci.

Ciudatul răspuns îl surprinse pe actor, care coborî puşca.

Lucrèce continua să se zbată în legături.

— Ce căutaţi aici? întrebă carmangioaica

— Eliberaţi-o pe asociata mea şi am să vă mărturisesc de bunăvoie.

Ange şi Sophie ezitară Aveau puştile, cu siguranţă, dar se chinuiseră prea mult s-o anihileze pe acea furie pentru a o elibera cu atâta uşurinţă Totuşi, erau tulburaţi de seninătatea grăsanului care îşi bea liniştit ceaiul.

O asemenea indiferenţă îl enerva pe actor.

— Am să-l… bombăni el.

Sophie Eluant începuse deja s-o dezlege pe Lucrèce Nemrod.

— Nu vă faceţi iluzii, îi sfătui ea, cu asprime. Dacă nu staţi cuminţi, nu voi ezita să vă împuşc.

În cort urmă un moment de suspensie, apoi, cum Isidore Katzenberg se încăpăţâna să le ofere căni fierbinţi şi fursecuri cu stafide, sfârşiră toţi prin a accepta. Improvizară o gustărică, aşezaţi turceşte pe sacii de dormit.

— Un cubuleţ de zahăr sau două? întrebă pe cel mai firesc ton Isidore Katzenberg.

— Nu, mulţumesc, fără zahăr, refuză Sophie Eluant, preocupată de siluetă chiar şi în fundul junglei.

— Am şi zaharină, insistă galant ziaristul.

— Atunci, merge o zaharină

Scena era atât de suprarealistă încât intruşii nu mai ştiau cum să reacţioneze.

— Bună seara, le întinse Isidore mâna întâlnirea noastră de aici u fost atât de neaşteptată încât am omis să ne prezentăm. Eu sunt

Isidore Katzenberg, iar prietena mea se numeşte Lucrèce Nemrod. Amândoi suntem reporteri ştiinţifici ta, Xe *Guetteur moderne** şi anchetăm două subiecte: moartea fostului dumneavoastră soţ, doamnă, şi originile omenirii.

Lucrèce, abia eliberată, era încă gata să sară la bătaie. Nu putea înţelege flegmatismul colegului ei.

Ange Rinzouli considera şi el că toată situaţia nu era normală. Există un minimum de reguli protocolare care trebuie respectate în întâlnirile dintre persoane antagoniste. Unu, nu se bea ceai cu inamicul. Doi, nu se stă la discuţii cu el. Trei, se încearcă să i se smulgă informaţii prin ameninţări, eventual chiar şi violenţă, dar în niciun caz cu ceai.

Actorul nu-şi putu stăpâni neliniştea:

— Nu aşa trebuie să meargă. Nu e… conform tradiţiei.

Isidore Katzenberg se strădui să-l reconforteze:

— Ce anume, *tea* time-ul? A, nu, te referi la absenţa luptei. Eee… tradiţiile mai pot şi să evolueze. Nu e decât o chestiune de educaţie, cum spunea un prieten de-al meu Masai. Aţi primit o educaţie proastă, atâta tot în general, oamenii violenţi nu sunt decât nişte persoane pe care nimeni nu le-a învăţat alte modalităţi de a se face înţelese. Ceremonialul ceaiului, în schimb, mi se pare mult mai propice pentru un schimb de informaţii. E destul de tare pentru gustul dumitale? se îngrijoră el.

Lucrèce Nemrod începea să fie agasată.

— Totuşi, n-o să stăm aici discutând despre ceai toată noaptea.

Se întoarse spre Sophie Eluant:

— Bun, ne aflam în uzina dumneavoastră când v-am văzut răpită de o maimuţă. Ce s-a întâmplat de fapt?

Sophie Eluant deschise gura să răspundă, dar Isidore Katzenberg interveni în locul ei;

— Dar aceea a fost o răpire absolut autentică, dragă Lucrèce. Pur şi simplu, o dată ajunşi în Africa, Ange Rinzouli i-a explicat doamnei motivele faptei sale şi a convins-o să-şi continue de bunăvoie călătoria cu el.

— De fapt, eu…

Însă Isidore Katzenberg nu era dispus să-i lase cuvântul carmangioaicei.

— Fără îndoială, Ange i-a dezvăluit că era în posesia planului care identifica locul unde se găsesc probele ultimei teorii a Profesorului Adjemian, iar acest lucru a fost suficient pentru a vă convinge să-l urmaţi, nu-i aşa, doamnă?

— De acord, dar care era teoria Profesorului Adjemian? strigă Lucrèce, excedată.

— Top secret, afirmă Ange Rinzouli, ca şi cum s-ar fi temut ca tovarăşa lui să nu-şi dea dintr-odată drumul la gură.

— Foarte bine, atunci despre ce sunteţi dispuşi să „discutaţi” se ambală lajerèce, care ar fi preferat să poarte tot acel dialog cu palme şi ameninţări.

— De ce nu despre opiniile invitaţilor noştri asupra originii omului? propuse Isidore, cu aceeaşi seninătate.

O spusese de parcă ar fi fost vorba de lansarea unui concurs de anecdote comice. Suspiciunea se citea în toate privirile, numai într-a lui nu. Isidore nu se oprea din mâncat şi părea să se amuze copios de întreaga situaţie.

23. DUPĂ ÎNFRÂNGERE

Aleargă până când în urma lor nu mai e nici im adversar.

Apoi se opresc, cu sufletul la gură.

Supravieţuitorii se reunesc într-un luminiş, pentru a lămuri situaţia.

După înfrângere, tuturor le este frică. Nu mai au şef. Nu mai au femele drăguţe. Nu mai au nicio speranţă. Încearcă totuşi să analizeze cauzele înfrângerii şi, poate, să găsească vinovaţii.

Cred că au pierdut fiindcă nu erau destul de numeroşi. Dar KL ştie că nu e aşa. Au pierdut pentru că timpurile s-au schimbat Acum, trăiesc într-o lume unde intimidarea îşi pierde importanţa. Nu se mai discută, se loveşte, se ucide.

Strigăte în hoardă. Sunt ultimele femele care au mai rămas ix ntru că, fiind prea bătrâne, prea urâte sau prea neplăcut mirositoare, n-au fost răpite odată cu celelalte. Ele amintesc că trebuie să se aleagă noul şef.

E o diversiune potrivită. Sunt gata să facă orice pentru a uita înfrângerea.

Alegerea va avea loc după metoda obişnuită. Toţi masculii dominanţi trebuie să se ia la luptă şi cel care va învinge va fi ales spontan şef de hoardă, de către ansamblul comunităţii.

EL nu poate să se sustragă. Duelurile încep imediat, fără nici cele mai scurte preliminarii.

Toţi masculii se reped unii la alţii de parcă, după pierderea războiului, supravieţuitorii n-ar avea altceva mai bun de făcut decât să se omoare între ei. EL se bate fără convingere şi cedează în faţa unui tânăr ambiţios, cu canini lungi.

În acel moment, trei masculi pe care i-au crezut morţi în bătălie sosesc cu trei femele inamice prizoniere pe umeri. Cum au reuşit o asemenea lovitură?

Masculii explică: în învălmăşeala luptei, au preferat să se ascundă. Când i-au văzut pe duşmani răpindu-le pe cele mai frumoase şi mai tinere dintre femelele lor, au căzut imediat pe gânduri. Nu voiau să rămână cu bătrânele şi pocitaniile. Există anumite limite ale suportabilului. Aşa că, le-au răpit discret pe acestea trei.

Bun reflex.

Încremenite de frică, femelele captive nu îndrăznesc să se mişte. De ce nu fug? De teama propriei lor hoarde? Nu. EL cunoaşte răspunsul: De frica singurătăţii. Preferă să trăiască supuse şi umilite în hoarda inamică, decât să rătăcească singure prin natură.

Unii propun să fie ucise imediat şi mâncate, pentru a sărbători alegerea noului şef de hoardă şi a răzbuna afrontul înfrângerii. Dar masculul dominant care a fost ales noul şef le găseşte pe gustul lui. Decretează că simt femelele sale. Se aud strigăte de protest, pretinzând ca

duşmancele să fie mâncate. Câţiva afirmă că, dacă hoarda cealaltă i-a bătut, înseamnă neapărat că inamicii sunt mai deştepţi şi deci, dacă vor să le egaleze inteligenţa, trebuie să consume creierii prizonierelor.

De altfel, aceste strigăte sunt scoase aproape numai de femelele bătrâne şi urâte ale hoardei, neliniştite de această concurenţă bruscă şi neloială.

Dar noul şef dă de înţeles că hoarda nu se poate pereniza fără tinere femele fecundate. Toţi pricep că femelele bătrâne şi urâte sunt pentru masculii inferiori, iar aceste trei frumuseţi străine, pentru el.

Şeful hoardei face semn că nu vrea să mai discute problema şi că acum toţi trebuie să pornească în căutare de hrană.

Mulţumite că au rămas în viaţă, prizonierele adoptă poziţii de supunere. Îşi întind labele înainte, pentru ca şeful de hoardă să le poată muşca, dacă doreşte. Acesta le trece pe toate trei în revistă şi le bate peste mână pentru a arăta că le acceptă supunerea. Cele trei femele îşi ţin capetele plecate. Una, însă, ridică fruntea îndeajuns ca să i se poată distinge ochii.

În acel moment, pentru prima oară, El îşi încrucişează privirea cu EA.

24. NOUĂ TEORIE

Teoria lui Ange Rinzouli despre originile omenirii era destul de originală.

— După mine, totul porneşte de la sex. Stând în picioare, primatele bipede îşi arătau sexele. La toate animalele, sexul e ascuns. Uitaţi-vă la maimuţe. La femei, fesele sunt stacojii, nu partea din faţă. La cimpanzeii masculi, la fel ca la câini, trebuie să treci dedesubt ca să distingi apendicele reproducător.

Dar strămoşul nostru începând să se ridice din când

în când pe labele dinapoi, faptul de a sta în picioare a creat o situaţie nouă. Se prezenta cu faţa. Probabil că, la început, asta a creat o stare de jenă. Apoi, inventarea unul limbaj pentru a explica. Şi apoi, apariţia de noi sentimente.

Chiar dacă emana de la un actor de serie Z, ipoteza era interesantă şi merita să fie consemnată. Lucrèce îşi căută carnetul în rucsac. „TEORIA SUPER-SEXUALITÂŢir, scrise ea.

— Atitudinea bipedă, urmă Ange Rinzouli, a antrenat amorul din faţă, poziţie unică printre animale.

— Pe care o împărţim totuşi cu două specii: delfinii şi maimuţele bonobo, completă Isidore Katzenberg.

— În orice caz, când faci dragoste din faţă, vezi privirea celuilalt în timpul actului sexual. Astfel a luat naştere o noţiune nouă: erotismul.

Sophie Eluant părea amuzată de această teorie neortodoxă. Actorul continuă:

— Culmea erotismului constă în a te bucura de privirea celuilalt în momentul de extaz. Nu există nimic mai frumos şi de altfel tocmai din această privire s-a născut noţiunea de frumuseţe. Frumos este ceea ce seamănă cu expresia celuilalt în momentul când i se oferă plăcerea. Mai mult, odată cu poziţia în picioare, şi sânii au devenit zonă erotică. Înainte, la animalele patrupede, nimeni nu acorda atenţie mamelelor, folosite numai pentru alăptarea puilor. Dar, în picioare şi cu faţa, sânii s-au transformat într-un element de feminitate, de atracţie, de erotism. Faptul că erau ridicaţi sau nu aducea o informaţie despre dorinţa partenerei. Simultan, sexul feminin, căruia în poziţie verticală nu i se mai observau contururile şi schimbările de culoare, şi-a pierdut importanţa atractivă. Descoperirea sânilor ca factori erogeni le-a provocat cu siguranţă strămoşilor noştri o asemenea emoţie încât i-a

incitat pe oameni să conceapă haine, pentru a acoperi aceste momeli şi a le atenua puterea mesajului.

Isidore Katzenberg surâse.

— Omul ar fi un animal jenat de exhibarea sexului pe care o produce poziţia verticală, iată o teorie care cel puţin are meritul de a fi nouă…

— Fără să mai spunem, adăugă Sophie Eluant, că femelele puteau şi ele să repereze de departe calitatea şi intensitatea dorinţei partenerului. În picioare, nu se mai poate ascunde nimic.

— A trebuit să inventeze un limbaj ca să explice ceea ce se întâmpla; tot acel interes sexual, acea privire, erau fără îndoială traumatizante.

— Naşterea politeţii, sugeră Lucrèce Nemrod.

— Naşterea ipocriziei, completă Sophie Eluant

— Naşterea poeziei, adăugă Isidore Katzenberg.

— Naşterea pudorii, în orice caz! conchise Ange Rinzouli. Căci dorinţa femelelor era cu siguranţă mai dificil de potolit decât cea a bărbaţilor.

Toţi râseră cu poftă, mai ales Sophie şi Lucrèce, care păreau să-şi amintească faptul că, din pudoare, adesea se abţinuseră să-i ceară partenerului lor jocuri erotice.

Ange Rinzouli urmă:

— Această vedere din faţă a dorinţei celuilalt a constituit o bulversare profundă. Strămoşii noştri îndepărtaţi au descoperit dintr-odată pasiunea pentru sexualitate, nu numai pentru reproducere. După părerea mea, primele primate care au adoptat poziţia verticală sărutau tot ce întâlneau. Oricum, oriunde, pe oricine. Au ajuns obsedaţi, orgastici, incestuoşi. După mine, omul s-a născut din incestul între o mamă primată şi fiul ei. Sau între un tată primat şi taica lui.

— Din incest? se miră Lucrèce, cu o strâmbătură. Dar

este o degenerescenţă!

— Exact, incestul a antrenat un soi de degenerescenţă congenitală: „umanitatea”.

— Ceea ce vrei să spui este că omul ar fi o maimuţă „mongolă”, concepută printr-o copulaţie contra naturii, deduse Lucrèce Nemrod, luând însemnări cu toată viteza.

— Categoric. Din acest motiv, în atâtea mituri străvechi, se găsesc copii semizei procreaţi numai de un tată sau o mamă „virgină”. După părerea mea, faptul de a fi mâncat mărul biblic este o metaforă a actului sexual interzis. În continuare, s-au inventat tabuurile, pentru a ascunde secretul originilor.

Se lăsă tăcerea, timp în care fiecare digeră strania teorie şi ciudatele sale implicaţii.

— Sexualitatea, iată secretul evoluţiei, puse punctul pe j „Ange Rinzouli. Trebuie ca toată lumea să facă amor cu toată lumea, ca să combine mai bine genele şi să înmulţească numărul combinaţiilor posibile.

Aruncă o privire spre sânii mici şi tari ai lui Lucrèce Nemrod fi explică:

— De aceea sunt un adversar convins al eugenismului. Rataţii, handicapaţii grav, cei pe care-i luăm drept ciorne omeneşti sau bolnavi sunt, poate, oameni mutanţi. Eu, în circuri, am întâlnit fiinţe formidabile pe care totuşi oamenii de pe stradă le considerau nişte fenomene de bâlci: pitici, giganţi, focomeli, bolnavi de elefantiazis… şi totuşi, s-ar putea ca aceştia să fie reprezentanţii noii omeniri. Ü dată cu progresul medicineij toţi părinţii îşi doresc acum copii frumoşi, sănătoşi, inteligenţi… şi fără a prezenta nici cel mai mic Interes particular. Vor să facă şi cu oamenii ceea ce s-a realizat deja cu porumbul, vacile şi găinile: selecţionarea şi donarea celor mai ivuşite elemente. Totodată, însă, sunt cu

toţii atât de asemănători în perfecţiunea lor încât, atunci când apare o boală, îi distruge pe toţi în acelaşi timp, câtă vreme anumite fiinţe imperfecte ar fi pulul să-şi dezvolte un sistem de apărare original.

Actorul se dezlănţuise.

— Credeţi-mă, conchise el cu tărie, lumea va fi salvată de monştri şi de idioţii satului.

Lucrèce Nemrod constată surprinsă că îl privea cu simpatie pe omul cu alură simiană care îi displăcuse atât de mult în primul moment. Poate că sexualitatea era cea mai simpatică dintre teoriile pe care le consemnase până atunci.

Tacit, încheiaseră pace. Cele două perechi de călători se înţeleseră ca a doua zi să-şi reia drumul împreună.

Sophie Eluant şi Ange Rinzouli îşi instalară cortul lângă cel al ziariştilor.

Inconştient, în timpul somnului, Lucrèce Nemrod se cuibări lângă burta confortabilă a lui Isidore Katzenberg. Acesta fu cam emoţionat de vecinătatea micului fir de fată cu efluvii delicate de caramel. Îi mângâie uşurel magnificul ciuf roşu şi adormi zâmbind.

25. AH, FEMELELE!

EL caută prin desişuri ceva de mâncare. Găseşte o broască ţestoasă, dar aceasta îşi retrage imediat capul în carapace. Agasantă, această hrană prea bine protejată de ambalajul ei.

Scutură ţestoasa. Vrea să-i vină de hac acestui rebus. O mână uşoară i se depune pe umăr. Aparţine uneia dintre cele trei femele inamice prizoniere.

EA

EA apucă broasca ţestoasă cu mâna dreaptă, ia în stânga o bucată de lemn şi o înfige în carapace până când ţestoasa scoate capul. Atunci, dintr-un clănţănit de incisivi,

îi muşcă botul.

Admirativ, EL observă operaţiunea. Deci aşa li se face felul carapacelor. Pentru această lecţie, îi mulţumeşte femelei cu o grimasă cu sensul că, în schimb, e gata să-i scotocească blana într-o şedinţă de puricat

EA acceptă. Este şedinţa de scărpinat cea mai romantică din viaţa lui. Mai întâi, fiindcă găseşte în blană tot felul de larve şi căpuşe interesante, care trosnesc sub limbă. Apoi, pentru că, pe măsură ce o curăţă, o simte pe femelă emanând mirosuri hormonale pe care le cunoaşte bine. În acelaşi timp, fesele i se umflă şi se înroşesc, invitându-l la o împerechere feroce.

Totuşi, când dornic s-o satisfacă vrea s-o încalece pe la spate, EA se desprinde şi i se refuză. EL nu înţelege. Îşi învârte sexul cu mâna, pentru a-i arăta doamnei ce noroc are că l-a întâlnit. Dar aceasta, în pofida culorii de-acum portocalii a feselor care-i dezvăluie sentimentele, nici nu schiţează poziţia coitului. Este siderat de atâta impertinenţă.

E prizonieră. E străină. Şi tocmai EA îl refuză!

Totuşi, departe de a-l ofensa, această atitudine îl intrigă. O trage de braţ, EA îl respinge, agitându-şi foarte aproape de faţa lui fesele stacojii. Se pregăteşte, să sară asupra ei ca s-o posede, vrând nevrând, când apare o femelă din hoarda lui. Este „cea cu sfârcurile deschise la culoare”. Vrea s-o lovească pe concurenta mai seducătoare, dar EL trece între ele pentru a o apăra.

Chiar dacă e cam stângaci ca să se ferească EL-însuşi, se luptă bine pentru a o apăra pe femela care l-a hrănit atât de plăcut „Cea cu sfârcurile deschise la culoare” pleacă în căutarea noului şef de hoardă, pentru a-l anunţa că un mascul dominant a agăţat-o pe una din femelele îndrituite lui.

Dar, şeful de hoardă fiind şi el ocupat s-o onoreze pe alta dintre frumoasele prizoniere străine, refuză să se întrerupă pentru a alerga să-l pedepsească pe delincvent Crimele de *lese-majeşte* pot aştepta până se termină o copulaţie. Dezamăgită, femela cu sfârcurile deschise se duce să amenințe un mascul t-t-i va ţipa în ureche dacă n-o satisface pe loc.

În apropiere, E şi EA şi-au regăsit pentru câteva clipe liniştea

Se ridică în picioare. Privirile li se cufundă una în cealaltă. EA nici nu clipeşte. Niciodată n-a mai cunoscut EL o asemenea senzaţie. Nu îndrăzneşte să coboare ochii, dar ştie că Ea îi poate vedea sexul la fel cum şi EL îi vede sfârcurile.

Se înfioară de frică şi excitaţie.

EA se apropie de EL şi, fără a-l slăbi din ochi, îi atinge sexul ca pentru a verifica pe cale tactilă ceea ce se vede şi cu ochiul liber. Îl simte. Surâde. Apoi, îi ia mâna şi i-o depune pe propriul ei sex.

Ce stil ciudat de a folosi mâinile! Categoric, această hoardă rivală are nişte comportamente complet exotice.

Se mângâie reciproc, ca şi cum acest lucru ar face parte din act.

E conştient că învaţă ceva.

Apoi, când pare mulţumită de mângâierile lor reciproce, EA se apropie de EL, cu faţa, şi-şi lipeşte bazinul de al lui.

EL vrea s-o aplece în patru labe dar, din nou, EA insistă să rămână faţă în faţă. Nu înţelege. De ce îl excită atâta, dacă îl împiedică să se împerecheze?!

Îi trece prin minte o idee uluitoare. EA doreşte o împerechere DIN FAŢĂ Acum e convins: EA vrea să facă dragoste... CU FAŢA!

26. PĂZITORII SANCTUARULUI

Ange Rinzouli anunţă că ajunseseră în perimetrul indicat pe hartă. În faţa lor se înălţau două mici coline pietroase, în centru cu un găvan acoperit de o junglă stufoasă.

Coborâră în vale.

Solul era scobit de denivelări ciudate, produse fără îndoială de Rift Traversară ravine neaşteptate, adânciturii bruşte, pante inopinate. În mijlocul depresiunii, descoperiră o poiană cu un mic crater în centru. Domnea o tăcere nefirească. Se opriră.

— Simt că aici e! le declară cu exaltare Sophie Eluant însoţitorilor ei.

Nu făcuse doi paşi, când din înălţimi porni un proiectil.

Un mango verde.

Fructul o lovi pe femeie în tâmplă atât de precis şi viguros, încât se clătină şi căzu pe spate. Ceilalţi trei oameni doriră să-i sară în ajutor, dar şi asupra lor se prăvăli imediat o ploaie amarnică de mango verzi, tari ca pietrele. Când reuşiră în sfârşit să se apropie, Sophie nu se mai mişca.

Isidore Katzenberg îi căută pulsul. Nu-l găsi.

— E… moartă…

De jur-împrejurul luminişului, râsete stridente ţâşniră din coroanele copacilor. Micile fiinţe de la originea agresiunii îi sâcâiau de pe ramuri.

Ange Rinzouli îşi scosese deja puşca. Nimeri una, care căzu cu un zgomot înfundat, dar celelalte se împrăştiară în pădure şi putu el să tragă mult şi bine în toate direcţiile, căci nu reuşi decât să-şi irosească o parte din muniţii.

O îngropară pe Sophie Eluant în pământul afânat.

— Şi acum, ce facem? întrebă Lucrèce Nemrod, după o lungă reculegere.

Cu ajutorul unui binoclu, actorul observa atent împrejurimile, temător faţă de atacatorii din ramuri.

— Ouistiti? întrebă fata, mijind ochii ca să vadă mai bine.

— Nu. Galago. Lemurieni care nu sunt nici mai mult nici mai puţin decât veri cu *homo sapiens*. Fie şi numai îndârjirea cu care sunt capabili să omoare intruşii le dovedeşte cu prisosinţă rudenia cu noi.

Îşi trecură binoclul de la unul la altul, distingând în copaci o friză întreagă de lemurieni agăţaţi de cele mai subţiri crengi. Feţele lor acoperite cu păr lung şi alb le dădeau aerul unor bătrâni liliputani răutăcioşi.

Aveau coada mai lungă decât corpul. Blana le era cenuşiu-deschisă sau brun-argintată, cu contorul botului şi al ochilor mai închis. Toţi agitau fructe de mango, gata să-i bombardeze pe străini.

— Cu siguranţă, suntem intruşi pe teritoriul lor, dar în toate peregrinările mele prin junglă n-am întâlnit niciodată nişte galago atât de agresivi, se nelinişti Ange Rinzouli.

— Vor să ne împiedice să pătrundem în poiană şi să vedem ce e acolo, constată Lucrèce Nemrod, arătând cu bărbia spre crater.

— Uimitor, remarcă Ange Rinzouli. Apără foarte exact punctul subliniat pe harta lui Adjemian!

— Păzitorii sanctuarului… murmură Isidore Katzenberg.

27. EA

E ŞI EA fug să se ascundă în crengile înalte. Fac dragoste cu faţa, în echilibru precar. Ramurile trosnesc. Frunzele se agită. După orgasm, schiţează începuturi de

râs. Sunt conştienţi că s-au dedat unei fapte noi.

Coboară din nou. Sar. Se joacă.

Refac dragostea în mod normal, împerecherea unui mascul durează doar câteva minute dar EL> printr-o perversiune încă inedită, îşi face plăcerea de a încerca s-o prelungească mai mult. Ceea ce pe EA o agasează, apoi o amuză. Au impresia că sunt primii care fac asta.

De vreme ce EA insistă să se stea în picioare, EL nici măcar nu poate vedea dacă e în călduri. Nu-i vede decât pieptul.

Înainte, îşi spune EL, zona atrăgătoare era sexul, fiindcă se vedea foarte clar prin spate, tumefiat, când femela stătea în patru labe, dar când stă în două, numai sfârcurile întărite îi semnalează dorinţa să fie oare o evoluţie?

Refac amorul. Până la euforie.

EL înţelege că toate femelele sunt nesăţioase. Încă nu a fost inventată noţiunea pudorii, pentru a le înfrâna.

După a cincea împerechere, simţindu-se puţin cam obosiţi, se zbenguiesc prin ierburi. Sperie broaştele dintr-o baltă. Atacă împreună un fagure, iar EA îi încredinţează secretul obţinerii mierii. E posibil să recupereze mierea luând tot fagurele, pentru a-l arunca rapid într-o băltoacă de apă. Dar trebuie să se grăbească, altfel albinele vor avea timp să-i înţepe.

În schimb, EL îi dezvăluie taina degustării termitelor. Este de ajuns să înfigi un băţ în gaura muşuroiului, pentru a scoate un ciorchine plin de soldaţi. Atunci, nu-ţi mai rămâne decât să suşi băţul.

În hoardă, fericirea lor prea vizibilă enervează. Lor puţin le pasă.

După a şasea împerechere, EA îi freacă nasul. EL se simte pentru prima oară legat de o altă fiinţă. Ar vrea să-i

facă o figură ciudată. Îi atinge gura cu gura lui. EA se retrage, dezgustată, şi-i oferă din nou sexul pentru a face dragoste. normal”. EL insistă. Şi furnicile o fac. Furnicile îşi ating gurile şi chiar regurgitează mâncarea. Îi dă de înţeles că a observat EA se lasă sărutată pe gură, dar refuză ca EL să-i regurgiteze hrană. La limită, atâta cât are gura lângă ei, îi propune să o scape de puricii din jurul buzelor.

În acel moment năvăleşte, noul şef de hoardă. Privirea pe care i-o aruncă e lipsită de orice echivoc. Îl face pe EL să înţeleagă că, de-acum, a iritat destul grupul. S-au exprimat nemulţumiri. Oricine are dreptul să fie fericit, dar nu în halul ăsta şi nu într-un mod atât de vizibil. Idila lor e o-frână pentru buna funcţionare a hoardei. Creează tensiuni sociale.

Mai mult, noului şef de hoardă nu-i plac contactele lor bucale. Par necurate. Nu-i plac nici acele lungi pierderi de timp, jocurile care preced împreunările. Nu-i place să-i vadă făcând dragoste cu faţa.

Noul şef de hoardă devine ameninţător.

EL îşi arată incisivii, răsfrângându-şi buzele, şi lungeşte gâtul, pentru a-i transmite şefului că viaţa sa personală nu-l priveşte. Şeful hoardei ezită să se bată apoi, deodată, îşi pierde interesul şi clatină dip cap, ca pentru a spune: „la urma urmei, n-au decât să facă ce vor”.

Poate că e prima lui hotărâre înţeleaptă în calitate de şef al hoardei. Intuitiv, a înţeles un lucru important îl ştie, îl simte, e sigur. Nu are nevoie de silnicii imediate. Poate aştepta, are timp. Ceea ce a înţeles se rezumă la o idee: „În orice caz, poveştile de dragoste se termină rău, în general”.

28. DIPLOMAŢIE

Cum să se apropie de acea zonă atât de bine apărată

de lemurienii galago?

Lucrèce Nemrod se despărţi de însoţitorii ei şi, hotărâtă, intră în poiana înainta cu paşi lenţi, pândind neliniştită primul semn de lapidare. Lemurienii o observau atenţi, surprinşi de a vedea o fiinţă omenească deplasându-se atât de încet pe teritoriul lor.

Începură să scoată strigăte stridente ca s-o sperie, dar Lucrèce Nemrod rămase concentrată asupra obiectivului ei, continuându-şi lent drumul fără a-i învrednici măcar cu o privire.

Când ajunse la doar trei metri de crater, un şuierat strident sfâşie văzduhul, brusc ca şi cum un meteorit ar fi traversat subit cerurile. Fata primi proiectilul drept în burtă şi căzu. Lemurienii galago declanşară o nouă ploaie de mango. Lucrèce ajunse de bine de rău la liziera luminişului, târându-se de-a buşelea. Se ridică, scuturându-se de praf.

— Nu văd decât o singură soluţie, spuse ea cu răceală. Să ne întoarcem în satul cel mai apropiat, să ne facem plinul de muniţii şi să tragem în rafale asupra crengilor, până-i omorâm pe toţi.

Ange Rinzouli răspunse că lemurienii galago erau prea numeroşi pentru a-i putea distruge în totalitate. Ghicea mai multe sute, disimulaţi în coroanele şi după trunchiurile copacilor.

— Trebuie să existe şi altă soluţie. S-o căutăm, propuse Isidore Katzenberg.

Îşi improvizară scuturi din scoarţă de copac pentru a se apăra, dar avalanşa de proiectile era atât de puternică, încât pavezele nu putură fi de niciun folos.

— Să-ţi dea mat lemurienii, aşa de aproape de ţintă, e culmea! se înfierbântă fata.

— Lemurieni postaţi ca santinele şi absolut hotărâţi

să omoare oameni pentru a-şi păzi luminişul, aminti actorul.

— Trebuie să existe o modalitate paşnică de a-i convinge să ne lase să trecem, medita gazetarul cel gras. Scumpul meu Ange Rinzouli, dumneata ai trăit în junglă. Prin urmare, ştii cum procedează primatele pentru a-i face pe alţii să înţeleagă că vin fără intenţii belicoase.

— Isidore are dreptate. Să inversăm rolurile. În loc de a vrea mereu să constrângem animalele să înveţe limbajul oamenilor, să încercăm noi, oamenii, să-l reproducem pe al lor.

— Mai ales că, după câte se pare, într-o vreme ai excelat în domeniul ăsta, adăugă nepăsător Isidore Katzenberg.

Actorul cântări argumentele.

— Nu vă promit nimic, dar pot încerca.

Îşi îndoi genunchii, se lăsă în patru labe şi porni încet spre poiană. Coborî capul în piept, semn de recunoaştere a supunerii, şi se învârti în loc, scoţând mici gemete plângăreţe.

Atunci, apăru un mic galago înalt de vreo cincizeci de centimetri. Îl observă mai de aproape pe ciudatul patruped, apoi începu să ţipe piţigăiat, arătându-şi dinţii fini ca acele. Îşi bombă pieptul, ridică bărbia şi adoptă o postură de războinic.

— Crezi că s-ar putea să fie el, strămoşul nostru? şopti Isidore Katzenberg. Unul dintre aceşti mici lemurieni?

La marginea luminişului, Ange Rinzouli îşi continua numărul. Se bătu cu palma pe cap şi întinse o mână înainte. Galagoul se apropie prudent, apoi îşi potrivi gura de-a latul mâinii. Rinzouli nu se mişcă. Încet, animalul îşi înfipse dinţii mici şi ascuţiţi în carnea omenească,

străpungând-o până la sânge. Omul se strâmbă, dar nu se clinti.

La fel de lent pe cât îi introdusese, primatul îşi retrase din câine incisivii ascuţiţi, afişând o expresie satisfăcută. Indică din cap că voia să muşte şi încheietura mâinii noului-sosit.

Era dur pentru un primat superior să se lase atât de înjosit de un primat inferior. Dar meseria de actor avea cel puţin meritul de a-l fi învăţat pe Ange Rinzouli să se supună multor umilinţe. Producătorii şi regizorii de toate speţele nu-l cruţaseră niciodată.

După ce-i muşcă, pe lângă mână, încheietura şi o parte din coapsă, şeful hoardei de lemurieni galago păru mulţumit şi scoase câteva schelălăieli. Simţind că minusculul său torţionar pretindea şi alte sacrificii, Ange Rinzouli întinse la întâmplare şi cealaltă mână. Dar lemurianul dorea mai mult de-atât.

Peste tot, în jurul lor, apăruseră alte maimuţe galago, care scheunau manifestându-şi furia în faţa unei asemenea lipse de *savoir-faire* din partea oamenilor.

Voiau mai mult, dar ce anume?

Gesturile şefului de hoardă deveniră mai explicite. Lui Rinzouli nu-i venea să-şi creadă ochilor: cel din faţa lui mima într-adevăr un act sexual. Înălţă capul, adresându-se ziariştilor, cu un aer dezolat

— Cred că, una peste alta, soluţia aia a voastră de a-i împuşca pe toţi cu arme de foc nu era chiar atât de rea…

— Nu, îl contrazise Isidore Katzenberg, acest animal nu cere decât să-i cedezi sexual.

— Dar n-am chef deloc! protestă Ange Rinzouli.

— Fă ca el. Mimează. Cred că-i va fi de ajuns.

— Mi se pare degradant. E vorba de mândria omenească. Asta nu-i decât o biată jivină de nimic.

Lemurianul îşi sporea ţipetele ascuţite, în semn de nerăbdare. De sus, publicul îl încuraja.

— Şi-apoi, dacă află cineva, nu vă daţi seama? Praful se va alege de cariera mea.

— Haide, Ange, ştii doar că un actor trebuie să fie capabil de orice rol de compoziţie. Imaginează-ţi că turnezi o secvenţă ca oricare alta.

— Oricum, nu sunt zoofil.

Galagoul striga din răsputeri. Fruntea lui Ange Rinzouli se îmbrobonase de sudoare.

— E absolut… umilitor.

— Bine, Ange, dar sunt sigur că în cariera dumitale ai fost nevoit s-o faci şi cu actriţe nu dintre cele mai drăguţe. Să zicem că acest tânăr galago mascul e o actriţă mignonă şi cam urâţică.

— Da, dar eram partea activă, nu cea pasivă.

Pe Lucrèce, atâtea mofturi şi tocmeli începeau s-o plictisească.

— Terminaţi odată! interveni ea. Gata cu reaua voinţă. Zi că te sacrifici pentru o cauză nobilă. Ştiinţa. Cunoaşterea. Adevărul despre originile noastre.

Ange Rinzouli se resemnă. Aplecându-se, cu fundul în sus şi capul în piept, închise ochii. În spatele lui, şeful hoardei exhibă un sex de mărimea unui deget mijlociu de pigmeu şi îl lovi cu apendicele. Mimă mândru împerecherea, şi toate maimuţele din jur scoaseră strigăte de victorie în faţa acestei manifestări de triumf al speciei lor.

— Noroc că nu-i pe-aici nicio cameră care să mă fi filmat, se consolă actorul, ridicându-se.

Şeful hoardei galago se retrase, îi dădu lui Ange Rinzouli o ultimă lovitură în frunte cu sexul său mic, după care, destul de încântat de sine însuşi, urcă în copac să-şi

comenteze cu ai săi faptele de vitejie asupra uriaşilor fără blană.

Isidore şi Lucrèce profitară de această diversiune pentru a intra cu îndrăzneală în luminiş. Se aplecară în jurul craterului. În mijloc avea o gaură. Cu o lanternă, o luminară în interior.

Era foarte adâncă”.

29. SFÂRŞITUL EI

Privirea El e atât de profundă.

Pentru EL, EA este excepţională.

EA è misterul de nepătruns. EA e dulceaţa amară EA e ştrengăriţă şi finuţă. EA e copil şi mamă. EA e noutatea şi cauza lui de evoluţie personală.

EL se cufundă în ochii ei şi apreciază. Bucuria de a trăi. Vioiciunea spiritului. Latura jucăuşă. Niciuna dintre femelele hoardei nu posedă aceste calităţi. Îşi spune că ar putea, cu EA, să creeze o generaţie diferită.

Fac dragoste pentru ultima oară în ziua aceea. De astă dată, se întâmplă puţin mai. altfel. E destul de spectaculos. La început, EL crede că pe EA o doare, dar afişează oare cineva acest surâs când suferă? Apoi, îşi spune că o fi bolnavă, însă EA îi cere s-o îmbolnăvească în continuare. Încearcă să înţeleagă şi înţelege. Urcă, urcă, urcă şi se sfârşeşte printr-un spasm prelung, profund, intens. O convulsie. Un orgasm.

EL îşi spune că acest fenomen trebuie să fie un rezultat al poziţiei în picioare. Nu-l poate înţelege, dar natura a potrivit bine lucrurile.

Pentru ca femelele să nu se ridice imediat după coit, lăsând astfel sămânţa să se scurgă şi obligând spermatozoizii la eforturi de escaladare periculoase, „noile” femele bipede rămân, după act, ameţite de plăcere. Atunci, sunt obligate să rămână puţin în poziţie culcată,

atitudine mai propice pentru urcuşul spermatozoizilor spre ovul.

Orgasmul feminin este o adaptare la poziţia verticală.

Puţin zdrobită de plăcere, EA rămâne culcată, torcând cu picioarele ridicate, iar el profită pentru ca, încă afundat într-însa, să-şi procure-propria lui plăcere. Dar dacă la femelă ascensiunea şi coborârea senzaţiilor sunt lente, la el urcarea e de obicei rapidă. Or, de astă dată, urcuşul e lent şi mult mai puternic.

Tot trupul îi intră în transă Acum EL urcă, urcă urcă Noi hormoni îi inundă venele. E atât de surprinzător! Un val de electricitate îl invadează, până în măduva spinării. Azi, face încă o descoperire: şi bărbatul poate avea orgasm! Nu e numai ejacularea, mai este şi altceva, mai intens. La apogeul plăcerii, în capul lui izbucneşte un foc de artificii, urmat de o perdea roşie, o perdea portocalie, o perdea albă. Perdea.

O ultimă descărcare a endorfinelor îl cufundă imediat într-un somn dulce şi greu.

Văzându-l pe EL adormit, iar pe EA momentan fără apărare, trei femele din hoardă hotărăsc să profite de această ocazie pentru a termina cu străina. De-abia s-a trezit din şocul orgasmului şi vrea să se ducă să urineze, când o înconjoară. Femela cea mai geloasă se apropie. Este „cea cu sfârcurile deschise la culoare”. Nu spune nimic. Ia un băţ şi se preface că se joacă Apoi, nonşalant, cu încetinitorul parcă, ridică arma deasupra capului EI.

EA scoate un strigăt.

EL se trezeşte, cu o tresărire, şi se repede.

EA e prea departe.

EL aleargă mugind. Vrea să spună „nuuu!”, dar cum acest cuvânt încă n-a fost inventat, pronunţă doar „0000.000.000!”

Fuge şi mai repede.

Prea târziu. Lovitura porneşte şi ţeasta răsună ca o nucă găunoasă care e spartă Femela cu sfârcuri deschise a lovit exact cu gestul care l-a ucis pe bătrânul şef de hoardă. Ca pentru a arăta că a reţinut bine lecţia.

EA cade pe spate, dar încă nu a murit. Continuă să se mişte, cu capul însângerat. Atunci, alte două femele se apropie la rândul lor şi, neglijent, parcă din neatenţie, lovesc de mai multe ori craniul victimei. Par a întreba; „e bine aşa, sau trebuie să dăm cu băţul?”

EL stoate un urlet cumplit. Când soseşte, totul s-a terminat Ţeasta El nu mai e decât un terci. Sfâşiat, fără a reuşi încă să creadă, face un pas înapoi, abrutizat de atâta violenţă inutilă Celelalte femele vin să constate pagubele. Unele îşi înmoaie sângele în craniu pentru a mânca bucăţele de creier, astfel încât să dobândească puterea de seducţie a acestei femele care ştia aşa de bine să-i aţâţe pe masculi. Poate speră chiar să trăiască şi ele idile romantice…

EL urlă mai-mai să i se rupă coardele vocale prea coborâte în laringe pentru a-i permite să-şi articuleze în cuvinte durerea. Ia în braţe trupul mutilat al partenerei sale.

De ce au făcut asta? Emoţii stranii îl străbat înţelege dintr-odată că, pentru a fi trăit fericiţi, ar fi trebuit să trăiască ascunşi. Simte crescându-i în suflet o imensă emoţie. Mânia. Depune la pământ resturile iubirii sale şi înaintează s-o omoare pe femela ucigaşă. Dar toate celelalte o apără. Îi dau de înţeles că şi-aşa s-au comis prea multe violenţe. O moarte în plus nu va rezolva nimic. Hoarda este deja destul de împuţinată.

EL ia un ciomag şi avansează totuşi. Vrea s-o ucidă pe „cea cu sfârcuri deschise la culoare”. Intervine, însă,

noul şef de hoardă, îi cere să se calmeze. EL mârâie. Are dreptul să se răzbune. Şeful hoardei îl îmbrânceşte. EL e indignat Cum! Doar n-o vor apăra pe ucigaşa asta!

Şeful de hoardă nu ştie cum să i-o spună. Justiţia e o noţiune care încă n-a fost inventată. Într-o zi, poate, se va şti cum să se reglementeze situaţiile de acest gen. Pentru moment, interesul grupului este acela de a limita decesele, fie şi pentru a organiza în continuare vânători colective. Nu e nimic personal la mijloc.

Pentru el, însă, nu înseamnă decât că sistemul îi protejează pe criminali! Turbat, continuă să strige, se bate în piept. Dacă hoarda vrea s-o apere pe „cea cu sfârcuri deschise la culoare", atunci va ucide toată hoarda.

Masculii dominanţi au şi început să formeze o linie de apărare, pentru a-l împiedica să-şi ducă răzbunarea la îndeplinire.

EL îi ameninţă, le ordonă să plece, cheamă cerul, pământul, norii, elementele. Toţi să fie martori ai furiei sale. Repetă că, dacă hoarda persistă în a o ocroti pe femela cu sfârcuri deschise, va distruge toată hoarda.

Ca pentru a-şi da curaj să îndeplinească fapta, EL ridică la o lungime de braţ trupul prietenei sale defuncte şi urlă ca turbat. Răcnetele sale sfâşie jungla. Păsările îşi iau zborul, cârâind. Broaştele sar din fundul mlaştinilor. EL strigă şi mai tare. Toată gura lui căscată nu mai e decât un ţipăt de suferinţă.

Şi atunci, solul începe să freamete.

30. ÎN FUNDUL GROPII

La lumina lanternei, descoperiră pe fundul gropii nisip, urme de paşi şi apoi, în capăt, la dreapta, un aparat metalic care semăna cu un automat de răcoritoare.

Ange Rinzouli, cel mai bun gimnast din trei, coborî primul, lăsându-se să alunece pe o liană care atârna de pe

margine, parcă aşteptându-i. Lucrèce Nemrod şi Isidore Katzenberg îl urmară.

Începură prin a examina dulapul de metal. Era într-adevăr un distribuitor automat, dar fusese puţin modificat Un sistem de butoane, fiecare marcat cu un simbol, permitea să se obţină dulciuri. Alimentele dorite cădeau când se realiza pe claviatură combinaţia potrivită.

— Va să zică, iată-l şi pe zeul lemurienilor – o maşină! exclamă Isidore Katzenberg.

— Profesorul Adjemian îşi asigurase garda sanctuarului punându-le galagoşilor la dispoziţie kilograme de ciocolată în calupuri! se minună Lucrèce Nemrod.

Comoara lor.

Isidore Katzenberg începu să manipuleze maşinăria. Un galago coborî pe liană, dornic să se asigure că acei indivizi nu le stricau divinitatea mecanică.

— Aparatul nu poate fi folosit decât de o specie cât de cât inteligentă, constată ziaristul. Pentru a-şi elibera bunătăţile, trebuie să se apese pe taste cu simboluri reprezentând un subiect, un predicat şi un complement. Pe scurt, să se construiască o frază logică, fie şi cu cuvintele înlocuite de desene.

Probabil că metoda îi făcuse pe lemurienii galago să evolueze. Numai cei mai isteţi erau capabili să coboare pentru a-i vorbi maşinii ce dăruia delicatese şi a-i primi ofrandele. Profesorul Adjemian intervenise ca selecţia naturală să nu se mai facă prin forţă şi agresivitate, ci prin capacitatea limbajului. Creierul lor se pomenise conceput diferit.

Nu era de mirare că acele animale le întâmpinaseră mica expediţie cu o avalanşă de fructe tari. Lemurienii evoluaseră suficient pentru a fi capabili de a elabora strategii eficiente de apărare, în caz de intruziune pe

teritoriul lor.

— Profesorul Adjemian a depus în această groapă o „maşină care face să evolueze mai rapid o specie animală apropiată”, rezumă Lucrèce Nemrod.

— „La început a fost Cuvântul”, declamă Isidore Katzenberg, reluând prima frază din Biblie. Avem aici o maşină care le învaţă pe animale cuvântul.

Mecanismul era asemănător cu cel pe care reporterii îl văzuseră la Doctoriţa Van Lisbeth şi deduseră că fie palentologul îl luase de la ea, fie specialista în transplanturi îi fusese complice. În orice caz, doctoriţa nu putea să nu fie la curent cu prezenţa în fundul junglei a unei maşini căreia ea însăşi îi întocmise planurile.

Ange Rinzouli confirmă. Când Sophie Eluant încetase să mai subvenţioneze lucrările Profesorului Adjemian, clinica Doctoriţei Van Lisbeth preluase ştafeta.

— Ce interes poate avea o instituţie specializată în grefe de organe să finanţeze nişte cercetări asupra originilor omenirii? se întrebă Lucrèce Nemrod.

În apropierea lor, lemurienii galago urcau şi coborau pe liană ca pe o autostradă verticală. Jos, cel ce le era şei se postă în faţa maşinii şi compuse fraze logice pe claviatură, ca pentru a le dovedi că ştia să-i vorbească zeului mecanic:

„Maimuţă vrea mâncare”. „Soare străluceşte cer”. „Banană mănânci bună”.

Cei trei oameni luminară restul cavernei. Ansamblul forma o încăpere sferică, probabil scobită de scurgerea apelor de ploaie. În geologie, aşa ceva se numea karst. Pereţii erau netezi, cu un plafon cam la cinci metri înălţime, terminat prin pâlnia lată cam de un metru şi jumătate pe unde coborâseră.

În dreapta, la o înălţime de trei metri, curgea

sporadic apă, printr-o fisură din stâncă. La stânga, într-o adâncitură, observară o cutie. O luară şi o deschiseră. Conţinea o scrisoare şi încă o cutie, mai mică.

Începură prin a citi scrisoarea şi suferiră cel mai mare şoc din viaţa lor.

31. RIFT-UL

Cataclism.

Dintr-odată, o falie vastă se deschide în sol şi înghite o porţiune imensă de pădure.

Într-o secundă abia, hoarda dispare în stânca fremătândă.

Totul e aspirat Populaţia a fost înfulecată ca o muscă de către un om ce cască neglijent

Hoarda e digerată de planeta-mamă ca şi cum aceasta n-ar mai fi suportat spectacolul prea nedrept al asasinării EI.

EL dă înapoi, înapoi, înapoi. În locul unde a cunoscut o zonă de pădure şi savană, populată cu locuitori din cei mai feluriţi, este de-acum faleza lipsă a unei denivelări abrupte, de cel puţin douăzeci de metri.

Îl încearcă o senzaţie ciudată, furia lui nu mai are niciun sens, din moment ce a fost răzbunat Atunci? Rămâne neclintit, siderat.

Se retrage, fără să reflecteze. Iar prăpastia se măreşte în faţa lui. Retragerea nu e de ajuns. Pământul n-a terminat să-şi deschidă gura. EL o ia la galop, urmărit de Riftul care sfâşie solul. În jurul lui, totul se scufundă. Focul, căldura, cenuşa, sunt pretutindeni. Animalele supravieţuitoare aleargă laolaltă pentru a scăpa de apocalipsă. Gazela lângă leu. Şarpele printre şoricei. Catastrofa anihilează terorile ancestrale.

Un torent de lavă roşie şi portocalie se revarsă dintr-odată pe o pantă, luând-o pe urmele LUI. EL fuge. Lava

câştigă teren, clocotitoare şi avidă ca odinioară cele trei hiene pornite să-l prindă. De astă dată însă, inamicul e mineral lichefiat, iar EL ştie că nu poate să lupte cu aşa ceva.

Sare peste o crevasă care încetineşte puţin şuvoiul. Se avântă din creangă în creangă, dar până şi copacii se îndoaie sub asalturile lavei în fuziune. Cade, se rostogoleşte într-un găvan şi alunecă printr-o gaură.

E adâncă.

Jos, nisipul ud îi amortizează căderea. Dar lava l-a ajuns din urmă şi începe o ploaie roşie, galbenă şi neagră, ca un clei fosforescent, din gaura de sus. EL se lipeşte de perete. Deviată de o nouă pantă, mai abruptă, lava încetează dintr-odată să se scurgă spre el.

Totul se calmează.

E salvat.

Aşteaptă.

Nu îl mai agresează nimic.

EL adoarme, epuizat Dimineaţa, dă ocol adăpostului şi descoperă că e o închisoare. A căzut într-un puţ de piatră, cu pereţii tari şi netezi. Nu are nimic de care să se agaţe pentru a ieşi. N-a scăpat de lava fierbinte decât pentru a muri de foame şi de sete, – probabil, singur şi abandonat într-o crevasă.

Cu atât mai bine. Fără EA, viaţa oricum nu mai are niciun sens.

Aşteaptă moartea, dar moartea nu vine. Atunci, se hotărăşte să încerce supravieţuirea.

Se aşază şi priveşte prin pâlnie crâmpeiul de cer care îi este oferit Imploră norii să-i arate cum să iasă de-acolo, cum să nu piară, cel puţin, de foame, în acea temniţă.

Şi atunci, din cer cade ceva.

32. MANUSCRISUL PROFESORULUI ADJEMIAN

— „Va să zică, aţi reuşit sunteţi aici. Vă mulţumesc că aţi venit Vă mulţumesc că mă citiţi. Acum, pregàtiü-vă pentru o mare uimire”.

Scena semăna cu un tablou religios. Isidore Katzenberg ţinea scrisoarea în mâini. Lângă el, Lucrèce Nemrod o lumina cu lanterna. Ange Rinzouli încerca să citească peste umărul lui.

Isidore Katzenberg, calm, descifra scrisoarea.

— „Eu, Profesorul Pierre Adjemian, sănătos la trup şi la minte în această frumoasă lună mai, am avut întotdeauna anumite idei asupra originilor noastre. De exemplu, dintotdeauna m-am gândit că filiaţia cu maimuţa era o fundătură. Nu există nici un motiv pentru ca o maimuţă să se transforme în om.

O piesă din puzzle lipseşte, iar această piesă e cea pe care am căutat-o toată viaţa şi am găsit-o aici…”

33. ASTA

Animalul căzut din cer, printr-un mare noroc, e de genul comestibil.

Cei doi supravieţuitori ai seismului se privesc, se miros, apreciază reciproc că miros a carne pe picioare.

Foamea îi face să fie nervoşi.

EL nu ezită mult timp şi se repede la celălalt, cu buzele răsfrânte şi pumnii strânşi. Dar adversarul pricepe pe loc miza şi îl loveşte în burtă. E un duel pe viaţă şi pe moarte. Se întrerup, pentru a-şi trage puţin răsuflarea, apoi revin la luptă.

Faptul că au forţe aprobe egale exasperează şi mai mult competiţia. Se bat două zile la rând.

Într-a treia zi, lipsa de somn şi de hrană îi constrânge pe protagonişti să rămână la distanţă. Nu mai dorm. Fiecare ştie că cel mai mic semn de slăbiciune al unuia va fi exploatat de celălalt.

34. UN ALT ANIMAL

— „… Aid, în acest loc în formă de căldarş, s-a produs un accident M-am străduit să-i reconstitui desfăşurarea, cu ajutorul observării urmelor. Acest accident, am acum convingerea, a fost un act al dragostei. Aici, un primat a făcut dragoste cu un animal dintr-o specie diferită. Şi iată care este adevărul meu: din acest act contra naturii s-a născut o fiinţă hibridă, omul.

Dar despre ce alt animal era vorba? O clipă, m-am gândit la o uniune primat-hienă. Ar fi explicat propensiunea noastră cvaskinică spre râs. «Râsul e propriu numai omului», spunea filosoful Henri Bergson, dar uitase hiena.

Apoi, m-am gândit la o legătură primat-leu. Ar fi explicat minicoama pe care o arborăm în creştetul capului…”

35. FIINŢA ACEEA

Cele două animale se privesc cu ură.

Atunci, se produce un incident. Un fruct copt cade în groapă.

Un mango.

Fac o scurtă pauză ca să studieze fenomenul. Pentru ei, această sosire inopinată înseamnă mult Acest aport arată că se pot hrăni şi altfel decât unul din celălalt. Se pot hrăni împreună, cu lucruri care cad prin gaură.

Unu, se întâlnesc.

Doi, se forţează să vadă care e mai puternic.

Iar dacă niciunul nu reuşeşte să-l domine pe celălalt încep să se gândească la:

Trei, cooperarea.

Ştiu amândoi că, dacă încetează a mai încerca să se distrugă, vor putea să se odihnească şi să doarmă.

Miza e mare.

EL face primul gest la fructul, îl rupe în două şi îi întinde o jumătate celuilalt animal. Ronţăie la început prudent apoi avid, jumătăţile de mango.

Un fruct îi scoate din infern.

Un mango.

Salvaţi de un mango... Cine s-ar fi putut aştepta la asta?

În continuare, de „a lungul zilelor, alte alimente cad în crevasă. Vegetale. Apoi, animale. Pui de impala. Iepuri. Manguste. În general, prăzi care, ocupate să fugă de vânători, n-au văzut groapa.

Cei doi ocupanţi dintâi ai craterului mănâncă din ce în ce mai bine. Descoperă chiar, într-o fisură, un izvor de apă dulce. Închisoarea lor se relevă a fi un cuib convenabil. Mai mult: fiecare devine conştient că are nevoie de celălalt pentru a omorî micile prăzi care cad în gaură. Fără a mai vorbi de riscul ca un leu sau un leopard să cadă la rândul său. Atunci, din doi niciunul nu va fi de prisos pentru a-i face de petrecanie unei asemenea fiare de pradă.

36. ÎNTÂLNIREA

— „... Cel care a căzut prizonier aici cu un primat nu era un animal oarecare. Întâlnirea n-a fost niciun moment simplă. Totuşi, era logic...”

37. CELĂLALT

Şi apoi, într-o zi, animalul care cade e un şarpe. Îl muşcă pe CELĂLALT de faţă. EL înţelege imediat ameninţarea comună. Are nevoie de CELĂLALT pentru a supravieţui. Trebuie să-l salveze pe CELĂLALT.

Suge, linge şi încearcă să evite la rândul lui otrăvirea, scuipând din nou foarte repede. Aşa făcea bătrânul şef de hoardă, iar EL a văzut că astfel se poate aduce salvarea.

CELĂLALT e surprins, dar se lasă.

După ce au împărţit fructul de mango şi au învins şarpele, se ating. Celălalt animal îl priveşte cu recunoştinţă.

Atunci, EL nu ştie ce-l apucă. Fiinţa cu care împarte captivitatea nu e din ordinul primatelor, dar este femelă. Şi poate că din nevoia de dragoste pur şi simplu, se dedă la fapta de neconceput. O încalecă pe CEALALTĂ ca şi cum ar fi EA Face dragoste cu CEAI ALTĂ, gândindu-se la EA

Şi astfel, CEALALTĂ devine noua EA

38. PARTENERUL NEAŞTEPTAT

— „… Lectura unui articol al Doctoriţei Van Usbeth mi-a furnizat cheia. Explica în lucrare că omul are nouăzeci şi nouă la sută din gene în comun cu cimpanzeul, dar organele acestuia nu sunt totuşi compatibile cu ale omului. De asemenea, pentru a efectua transplanturi, specialiştii sunt constrânşi să caute rinichi, plămâni sau pancreasuri de la un alt animal, mai neaşteptat, mai îndepărtat, dar care, el, din motive necunoscute, dispune de un cod genetic foarte apropiat de al nostru…”

39. TOVARĂŞA LUI

Odată actul împlinit, cei doi protagonişti au impresia că au comis cel mai cumplit sacrilegiu. Totuşi, acest act „contra naturii” s-a realizat absolut „firesc”. Şi apoi, fiecare fiind izolat de hoarda lui, se gândesc că niciuna dintre speciile lor respective nu va afla vreodată că a avut loc această „apropiere”.

Tac şi se privesc în ochi. Ceea ce-i frapează e că, în pofida morfologiilor lor atât de opuse, au în priviri aceeaşi blândeţe.

40. DECI, ASTA ERA?

Ange Rinzouli şi Lucrèce Nemrod începeau să dea semne de nerăbdare. Ascultau glasul doct şi lent al lui Isidore Katzenberg, întrebându-se dacă acesta nu încerca

să le pună nervii la încercare numai din plăcere.

— „… Cunoaştem bine acest animal diferit Ba chiar, este atât de prezent în viaţa noastră, încât nici măcar nu-l mai remarcăm. Şi totuşi, totul ar fi trebuit să ne facă…”

41. NOUA EA

Se examinează. Formele craniilor lor sunt diferite. Urechile NOII EA sunt mai ascuţite decât ale celei vechi. Faţa ei este mai proeminentă, iar dinţii care-i ies din gură îi dau un aspect ciudat Totuşi, pieile lor sunt asemănătoare. Trandafirii pe dedesubt cu blană cafenie deasupra.

EL întinde mâna. NOUA EA o atinge cu laba ei.

Labele nu se aseamănă

42. DECI, ASTA ERAI

— „… Acest animal diferit este animalul cu care, în mod ciudat, avem cea mai mare compatibilitate de organe. Tocmai asupra acestui fapt insista Doctoriţa Van Lisbeth. Iar acest animal diferit mai numără încă multe alte puncte comune cu noi. Dar cu toate acestea, îl dispreţuim atât de mult, încât niciodată nu-i acordăm atenţie. Şi totuşi…! Aceeaşi culoare a pielii, trandafirie. Aceleaşi priviri, ochi albaştri sau căprui. Aceleaşi obiceiuri familiale: mama îşi educă puii. Aceeaşi alimentaţie: omnivoră. Aceeaşi sociabilitate. Acelaşi ataşament faţă de teritoriu. Este vorba de animalul care cunoaşte cele mai multe depresiuni nervoase şi se sinucide când e prea nefericit. Aceeaşi tandreţe…”

— Bine, da dă odată, fir-ar al dracu’, numele lighioanei ăsteia împuţite? mârâi Ange Rinzouli.

Isidore Katzenberg, care începea chiar şi el să-şi piardă răbdarea, sări peste câteva rânduri:

— „… Acest animal este…”

43. EVA

NOUA EA este atât de diferită. Şi totuşi, atât de apropiată.

NOUA EA este la fel de jenată ca EL

44. ESTE…

— „… Acest animal este…”

Isidore tresări. Nu-i venea să-şi creadă ochilor. Cu dificultate, articula din nou:

— „… Acest animal este…”

45. EI

EL nu ştie ce anume o face să-i fie atât de intimă, atât de complice. Poate că amândoi, fiecare în sânul speciei sale, se simţeau deja de multă vreme diferiţi. Mai deschişi. Cu mai puţine certitudini.

Mai…

Pionieri.

Mai…

Vizionari.

46. DE-A DREPTUL!

— „… Acest animal este…”

Suspansul durase destul. Trebuia să sfârşească prin a pronunţa stupefiantul cuvânt pe care-l avea sub ochi.

— Porcul.

Isidore Katzenberg făcu o pauză, ca şi cum tocmai ar fi rostit un cuvânt obscen. Lucrèce Nemrod şi Ange Rinzouli păreau năuciţi. Desigur, se pregătiseră să primească o mare lovitură. Dar, orişicât… Se lăsă o lungă tăcere. Toţi trei aveau nevoie de puţin timp pentru a absorbi această aserţiune: străbunica noastră a fost o purcea! Deci asta era, faimoasa teorie a Profesorului Adjemian: Eva fusese o scroafă!

Primul care-şi regăsi sângele rece fu Isidore Katzenberg. Reluă lectura:

— Cel puţin, strămoşul său african, porcul sălbatic

numit şi facocer.

Termenul generic al speciei este: suidele. Include facocerii, porcii şi mistreţii. Înţelepciunea populară afirmă dintotdeauna că „în fiecare om dormitează un porc”. De ce n-a fost luată ad literam? Unele religii, cum a fost mai întâi iudaismul, apoi şi islamismul, au interzis consumul cât nii de porc. Iudaismul, totuşi, nii a explicat niciodată clar motivele acestei interdicţii. De ce să nu te atingi de porc? Şi dacă tocmai pend u că este strămoşul nostru îndepărtat?

A-l mânca ar fi un act cvasi-canibalic. Oamenii din Antichitate îşi refuzaseră orice precizare, cerând numai respectarea strictă a legii, fără a spune şi de ce.

În secolul al XVI-lea, un preot iezuit, constrâns să mănânce carne de om cu ocazia unui sejur la un trib indian din America de Sud, a observat de altfel că aceasta «are exact acelaşi gust cu carnea de porc, fie gătită, fie crudă».

Doctoriţa Van Lisbeth a descoperit înrudirea urmând o altă cale. Prin transplanturi. Porcul este animalul căruia oamenii îi suportă cel mai bine organele grefate. Specia umană tolerează un rinichi de porc sau o inimă de porc, pe când respinge o inimă de cimpanzeu sau un rinichi de cimpanzeu. De asemenea, pentru a-i ajuta pe diabetici, se foloseşte insulină de porc, nu insulină de maimuţă.

Totuşi, aici, pe malurile fluviului Olduvai, în această groapă unde eu însumi am căzut accidental, mi s-au deschis ochii Un primat mascul s-a pomenit prizonier aici cu o femelă de facocer. Disperaţi, izolaţi pentru totdeauna de hoardele lor particulare, au făcut… dragoste.

În mod absolut logic, ne-am fi putut aştepta la o incompatibilitate genetică între cele două specii, din moment ce această incompatibilitate există în zilele noastre. Dar poate că, în epoca aceea, cromozomii

fiecăruia încă nu se stabilizaseră complet. Mai existau ferestre deschise spre întâlniri cu gene exotice. Fapt este că, între ei, trebuie să fi dat naştere unei creaturi hibride, jumătate maimuţă, jumătate porc. O încrucişare simio-porcină. Progenitura lui Adam-primatul şi a Evei-suida. L-am putea numi Cain-hibridul. În orice caz, el este, fără îndoială, cel care a găsit un mijloc pentru a ieşi din văgăună”.

Isidore Katzenberg îşi întrerupse lectura, rămânând nemişcat, cu privirea în gol, pe când se străduia să-şi imagineze cu ce-o fi putut semăna animalul. Nu era uşor.

Lucrèce Nemrod îşi apăsa capul în mâini, ca pentru a-şi astupa urechile. Presimţea că ar fi fost preferabil să nu afle niciodată Neştiinţa ar fi fost mult mai de preţ pentru întreaga lume.

Cei trei oameni se priviră, în acelaşi timp surescitaţi şi neliniştiţi de responsabilitatea pe care o antrena descoperirea unei revelaţii atât de unice. Fără tragere de inimă, Isidore Katzenberg reluă lectura:

— „… Acest hibrid, prima «ciornă de om», trebuie să fi prezentat un aspect foarte surprinzător, probabil mai mult porc decât maimuţă. Cum a apărut descendenţa? Un moment, m-am gândit că Adamprimatul şi Eva-suida au dat naştere unui al doilea pui, o femelă de astă dată, care mai târziu s-a reîntâlnit cu fratele ei în exterior. Împreună, s-ar fi reprodus…”

— Aha, mă-nţelegeţi, incestul, sublinie Ange Rinzouli, satisfăcut că adulmecase un element al secretului.

— Dar accidentele de acest gen sunt dificil de reprodus”, rectifică Isidore Katzenberg, trecând la o pagină nouă. „După părerea mea, Cain al nostim, părăsind crevasa originară, a descoperit lumea vastă de afară, în care şi-a făcut prietene. Pur şi simplu, a preacurvit în

continuare cu femele primate, imprimând astfel mai profund caracteristicile simiene ale omului. Iată de ce, astăzi, semănăm mai mult cu maimuţele decât cu porcii…”

— Vorba vine… îl întrerupse Lucrèce Nemrod, amintindu-şi faţa lui Christiane Thénardier.

— „… Rămâne un mister. De ce am găsit în această cavernă osemintele hibridului care a ieşit din groapă? în acest sens, am o ipoteză care antrenează o alta. Cred că, după ce s-a reprodus în exterior, l-a cuprins o anumită nostalgie a familiei. Probabil Cain era un copil exemplar, care-şi iubea mult părinţii şi nu voia să-i abandoneze în închisoarea lor. Atunci, a revenit aici pentru a-i ajuta să iasă şi ei din crevasă şi a le arăta reuşita lui de afară. Din păcate, în timpul uneia dintre tentativele de a-i scoate din carceră, probabil a alunecat şi a căzut din nou înăuntru. Numai că părinţii săi îmbătrâniseră şi nu mai aveau putere să-l ridice şi să-l împingă ca să iasă. Prin urmare, au murit toţi trei aici, în familie, după ce lansaseră la suprafaţă „experienţa umană”, care s-a continuat departe de ei prin intermediul uneia dintre femelele primate fecundate de Cain.

Iată mormântul lor. Iată cel mai fantastic dintre morminte. Aid au murit Adam, Eva şi Cain, inventatorii lui *homo sapiens*.

Din punct de vedere al osemintelor, este totuşi departe de a fi ideal. Scheletele au fost răscolite de cârtiţe, care uneori au dus foarte departe cutare sau cutare parte. Din Adam n-au mai rămas decât bazinul şi câteva coaste. Din Eva, doar maxilarul inferior şi un fragment de os de la genunchi. Mai sunt câteva oase pe care nu le-am putut identifica dar care, fără îndoială, supt resturi de la mesele familiei.

De la Cain, am regăsit aproape intactă labadreaptă.

Iar această labă e dovada veracităţii afirmaţiilor mele, căci laba seamănă cu… un picior de porc cu cinci degete!

Pentru a o feri de intemperii şi animalele de pradă, şi în aşteptarea sosirii voastre aici, am închis această relicvă într-o cutie izotermă unde va fi adăpostită perfect de elementele naturii şi răuvoitori. Dacă aţi descoperit această scrisoare, aţi găsit şi cutia. Deschideţi-o…”

Lucrèce Nemrod deschise cutia Conţinea într-adevăr oase, protejate într-o folie de polistiren. Alcătuiau un fel de mână cu cinci degete. Dar terminaţiile degetelor aveau particularitatea de a fi constituite din conuri ungulate, asemănătoare cu nişte mici copite ascuţite.

— „… Aveţi aici laba lui Cain. O labă cu cinci degete. O labă semiporcină, semiomenească…”

Unul după altul, atinseră în treacăt relicva.

— „… Sunt convins că această istorie stranie s-a înscris bine de tot undeva în fundul genelor noastre şi, dacă stăm să ne gândim bine, toate miturile despre originea omului fac mai mult sau mai puţin referire la ea.

Izgontrea din paradis a însemnat alungarea de pe suprafaţa pământului, unde hrana se găsea din abundenţă. Descrierea lui Cain ca fiind păros arată că semăna cu o maimuţă. De asemenea, numeroasele aluzii la lumea de noroi din care ar fi ieşit omul evocă această adâncitură în pământ unde căzuse captiv şi din care a scăpat. Mai este apoi şi mitul cavernei lui Platon. Sau chiar legenda manei căzute din cer, care aminteşte că hrana cădea prin gaură, venind de sus. Aş putea cita astfel o pleiadă întreagă de exemple extrase din religii şi mitologii.

Deci, o mai ştiau, sau au ştiut-o, şi alţii ca mine, dar nu au avut niciodată curajul de a o spune pe faţă. Au vorbit în parabole, în simboluri, în aluzii. Va trebui ca într-o zi toate acestea să se afle.

Într-o zi, va trebui ca această informaţie să se răspândească. Omul se trage din maimuţă şi din porc.

Acesta este secretul meu. Aceasta e comoara mea. În prezent, voi, oricine aţi fi, ŞI ÎŢI. Sper ca acest testament să fi căzut pe mâini bune.

Vă mulţumesc că maţi ascultat şi pentru atenţie.

Semnat: Pierre Adjemian”.

Încremeniră. Erau bulversaţi. Ange Rinzouli avea privirea complet goală. Lucrèce Nemrod îşi muşcă buzele până la sânge. Rămaseră tăcuţi aproape o oră. Voiseră să ştie, acum ştiau.

Acesta era secretul strămoşului strămoşilor noştri.

47. CAIN

EL face dragoste cu NOUA EA.

Nouă luni mai târziu, NOUA EA naşte un copil de sex masculin, PRIMUL FIU.

EL devine TATĂL

EA devine MAMA.

Primul fiu se arată imediat suplu şi jucăuş. Împreună, încearcă să-l scoată din groapă. Se urcă unul pe umerii celuilalt MAMA stă jos, TATĂL se caţără deasupra ei şi îl ridică pe PRIMUL FIU cu braţele întinse. Dar mai lipsesc câteva zeci de centimetri pentru a regăsi libertatea.

În lunile care urmează, TATĂL se străduieşte să-l arunce în sus de mai multe ori, dar PRIMUL FIU e prea mic pentru ca evadarea să reuşească. Trebuie să găsească altă soluţie. MAMA propune să mai facă un copil.

48. SFÂRŞITUL SFÂRŞITULUI

Lucrèce Nemrod rupse cea dintâi tăcerea:

— Acum înţeleg de ce desenase Profesorul Adjemian litera S pe oglindă. Nu ca să-şi indice asasinul ci pentru a divulga, în ultimele clipe de viaţă, adevărul despre veriga lipsă: S de la „suide”.

Era clar că nu mai putea lucra cu Sophie Eluant. O carmangioaică finanţându-i cercetările care duceau la descoperirea înrudirii noastre cu porcul!

— Tot de-asta au refuzat să-l urmeze şi oamenii de ştiinţă informaţi despre teza Profesorului Adjemian, adăugă Isidore Katzenberg. Ca strămoş al omului, porcul este într-adevăr prea… ridicol.

Împreună, începură să recitească minuţios manuscrisul. Prea absorbiţi, nu observară când Ange Rinzouli se retrase, luând cu el cutia şi preţiosul ei conţinut cu cinci degete. Când cei doi ziarişti îi constatară plecarea, era prea târziu. Fără un zgomot, fără nici cel mai mic foşnet pe liană care le-ar fi putut distrage atenţia, acrobatul urcase înapoi la suprafaţă. Sus, desprinsese liana, pentru a-şi împiedica însoţitorii să-l urmeze. Iar acum, stătea pe marginea crevasei, strângând cutia la piept.

Mai constatară şi că actorul ţinea mâna pe puşcă.

— Ange, ce te-a apucat? exclamă fata.

Sus, o siluetă slabă se profila în contre-jour, întunecata pe cerul albăstriu.

— Sunt dezolat, prieteni, dar toată viaţa n-am fost decât un ratat, un actor ratat, un acrobat ratat, un aventurier ratat E timpul să-mi iau revanşa asupra destinului. Profesorul Adjemian a murit şi suntem trei oameni care deţinem moştenirea lui ştiinţifică. Trei, adică doi în plus. Sunt deci nevoit să vă abandonez aici. N-o luaţi ca pe o ostilitate sau antipatie aparte faţă de voi. E vina societăţii care nu mi-a oferit niciodată mijloacele de a mă realiza. Or, iată o ocazie unică de a reuşi ceva important.

Se ridică ţanţoş, ca un cocoş.

— O ultimă întrebare, Ange, strigă Lucrèce Nemrod. Dumneata l-ai omorât pe Profesorul Adjemian?

Actorul se aplecă spre groapă, pentru a articula cu glas sonor şi inteligibil:

— Nu, eu îi eram prieten. M-a însărcinat să-i continui opera. Asta am făcut şi am intenţia să fac în continuare.

— Deci dumneata erai maimuţa care se lua de membrii clubului „De unde venim?”? întrebă Isidore Katzenberg.

Ange Rinzouli recunoscu. Ce rost ar mai fi avut să le-o ascundă? Cu scurt timp înainte de deces, primise de la Profesorul Adjemian o scrisoare prin care acesta îl ruga să ia legătura cu toţi membrii clubului, pentru a le reaminti angajamentele pe care şi le asumaseră. Profesorul dispărând, Ange îşi reluase travestiul de maimuţă pentru a-i aduce la ordine într-un mod maliţios, mai mult speriindu-i decât vătămându-i. Pentru toţi, mesajul însemnase: „Nu rămâneţi prizonierii falselor voastre teorii. Nu uitaţi adevărata verigă lipsă. Nu uitaţi promisiunea făcută Profesorului Adjemian de a folosi toate mijloacele, în eventualitatea unei nenorociri, pentru a-i afla şi dezvălui secretul”. Acrobatul nu acţionase decât din prietenie faţă de savant, pentru a-i zgâlţâi pe toţi acei savanţi închişi în laboratoarele lor, incapabili să vadă mai departe de nişte teze clasice şi eronate.

După ce asistase la nenumărate reuniuni ale clubului, Ange Rinzouli cunoştea marotele tuturor. Dar, în pofida spectaculoaselor lui apariţii simiene, niciunul nu-şi dăduse osteneala de a porni pe urmele Profesorului Adjemian. Nimeni n-o luase spre Tanzania Ange Rinzouli fusese foarte dezamăgit să vadă că erau atât de poltroni.

Toţi erau la curent cu teoria maimuţei hibride şi fiecare refuza să fie primul care o divulga. Stăteau aşteptând ca altul să se hotărască. În ceea ce-l privea pe el, Ange nu era decât un bătrân acrobat de circ, pe

deasupra şi fost actor de filme porno, şi cine l-ar fi luat în serios dacă proclama acest adevăr, fără dovezi?

Complet descurajat, trezit din toate iluziile asupra micii lumi a ştiinţei, sfârşise prin a se hotărî s-o răpească pe Sophie Eluant. Poate că fosta lui elevă avea să se dovedească mai receptivă decât toţi acei mandarini?

După cum avea să reiasă, omul-maimuţă nu se înşelase. În avion, explicându-i ce se întâmpla, Sophie înţelesese imediat. Se arătase, dacă nu cea mai curajoasă, cel puţin cea mai curioasă. Mai mult, Ange Rinzouli era convins că fie şi dacă Sophie Eluant nu dispunea de acelaşi credit ştiinţific ca şi ceilalţi membri ai clubului, avea totuşi o bază financiară suficientă pentru a-i asigura cel mai mare răsunet testamentului Profesorului Adjemian.

Arătă cutia care conţinea laba cu cinci degete.

— Dar acum, când am DOVADA, totul se schimbă.

Se aplecă pentru ultima oară peste crevasă şi, înainte de a se îndepărta, în semn de adio, Ange Rinzouli le făcu cu ochiul, spunând:

— Ascultaţi, încă un sfat: să trăiţi fericiţi în aşteptarea morţii. 49. ABEL

AL DOILEA FIU e foarte diferit de primul. Mai puţin păros, mai puţin maimuţă, mai purcel.

TATĂ ŞI MAMA îşi spun că, dacă vor mai fabrica şi alţi copii, vor descoperi noi variante între caracteristicile genetice ale unuia şi ale celuilalt.

Aşteptând, îl educă pe AL DOILEA FIU astfel încât să-l pregătească pentru măreaţa lui misiune: aceea de a ajunge în sfârşit la gura cavernei, ieşind în lumina orbitoare a zilei.

50. ÎNCHISOAREA DE PIATRĂ

Isidore Katzenberg şi Lucrèce se aflau în fundul gropii. Se aşezară, rezemându-se cu spatele de pereţii din

piatră.

— Ce păcat că suntem blocaţi aici când în sfârşit am ajuns la capăt! se plânse fata.

— Nu suntem la fel de neputincioşi ca Adam şi Eva când s-au pomenit închişi în acest karst Noi avem în urma noastră unei mii de ani de tehnologii şi vicleşuguri apărute dintr-un creier cu puterea de o mie şase sute de centimetri cubi de neuroni.

Pentru a i-o dovedi, goli conţinutul rucsacurilor şi făcu un inventar rapid.

— Şi ce are în minte acest *homo sapiens*, aci de faţă? întrebă Lucrèce.

De ce n-ar fi fabricat un arc cu ajutorul sutienului folosit în chip de coardă, trăgând cu o tibie pe post de săgeată? Cu condiţia ca strămoşii lor să participe la salvare. Zis şi făcut înnodară o coardă de os, fabricând arcul dintr-o coastă. Tânăra ziaristă ochi şi trase cât putea de bine. Săgeata improvizată zbură în linie dreaptă dar, negăsind sus nimic în care să se înfigă, căzu imediat la loc.

— Numai în filme săgeţile nimeresc la fix pentru a servi drept ancore, între două pietre aflate exact la locul potrivit.

Întorcându-se, Lucrèce îşi puse din nou sutienul, în timp ce Isidore îi admira spatele neted.

— Şi dacă am face dragoste? îi propuse el.

Pradă unui acces de tuse, fata abia articula:

— Poftim, ce-ai spus?

— Dacă am face dragoste? repetă el calm. În fond, asta au făcut şi Adam şi Eva pentru a scăpa de-aici.

— Totuşi, nu voi face un copil cu dumneata numai ca să scap dintr-o groapă, replică Lucrèce Nemrod.

— Bine, în acest caz, vom muri, declară el, rezemându-se de peretele stâncos.

Tânăra jurnalistă îşi propti pumnii în şolduri.

— Ei nu că acum mă şi şantajezi, Isidore. Zău că nu m-aş fi aşteptat, din partea dumitale!”

Flegmatic, reporterul cel gras rosti suav:

— Bine, atunci să considerăm că nu doresc decât să fac dragoste cu dumneata. Estimez că dacă un bărbat şi o femeie sunt imobilizaţi într-o hrubă şi riscă să moară acolo, pot foarte bine să se şi distreze puţin înainte de a intra în agonie. N-ar fi o soluţie bună? Să ne iubim pe rupte, chiar aici, în sânul protector al mănoasei noastre planete? Din partea mea, trebuie să-ţi mărturisesc că te găsesc destul de mignonă. Scundă, indiscutabil, dar cu adevărat delicată.

— Toţi sunteţi la fel, voi, bărbaţii, bombăni Lucrèce. Într-adevăr, ai în dumneata un porc somnolent.

— Un porc şi o maimuţă, rectifică grasul.

Fata era de-a dreptul uimită de tupeul partenerului ei. Acesta din urmă nu mai insistă şi, în stilul său limfatic, îşi desfăşură sacul de dormit, îl întinse şi se culcă.

— Cum doreşti, mai spuse el.

Bosumflată, tânăra îl imită.

— În orice caz, continuă ea să protesteze, chiar dacă am vrea să procreăm pentru a ieşi de-aici, nu avem destulă mâncare ca să rezistăm în cele nouă luni necesare pentru naşterea copilului.

— Adam şi Eva au rezistat când vom epuiza biscuiţii din automat, o să mâncăm maimuţele care vor coborî ca să vadă ce se întâmplă.

— Nu mai au coardă ca să coboare.

— Vom mânca melcii, cârtiţele, râmele din pământ. Nu sunt foarte gustoase, dar ne vor asigura proteinele necesare pentru a supravieţui.

Îşi făcu p pernă, dintr-un bolovan acoperit cu muşchi.

— Da, dar după nouă luni bebeluşul nostru nu va fi

capabil să se caţăre singur până sus. Aici e deosebirea, copiii noştri nu merg corect decât la un an. Şi cred că, după un an, unul dintre noi îl va fi mâncat pe celălalt cu tot respectul pe care ţi-l datorez. Şi, înainte de a ajunge în situaţia asta extremă, prefer să mă sinucid imediat

— De acord, dar măcar să ne distrăm puţin înainte.

Lucrèce se rezemă într-un cot:

— Nu mai insista.

În acea primă seară, au luat o masă copioasă de biscuiţi, corn* punând fraze logice la aparatul Profesorului Adjemian. S-au culcat fiecare în câte un capăt al cavernei.

A doua zi dimineaţă, au făcut iarăşi câteva tentative de evadare l ară niciun rezultat şi şi-au petrecut după-amiaza certându-se.

A treia zi, idem.

A patra zi, s-au mai certat dimineaţa, iar seara au discutat despre originile omenirii şi ancheta lor.

A cincea zi, şi-au consumat timpul vorbind despre originea omului. Seara, Isidore a propus să joace trei pietre. În seara celei de-a cincea zile, şi-au apropiat puţin culcuşurile.

A şasea zi, au discutat dimineaţa despre originile omenirii şi despre mijloacele de a ieşi. După-amiaza, au jucat trei pietre, ore întregi, iar seara s-au culcat şi mai aproape unul de celălalt

A şaptea zi, n-au făcut decât să joace trei pietre. Ajunseseră la a patru sute cincizeci şi două partidă şi atinseseră rare niveluri de subtilitate. Ştiau când celălalt voia să dea de crezut că ar fi crezut că partenerul credea că voia să-l facă să creadă că avea un anumit număr de pietre în mână.

Fiecare duel îi obliga la comori de imaginaţie pentru a încurca pistele de deducţie ale celuilalt şi pentru a găsi

calea de gândire a adversarului. Trebuia să perceapă prin cvasi-telepatie ideile celuilalt, fără ca aceasta să poată face la rândul său acelaşi lucru. Graţie jocului, se înţelegeau mult mai bine decât dacă şi-ar fi povestit viaţa în lung şi-n lat, luni de zile. Interesul pentru jocul cu trei pietre îi făcea să mănânce mai puţin şi nu se mai certau deloc.

În seara celei de-a şaptea zile, fiindu-i frig, Isidore Katzenberg întrebă dacă se putea cuibări lângă trupul lui Lucrèce, iar ea acceptă. Dar, când încercă s-o mângâie, îl respinse uşurel, spunându-i că era încă prea devreme.

În dimineaţa zilei a opta, când tocmai se treziseră şi începeau noi partide ale jocului cu trei pietre, remarcară un lucru nou. Din vârful cavernei atârna o liană.

51. CAIN ŞI ABEL

În cavernă, TATĂL, MAMA PRIMUL FI ŞI AL DOILEA FIU supravieţuiesc de bine de rău în acest mediu ostil. Ucid animalele care cad din cer şi îngroapă resturile în argilă ca să le ajungă mai mult timp. Cu privire la doi şobolani eşuaţi în groapă, AL DOILEA FIU propune să-i împerecheze pentru a face o crescătorie. Într-adevăr, AL DOILEA FIU e foarte inteligent.

Ca să nu se lase mai prejos, PRIMUL FIU începe din partea lui o cultură de mucegai, care se vădeşte foarte hrănitor.

Şi toţi aşteaptă ca AL DOILEA FIU să devină destul de mare pentru a încerca din nou să se îngrămădească unii peste alţii, spre a ajunge în vârful cavernei. Fac mai multe tentative şi aproape reuşesc. Se hotărăsc să aştepte până când AL DOILEA FIU va creşte şi mai mult

Dar, în interiorul micii grote unde trăiesc închişi, atmosfera e tot mai încărcată. PRIMUL FI ŞI AL DOILEA FIU nu se mai suportă. Sunt rivali în faţa mângâierilor tatălui şi a Ungerilor mamei. PRIMUL FIU îi reproşează

celui de AL DOILEA FIU că e înzestrat cu mâini care seamănă cu nişte copite şi un chip înzestrat cu un rât grotesc.

AL DOILEA FIU îi impută primului că e violent şi prea puţin respectuos cu părinţii lor. Jocurile lor se încheie adeseori cu ciorovăieli, gâlcevile degenerează frecvent în adevărate încăierări.

Într-o zi, când se iau iarăşi la bătaie, PRIMUL FIU îl omoară pe AL DOILEA FIU.

Părinţii n-au avut timp să intervină. Nu le mai rămâne decât să-şi privească fiul asasinat. Apoi, îl privesc pe copilul asasin. S-a zis cu speranţele lor.

Ce să facă? Să-l pedepsească pe PRIMUL FIU? Să-l ucidă?

După toate dificultăţile pe care le-au întâmpinat pentru a-l procrea, ar fi într-adevăr păcat. După AL DOILEA FIU, MAMA a rămas de mai multe ori însărcinată şi de fiecare dată copilul s-a născut mort. Acum ştiu că, fără îndoială, alţi pui nu vor mai avea.

Pe TATĂ îl apucă o mânie cumplită. Urlă, loveşte cu pumnii în pereţi. Nu numai că PRIMUL FIU l-a ucis pe copilul lui favorit, dar a distrus şi orice şansă ce le mă rămăsese de a ieşi. Toată viaţa lor n-a folosit la nimic. Nici chiar MAMA nu mai reuşeşte să-l calmeze. Ajuns la paroxismul furiei, TATĂL îl înhaţă pe PRIMUL FIU şi, cu energia incredibilă pe care k> dă furia, îl azvârle în aer, ca să termine cu el o dată pentru totdeauna.

Dar PRIMUL FIU nu-şi zdrobeşte capul de plafon. Traiectoria l-a urcat spre pâlnie şi, dominat de instinctele sale de maimuţă-primat, se agaţă ca să nu mai coboare.

Jos, TATĂL continuă să strige.

PRIMUL FIU se teme prea mult de mânia părintelui său; aşa că, făcând un efort supra-primatesc, se saltă până

la suprafaţă.

TATĂ ŞI MAMA îşi încetează ţipetele, stupefiaţi. PRIMUL FIU a reuşit să iasă din cavernă!

52. NIŞTE ALIAŢI SURPRINZĂTORI

O liană. Câteva fiinţe se agitau în jurul lianei care cobora încet spre ei. Isidore Katzenberg şi Lucrèce Nemrod îşi întrerupseră aproape cu regret partida de trei pietre.

Nu erau oameni, ci galago. Şi pentru ei, dispariţia corzii-liană crease o problemă. Ştiau că, dacă ar fi căzut în groapă, dată fiind înălţimea, îşi frângeau oasele. Atunci, căutaseră un mijloc sigur de a cobori. Trecuseră mai multe zile până să găsească soluţia dar, fără îndoială graţie creierului lor bine educat de claviatura automatului cu mâncare, sfârşiseră prin a reuşi.

Înţeleseseră că era indispensabil să ancoreze liana de un trunchi. Probabil descoperiseră până şi conceptul de nod, pentru a fixa cât mai bine coarda. Căci, privind zecile de mici lemurieni care coborau împreună, în ciorchini întregi, se înţelegea că era legată solid.

Noii sosiţi începură să se strâmbe, constatând că cei doi oameni consumaseră deja o mare cantitate din biscuiţii „lor”. Doi masculi dominanţi se luară la cearta îşi reproşau reciproc că avuseseră încredere în oameni.

Ce porcărie!

O săptămână întreagă îşi torturaseră meningile, şi totul numai Ijentru a constata, o dată ajunşi jos, că cei doi monştri mâncaseră o enormă parte din provizia lor de bunătăţi care nu se mai găseau în niciun alt loc al pădurii!

Şeful hoardei veni spre ei, îi luă de mâini şi le dădu de înţeles că trebuia să urce imediat şi să se cărăbănească de-acolo.

Lucrèce Nemrod strânse cele câteva lucruri şi se

agăţă de coarda-liană.

— Nicio problemă, domnule, spuse ea, salutându-l pe şeful galago, care se ţinea de cap, năucit de proporţiile catastrofei.

— Va să zică, şi noi, oamenii, avem nevoie de alte animale ca să scăpăm cu bine, medită Isidore, urmând-o greoi.

Lemurienii galago îi încurajau cu strigăte puternice să se caţăre şi s-o întindă.

Când cei doi intruşi dispărură în sfârşit, lemurienii îl destituirii pe şeful „prea bleg”, jurând să nu mai aibă niciodată încredere în oameni, chiar dacă se dedau la gesturile convenite ale supunerii.

53. IEŞIREA DIN GROAPĂ

PRIMUL FIU înalţă capul. Soarele e orbitor. Toată viaţa a trăit în umbră, având ca singură sursă de lumină razele difuze care intrau prin pâlnia stâncoasă.

Trecerea la lumina zilei este pentru el aproape insuportabilă, îşi acoperă ochii cu palmele. Parcă ar fi îmbătat de lumină.

PRIMUL FIU doreşte să coboare din nou în groapă, pentru a-şi regăsi universul familiar, dar de jos tatăl său continuă să-i arunce invective. Ştie că nu mai are încotro.

Lumina se îndârjeşte asupra lui. Stranie senzaţie. Ca şi cum un foc enorm i-ar devora creierul. Un foc de lumină atât de dominant, încât îi stinge tocite celelalte simţuri. Se ghemuieşte şi, cu braţele, se apără de teribilul asalt al fotonilor.

Puţin câte puţin, însă, creierul său se obişnuieşte cu această intensitate luminoasă, iar PRIMUL FIU se ridică. Vede cerul. Din fundul cavernei, cerul era strâmt De aici, e imens!

După orbirea cauzată de lumină, urmează o a doua

senzaţie exotică: frigul. Jos, în grotă, domnea practic tot timpul aceeaşi temperatură. Aici, curenţii de aer cald, apoi rece ca gheaţa, se succed prin blana lui fină. Toţi perii i se zbârlesc.

A treia senzaţie bizară e olfactivă. În exterior, există zeci, sute, mii de mirosuri care se mariază, se conjugă, se completează. Mirosuri de fructe, duhori de sudoare, miresmele polenului florilor, aromele lemnului, mirosuri de urină şi excremente, mirosuri de muşchi, de licheni, de prafuri, de pământuri... Infime arome purtând mii de mesaje pe care el încă nu ştie să le decripteze.

Este asemenea puiului care a ieşit din găoace. Lasă capul în piept pentru a se apăra de strălucire, de vânt şi de mirosuri.

Veriga lipsă

O a patra poartă i se deschide în spirit: auzul. În cavernă, sunetele ajungeau estompate. Afară domneşte un vacarm permanent. Păsările ţipă. Copacii freamătă. Cosaşii îşi freacă elitrele. Se aud uguieli, ciripituri, mormăieli, mugete. În această învălmăşeală de semnale care-i asaltează toate simţurile, percepe glasul tatălui său.

TATĂL continuă să-l insulte din fundul gropii. PRIMUL FIU îşi aminteşte îngrozitoarele circumstanţe care l-au adus aici. Moartea fratelui său. Furia tatălui. A tatălui lui care, de jos, îl ameninţă cu pumnul. Cum poate un tată să-şi duşmănească atât de mult propriul fiu, carne din carnea lui?

PRIMUL FIU rămâne nemişcat, pentru a asculta această revărsare de ură. Tatăl lui regretă că nu l-a ucis. Îi răspunde la rândul său cu un strigăt care înseamnă: „Dar, Tăticule, îţi dai seama: am reuşit!”

Scoate sunete pentru a vorbi. Vrea să vorbească. Vrea să se justifice faţă de tatăl lui. În gâtlej, muşchi

niciodată folosiţi se trezesc şi se încordează. Trebuie să-i explice lui Tăticul. Gâtul său, gura lui, obrajii, caută un mod de a produce zgomote care-i vor permite să se facă înţeles.

Repetă aceste sunete de mii de ori. Vrea să-i ajute pe părinţii lui să înţeleagă atâtea lucruri şi, mai ales, vrea să fie în sfârşit mândri de el: „Dar, Tăticule, am reuşit!” Să conceapă faptul că, indiferent cum, nu contează în ce împrejurări, descendenţa lor e salvată.

Dar acolo, jos, nu distinge nicio încurajare, niciun semn de felicitare. Tatăl său pare de asemenea să caute sunete, însă numai pentru a-şi exprima durerea şi reproşurile.

Incomunicare.

Din două părţi, gurile aspiră să se exprime altfel decât prin strigăte. Gâturile testează noi nuanţe. Unul, pentru a acuza. Celălalt, pentru a explica. Dialogul este imposibil. Atunci, PRIMUL FIU îşi spune că trebuie să plece. Lasă să-i scape un ultim bolborosit care ar putea să însemne: „De vreme ce nu mă poţi ierta, Tăticule, de vreme ce nu poţi mărturisi că eşti mândru de mine, eu mă duc”.

O ultimă oară, se apleacă deasupra gropii. Vede expresia mirată a mamei sale. Vede cadavrul fratelui mai mic. Şi, alături, privirea nebună a TATĂLUI.

Acest ochi patern furibund, sticlind în fundul pământului, nu-l va uita niciodată.

PARTEA A TREIA

VĂRUL STÂNJENITOR

1. UN SUBIECT EXCELENT

Paris, în zilele noastre.

Mii de ochi ieşeau din pământ. Revărsându-se din culoarele subterane ale metroului, oamenii erau puţin

orbiţi de lumina zilei. Apoi, se reculegeau şi se grăbeau s-o ia la galop pe trotuare pentru a se achita de sarcinile lor cotidiene. Gura de metrou scuipa necontenit omenire la suprafaţă.

Unde se duceau cu toţii? În majoritate, spre locul de muncă. Se precipitau către miile de alte caverne cubice şi călduţe, care adăposteau activităţile moderne ale fiinţelor omeneşti. Să dea telefoane. Să citească ziarele. Să-şi deschidă corespondenţa. Să răspundă la scrisori. Să dea alte telefoane. Să discute programul de televiziune din ajun cu colegii. Să bea cafea la automatul de băuturi. Să înscrie cifre în coloane. Să le explice subalternilor că au greşit să intre în audienţă la superiori. Să prezinte diagrame despre evoluţia cifrei de afaceri. Să bea cafea la automatul de băuturi. Să parafeze contracte. Să telefoneze. Să mănânce la restaurant. Să telefoneze. Să cheme un depanator pentru computerul defectat. Să cheme un depanator pentru telefonul stricat. Să agaţe secretara. Să cumpere un computer nou. Să cumpere un telefon nou. Să cumpere o secretară nouă. Să telefoneze. Să bea o cafea la automat. Să discute cu colegii cele mai recente achiziţii. Să discute pentru a şti cine cu cine se culcă în secţia proprie şi în altele. Să-şi consulte ceasul. Să-şi consulte agenda. Să telefoneze.

Motocicleta Guzzi se parcă pârâind în faţa redacţiei, *JLE Guetteur moderne*”. Lucrèce Nemrod îşi scoase ochelarii de mica şi casca de piele şi se repezi spre lift.

Era în întârziere. Se strecură în cercul de scaune ale ziariştilor, pentru a se aşeza lângă Franck Gauthier. Christiane Thenardier n-o învrednici nici măcar cu o privire. Rondul subiectelor în vederea numărului viitor începuse.

Maxime Vaugirard, ziaristul socio-umoristic, dorea să

scrie un articol despre scandalul frunzelor de salată ofilite pretinse decorative, servite invariabil la fripturile cu cartofi prăjiţi, în restaurante. Propunerea îi entuziasmă pe toţi, iar unii propuseră chiar să creeze o asociaţie contra acestei calamităţi. Subiect acceptat Maxime Vaugirard, purtat de elan, propuse şi un articol despre etichetele de nylon care zgâriau spinarea. I se atrase atenţia, însă, că fiecare război trebuia să-şi aştepte momentul.

Florent Pellegrini, marele reporter criminalist dorea să ancheteze o mamă care-şi înecase fiul după ce-l surprinsese inopinat în braţele amantului ei. Îşi închisese puştiul într-un sac de gunoi şi-l aruncase în fluviul local. Pentru a spori interesul subiectului, sublime că mama pruncucigaşă era foarte fotogenică, iar judecătorul de instrucţie se îndrăgostise la nebunie de ea. Subiect acceptat.

Clothilde Plancaoet, ziarista ecologistă, anunţă că pădurea din Papua, una dintre cele mai mari din lume, era pe cale de dispariţie, transformată în beţişoare de unică folosinţă pentru restaurantele cu sushi sau în batiste din hârtie de unică folosinţă pentru nările lumii occidentale. Indonezienii, care invadaseră sudul insulei, se grăbiseră să revândă concesiunile forestiere unor consorţii japoneze şi americane. În plus, pentru a facilita antreprizele industriaşilor, masacrau fără scrupule populaţiile papuaşe autohtone.

Şefa făcu o mutră.

— Nu, spuse ea, fără altă justificare.

Atunci, Clothilde Plancaoet sugeră un articol despre dispariţia peştilor din oceane. Pescadoarele industriale goliseră atât de mult suprafaţa apelor încât, pentru a mai găsi peşte sălbatic, erau acum constrânse să-şi arunce năvoadele spre adâncimi abisale. Scoteau de-acolo monştri

marini înfiorători, rapid transformaţi în „file de sturion pane”. imposibil de identificat

Christiane Thenardier era absolut dezinteresată şi-i ordonă tinerei să înceteze cu încercările de a-i discredita pe industriaşii cherestelei şi ai pescăriei. Reportera ecologistă se aşează, cu capul în piept, mormăind o promisiune ca data viitoare să propună ceva mai bun.

Jean-Pierre Dubosc, mare reporter internaţional, aminti că tocmai revenise din Africa Centrală. Văzuse oameni omorându-se între ei cu lovituri de măciuci şi pietre fiindcă nu mai dispuneau de cartuşe suficiente pentru a se masacra cum se cade.

— Foarte bine, aprobă Thénardier. Ar putea ieşi o uvertură de „actualitate”. Un amănunt, totuşi: îţi începi mereu reportajele cu fetiţa cu ochii plini de muşte care plânge fiindcă i-a fost omorâtă mama. Mai înnoieşte şi dumneata un pic, scumpul meu Jean-Pierre. Albert Londres nu folosea la nesfârşit aceleaşi clişee ca acroşuri pentru reportaje. Până la urmă, aşa ceva îţi distruge credibilitatea. Nu ştiu, încearcă în schimb băieţelul cu abdomenul balonat care plânge fiindcă i-a fost luat prizonier tatăl…

Râsete semibatjocoritoare, semicomplezente, în asistenţă.

— Cine urmează?

Franck Gauthier avea în minte un articol denunţând homeopatia, acupunctura şi alte forme de medicină alternativă. Voia să se răfuiască în sfârşit cu toţi aceşti „şarlatani care trăiesc din credulitatea pacienţilor”. Jean-Pierre Dubosc îl informă că el se trata homeopatic şi, în ceea ce-l privea, acea practică dădea rezultate excelente. Pellegrini aminti că ramurile medicale aşa-zis paralele erau foarte la modă printre cititorii revistei „Le *Guetteur*

moderne”. Thénardier îi reduse la tăcere:

— Ne doare-n cot dacă aceste remedii de pe vremea bunicii merg sau nu. Interesul unui asemenea gen de articol este tocmai acela de a relansa polemica şi oare nu are fiecare gazetă funcţia de a reînsufleţi incendiile pe cale să se stingă? Dacă Franck reuşeşte să folosească tonul vindicativ necesar, lucru de care îl cred perfect capabil, vom primi scrisori cu sacul, timp de un an cel puţin. Provocările gratuite şi drepturile la replică sunt cele două mamele ale ziaristicii de investigaţii.

Toate privirile se îndreptară spre Lucrèce Nemrod. Îi venise rândul la cuvânt. Fata se ridică, trăgându-şi maşinal fusta scurtă pentru a netezi o cută imaginară, şi anunţă că, în asociere cu Isidore Katzenberg, îşi continuase până în Africa ancheta asupra verigii lipsă şi că adusese o bombă de presă.

Redactora îşi înăspri expresia. Se vedea clar că numele de Isidore Katzenberg nu-i evoca nimic plăcut. O încurajă pe tânără să continue, cum încurajează un lup mielul să-i viziteze interiorul botului.

— Am descoperit secretul Profesorului Adjemian în plină junglă tanzaniană. Îi cunoaştem de-acum teoria. Se pare că l-a găsit într-adevăr pe cel mai vechi înaintaş al nostru. Strămoşul tuturor strămoşilor. O să facă zarvă.

Redactora şefă îşi aprinse o ţigară, trase un fum şi lansă un nor opac.

— Ai dovada aserţiunilor dumitale?

— Da. Adică, ăă… În fine, să zicem că am văzut dovada, dar apoi ne-a fost sustrasă. Dar adineaori aţi spus că provocările gratuite şi dreptul la replică sunt cele două mamele ale ziaristicii de investigaţii…

— În cazul homeopatiei. Nu şi într-al paleontologiei, răspunse Franck Gauthier, în cazul redactorei şefe.

Misterul originilor noastre e un subiect prea important pentru a fi tratat fără probe. Nu putem lansa te miri ce ipoteză, fără a dispune de argumente solide în sprijinul ei.

Lucrèce Nemrod fu surprinsă de trădarea colegului său.

— Dar povestea pe care o pot relata…

— …e lipsită de valoare, din lipsă de probe, i-o luă înainte Gauthier. Adu-ne un craniu, un fragment de os, orice obiect pe care să-l poată expertiza nişte adevăraţi oameni de ştiinţă. Nu putem publica prima elucubraţie apărută. Ţine de credibilitatea revistei noastre.

Lucrèce Nemrod inspiră adânc, pentru a-şi păstra calmul.

— Profesorul Adjemian… începu ea.

— …e mort, o întrerupse şeful său direct Deci, nu-ţi va putea acorda sprijinul şi, în plus, întotdeauna a fost considerat un aiurit de confraţii lui.

Pe Thénardier no deranja să-l vadă pe Franck Gauthier punându-şi la punct stagiara. Totuşi, aceasta încă nu se dădea bătută.

— Foarte bine, atunci voi aduce dovada! aruncă ea, printre rotocoalele de fum ale redactorei şefe.

Christiane Thénardier zâmbi cu răutate; îi venise o idee.

— La urma urmei, S-ar putea să fie într-adevăr un subiect bun, consimţi ea pe neaşteptate. De ce să nu-l tratăm? Scumpul meu Franck, nu te-ar interesa să clădeşti un dosar ştiinţific, realmente serios de data asta, recapitulând cum stau cunoştinţele actuale despre originile omenirii? Numai dumneata îmi pari înzestrat cu profesionalismul necesar pentru a aborda o temă atât de crucială.

Franck Gauthier se grăbi s-o asigure că subiectul îl

pasiona destul de mult pentru a-şi amâna de bunăvoie pe mai târziu articolul despre homeopatie. Avea numeroşi prieteni paleontologi cărora le-ar fi făcut mare plăcere să-i povestească „adevărata” istorie a strămoşilor noştri. Maxime Vaugirard sublinie că subiectul era şi unul dintre hobbies-urile lui şi avea să completeze încântat ancheta lui Franck cu o notă umoristică despre pasiunea francezilor pentru misterul originii lor.

— Dar… se scandalizează Lucrèce Nemrod.

— Un dosar-şoc! Poate chiar o copertă! supralicită Thénardier.

Clothilde Plancaoët propuse cu timiditate un insert despre siturile paleontologice descoperite întâmplător în Franţa cu ocazia construirii autostrăzilor.

— Excelentă idee, scumpa mea Clothilde. Veri că, atunci când vrei…

— Dar… sughiţă din nou Lucrèce Nemrod, nevenindu-i să-şi creadă urechilor.

Thénardier ridică şedinţa cu o ultimă volută:

— O copertă excelentă, da. Cine nu şi-a pus niciodată această întrebare metafizică, această cumplită întrebare care ne preocupă pe toţi: „De unde venim?”

2. DE SUS

— Conform siucşilor, omul a fost creat de un iepure. Animalul a găsit un cheag de sânge pe drum. Cu laba, a început să se joace cu el. Cheagul’s: a transformat în intestin. Iepurele a continuat să se joace, iar pe intestin a crescut dintr-odată o inimă, apoi şi nişte ochi Organul s-a prefăcut într-un băieţel, primul băieţel din lume.

Isidore Katzenberg îşi răsfoia cărţile de mitologie. Lucrèce luă şi ea una.

— Pentru mexicanii din secolul al XVI-lea, Dumnezeu a fabricat omul folosind argilă uscată în cuptor. Dar a

prelungit prea mult coacerea primului om, care a ieşit complet ars, înnegrit. Atunci, Dumnezeu şi-a spus că rezultatul nu era satisfăcător. A aruncat prima ciornă la întâmplare, pe Pământ, iar omul negru a căzut drept în Africa. Atunci, Dumnezeu a întreprins o a doua încercare, „mai puţin arsă”. A rezultat un om complet palid, alb, prea crud. Dumnezeu a hotărât că din nou eşuase, a potrivit greşit focul din cuptor. Aşa că a aruncat pe Pământ şi această nouă tentativă, care a căzut în Europa. În sfârşit, Dumnezeu s-a străduit să supravegheze cu grijă coacerea celui de-al treilea. Îl dorea bine rumenit, bronzat, auriu potrivit De astă dată, a reuşit să obţină un om nici prea crud, nici prea ars, un om perfect: mexicanii, pe care Dumnezeu i-a depus în America Centrală.

Pentru egiptenii din Heliopolis, în anul 2300 î.Hr., omenirea a luat naştere dintr-o masturbare a zeului Atoum. Din sperma lui ar fi ieşit gemenii Şu şi Tefnut, care au fost primii oameni.

Lucrece era deja gata să preia ştafeta:

— Pentru sumerienii din 1200 înainte de Christos, zeii se săturaseră să tot muncească pentru a-şi satisface nevoile. Prin urmare, s-au hotărât să-l sacrifice pe unul de-ai lor, pentru a da naştere unei generaţii de servitori care aveau să le permită să lenevească.

— Câte ipoteze, atâtea propuneri. Iar acum, această viziune dementă a unui strămoş al tuturor strămoşilor noştri care a păcătuit cu o scroafă!

Râseră amândoi.

Isidore o privi lung. Când râdea, în obraji i se adânceau două gropiţe. În acel moment, televizorul se puse singur în funcţiune.

— Este ora mitologiei moderne, proclamă el.

Gătit cu blazerul său impecabil, prezentatorul anunţă

titlurile de actualitate. Pentru început, propuse un reportaj excepţional despre orfelinatele din România. Un reporter începu să explice că, în acea ţară, mulţi copii erau abandonaţi pe treptele bisericilor. Atunci, erau duşi în orfelinate de stat. Imagini cu orfelinate sordide. Copii zgomotoşi. Comentatorul anunţă că, întrucât ţara nu dispunea nici de personal, nici de mijloace suficiente pentru a se ocupa de acea masă de copii, noii născuţi abandonaţi erau închişi în paturi cu grilaje peste tot, încuiate ca nişte cuşti. Acolo, copiii urlau şi plângeau în permanenţă. Unii, înnebunind, îşi zgâriau faţa. Cei mai violenţi erau puşi în cămaşa de forţă încă de la vârsta de doi ani. Un sociolog explică la microfon că în lumea întreagă existau din ce în ce mai mulţi copii abandonaţi. Anunţă că în momentul de faţă se numărau o sută patruzeci şi şase de milioane de copii părăsiţi de părinţi, iar această cifră cunoştea o creştere exponenţială în toate ţările. Isidore stinse brusc televizorul. Părea răscolit.

— O sută patruzeci şi şase de milioane! repetă el, ca trăsnit.

Şi-şi luă capul în mâini.

Lucrèce înţelegea acum de ce căuta atât de mult Calea Minimei Violenţe şi de ce încerca să prevadă viitoruri mai luminoase. Prezentul îl panica. Se întrebă o clipă de ce îşi impunea astfel să asculte actualitàtilè, dar cunoştea răspunsul. „Pentru că vrea să ştie. Nu doreşte să aplice politica struţului. Vrea să cunoască pe faţă lumea în care trăieşte”.

— Nu-i nimic. Scuză-mă, mormăi el, regăsindu-şi calmul înţeleg, răspunse Lucrèce. Şi eu sunt orfană şi problema mă priveşte în primul rând.

— Dacă ne abandonăm copiii, înseamnă că toată specia…

— …Ca şi cum oamenii ar fi de-acum înainte mai puţin preocupaţi de viitorul progeniturii lor, completă ea.

Isidore se ridică, hotărât

— Poate că e momentul să-ţi arăt altul dintre secretele mele, spuse el.

Ziaristul cel gras o conduse pe fată spre coloana centrală, amplasată ca un imens catarg cilindric în mijlocul încăperii. Deschise o uşă, dezvăluind o scară în spirală.

Lucrèce îl urmă. Ajunseră în faţa unei uşi cu mai multe broaşte. Isidore le descuie, stinse lumina electrică de pe scară şi aprinse un policandru cu şapte lumânări. Uşa dădea pe o mică platformă înconjurată de apă. Se aflau în cisterna superioară.

Fata înţelese de ce Isidore folosea lumânări: dorea să evite o lumină prea puternică. Acolo nu exista tavan şi, ridicând capul, se putea vedea cerul înstelat.

— Iată locul meu de „vacanţă”.

Stinse cele şapte lumânări. Licărirea stelelor din acea noapte de vară era suficientă pentru a lumina scena.

Îi arătă o pasarelă din lemn care traversa până la plaja circulară din jurul întinderii de apă.

— Aici sunt departe de oameni şi mai aproape de stele.

Se îndreptă spre un cotlon, alese un disc şi îl introduse în combina hi-fi: „*Gymnopédies*”, de Eric Satie. Muzica umplu sala, provocând chiar o uşoară vălurire a apei. Isidore îi indică două şezlonguri.

— Extraordi…

Îi făcu semn să tacă, arătând spre stele.

— În programul de astă seară, Satie şi galaxiile.

— Sunt…

Isidore îi puse un deget pe buze:

— Şşşşşt… A asculta. A înţelege. A tăcea.

Mări volumul Gymnopediilor. Muzica se răspândi în toată încăperea.

Lucrèce privi stelele. Cu cât le observa mai mult, cu atâta descoperea altele noi.

Un meteorit intră în atmosferă, lăsând o dâră subţire pe firmament îşi puse o dorinţă.

— Am impres…

Isidore nici nu se mai deranjă să-i facă semnul tăcerii. Îi adresă un surâs complice, iar Lucrèce înţelese că simţea aceleaşi lucruri ca ea şi tocmai de aceea venea în acel loc. Acolo nu mai era nevoie să vorbească pentru a se înţelege.

În acel moment, auzi un zgomot Un clipocit diferit Din cauza lipsei de lumină, nu examinase bine suprafaţa apei. Acum, când pupilele i se dilataseră, vedea mai bine. Trei capete o fixau, ieşite din apă.

Schiţă un gest de teamă. Dar cele trei chipuri zâmbăreţe care o scrutau aparţineau unor fiinţe cunoscute. Delfini.

— Del…

Isidore îi puse din nou degetul peste gură, apoi se ridică, se dezbrăcă şi sări în apa călduţă. Plonjonul răvăşi întrucâtva împrejurimile, dar delfinii începuseră deja să scoată micile lor strigăte ascuţite, jucându-se cu el.

— Pot să vin şi eu? întrebă Lucrèce.

— Nu, e prea devreme.

Atunci, rămase pe mal, privind stelele şi ascultându-şi prietenul jucându-se cu delfinii. Medita la tot ceea ce se întâmpla. Înţelese în acel moment că aici Isidore se descărca de tot ceea ce ar fi putut să fie rău în el. Apa era elementul unde nu mai resimţea nici măcar violenţa gravitaţiei care-l lipea de sol şi-i apăsa toate oasele. Delfinii erau infirmierii lui. Noaptea, evadarea lui.

În Jocul de vacanţă”, Isidore se putea debarasa de stresurile imense fără a simţi nevoia de a se răzbuna şi fără a cunoaşte mânia.

Isidore sărea şi înota prin apă. Delfinii păreau să fi înţeles că, în ziua aceea, avea o nevoie deosebită de ei. Lucrèce observă că toţi aveau trupuri vărgate. Probabil erau delfini răniţi de elicele vapoarelor, pe care Isidore îi îngrijise şi-i vindecase. Începând prin a-i salva pe cei care aveau să-l salveze.

Delfinii îl antrenau pe Isidore în apnee din ce în ce mai prelungite. Îşi făceau prietenul să se rotească în jurul insulei centrale unde se afla scara. Isidore se agăţa de înotătoarea lor dorsală, cu ochii închişi în abandon şi un surâs de beatitudine inundându-i faţa.

Ieşi. Se înfăşură cu un prosop.

— Le-ai cerut părerea?

Dintr-odată, Isidore părea hotărât

— Mai mult, cu ei, m-am… regăsit

Se răsuci în loc.

— Cred că toată istoria asta a verigii lipsă e crucială. Trebuie să ne grăbim să acţionăm, dacă nu vrem ca laba cu cinci degete să dispară ca şi cum nici n-ar fi fost

— Probabil că Ange va încerca să i-o vândă cui oferă mai mult se revoltă ziarista.

— Are nevoie şi de bani, şi de credibilitate, adăugă Isidore.

Se înţeleseră să-i elimine din eventuala licitaţie pe astronomul Sanderson şi pe biologul Conrad, amândoi funcţionari, deci neavând mijloacele financiare de a-l satisface pe acrobat.

Mai rămânea Doctoriţa Van Lisbeth.

— Nu numai că are la dispoziţie fondurile fabuloase ale clinicii sale pentru miliardari ci, mai mult, se află chiar

la originea descoperirii relaţiei cu porcul, aminti ea, cu gura plină.

— Clinica asta are ceva – ciudat…

— Ei fir-ar să fie!

Isidore Katzenberg se opri. Luă un pachet de bomboane cu lemn-dulce. Avea nevoie de tot mai multe zaharuri pentru a-şi alimenta cazanul creierului.

— Cum de nu m-am gândit mai devreme!

— Lace?

— La celebra lor zonă C.L.R.C.

— Da, zona de experimentare, dar nu prea văd ce interes poate prezenta… se miră Lucrèce.

— Nimic mai mult decât iniţialele.

— C.I.R.C?

— Da, pronunţă mai repede.

Lucrèce Nemrod repetă de mai multe ori literele, apoi se opri, ca lovită de o descărcare electrică.

— Circe! Vrăjitoarea din mitologia greacă!

De astă dată, tânăra înţelegea perfect tulburarea prietenului ei.

— Şi-ţi aminteşti ce particularitate avea?

Nu mai avea niciun rost să-i aducă aminte că Circe, vrăjitoarea mitologică din „Odiseea”, îi metamorfozase pe oamenii lui Ulise în… porci.

Părăsiră castelul de apă, repezindu-se cu motocicleta cu ataş prin noaptea opacă.

3. SINGUR

Remarcă de departe o hoardă de primate.

Ca Tăticul.

PRIMUL FIU aleargă spre ele, sperând că hoarda îl va adopta. Trei masculi dominanţi îi dau imediat de înţeles că trebuie s-o întindă El insistă. E lovit cu pietre. Până şi copiii aruncă pietre. Străinii nu sunt iubiţi.

PRIMUL FIU nu ştie cum arată dar, după ostilitatea lor, bănuieşte că probabil le pare puţin cam „altfel”.

Se apropie de o familie de facoceri. Ca Mămica.

Şi aici, masculii cu cei mai lungi colţi îl atacă pentru a-l lămuri că trebuie să rămână la distanţă.

Doreşte să le vorbească. Să le spună că, departe de a fi un defect, caracteristicile diferite ale mamei şi tatălui său i-au îmbogăţit personalitatea. E făcut să înţeleagă că e mai mult decât indezirabil: e inoportun.

Dar animalele nu-i recunosc nici aspectul, nici mirosul. Pentru ele, PRIMUL FIU este un monstru. Un mutant. Toţi speră că va muri fără a lăsa urmaşi.

Se închide în sine însuşi. Îşi spune că ar fi trebuit să rămână în cavernă, cu familia lui. Ei, cel puţin, nu erau şocaţi de înfăţişarea sa.

4. CLINICA

Lucrèce Nemrod escaladă fără probleme zidul exterior al clinicii Mimosas, darii fu foarte dificil să-l ridice pe Isidore, prea greu şi prea puţin sportiv.

Se repeziră spre ei câţiva câini. Isidore Katzenberg le azvârli crochete îmbibate cu cloroform, pe care le luase tocmai în ipoteza unei asemenea întâlniri.

Moloşii fiind calmaţi, traversară pe furiş parcul, pentru a pătrunde în clădire. La intrare încă mai domnea destulă activitate. Bolnavi insomniaci le hărţuiau pe infirmierele peste măsură de răbdătoare. Încercând să nu se facă prea remarcaţi, cei doi reporteri ştiinţifici traversară discret culoarul, pentru a ajunge în zona C.I.R.C.

Intrară pe poartă. În dreapta se afla o sală de conferinţe, de unde răsuna o hărmălaie de glasuri. Se apropiară. Doctoriţa Van Lisbeth în persoană tocmai ţinea un curs cu vreo zece studenţi. Din ceea ce înţeleseră

printr-o mică grilă de aerisire, le explica studenţilor cum se poate preleva un pancreas de porc şi cum se „umanizează” apoi prin reimplantarea pe un cimpanzeu bonobo, pentru ca finalmente să-i fie grefat unui om. Apoi, le prezentă un grafic cu rata de reuşită a operaţiunii.

În încăpere se găseau un purcel şi o maimuţă. Doctoriţa spuse că porcul fusese modificat genetic pentru a se obţine un minimum de respingere cu ocazia unei eventuale operaţii. În continuare, proiectă o videocasetă care reprezenta un pacient afectat de o boală incurabilă.

— Înainte de intervenţia noastră, nici chiar morfina nu mai avea efect asupra lui. I-am implantat în canalul rahidian micro-capsule care eliberau celule cromafine produse de glandele suprarenale ale porcului. Acestea au început în mod firesc să genereze mai multe substanţe analgezice, în special dopamină, enkefaline şi stomatostatin. Rezultatul depăşeşte toate previziunile noastre. La anumiţi bolnavi, a fost posibil să se oprească terapia cu morfină. Un singur subiect nu a suportat implantul.

Clinica Mimosas nu era singura care practica acest gen de experienţe, sublinie doctoriţa. Departamentul de biologie al Universităţii din Providence, în Statul Rhode Island din S.U.A., precum şi Facultatea de medicină din Lausanne, încercau să trateze boala lui Parkinson prin grefe de porc. Din partea lor, ajunseseră la succese impresionante în materie de transplanturi de pancreas, glande suprarenale şi chiar inimă.

— Căutaţi ceva?

Isidore Katzenberg şi Lucrèce Nemrod tresăriră. Un paznic n rugă politicos să-l urmeze în sala de conferinţe.

— Nu cred că aceştia doi sunt studenţi de-ai dumneavoastră, spuse el.

Doctoriţa Van Lisbeth îi recunoscu pe cei doi ziarişti şi-i răspunse pazniculuі că-şi putea continua rondul. Vizitatorii nu erau periculoşi. Se grăbi, totuşi, să-şi încheie cursul, pentru a-i chema cât mai repede în cabinetul ei.

Abia se aşezaseră, ea într-un fotoliu din spatele unui birou de acaju plin cu stilouri şi dosare aranjate cu grijă, când declară:

— Ştiu că v-aţi deplasat în Tanzania. Deci, aţi aflat şi fără îndoială acesta e motivul intruziunii dumneavoastră. Credeţi că laba cu cinci degete se află acum la mine, dar vă înşelaţi. Ange RinzouH m-a contactat, difsigur, dar a făcut-o pentru a mă anunţa că va organiza o vânzare la licitaţie, pentru a o vinde celui mai generos ofertant. Va avea loc săptămâna viitoare, la Circul de Iarnă, imediat după spectacol.

Doctoriţa Van Lisbeth le întinse reporterilor un carton pe care erau imprimate o fotografie a labei cu cinci degete şi câteva precizări privitoare la data şi locul licitaţiei. Apoi, îşi încrucişă picioarele fine, cu ciorapi negri, proptindu-se mai bine în fotoliul ei.

Lucrèce Nemrod o privi drept în ochi.

— Aţi ştiut de la început că ipoteza Profesorului Adjemian consta într-un hibrid om-porc. De ce nu ne-aţi spus nimic?

— Este un subiect delicat Porcul a avut dintotdeauna o imagine deplorabilă. În ferme, el primeşte cele mai multe lovituri din partea ţăranilor. Aid, în această clinică de lux, mulţi dintre clienţii noştri sunt miliardari petrolişti din Orientul Mijlociu. Dacă ar afla că de-acum înainte au o inimă, un rinichi sau un pancreas de porc, acest lucru ar provoca un mare scandal în societatea lor. Ne-ar da în judecată şi, probabil, ne-ar ruina.

Îi privi intens, apoi se hotărî:

— Veniţi cu mine.

Ieşiră din clădire, iar Doctoriţa Van Lisbeth îi conduse spre o căsuţă izolată din parc, pe care nu o remarcaseră cu ocazia primei vizite. După ce trecură pragul, văzură că totul părea dedicat cultului suidelor: efigii mari cu porci, afişe.

— Studiul porcilor m-a tulburat. Pe de o parte, existau porcii pe care-i descopeream ca animale inteligente şi apropiate de noi, iar pe de alta, tratamentul pe care-l sufereau în crescătoriile industriale. E o ruşine totală pentru specia umană. Cum ne mai putem pretinde animale evoluate, când tratăm astfel alte animale? Atunci, nu m-am mai mulţumit să fac experienţe la C.I.R.C., ci am început să finanţez, cu ajutorul ALE, un fel de filială franceză speciala pentru apărarea porcului. RLE, sau *Pig* (porc, în engleză) *Liberation Front* Am ştiut să-i conving pe acţionarii clinicii Mimosas că ar fi foarte bine pentru imaginea instituţiei să arătăm că susţinem lupta contra relelor condiţii de viaţă a animalelor. Fie şi numai ca să nu ne mai deranjeze ligile anti-vivisecţie. Au acceptat, deci, să folosim pentru reuniunile noastre apartamentele din pavilionul vechi şi sera de portocali alăturată.

La intrare, câţiva tineri aranjau teancuri de pliante, tuburi pline cu afişe şi chiar tricouri glorificând porcii.

— Ei sunt voluntari care au înţeles miza reabilitării porcului, preciză doctoriţa.

Lucrèce Nemrod şi Isidore Katzenberg o urmară într-un spaţiu care li se păru un veritabil muzeu închinat gloriei porcului. În sala principală trona o imensă statuie porcină, având pe soclu o placă de bronz gravată cu deviza: „ÎN INIMA FIECĂRUI OM E UN PORC ADORMIT”.

Doctoriţa îşi plimbă o mână afectuoasă peste curbele sculpturii.

— Este animalul cel mai blând, cel mai afectuos, cel mai apropiat de noi pe care-l cunosc. Odinioară, galii ştiau să venereze porcul. Îl considerau un animal sacru, căci era singurul capabil să recunoască trufele. În Egiptul antic, Nut, zeiţa cerului şi mama stelelor, este reprezentată uneori sub înfăţişarea unei scroaje alăptându-şi purceii. În Turcia se practica un culţ al mistreţilor.

Lucrèce Nemrod îşi scoase agenda, de-acum cu toate colţurile îndoite, pentru a lua însemnări în timp ce examina diversele simboluri, statui, picturi, grimorii, toate consacrate celebrării porcului, care împodobeau încăperea.

— …Totuşi, epoca de glorie a suidelor nu a durat Una dintre cele douăsprezece munci ale lui Hercule, lupta cu mistreţul din Erimant, simbolizează căderea lor de pe piedestal. Cam peste tot după capriciile mitologiilor, se regăseşte acest moment în care porcul a fost învins şi i s-a luat aureola. Meleagru i-a venit de hac mistreţului gigantic din pădurea Calidonului. Tezeu a ucis-o pe scroafa din Cromion…

Intrară într-o sală plină de cuşti. Fiecare fusese amenajată cu mare grijă pentru confortul ocupanţilor. Conţineau perne comode şi jgheaburi funcţionale pentru mâncare. Lumina era scăzută. Toate habitaclurile aveau etichete cu numele şi caracteristicile genetice particulare ale pensionarilor lor porcini. Locuiau astfel acolo Achi De, Charles-Edouard, Maximilien, Wolfgang Amadeus, Jean-Sébastien, Ludwig. Indicaţiile ştiinţifice notate alături serveau probabil pentru grefele din C.I.R.C., îşi spuseră cei doi ziarişti.

Solange Van Îisbeth luă un purcel şi-i invită să-l mângâie.

— Vedeţi ce piele trandafirie are, gingaşă şi netedă. E

un animal foarte uşor de îmblânzit. Este mai curat decât pisica, mai fidel decât câinele. Nu are nevoie să fie plimbat pe stradă pentru a-şi face nevoile. Vine de îndată ce e chemat pe nume. Îi place să lingă mâna stăpânului. Poate învăţa diverse acţiuni. Ştie să aducă ziarul şi să adulmece urmele, graţie râtului său mult mai sensibil decât boturile altor animale. Nu degeaba e singurul care poate detecta trufele.

Isidore Kalzenberg luă la rândul său purcelul în braţe.

— Porcul este cu adevărat un animal nobil în toate sensurile cuvântului, continuă doctoriţa cu acelaşi entuziasm. E inteligent Afectuos. Sensibil. Are simţul familiei. Are instinctul cuplului. Când face dragoste, tensiunea nervoasă îi creşte atât de mult încât uneori moare. Iată cât de pasional e animalul acesta! Toate îi stârnesc curiozitatea şi se străduieşte încontinuu să-şi amelioreze condiţiile de viaţă.

Lucrèce Nemrod viu să mângâie şi ea purcelul.

— Vedeţi, vă prindeţi şi dumneavoastră în joc, remarcă Solange Van Lisbeth. E firesc, dacă i se dă porcului o şansă de a vă seduce, e talentul lui principal. De fapt, când declarăm că în inima fiecărui om doarme un porc, ar trebui mai degrabă să spunem că în inimile celor mai buni oameni şi numai într-ale lor există un porc adormit.

— Săracul de tine, bătrâne, îi spuse afectuos Isidore purcelului, n-ai avut noroc, te-ai născut pe planeta nepotrivită.

Apoi, întorcându-se spre stăpâna lui, întrebă:

— Când aţi luat la cunoştinţă pentru prima oară că porcul e deosebit de interesant?

Invitându-şi dintr-un gest vizitatorii să examineze

reproducerile diverselor specii porcine de pe pereţi, Doctoriţa Van Lisbeth se hotărî să le povestească o fabulă.

Odinioară, în China, porcul era animalul de familie favorit al copiilor. În acea perioadă, chinezii îngrăşau câinii pentru a-i mânca şi domesticeau porcii ca animale de companie. Într-o zi, în Sîciuan, casa unui băiat a luat foc. Copilul a intrat cu forţa, pentru a încerca să-şi salveze prietenul purcel. Dar acesta murise deja, asfixiat cu fum, şi l-a găsit pe jumătate carbonizat. Evident, copilul a vrut să-l îmbrăţişeze pentru ultima oară, dar grăsimea topită care se scurgea din cadavru i-a ars mâinile. Atunci, ca să-i treacă durerea, băiatul a dus degetele la gură şi a constatat că… ce să vezi, grăsimea aceea era foarte bună la gust Vestea s-a răspândit. Chinezii au început să-şi gătească la frigare porcii domestici şi astfel a luat sfârşit în lume cariera porcului ca animal de companie.

În aceeaşi perioadă, cam peste tot, porcul a devenit animalul ideal de crescătorie. Nu are nevoie decât de foarte puţin spaţiu pentru a trăi. Este omnivor. Nu e agresiv. Aceasta a fost drama porcului: capacitatea lui de adaptare, blândeţea, afecţiunea pentru om, toate l-au condamnat definitiv.

Fotografiile aliniate în jurul lor prezentau începuturile industrializării crescătoriilor de porci. Culturi pe bandă rulantă. Maşini pentru tranşarea cărnii, pentru pisarea oaselor, pentru reciclare. O pancartă afişa lista tuturor obiectelor fabricate de om din părţi ale porcului. Inventarul pornea de la perii şi pensule, trecând pe la lumânările făcute cu grăsime de porc, cleiuri din copite, articole de marochinărie şi pungi de tutun confecţionate din vezică.

— Ştiţi câţi porci sunt crescuţi în lume, în momentul de faţă? Circa şase sute cincizeci de milioane. De trei ori

cât populaţia Statelor Unite!

Isidore Katzenberg şi Lucrèce Nemrod contemplau imaginile piramidelor cu conserve, ale grămezilor de organe ambalate în celofan, ale munţilor de mortadella, costiţe, cârnaţi albi, negri, cu mere, cu piper, salamuri…

— Iată ultimul lor sacrament

Un vechi afiş publicitar arăta un porc vesel care-şi întindea propriile intestine sub formă de cârnaţi, spunând: „În porc, totul e bun”.

Doctoriţa Van Îisbeth se opri în faţa fotografiei unui grup de savanţi.

— Până în momentul când un laborator englez a descoperit întâmplător, acum treizeci de ani, o compatibilitate uluitoare între organele noastre şi ale lor. Din motive necunoscute, organismul nostru e compatibil cu cel al porcilor.

Arătă, aliniate pe etajere, borcane cu diverse organe, conservate intacte în formol.

— În momentul când lipsa de organe din clinici devine o problemă majoră, în clipa când în ţările din Lumea a Treia sunt omorâţi vagabonzii pentru a le sustrage ochii, când sunt ucişi copiii ca să li se scoată rinichii, porcul ne salvează.

Doctoriţa Van Lisbeth luă din nou purcelul în braţe.

— El e Maximilien. Este cel mai ştrengar din toţi godacii pe care-i creştem aici. În materie de teste de inteligenţă, e un as. Veniţi, am să v-arăt îi conduse într-o cameră unde se instalaseră cuşti dotate cu încuietori asemănătoare celor pe care le văzuseră la cimpanzeii bonobo.

Solange Van Lisbeth introduse purcelul într-o cuşcă şi imediat, cu vârful râtului, animalul învârti tamburii cu simboluri pentru a forma fraza logică: „Eu vin spre tine”.

Uşa se deschise, iar purcelul se repezi să lingă mâna savantei.

— Maximilian e mai rapid decât cel mai inteligent dintre cimpanzeii mei!

Lucrèce întoarse înapoi paginile carnetului.

— Foarte bine, dar toate acestea contrazic lamarckismul pe care la prima noastră întâlnire aţi declarat că vi-l însuşiseră ţi. Aţi afirmat că mediul ambiant sfârşise prin a transforma un primat în om.

Specialista în transplanturi recunoscu că atunci nu le prezentase decât jumătate din teoria ei despre originile omului.

— Descoperirea Profesorului Adjemian merge mult mai departe. Demonstrează că speciile nu sunt străbătute neapărat de mari curenţi. Uneori, este suficientă voinţa unui singur individ pentru a induce schimbarea.

— Un singur individ? repetă Lucrèce.

— Da. O singură fiinţă capabilă să modifice comportamentul întregii turme şi, deci, toată istoria speciei sale.

Se spălă pe mâini într-un mic lavabou.

— Contrar celor crezute de obicei, presupun că un aparent fleac poate avea un mare efect o picătură de apă poate fiice să se reverse oceamil.

Lucrèce Nemrod deschise la pagina unde notase teoria Doctoriţei Van Lisbeth şi, spunându-şi că de-acum încolo trebuia s-o completeze, notă: „Teoria Van Lisbeth (continuare): o singură voinţă individuală este suficientă pentru a schimba lumea”.

Doctoriţa îşi luă ca martori vizitatorii:

— Pentru că un singur individ primat mascul a făcut dragoste cu o scroafă, s-a mutat întreaga specie. Întrucât hibridul născut din această întâlnire s-a descurcat să

supravieţuiască şi să se reproducă, ulterior caracterul genetic accidental produs de acea împerechere a creat o întreagă specie. Iar această specie, la rândul ei, a declanşat mutaţii în tot anturajul său şi poate, într-o zi, îi va produce o mutaţie întregului univers. O picătură de apă: oceanul se revarsă!

Dintr-odată, deveniri conştienţi de o dovadă: lipsise infim de puţin pentru ca pe Pământ să nu existe decât maimuţe şi porci.

Şi nicio fiinţă omenească…

5. CU MÂNCĂTORII DE CADAVRE

PRIMULUI FIU începe să-i fie foarte foame.

Vânătoarea nu e uşoară. N-a învăţat niciodată să captureze animale. În caverna familială, prăzile picau din cer şi întotdeauna erau pe jumătate ameţite de cădere.

Acolo era uşor de mâncat. Aici, la suprafaţă, prăzile nu-l mai lasă să se apropie de ele.

Fugăreşte un struţ. Nu pentru mult timp. Graţioasa pasăre îl învinge fără probleme, şi la sprint, şi la cursa de fond. Încheie, cu inima arzându-i.

Schimbare de strategie.

Încearcă să captureze un pui de rinocer şi se pomeneşte nevoit să reia goana în sens invers, când maică-sa îl ameninţă cu cornul.

Bate recordul precedent, dar tot foame îi este. Fuga e epuizantă.

Simte că nu a ales cea mai bună cale. Dacă natura ar fi vrut să facă din el un animal de curse, l-ar fi înzestrat cu labe mai lungi şi mai-musculoase. Poziţia verticală, pe care o adoptă fără să se gândească, este cu atât mai puţin adaptată pentru alergare cu cât îi dă un contur foarte puţin aerodinamic, împiedicându-l să alerge împotriva vântului.

PRIMUL EJU îşi târăşte paşii prin stepă.

Este cu atât mai deznădăjduit, cu cât are impresia că vânatul fuge de el nu numai ca animal de pradă, cât mai ales ca individ particular. Ca şi cum l-ar considera monstruos şi n-ar dori ca „asta” să se apropie.

Un lucru şi mai surprinzător: pe el nu-l urmăreşte niciun animal de pradă. Niciun leu, nici cel mai mic leopard, nici cel mai nevolnic câine sălbatic nu e interesat de carnea lui. Nici chiar şerpii nu-l muşcă, şi nici tarantulele nu-l înţeapă. Ţânţarii ţiuie la distanţă. Muştele se îndepărtează

Se întreabă dacă nu cumva toţi au aflat despre crima lui. Sau, poate, mirosul său deosebit îi nelinişteşte. Ceilalţi nu reuşesc să-i atribuie un loc printre toate animalele cunoscute.

PRIMUL FIU mănâncă o rădăcină. De când a ieşit din gaură, în lipsă de altceva, nu se mai hrăneşte decât cu rădăcini. Plantele, cel puţin, nu au nici ochi, nici nas. O rădăcină nu te judecă.

Lumina soarelui continuă să-l jeneze. Se hotărăşte aşadar să doarmă ziua în rămurişul copacilor sau în gropi şi să încerce să vâneze noaptea. Speră să poată captura astfel animale adormite.

Încearcă să se apropie de o şopârlă nemişcată. De cum o atinge, reptila fuge. Nu merge. La fel eşuează când atinge o bufniţă, un mic rozător, un limax. Începe să simtă lipsa proteinelor.

PRIMUL FIU se întreabă dacă nu cumva riscă să mănânce rădăcini toată viaţa. Îşi dă seama că acesta ar fi un regres în evoluţie. Strămoşii săi s-au străduit mult timp să-şi adauge carnea printre alimente, şi n-au făcut-o pentru ca el să redevină erbivor. Trebuie să găsească neapărat carne de mâncare, cu orice preţ. Dar cum să

prindă toate aceste animale care o-ntind cu toată viteza de îndată ce se apropie?

Într-o zi, PRIMUL FIU descoperă resturile unei girafe pe jumătate devorate. Probabil că necrofagii au mâncat pe săturate. Iată soluţia. Carnea e uşor fezandată, dar nu poate nimeni nega că e carne, şi încă la discreţie.

Aşa că, PRIMUL FIU ia o bucată de os încă acoperită cu fâşii mici de muşchi negri, uscaţi, puternic mirositori, şi o duce la gură. Are în primul rând gust de carne şi abia apoi duhoarea infamă a putreziciunii. Muşcă de mai multe ori. E o faptă importantă. Ştie că, hrănindu-se astfel, retrogradează până la rangul mâncătorilor de cadavre dar, cel puţin, rămân în clubul carnivorelor. Şi-apoi, e tot viu şi mai puţin flămând.

Mai întâi să supravieţuieşti, după aceea să gândeşti.

Înalţă capul. În cavernă, tavanul era mai aproape. De când a ieşit, toate îi par de neatins. Inclusiv stelele.

6. DIN FUNDUL STELELOR

Ropot de tobe. Dangăt de alămuri. Sub cupola Circului de Iarnă din Paris, proiectoarelei scânteiau ca nişte stele cu o voltă deasupra. Apăru un Monsieur Loyal în costum cu paiete, într-un freamăt de aplauze răzleţe.

Televiziunea şi cinematograful aplicaseră lovituri decisive spectacolului viu. În afara elevilor de şcoală invitaţi gratuit în virtutea acordurilor cu primăriile şi a câtorva nostalgici ai plăcerilor de mai an, pe gradene nu era aproape nimeni.

Isidore Katzenberg şi Lucrece Nemrod se aşezară lângă Doctoriţa Van Îisbeth. Se prevăzuse ca vânzarea la licitaţie a labei cu cinci degete să înceapă imediat după reprezentaţie, în rulota 66, cea a lui Ange Rinzouli.

Spoturile se stinseră. Semnal de tobă. Talere ciocnite. Fanfara atacă o arie antârnată, pe care copiii

începură s-o acompanieze bătând din palme. Monsieur Loyal lăuda diversele numere care aveau să se desfăşoare în arenă.

Oameni cu şorţuri negre instalară împrejur grilaje enorme, iar un adresor în costum stacojiu cu brandenburguri intră încadrat de doi lei şi trei leoaice. Omul pocni din bici, iar fiarele săriră pe taburetele pregătite. Un nou pocnet dip bici, şi se aliniară într-un colţ. O asistentă cu fustă scurtă aprinse un cerc, iar animalele săriră prin el unele după altele. Ropot de tobă. Pocnet de bici. Cel mai impresionant dintre leii masculi îngenunche lângă dresor şi deschise larg botul. Stăpânul îşi introduse capul înăuntru, iar fiara nu strânse fălcile. Totuşi, observându-i cu atenţie privirea feroce, Isidore Katzenberg şi Lucrèce Nemrod înţeleseră că leul nu aştepta decât primul pretext pentru a-şi regla conturile cu acest individ care-l trata nerespectuos de atâta vreme. Omul îşi scoase capul. Salvă de aplauze.

Lumină. Întuneric. Monsieur Ixtyal reapăru pentru a prezenta numărul următor „în faţa dumneavoastră, doamnelor, domnilor, Maestrul Hipnozei!” Virtuozul în chestiune era un omuleţ în smoking negru. Ceru trei voluntari din public. Se prezentară trei tineri, printre murmure.

Hipnotizatorul îi privi fix în ochi, apoi, considerându-i gata pentru etapa următoare, îi ceru primului să simtă arşiţa celei mai intense canicule. Băiatul se dezbrăcă rapid, într-un cerc de lumină care-i arăta sudoarea prelingându-se în stropi mari pe faţă şi piept Aplauze. Al doilea tânăr fu rugat să se transforme în maimuţă. Cu mult firesc, se ghemui la pământ şi începu să sară în cerc, scoţând ţipete de cimpanzeu. Hipnotizatorul îi întinse o banană, pe care cobaiul o devoră rostogolindu-şi în orbite

ochii încântaţi. Aplauze. La microfon, artistul explică publicului că nu acţiona decât prin sugestie, revelând tendinţele naturale pe care le avea în el fiecare spectator. Celui de-al treilea voluntar îi ceru să se întoarcă în timp, vizualizându-se pe sine însuşi adolescent apoi copil, apoi nou-născut Docil, tânărul se lăsă în patru labe, gângurind ca un bebeluş, îşi vârî în gură degetul mare şi în acelaşi timp poala. cămăşii, folosind-o ca pe o suzetă. Hipnotizatorul încercă să-i tragă colţul de material, dar cum cobaiul său începea să plângă şi să urle, i-o dădu înapoi, şi omul-bebeluş, încântat, începu să sugă. Aplauze.

Lumină. Întuneric. Monsieur Loyal anunţă ultimul număr din spectacol: trapezistă. Băieţii de culise instalară materialele, şi cei trei acrobaţi îşi făcură mândri apariţia.

În rolul lui Tarzan, Ange Rinzouli era urmat de un King Kong îmbrăcat în blană sintetică, cam mâncată de molii, şi de o Jane sculpturală, cu planturoase atribute fizice scânteind de paiete. Monsieur Loyal ceru aplauze. Valoroşii acrobaţi aveau să se producă fără plasă.

— Parcă presimt ceva, murmură Isidore Katzenberg.

— Fii serios, nu suntem într-un roman. Nimeni nu are interesul să-l ucidă pe Ange, remarcă Lucrèce Nemrod, ridicând din umeri.

Fanfară. În sunetul alămurilor, cei trei artişti se lansară în gol, zburând de la un trapez la altul şi prinzându-se reciproc, mereu în ultima clipă, printre strigătele de admiraţie şi teamă ale asistenţei.

— E un moment grav, proclamă Monsieur Loyal, în microfon. Ange Rinzouli va realiza acum un dublu salt mortal înapoi, numit şi Salt de înger, în cinstea maestrului, care e singurul capabil de a realiza această figură atât de periculoasă.

— Presimt ceva, repetă Isidore Katzenberg,

nonşalant.

Toba orchestrei execută un ropot solo.

— Nu vă neliniştiţi, spuse la rândul ei şi Doctoriţa Van Lisbeth. Ange e profesionist. Am asistat de mai multe ori la numărul ăsta. E extraordinar.

Sus, sub cupolă, Ange Rinzouli îşi luă avânt, cu picioarele întinse şi mâinile încrucişate pe piept Efectuă graţios dublul salt înapoi şi, chiar în clipa când publicul îl vedea deja căzând ca o piatră, King Kong îl prinse cu multă precizie.

Aplauze uşurate.

— Vezi, degeaba ai fost pesimist.

— Din ce în ce mai spectaculos! tună glasul lui Monsieur Loyal. Trupa va executa acum un triplu axei cu voltă înaintea prizei. Se numeşte „saltul morţii”.

Tăcere. Semnal de tobă. Ange urcă la trapez, cu chipul surâzător, dar expresia concentrată. Execută răsucirea cu rostogolire anunţată, întinse mâinile. King Kong îl imită, iar cele patru mâini se găsiră şi se apucară strâns.

Aplaude entuziaste.

Fanfara intonă o arie veselă, pentru a anunţa că tensiunea se risipise. Sus, cei trei artişti treceau reciproc din mână în mână, ca pentru a marca sfârşitul numărului. Ange Rinzouli, simţindu-se fără îndoială într-o formă deosebită, îi indică prezentatorului că voia să încheie cu cea mai grea acrobaţie a lui: tonoul vertical.

Nou ropot ameninţător al tobei. În public, numeroşi spectatori, sătui de falsul suspans şi obosiţi să-şi tot întindă gâtul, îşi pierduseră interesul faţă de ceea ce se întâmpla atât de sus deasupra capetelor lor. Copiii cereau gustarea Mamele aranjau baticuri. Ange îşi luă elan, se răsuci în zbor şi întinse braţele drept înainte. Partenerii

erau şi mai îndepărtaţi de el decât cu ocazia salturilor precedente. King Kong se întinse din răsputeri pentru a-l ajunge pe Tarzan.

Două mâini se îndreptau spre întâlnirea cu alte două mâini. Mâini omeneşti către mâini de maimuţă. Scena semăna cu fresca lui Michelangelo din Capela Sixtină. Dumnezeu îi dăruise omului, cu vârful degetului, cunoaşterea. La rândul său, omul îi întindea degetul maimuţei. Figura era alegorică, deşi primatul de aici era fals, cu blană de nylon.

Mâinile erau gata să se atingă. Aproape se atinseră Totuşi, în ultima secundă chiar în momentul precis al prinderii, maimuţa se eschivă. Gestul fu aproape imperceptibil. Un strigăt de uimire se înălţă din piepturile spectatorilor.

Ange Rinzouli deschise larg ochii, stupefiat Căută privirea din spatele măştii simiene, pentru a încerca să înţeleagă de ce. Zări dincolo de găurile măştii de maimuţă ceva ce păru să-l uimească.

Tarzan căzu.

Acest înger nu ştia să zboare. Se zdrobi de sol, cu un zgomot sec de oase sfărâmate.

Isidore Katzenberg şi Lucrèce Nemrod o luară la fugă spre centrul arenei.

Ange îi recunoscu şi le zâmbi.

— Mă bucur… că aţi… scăpat…

Schiţă un râs asemănător unui horcăit şi scuipă sânge. Duse mâna la gură, culese în palme clăbucii roşiatici, păru să se sperie, apoi scoase din nou acel râs ciudat.

— Secretul., va rămâne secret., nu vor lăsa pe nimeni… să dezvăluie… laba…

Din nou bolborosi, tuşi şi scuipă. Apoi, închise ochii.

Lucrèce Nemrod îl zgâlţâi fără menajamente:

— Unde-i laba cu cinci degete?

Ange redeschise pleoapele, lăsând să răzbată o privire împăienjenită.

— Copacii…

— Ce-i cu copacii?

— Copacii îşi ascund rădăcinile sub pământ.

Isidore şi Ijjerèce se străduiră să înţeleagă mesajul.

— Poate vrea să spună că rădăcinile omenirii trebuie să rămână ascunse, presupuse fata.

S.A.M.U. intervenea deja pentru a-l transporta pe nefericitul acrobat la urgenţă. Infirmierii îl depuseră pe o targă, grăbindu-se să-l ducă spre ieşire, cu dificultate, printre cuyoşii mereu pasionaţi de moartea altora. În pofida busculadei, cei doi ziarişti reuşiră să-l urmeze. Lucrèce se agăţă de brancardă.

— Repede, repede, te conjur: unde e laba? Vorbeşte, nu mai ai nimic de pierdut.

Ca şi cum s-ar fi convins în sfârşit că de-acum încolo nimic nu avea să mai poată abate lucrurile de pe cursul lor, Ange Rinzouli arătă spre o perdea din fundul arenei:

— În rulota… mea. Sub… rădăcina bonsaiului, mai şopti el.

După care se crispă într-un ultim spasm.

Reporterii se repeziră spre caravana staţionată în parking. „RULOTA 66”. „ANGE RINZOULI, TRAPEZIST”. Uşa fusese forţată deja. În interior, mobilierul era răsturnat, toate zăceau răvăşite claie peste grămadă. Bonsaiul zăcea lângă cioburile ghiveciului spart

Ieşiră. Vinovatul nu putea fi departe. Zăriră în sfârşit o siluetă care fugea, cu cutia sub braţ Lucrèce Nemrod sări pe motocicletă şi, spre marea ei surprindere, prinzându-l din urmă pe fugar, îl recunoscu pe Părintele

Mathias, preotul din avionul spre Dar es-Salaam. Sări din mers şi-l trânti la pământ Preotul începu să se zbată între braţele ei, rostogolindu-şi ochii halucinaţi.

Isidore Katzenberg se apropie liniştit, pe jos, examinând situaţia.

— În materie de licitaţie, bietul Rinzouli n-a prevăzut că unii clienţi ar prefera să obţină piesa fără s-o plătească.

Preotul dădu drumul, fără tragere de inimă, cutiei transparente.

— Trebuie să distrugem această labă! Trebuie s-o distrugem. Trebuie s-o distrugem. Este laba diavolului. Trebuie s-o distrugem! repeta el, ca o litanie.

— Ba nu, răspunse calm Isidore. Destule morţi, de-ajuns cu distrugerile.

— Are dreptate, părinte, îi dădu dreptate Lucrèce. Zău că nu sunteţi rezonabil.

— Dar e voinţa lui Dumnezeu. Vă implor, această cutie trebuie să fie arsă. E mâna Satanei. E mâna diavolului cu copite la degete.

Isidore Katzenberg luă containerul transparent pentru a verifica dacă relicva era la locul ei. Cu siguranţă, acea fosilă le dăduse multă bătaie de cap. Tocmai se pregătea să deschidă cutia când, într-un scrâşnet de pneuri, lângă el frână o maşină Printr-o portieră ieşi un braţ şi smulse obiectul care conţinea atât de preţioasa relicvă.

7! UCENICIA SINGURĂTĂŢII

Pentru a deveni un necrofag eficient, trebuie să urmăreşti vulturii.

Ei indică locurile de sfâşiere. E de ajuns să-ţi aştepţi, rândul.

Primii care mănâncă sunt în general leii, după care urmează, în ordine: hienele, vulturii, şacalii, corbii şi

şobolanii. Şi, la sfârşit de tot, El.

El, PRIMUL FIU exilat, străinul absolut, din coada ecosistemului.

În general, la predările ştafetei au loc unele busculade. Uneori, câte un leu ucide o hienă pentru a o ajuta să înţeleagă că mai are de aşteptat Hienele se răzbună pe vulturi, vulturii pe şacali şi aşa mai departe... Naşterea stresului.

El trebuie să negocieze porţiile cu şobolanii. Josnici adversari.

De mai multe ori, a încercat să urce cu o treaptă în piramida prădătorilor, sărind peste şobolani, dar a fost muşcat până la sânge. Şobolanii sunt mici dar uniţi, le vin de hac celor ca el. Nu merită osteneala să insiste. A învăţat prima lecţie. În natură, fiecare are un loc precis şi trebuie să şi-l respecte. Îndrăzneţii nu sunt bine văzuţi.

Chiar acum, sus, vulturii încep să coboare. PRIMUL FIU aleargă să-şi rezerve locul în distribuirea hranei moarte.

8. URMĂRIRE MOTORIZATĂ

Urmăreau maşina hoţului labei.

Lucrèce Nemrod nu avusese timp să-şi pună casca aviatică de piele, iar pletele ei roşcate cu ondulaţii mărunte fluturau, inundând chipul vecinului ei de urmărire. În faţa lor, maşina gonea cu toată viteza, trecând pe roşu şi terorizând pietonii.

Lucrèce Nemrod răsuci maneta de acceleraţie şi ajunseră la nivelul autovehiculului. Omul de la volan avea o mască de maimuţă. Isidore Katzenberg îi adresă un mic salut amical Neliniştit, individul coti pe prima stradă ieşită în cale, dar motocicleta cu ataş nu-l slăbea o clipă

Un ghepard pe urmele unui rinocer.

Omul cu masca de maimuţă se uita încontinuu în

oglinda retrovizoare şi chiar întorcea din când în când capul, pentru a vedea mai bine la ce distanţă erau urmăritorii.

Intră de bunăvoie printr-o băltoacă imensă de noroi, pentru a încetini motocicleta, dar Lucrèce Nemrod reuşi să ocolească suprafaţa alunecoasă.

Isidore Katzenberg scotoci în compartimentul ataşului. Se *găseau* acolo tot felul de obiecte heteroclite. Sfârşi prin a scoate un vechi Mauser, datând probabil din Primul Război Mondial. Ochind în roata din dreapta a maşinii hoţului, trase învanvelopă. Perforaţia se produse imediat şi urmăritul pierdu controlul volanului, executând o coadă de peşte pentru a se înfige într-o grămadă de pubele care amortizară şocul.

Lucrèce Nemrod sărise deja din şa şi îl apucă pe hoţ de guler, pentru a-i smulge masca. Se retrase surprinsă de chipul pe care îl dezvălui.

— Dumneavoastră? nu se putu ea stăpâni să exclame.

9. FĂRĂ MASCĂ

PRIMUL FIU se aplecă spre o băltoacă de apă şi-şi observă chipul reflectat. „Cine sunt eu?”

Ochii sunt ai unui primat Dar are pielea prea trandafirie, prea netedă. Pometii arată altfel. Urechile sunt mai ascuţite şi în acelaşi timp mai puţin păroase. Botul, mai puţin plat. Dinţii…

PRIMUL FIU îşi priveşte dinţii. Nu se găseşte nici frumos, nici urât. Se găseşte diferit.

Ba da, e urât ştie că pentru toţi e urât, fiindcă nu seamănă cu nimeni altcineva. Numai fratele său era aproape la fel ca el, şi l-a ucis. Fratele lui era mai frumos decât el. Mai inteligent. Mai delicat Mai graţios.

Tatăl lui îl prefera. PRIMUL FIU şi-a lăsat să vorbească pulsiunile cele mai primare. Nu numai la

înfăţişare e urât. Are urât şi spiritul.

PRIMUL FIU se priveşte oglindit în apa bălţoacei. Îi vine o idee: „Nimeni nu mă iubeşte”.

Şi se înlănţuie o a doua idee, şi mai cumplită: „Nici eu nu mă iubesc”.

Nu e doar urât. Este hidos. Reprezintă o insultă faţă de tot ceea ce a creat natura armonios şi complementar. Nu există nicio referinţă. Nu se completează cu nimic. Până şi familia lui l-a respins. E în plus.

„Să mor”.

Vrea să moară, dar ştie că e prea stângaci pentru a reuşi. Şi apoi, nici măcar nu are curajul.

„De ce exist?” este al patrulea gând care îl asaltează.

„De ce exist, în loc să nu exist?…”

O lacrimă îi curge pe obraz, cade în bălţoacă şi-i încreţeşte imaginea. Îl cuprinde o imensă angoasă. Este singur pe planetă. Se lasă noaptea, iar el se întreabă dacă n-ar fi făcut mai bine să nu se nască niciodată.

Plânge. Intuitiv, simte că nu are niciun viitor. Lacrima lui nu face bălţoaca să se reverse, ci doar creează un val rotund care nu încetează să se lărgească.

10. O TEORIE MAI COMPLEXĂ

Din spatele măştii de maimuţă apăruse, marcat de toate stigmatele confuziei, chipul astronomului Benoît Sanderson! Savantul dădu drumul cutiei cu relicva. Isidore Kaizenberg se asigură că laba cu cinci degete rămăsese intactă.

— Trebuie s-o distrugem! spuse moale Benoît Sanderson.

Vru să pulverizeze containerul dintr-o lovitură viguroasă de pumn, dar Isidore îl ţinea la fereală de orice tentativă de distrugere. Lucrèce Nemrod apucă pumnul astronomului şi i-l răsuci, pentru a-l calma. Omul căzu la

pieptul ei.

— Nu ştiţi cu ce vă jucaţi, se tângui pl. Nu ştiţi ce faceţi. Miza este enormă pentru noi toţi, pământenii Până şi viaţa mea e lipsită de importanţă, în comparaţie cu asta îşi privi interlocutorii şi, brusc, îşi înăbuşi un uşor râset:

— În orice caz, acest obiect este obligatoriu un fals. Cunosc adevărata sursă a omenirii.

— Meteoriţii?

— Nu v-am spus totul.

— Haideţi, îl provocă fata cea roşcovană care e noua dumneavoastră teorie?

Îi dădu drumul, iar astronomul îşi regăsi puţin demnitatea.

— Nu e o teorie cu adevărat nouă. Este doar o prelungire a celei pe care v-am încredinţat-o deja.

Isidore Katzenberg propuse să-şi gareze vehiculele şi să meargă la cea mai apropiată cafenea, ca să discute mai comod, nu în mijlocul străzii.

Se aşezară pe banchetele de vinilin crăpat din fundul unui bistro de cartier, comandând băuturi alcoolice apte de a dilata vasele sangvine. Acolo, astronomul îşi puse la loc aparatul auditiv şi începu să-şi expună strania teorie.

— Numai fiinţa umană e inadaptată pe Pământ Toate celelalte animale s-au adaptat. Căldura, lumina, comunicarea, toate condiţiile de viaţă, animalele celelalte şi le administrează perfect. Balenele sunt capabile că comunice la mai mulţi kilometri, câtă vreme pentru oameni, la câţiva metri numai, operaţiunea devine deja dificilă. În natură animalele sunt capabile să suporte iarna fără probleme, pe când o fiinţă umană goală, la minus zece grade, moare. Animalele sunt numite „dobitoace” fiindcă nu şi-au elaborat tehnologii. Dar, în realitate, ele nici nu au nevoie de aşa ceva, fiindcă sunt adaptate în mod natural la

condiţiile planetei. Iar acum, problema şi marea întrebare: de ce sunt oamenii singurele animale inadaptate la această planetă?

— V-o punem.

Sanderson îşi bău paharul dintr-o sorbitură şi, cu acelaşi surâs bizar, declară:

— Fiindcă nu suntem pământeni.

Astronomul explică în continuare că specia umană nu apăruse numai dintr-un primat îmbolnăvit de o bacterie adusă de un meteorit După opinia lui, omenirea debarcase direct din spaţiu, sub forma sa actuală.

— Fără îndoială, oamenii îşi devastaseră atât de rău planeta originară, încât nu mai era viabilă pentru ei. Mulţi au pierit, cu siguranţă. Supravieţuitorii au plecat spre a ateriza aici. Şi-au uitat dramatica istorie, la fel cum au uitat de bunăvoie toate tehnologiile devastatoare. Ded, au reînceput totul de la zero. Omul preistoric trebuie să fi fost un ecologist hippie care hotărâse să renunţe nesilit de nimeni la tehnologiile strămoşilor lui.

— De unde şi o apropiere de teoria involuţiei, a prietenului nostru Kikuyu, sublinie Lucrèce, amintindu-şi de cârciumarul tanzanian.

Nouă, după teoria B cu meteoritul, „TEORIA B CU DEBARCAREA UMANOIZILOR EXTRATEREŞTRI”.

Isidore Katzenberg îşi înghiţi păhărelul de coniac.

— Prin urmare, ne aflăm aici pentru a ispăşi, rezumă el. Prezentaţi o ipoteză apropiată de budism: oamenii se reîncarnează până descoperă cel mai bun mod de a se comporta. Specia noastră se deplasează de pe o planetă pe alta, pentru a descoperi în sfârşit locul unde vom şti să ne comportăm „ca animale demne de acest nume”.

Astronomul confirmă.

— Oamenii sunt o specie în penitenţă pe Pământ Au

venit aici pentru a-şi efectua *mea culpa*. În alte părţi, au comis greşeli cumplite. Prin urmare, au debarcat pe Pământ spre a dovedi că sunt animale „de bine”. Capabile să trăiască în deplină armonie cu o planetă fertilă la început, cu siguranţă, trebuie că au fost perfecţi, iar apoi, puţin câte puţin, de-a lungul secolelor, natura lor şi-a spus cuvântul la un arc care se destinde după ce a stat comprimat mult timp, tendinţele rele au revenit la suprafaţă. Specia umană a redescoperit focul, roata, fierul… Şi iniile de moduri de a abuza de ele.

Toate aceste cunoştinţe au rămas îngropate în straturile profunde ale creierelor omeneşti.

Dar, ajungând pe Pământ, toată lumea a uitat nu numai faptele rele ale vieţii din alte părţi, ci şi pericolele acestor cunoştinţe refulate voluntar.

„Nu te atinge de copacul cunoaşterii, nu gusta din rodul ştiinţei”, avertizează Biblia.

Dar oamenii l-au muşcat mult şi bine, cu toţi dinţii, iar în prezent sunt gata să se înece cu sâmburii. Oamenii moderni au ajuns să facă aceleaşi greşeli ca strămoşii lor. Şi, cum nu au învăţat lecţiile trecutului, sunt condamnaţi săi reproducă într-o zi, vor ajunge să distrugă această planetă şi deci vor fi obligaţi să plece din nou, pentru a coloniza alta, începând încă o dată aventura umană. De câte ori va repeta omenirea aceeaşi greşeală? Câte planete va distruge până să înţeleagă? Câte planete au fost deja distruse de noi, „paraziţii universului”?

Astronomul Benoît Sanderson îşi frângea mâinile de disperare, iar cei doi ziarişti îl priveau neliniştiţi. Numai că pe masă era cutia ce conţinea laba cu cinci degete, iar ei îşi aminteau toate greutăţile pe care le înduraseră ca s-o găsească. Nu doreau să renunţe tocmai acum la descoperirea Profesorului Adjemian.

— Laba cu cinci degete ne poate ajuta să devenim conştienţi, afirmă Isidore, punând cutia sub lumina aplicei.

În acel moment, în bistro intră vâl-vârtej o maimuţă şi iarăşi luă preţiosul obiect Lucrèce şi Isidore se năpustiră spre uşă. Un ospătai îi opri, cerându-le să achite consumaţia. Prin geam, văzură maimuţa aşezându-se la volanul unei maşini oprite în paralel cu cele parcate şi demarând, pentru a se pierde în circulaţia marelui bulevard.

11. VREMEA ÎNVĂŢĂTURII

PRIMUL FIU înaintează pe câmpie. Ştie că lui îi revine rolul cel mai important. Tatăl său e blocat în groapă.

De-acum, EL este el. Iar EL simte confuz că are nevoie să înveţe ceva.

Tatăl său îi arăta adesea norii care treceau pe deasupra deschizăturii. Poate că din observarea norilor se poate trage un învăţământ…

Stă mult timp să studieze volutele de vapori care se contorsionează lent în înalturi, pentru a alcătui forme de neînţeles. Observă.

Privite bine, acele forme nu i se mai par complet nesemnificative. Anumiţi nori seamănă cu nişte animale. Da, s-a convins, norii îi vorbesc prin simboluri. Închide ochii, reconstituie în minte imaginea norului şi presimte o informaţie. Ca o idee care i se conturează în minte. „Trebuie să descopăr ceea ce ştiu deja”.

Redeschide ochii. Nu înseamnă nimic. E ca ideile acelea fanteziste care îi trec uneori prin cap când doarme.

„Trebuie să descopăr ceea ce ştiu deja”.

Dacă ştie deja, de ce să-şi dea osteneala de a descoperi?

„Pentru că am uitat”, îşi răspunde tot el, de îndată.

E încă tânăr. Stând bine să se gândească, singurele

două mari experienţe pe care le-a dobândit sunt descoperirea luminii de afară şi descoperirea că nu se poate baza decât pe suie însuşi

Asta, o ştie.

Continuă să fixeze norii cu privirea. Are o comoară ascunsă în propriul lui spirit? Trebuie ca norii să-l mai ajute. Face un efort de imaginaţie, pentru a încerca să vadă la ce formă îl duce cu gândul norişorul din faţa lui. E puţin rotund, cu un vârf ascuţit în faţă şi un altul în spate.

Seamănă cu un… şobolan.

12. TEORIE ŞI MAI COMPLEXĂ

Lucrece Nemrod şi Isidore Katzenberg încălecară pe Guzzi, în urmărirea maşinii noului hoţ simian. Cu aglomeraţiile care blochează la orice oră capitala, reuşiră s-o ajungă din urmă destul de repede. Dar, de astă dată, nu săriră la atac. Preferară să se ţină după autovehicul, pentru a vedea unde avea să-i conducă şoferul în costum de maimuţă.

Astfel, ajunseră la uzina Eluant.

Ziariştii îşi garară motocicleta la o sută de metri de poartă şi urmară animalul. Omul traversă cu paşi mari sala de protocol, porni pe un culoar şi intra într-un birou unde ridică imediat receptorul unui telefon. Lucrece şi Isidore nu-l slăbeau o clipă, având grijă să nu se facă remarcaţi.

— E-n regulă, o am, îl auziră ei spunând laconic în receptor.

Şi-şi scoase masca. Apăru chipul inginerului Lucien Eluant. În acel moment, Isidore Katzenberg făcu o mişcare greşită, răsturnând o riglă grea pe o masă. Nu avură timp să reacţioneze: Lucien Eluant apăru în faţa lor, cu revolverul în mână.

— Bravo, ziariştilor. Deci, aţi reuşit să mă găsiţi!

Fără a coborî arma, îi pipăi pe rând şi găsi într-un

buzunar al lui Lucrèce cuţitul elveţian. Îl puse în sertarul biroului care îi aparţinuse surorii lui.

— Dumneata l-ai asasinat pe Ange Rinzouli, spuse fata.

— Fireşte, recunoscu Eluant Doar nu era să las un actoraş penibil să se îmbogăţească pe spinarea noastră şi apoi să ne cânte pentru a juca. Cu cât vor fi mai puţini oameni informaţi despre teoria ridicolă a Profesorului Adjemian, cu atât mai bine.

— Eşti un asasin.

Lucien Eluant făcu o mutră nemulţumită.

— Mai degrabă un ideolog. Mă lupt pentru o cauză. Industria alimentară.

— Banii! Mereu mai mulţi bani, comentă Lucrèce.

— Nu vă faceţi iluzii. Am vederi mult mai largi. Lupta mea este mai ambiţioasă: fericirea prin intermediul gustului. Mă consider un gourmet fin. Porcul e foarte bun. Aţi gustat vreodată picioare de porc pane cu linte? Mmmmm… savuros. Aţi cunoscut deliciul obrajilor de porc cu sos ravigote? Puţin oţet, şalote mici, capere şi pătrunjel? Aţi trăit extazul cârnaţilor albi antilezi cu mere şi rom?

— Cârnaţii albi se fac cu plasma sângelui de porc, precizà Isidore Katzenberg.

— Brânza de cap, urmă Lucien Eluant, este rât de porc scobit pentru a-l curăţi de mucus. De altfel, întotdeauna mai rămâne puţin, seamănă cu un jeleu galben. Mie nici nu-mi repugnă, căci este foarte gustos.

Observându-le dezgustul, luă un aer amuzat.

— Şi ce să mai zici de un cârnăcior simplu cu usturoi, servit cu pâine de secară şi un vinişor de Touraine? Sau chiar de o mortadella cu fistic, garnisită cu roşii tăiate felii şi un pahar de pinot blanc? Dar de ce nu costiţe de porc cu

zahăr caramel, cum ştiu atât de bine să le prepare restaurantele chinezeşti? Nu, nu sunt doar un industriaş preocupat de bani. Sunt un profesionist pasionat de meseria lui, până la a o apăra contra tuturor detractorilor.

— Iar asta merita moartea unor oameni? îl întrebă Lucrèce.

— Orice pasiune merită sacrificii şi suferinţe. Vă închipuiţi ce s-ar fi întâmplat dacă această afacere era divulgată? Şi-aşa…

— Şi-aşa ce, îl încurajă Isidore.

Lucien Eluant făcu un gest evaziv în direcţia zonelor de cultură şi sacrificare.

— Şi-aşa avem probleme pe-aici. De câtva timp, nu ştiu de ce, porcii parc-ar fi înnebunit ştiţi ce fac? Fug din boxe ca să se arunce singuri în furcile électrocutante.

— De bunăvoie?

— Da, se sinucid. Asta nu schimbă cu nimic gustul cărnii, dar pe anumiţi muncitori îi tulbură.

Îi împinse cu ţeava revolverului, pentru a-i sili să avanseze. Se îndreptară spre zona de producţie.

— Dumneata ai încercat să dai foc apartamentului Profesorului Adjemian?

Arma îi mângâie uşurel pletele roşcovane.

— A fost prima noastră întâlnire, domnişoară Nemrod.

— Şi cei trei oameni cu măşti de maimuţe care m-au răpit pentru a mă face să vorbesc?

— Eu şi doi carmangii ucenici. N-a fost uşor să te găsesc. Întâmplător, te-am recunoscut într-o tavernă alsadană. Te-am urmărit După ce te văzusem deja în acţiune cu artele dumitale marţiale, eram prudent. Mi-am adus ajutoare.

— Nu erau arte marţiale, ci „orfelinat-kwondo”,

preciză Isidore, atent întotdeauna la cuvântul cel mai potrivit.

— Le-am spus să-şi pună măşti. E figura folosită de ligile antivivisecţie. Astfel, le desemnam pe ele ca suspecte. Nimeream doi iepuri dintr-un foc. Voiam să aflu ce descoperiseşi şi să te intimidez pentru a înceta să mai scormoneşti în afacerea asta.

— M-ai fi omorât?

— Fireşte. De altfel, regret că n-am făcut-o, dar voi remedia această stângăcie.

— Deci dumneata l-ai asasinat pe Profesorul Adjemian? reluă Isidore Katzenberg.

— A, asta nu! Trebuie să mărturisesc că acolo n-am fost eu. De altfel, mă cam intrigă să ştiu că altcineva urmăreşte aceleaşi scopuri cu mine…

Vrând, nevrând, intrară în sala de sacrificare. Lucien Eluant trase de nişte manete. Aparatele de tranşat, zdrobit şi triat se puseră în mişcare, vibrând şi murmurând.

— V-a venit rândul să împărtăşiţi soarta acestor animale pe care le apreciaţi atâta! spuse industriaşul.

— Nu reuşesc să înţeleg că tkd asumat atâtea riscuri numai în numele cârnaţilor şi al cotletelor! exclamă Isidore.

Lucien Eluant le ordonă să urce scara care ducea la pasarela de comandă.

— Am un motiv şi mai hotărâtor. Laş numi; „confortul speciei”.

— Pentru dumneata, e mai important decât „adevărul”? se revoltă Lucrèce Nemrod.

— Evident Nimănui nu-i pasă de adevăr. Cum nimănui nu-i pasă nici de justiţie. Ceea ce contează e liniştea turmei omeneşti.

— Doar n-ai să ne spui că şi dumneata ai o teorie

nouă care ar fi prelungirea celei pe care ne-ai prezentat-o deja, mormăi Lucrèce Nemrod, puţin dezolată că nu avea acces la agendă.

— Ba da. Şi nu mă tem să v-o dezvălui. Omul prezentului are tot dreptul de a-şi hotărî singur trecutul şi originile. Lui îi revine sarcina de a-şi defini părinţii. Şi îi va alege nu după criteriul adevărului, ci după criteriul „confortului spiritual”. Iar noi, masculii dominanţi, pândarii, cei care canalizăm turma, suntem datori faţă de această trupă de oameni. Fie că suntem industriaşi, oameni de ştiinţă, ziarişti (mai ales ziarişti), trebuie să semnalăm nu Adevărul cu „A” mare. ci un adevăr care reconfortează turma.

— Eşti cinic, răspunse Lucrèce.

— Nu, realist şi vă pot garanta că nimeni nu mi-o va reproşa niciodată. Confortul turmei omeneşti este ceea ce în anumite epoci se numea „motive de stat” sau, interese superioare”. De fapt, am putea-o numi „nevoia de a nu provoca boli în grupul social *homo sapient*. Romanii au o expresie cu sensul ăsta; „*quieta non movere*”, care s-ar putea traduce prin: „Nu deranja ceea ce e liniştit”.

Continuă să le indice un drum strâmt care ducea spre nişte maşinării din ce în ce mai zgomotoase.

— Îmi amintesc de o experienţă făcută cu un verişor. Avea nouă luni, deci nu ştia nici să vorbească, nici să umble. I-am arătat un joc cu o bilă pe nişte şine, care când era împinsă lovea o a doua bilă, punând-o în mişcare la rândul ei. Am repetat experienţa de vreo zece ori. A învăţat astfel că, atunci când împingi prima bilă spre a doua, o loveşte făcând-o şi pe ea să se rostogolească. Şi apoi, doar ca să verific, am pus puţin clei pe şine, astfel încât, atunci când prima bilă a lovit-o pe a doua, aceasta nu s-a mai mişcat Prima dată când bila dintâi a lovit bila a doua fără

s-o mişte, bebeluşul a făcut o mutră mirată. A doua oară, a fost contrariat. A treia oară, a avut un aer tragic. Ca şi cum ar fi suferit. A patra oară a izbucnit în suspine şi a plâns toată noaptea. Nimic nu l-a putut consola.

Cei doi ziarişti se prefăceau că-l ascultau cu atenţie, pentru a-i câştiga încrederea.

— Iată ceva ce mi-a dat de gândit şi, sper, vă va da şi vouă de gândit Oamenii, indiferent de vârsta lor, au nevoie de repere imuabile. Dacă un fenomen s-a produs o dată, trebuie să persiste, altfel absenţa lui îi tulbură. La fel stau lucrurile pentru toată societatea, dacă o acţiune de rutină încetează, fapta e percepută ca o ameninţare colectivă. Se pierd reperele. Or, porcul e unul dintre aceste repere. Se ştie că produce cârnaţi şi e bun. Dacă voi spuneţi că este strămoşul nostru îndepărtat şi trebuie să-l respectăm ca atare, nu faceţi decât să ruinaţi industria porcină, veţi deranja logica turmei. Veţi face să plângă, undeva într-o parte din străfundurile noastre, „bebeluşul căruia nu-i place ca a doua bilă să nu se mişte”.

— Ceea ce dumneata numeşti „logică”, eu numesc „arhaism”, replică Isidore Katzenberg. În numele aceleiaşi logici „arhaice” s-au purtat mult timp războaie. Erau logice, erau nişte repere. În Franţa n-a mai avut loc niciun război pe teritoriul ţării începând din 1945, şi toată lumea e mulţumită, chiar dacă asta-i face uneori să plângă pe industriaşii militari…

Lucien Eluant nu se lăsă descumpănit.

— Nu mai sunt războaie în Franţa, dar au mai rămas atâtea în alte părţi ale lumii. Pentru că uciderea îi este proprie omului. Şi niciun politician, niciun ideolog, niciun utopist nu va putea schimba acest lucru. Suntem. carnivori, suntem chiar mai mult: fiare de pradă! Am păstrat genele strămoşilornoştri care se luptau pentru

supravieţuire. Am păstrat gustul delicios al sângelui cald al prăzilor care ne desfată cerul gurii. De-asta se mănâncă sângeretele de porc: pentru a regăsi acest gust de sânge sărat. Savoarea lui ne trezeşte instinctele vânătoreşti adormite.

Se vedea limpede că lui Lucien Eluant îi făcea plăcere să expună ideile categorice care-i erau atât de dragi. Continuă;

— Şi, de altfel, tocmai pentru a satisface această pulsiune naturală care mă animă vă voi ucide. Dar nu oricum. Doreaţi să îmbrăţişaţi cauza porcilor? Perfect. Le veţi putea împărtăşi calvarul.

— Ce-ai să ne faci? întrebă Incrèce, neliniştită de toate acele maşini ameninţătoare care clănţăneau în jurul ei.

Fără a-i răspunde, Lucien Eluant îi împinse spre vârful marii maşinării centrale. În partea superioară se afla uriaşa pâlnie transparentă prin care se deversau sute de porci, asemănători de departe cu o pulbere trandafirie. Gura pâlniei îi scuipa unul câte unul pe banda rulantă. Acolo, porcii erau dirijaţi automat spre furca electrică.

— Doar n-ai să ne arunci acolo, totuşi!? se indignă Lucrèce.

Lucien Eluant izbucni în râs:

— Ai de gând să-mi spui că e prea… „inuman”?

— Riscă mai ales să dea un gust ciudat cârnaţilor dumitale la care ţii atât de mult, adăugă Isidore. Nu vreau să te influenţez, dar puţină carne omenească în cârnat riscă să fie depistată de gastronomi.

Inginerul continua să-i ameninţe cu arma.

— Te înşeli. Carnea umană are, pare-se, un gust destul de asemănător cu cea de porc. În schimb, cel al hainelor voastre ar putea risca să-mi compromită reputaţia

produselor. În cârnaţii Eluant n-au ce căuta fibre textile! Dezbrăcaţi-vă!

Lucrèce Nemrod îşi scoase puloverul. Dar industriaşul îi făcu semn să continue.

— Complet? întrebă ea, fără să-şi facă iluzii.

— Complet.

În continuare, îi legă de glezne şi încheieturile mâinilor cu tendoane. Mai întâi îl împinse pe ziaristul cel gras, iar acesta căzu greoi din înălţimea trambulinei pe spinările cărnoase ale porcilor, care-i amortizară puţin şocul.

Apoi, Lucien Eluant o contemplă pe Lucrèce Nemrod, care-şi acoperea pudic pieptul şi pubisul. Astfel expusă, o găsea foarte mignonă. Lucrèce simţi că era tentat s-o elibereze, dar se reculese şi o împinse la rândul ei în jgheabul cu porci.

— Regret, nu pot asista la agonia voastră, mai am multe treburi de rezolvat pentru a îngropa definitiv această istorie lamentabilă. Adio. Mă întreb totuşi dacă nu veţi afecta gustul cârnaţilor... Am să le pun mâine degustătorilor întrebarea.

— N-ai decât să ne omori, răspunse Isidore, adevărul iese întotdeauna la lumină.

— H... s-ar putea să ai dreptate. Totuşi, trebuie să fie adevărul, nu altceva. De aceea, nu voi distruge imediat laba cu cinci degete. Am s-o dau mai întâi la expertiză. Astfel, eu şi numai eu, voi şti dacă descindem într-adevăr din porc. În orice caz, după experienţă, am s-o distrug.

Lucien Eluant le mai adresă un semn de salut şi ieşi cu cutia în care avea laba cu cinci degete.

13. SUNTEM CA ŞOBOLANH?

Au trecut mai multe ore de când EL observă o turmă de şobolani. I-a găsit într-un trunchi găunos.

Vede un şobolan rănit care chiţăie chemând în ajutor, dar nu vine nimeni. Când rănitul e suficient de epuizat ca să mai cheme, un mascul dominant se apropie şi îl omoară. După care, îl mănâncă.

Pe baza acestei observaţii şi a multor altele, EL trage mai multe concluzii. Societatea şobolanilor e dură. Răniţii, bolnavii şi bătrânii sunt devoraţi de la primul semn de slăbire a puterilor. Toţi cei ce nu se dovedesc puternici şi rentabili pentru grup sunt abandonaţi sau ucişi. Până şi nou-născuţii îşi datorează adesea supravieţuirea numai furiei care o îndeamnă pe mamă să le împiedice tatăl să-i înfulece.

Este o societate dură, dar prosperă. Şobolanii se adaptează la orice. Sunt capabili să mănânce boabe, mamifere mici, hoituri, plante uscate, fructe putrede. În haită, nu se tem să atace animalele de pradă mijlocii. Graţie dinţilor lor tăioşi, îi neliniştesc chiar şi pe şacalii mici. Dar e o societate în conflict permanent. În grup, toată lumea e nemulţumită de statutul său şi luptele între masculii dominanţi nu mai contenesc. Astfel încât şefii sunt acoperiţi cu cicatrice dobândite în timpul ascensiunii sociale. EL vede unul murind chiar la câteva minute după ce i-a învins pe toţi ceilalţi.

Ştie că membrii hoardei mamei sale, precum şi cei din hoarda tatălui său, trăiesc cam la fel.

Dueluri pentru a şti cine e cel mai puternic.

Priveşte din nou norii. Le mulţumeşte pentru sfatul lor. Dar aceştia adoptă deja forma altui animal pe care trebuie să-l observe.

14. ÎN PÂLNIE

Pereţii erau alunecoşi. Lucrèce Nemrod şi Isidore Katzenberg nu reuşeau să urce înapoi şi se rostogoleau prin imensa pâlnie, printre porci. Porci, porci, peste tot

porci. Tone de porci netezi la atingere, calzi şi trandafirii. Laolaltă, coborau încet spre fundul pâlniei

— De data asta, ne-am ars! constată Lucrèce.

— Într-o zi tot trebuia să murim, răspunse imperturbabilul ei prieten.

Stăteau înghesuiţi între acele piei roz care grohăiau, gemeau, se zbăteau. Prin peretele transparent, îi vedeau pe porcii ajunşi în fundul pâlniei căzând pe banda rulantă.

După şocul electric, rămâneau ţepeni, gata să fie înfulecaţi de cleştii şi lamele tăietoare.

— Ce sfârşit jalnic!

Fata se înfioră.

— Şi mirosul ăsta, detest mirosul. Nu cel de piele arsă, d mirosul lor aparte, mirosul lor personal. A ce miroase?

Isidore Katzenberg adulmecă.

— Este mirosul fricii. Se tem. Ştiu că vor muri, iar asta îi terorizează.

Într-adevăr, unii porci tremurau. Alţii urinau spasmodic. Şi toţi îi contemplau pe cei doi oameni cu ochi imploratori şi trişti.

— De ce nu ţipă? întrebă Lucrèce Nemrod.

— Ştiu că e inutil. De altfel, nici noi nu ţipăm.

Reportera continuă să-i observe.

— Decese lasă să curgă aşa, fără măcar a încerca să se ţină sau chiar să urce?

— Ştiu că n-ar face decât să amâne momentul final. Au conştiinţa faptului că sunt condamnaţi. Şi-apoi, poate că s-au şi săturat de viaţa în parcurile de cultură intensivă. Fără lumina zilei, fără posibilitatea de a se mişca, atât de strâns sunt comprimaţi unii în alţii, fără speranţa nici unui viitor. S-ar putea chiar să privească apropierea morţii ca pe o eliberare.

Cei doi oameni avură dintr-odată impresia că urcaseră pe creasta unui val. Porcii din jur se agitau să-i depăşească şi să alunece în faţa lor spre fundul pâlniei. Printre animalele care-i înconjurau se producea o mişcare regulată. Ca şi cum şi-ar fi conjugat toate eforturile pentru a-i împiedica pe Isidore şi Lucrèce să alunece în jos.

— Incredibil! S-ar zice că încearcă să ne menţină în partea de sus a pâlniei! se minună fata.

Împins cu râturile de şase porci care se scufundau încet în nisipurile mişcătoare ale tovarăşilor lor de nenorocire, Isidore Katzenberg făcu aceeaşi constatare.

— Cred că înţeleg. Aceşti porci au înţeles intuitiv că dacă doi oameni au fost condamnaţi să piară odată cu ei, înseamnă că fac parte din aceeaşi tabără. Ştiu că ei nu-şi vor putea apăra niciodată cauza faţă de oameni. Noi, în schimb, da, noi suntem capabili. Aşa că încearcă să ne… să ne salveze.

— Isidore, ai dreptate! strigă Lucrèce. Porcii din jurul meu îmi rod legăturile cu dinţii.

Alţi porci atenţionaţi se însărcinară cu legăturile lui Isidore, în timp ce alunecau pe verticală, muşcau cu dinţii, prevăzători, evitând să-i străpungă carnea, şi tot mai mulţi se înghesuiau în jurul lui, ca şi cum cu toţii ar fi vrut să aibă cinstea de a participa la salvarea oamenilor.

— Cum pot înţelege că e în interesul tuturor suidelortle a ne ajuta să ieşim de-aici? Totuşi, nu pot avea o conştiinţă colectivă! exclamă făta, ale cărei mâini tocmai fuseseră eliberate.

Acum, în pâlnia morţii, porcii se îngrămădeau unii peste alţii, încercând să clădească din trupurile lor o piramidă care-i urca pe oameni spre ieşirea de sus a cuvei. Cei doi ziarişti nu stăteau nici ei cu mâinilen sân. Muntele de porci îi ţinea într-un echilibru instabil, dar aproape

ferm. Totuşi, de fiecare dată când Lucrèce era pe punctul să se agaţe de marginea pâlniei, masa de sub ea se mai scufunda puţin, făcând-o să rateze priza. Problema era că jos, chiar încetinită, scurgerea continua.

Porcii observară şi noi voluntari veniră să fortifice scara vie până când în sfârşit, dintr-un salt, Lucrèce reuşi să sară afară din cuvă. Apoi îl ajută pe Isidore să se urce, înainte ca piramida să se năruie din nou.

Goi, gâfâind, stăteau amândoi pe estrada metalică. Mai întâi, căutară haine cu care să se acopere. Muncitorii îşi lăsau halatele într-un vestiar din apropiere. Fata luă unul prea larg, dar îl îmbrăcă repede. Isidore o imită, deşi îi era şi mai greu să găsească un halat pe măsura lui.

Priviră de departe cuva umplută cu bulgări trandafirii în freamătcontinuu.

— Ne-au salvat şi vor muri, spuse ea, decepţionată.

— Nu putem face nimic pentru ei. Chiar dacă i-am scoate de aici, dândule drumul în oraş, tot ar muri în câteva zile. Nu mai sunt adaptaţi la nimic.

— Şi dacă i-am duce în pădure?

— Nu mai ştiu să se hrănească singuri. N-au nici măcar blană, ca să-i apere de frig, iarna. Odinioară, erau mistreţi, dar în prezent…

— N-o să-i abandonăm! Ne-au salvat viaţa.

— Nu le-o putem salva şi noi în schimb. Fără noi, nu mai ştiu nici măcar să trăiască Nu mai ştiu să-şi construiască vizuini. Nici măcar să aleagă hrana de care au nevoie nu ştiu. Sunt nişte animale condamnate definitiv.

Lucrèce îşi mai închise câţiva nasturi ai halatului.

— S-ar putea să te înşeli.

Se îndreptă spre zona creşterii purceilor, unde se afla pancarta „Recent înţărcaţi”. Căută o clipă, apoi luă un godac pe care-l strânse la piept

— Asta e noua generaţie. Încă nu sunt prea resemnaţi. Putem încerca să-i salvăm. Nu li s-a format mentalitatea de sclavi.

Într-adevăr, animalul părea foarte mulţumit să se afle în brar tele tinerei fiinţe omeneşti cu coamă roşcovană.

Isidore Katzenberg se aplecă să-l mângâie.

— Hai să-l botezăm. Aşa, nu va mai fi un oarecare!

— Şi de ce nu l-am numi „Adonis”? E singurul zeu grec omorât de un mistreţ

— Nu e rezonabil să te însărcinezi cu animalul ăsta, spuse Isidore, dintr-odată mai puţin entuziast. Probabil că necesită multe îngrijiri cotidiene.

— Îi voi cere Doctoriţei Van Lisbeth să-i facă toate vaccinurile necesare şi să-mi explice cum să-l educ. Porcii ne-au salvat viaţa. Măcar atâta lucru le datorăm. A salva unul e deja o mică recompensă. Nu-i aşa… Adonis?

Purcelul răspunse lingând cu zel gâtul şi obrazul tinerei ziariste.

Isidore Katzenberg nu-i împărtăşea entuziasmul, dar îi respectă dorinţa.

— Înainte de a merge la clinica Mimosas, aş vrea totuşi să verific un mic detaliu… spuse el, gânditor.

— În legătură cu ce?

Reporterul cel gras îşi reluă aerul de „Sherlock Holmes ştiinţific” pornit deja pe o nouă pistă.

— Cred că ştiu unde se găseşte în momentul de faţă laba cu cinci degete.

15. SUNTEM CA FURNICILE?

EL stă ceasuri îndelungate să observe furnicarul.

Încearcă să vadă ce se petrece dacă îi smulge o labă unei exploratoare. Specimenul e recuperat şi adus de celelalte. Două labe? E recuperat Şase labe? Tot recuperat este. Atunci, îi desprinde abdomenul. De data asta, furnica

nu mai e adusă înapoi. Prin urmare, EL trage concluzia că, atâta vreme cât rămâne o mică speranţă de vindecare, individul e sajvat de grup.

Modul de funcţionare socială a furnicilor este vizibil foarte diferit de cel al şobolanilor. Nu sunt omorâte nici cele slabe, nici bolnavele, nici bătrânele.

Încearcă mai multe experienţe cu furnicarul, până la cea supremă, care consta în a eventra cetatea. Rămâne să observe comportamentul fiecăreia. Se organizează totul pentru a stăpâni cât mai bine cataclismul. Muncitoarele aleargă să ascundă crisalidele, în timp ce soldaţii se reped spre el să-l muşte.

Duf» furnici observă, de departe, comportamentul social al hienelor. Încearcă să le înţeleagă maniera de a vâna, de a-şi defini teritoriul, de a-şi reglementa relaţiile.

De asemenea, scrutează leii, turmele de bivoli, hipopotamii, girafele.

Fiecare grup a găsit soluţii diferite la marea întrebare: „Cum să trăim cât mai bine împreună?”

Totuşi, se vede clar că anumite animale au renunţat la căutarea unei formule şi preferă să rămână vânători solitari. Este, de exemplu, cazul leoparzilor, al broaştelor ţestoase sau al şerpilor.

Altele au nevoie de mulţime pentru a exista plenar. Aşa se întâmplă cu antilopele gnu, elefanţii, zebrele. EL urmăreşte toată ziua comportamentul animalelor. Studiul altor forme de viaţă dă sens vieţii lui.

Acum,» a obişnuit cu lumina zilei. Hrana preluată de la stârvurile abandonate îi e de ajuns. Iar când nu studiază populaţiile scoarţei terestre, petrece ore nesfârşite privind norii. Astă seară, le strigă norilor că, după câte crede, a înţeles ceva.

Cel mai bun mod de a trăi în grup se situează între

cele două extreme pe care le-a remarcat: cea a şobolanilor, unde toţi cei slabi sunt ucişi, şi cea a furnicilor, unde se sare în ajutorul tuturor răniţilor.

Da, e convins, specia lui trebuie să-şi creeze modelul propriu, între comportamentul „şobolani" şi cel „furnici".

16. TEORIA PRIETENULUI NEÎNŢELES

Isidore Katzenberg o duse pe Lucrèce Nemrod în interiorul Marii Galerii a Evoluţiei. Fata îi pusese o zgardă purcelului, iar acesta zburda vesel la capătul lesei.

Străbătură rapid muzeul gol. Era târziu şi nu părea să mai fie nimeni înăuntru. Doar o mică uşă întredeschisă lăsa să răzbată o lumină palidă de neon. O împinseră.

— Bună seara, profesore, salută Isidore Katzenberg.

Profesorul Conrad, concentrat asupra microscopului său, tresări. Un moment, în privire i se citi panica, recunoscându-l, apoi mâinile i se mişcară ca pentru a ascunde ceva. Ziaristul cel gras înaintă. Profesorul Conrad îşi regăsi repede aplombul.

— Ce căutaţi aici? Cine v-a permis să intraţi? Această parte din muzeu e interzisă publicului şi nu sunt orele de…

— Am venit să luăm înapoi asta, declară Isidore Katzenberg, arătând cutia în interiorul căreia se găsea laba cu cinci degete.

— Nu e a voastră.

— Nici a dumneavoastră.

Omul ameninţă că avea să cheme poliţia.

— Nicio problemă. Din moment ce laba va fi în siguranţă, ne convine de minune, replică liniştit Isidore.

Lucrèce Nemrod îi dădu drumul lui Adonis.

— De unde-ai ştiut că era aici, Isidore?

— Lucien Eluant a vorbit despre o expertiză. Cine ştie să expertizeze un os al verigii lipsă mai bine decât cel mai mare specialist naţional al nostru? Dumneavoastră,

dragă profesore Conrad. Şi apoi, am stat şi m-am gândit. Cine din clubul „De unde venim?” era susceptibil de a fi cel mai stânjenit de teoria Profesorul Adjemian, stânjenit până la a-i dori moartea? Dumneavoastră. Cine deţinea cel mai plauzibil mobil pentru a-i face de petrecanie? Dumneavoastră.

Fata se apropie şi-l apucă de reverele bluzei pe savant, care se zbătu puţin.

— Vă jur că nu l-am omorât eu, protestă paleontologul.

Fără să se mai poată abţine, Lucrèce începu să-l strângă de guler pentru a-l sugruma. Colegul ei se strădui s-o calmeze.

— Te rog, Lucrèce, încetează cu obiceiurile astea de puştoaică.

— Bine, dar eu am să-l fac să vorbească.

Purcelul Adonis făcea turul laboratorului. Găsind interesante locurile, începuse să adulmece ici şi colo tot felul de instrumente, apoi ieşi să viziteze Marea Galerie a Evoluţiei.

— Vă spun tot, dar mai întâi daţi-mi drumul că mă-năbuş.

Lucrèce Nemrod slăbi strânsoarea. Profesorul Conrad îşi aranjă gulerul şi se îndreptă.

— Când Profesorul Adjemian mi-a încredinţat strania lui teorie despre veriga lipsă, hibrid între un porc şi un primat, am intrat în panică. Mi-am spus că trebuia oprit cu orice preţ. Am vorbit cu Sophie Eluant, care i-a tăiat imediat creditele. Nici nu putea fi vorba să susţină o ipoteză atât de extravagantă Nu peste mult, au divorţat. Lucien Eluant era şi mai neliniştit decât sora lui. Atunci, a început să-l spioneze pe Profesorul Adjemian, pentru a-i descoperi progresele lucrărilor.

— „Observăm că s-a născut un talent, din faptul că în jurul lui se formează spontan o conspiraţie de cretini”, debită Isidore Katzenberg, parafrazându-l pe Jonathan Swift.

— Şi apoi, Lucien Eluant mi-a spus că, la nevoie, avea să meargă până la capăt pentru a-l face să tacă. În acea perioadă, am considerat că era o măsură excesivă, dar eram conştient de mărimea mizei. Vă daţi seama ce s-ar fi întâmplat dacă erau anunţaţi oamenii că au o legătură de rudenie cu porcii!

Îl auziră de departe pe Adonis care grohăia/încântat de descoperirea muzeului şi nedumerit că animalele din jur nu se mişcau.

— Dumneavoastră, cel puţin, nu riscaţi să aveţi mustrări de cuget sunteţi darwinist şi nu vă clintiţi nici cu o câtime, oricare ar fi realitatea.

— Mai gândiţi-vă, interveni un glas în spatele lor.

Era Lucien Eluant.

— Conrad a avut mustrări de cuget şi, când a ştiut că „laba” era în posesia mea, mi-a spus: „Dacă o distrugem, se va găsi întotdeauna careva să facă valuri, iar îndoiala va avantaja teza asta”. A susţinut că cea mai bună cale pentru a distruge această teorie stupidă rămâne aceea de a dovedi că pretinsa dovadă nu e decât un artefact Prezenţa voastră aici demonstrează că a avut dreptate. Ideile proaste mor greu.

Îi ţinea din nou la respect cu revolverul.

— Haideţi! Nu ştiu cum aţi ieşit din abatorul meu, dar o luăm de la început Mâinile la spate, aşezaţi-vă pe scaune. Nimeni nu mai mişcă.

Îi legă cu mâinile la spate, trecând frânghiile de mai multe ori şi strângând cu putere nodurile.

— De data asta, nu veţi mai fugi, vă garantez.

— Dacă eşti amabil, Lucien, fără violenţe în acest loc al ştiinţei, îl rugă Profesorul Conrad.

— Cine a vorbit de violenţă? Dimpotrivă, dacă dovedeşti că e vorba de un artefact am să-i eliberez, pentru a povesti lumii întregi această escrocherie.

— Şi dacă dovedeşte că e o labă de hibrid veritabilă? întrebi Lucrece Nemrod.

— Atunci am să vă omor. Profesorul Conrad îmi spunea că II Ipsesc modelele pentru a constitui un cuplu de australopiteci prezentabili. Cu scheletele voastre, amestecate cu resturi de gorile, ar trebui să se poată arăta cea mai frumoasă pereche de australopiteci taxidermizaţi din toate muzeele lumii. Şi cine s-ar gândi să vă caute cadavrele în centrul Muzeului de Istorie Naturală?

Profesorul Conrad se simţea prost.

— Nu mai vorbi orori, Lucien. Şi lasă-mă să lucrez. Adevărul e cea mai bună armă.

Luă laba şi, cu un scalpel, desprinse o lamelă de os, pe care o depuse pe o plăcuţă de sticlă.

— Voi începe prin a face o datare cu carbon paisprezece.

Efectua câteva reglaje şi scrută displayul computerului unde se desenau mai multe curbe. Gânditor, îşi frecă bărbia şi declară:

— Datarea arată că osul are mai mult de cincizeci de mii de ani.

— Cincizeci de mii de ani! Dar Profesorul Adjemian estima că veriga lipsă a trăit acum trei virgulă şapte milioane de ani.

— Ştiu, ştiu. Însă pentru moment aceasta e limita de calcul al trecutului cu carbonul paisprezece. Am operat manevra asta numai pentru a verifica dacă nu a luat-o de la un animal decedat recent Din acest moment, ştim că

dispunem aici de un os fosilizat autentic. Îmi mai rămâne să primesc analiza fragmentelor de pământ pe care le-am putut găsi între alveolele de la suprafaţa osului.

— Aţi făcut-o aici? întrebă Isidore Katzenberg, cu interes.

Savantul se uită la ceas.

— Nu. Am trimis-o la centrul din Gif-sur-Yvette, unde au o unitate specializată în datarea solurilor. Le dau un telefon, acum rezultatul trebuie să fie cunoscut deja.

Apăsă pe butoanele telefonului. Vorbi. Ascultă. Şi închise, dintr-odată foarte palid la faţă.

— Pământul recoltat de pe suprafaţa osului are într-adevăr vechimea de trei milioane şi şapte sute de mii de ani, anunţă el, cu un glas lipsit de expresie.

— Deci, Adjemian a avut dreptate! exclamă Lucrèce Nemrod, în timp ce Lucien Eluant îşi controla conţinutul butoiaşului.

Profesorul Conrad se calmase deja:

— Aşteptaţi, mi s-a spus că pământul din jur are trei virgulă şapte milioane de ani, dar se pot manipula şi oase preistorice. Aşa s-a întâmplat în afacerea craniului din Piltdown. Escrocul amestecase oase fosile de la două animale diferite, pentru a-şi fabrica falsul.

— Iar asta cum se poate verifica? se interesă Lucien Eluant.

— Observând, pur şi simplu. Voi examina acum piesa la acest microscop electronic cu baleiaj.

Pregăti un turn metalic înalt, înţesat cu butoane, fire şi cadrane. Deschise trapa plasată la extremitatea inferioară şi puse precaut înăuntru laba cu cinci degete. Apoi, reglă cu ajutorul unei claviaturi diverşi parametri, pentru a obţine o imagine de cea mai bună calitate posibilă. Privi lung, se întoarse şi surâse:

— Vino să vezi, Eluant.

Inginerul se aplecă peste ocular.

— Nu văd decât suprafaţa unui os.

— Uită-te mai bine.

— A, în partea de sus, s-ar zice că sunt nişte urme sclipitoare.

— Într-adevăr, sunt urme strălucitoare. De fapt, sunt depuneri infime de metal. Un aliaj. Cu oţel. Acest metal nu exista acum trei milioane de ani, a fost adăugat recent, obligatoriu. De altfel, priveşte, metalul nu are nicio urmă de coroziune, e oţel inoxidabil. Iar acum, fac o transfocare înapoi în zona unde am remarcat urmele de metal şi se vede clar că suprafaţa a fost rabotată.

— Rabotată, adică vrei să spui că falangele astea au fost remodelate! exclamă inginerul carmangiu.

— Exact Oasele şi pământul „fosilei” au vârsta de trei virgulă şapte milioane de ani. Dar forma, ea, e artificială. Aceste falange au fost tăiate pentru a se îmbuca astfel încât să semene cu un fel de mână omenească. Avem de-a face cu o labă, veche, fără discuţie, dar este o labă de facocer cu patru degete căreia i s-a adăugat un al cincilea deget, obţinut probabil de la o altă labă.

De astă dată, Lucien Eluant fu cel care nu reuşi să-şi ascundă satisfacţia.

— Va să zică, vrei să spui că este într-adevăr un artefact?

Savantul afişa un zâmbet victorios.

— Absolut. E un fals. Ţi-o garantez. Sunt oase de epocă, dar provin de la două labe diferite!

Lucien Eluant izbucni în râs. Profesorul Conrad de asemenea. Se felicitară.

— Ştiam eu. Profesorul Adjemian a fost întotdeauna un glumeţ. Asta e ultima lui farsă. La fel ca şi craniul din

Piltdown. Un colaj, o asamblare pentru a-i trage pe sfoară pe naivi şi a face să curgă cerneala ziariştilor care nu se pricep la nimic.

Vesel foc, Lucien Eluant îi dezlegă pe cei doi prizonieri.

— Sunteţi liberi, le spuse el, şi vă sfătuim să povestiţi tuturor istoria asta. Mult o să-i pasioneze pe citiorii voştri! Ce suspense! Ce cădere!

Conrad şi Eluant se prăpădeau de râs.

În acel moment, purcelul Adonis, simţind că se vorbea despre ceva ce-l privea personal, îşi făcu din nou apariţia. Exclamaţiile celor doi îl speriară şi se grăbi să se refugieze în braţele stăpânei.

Lucrèce îl linişti cât putu mai bine, cu dezmierdări. Dar, în adâncul sufletului, ştia că de-acum n-avea să mai poată face nimic pentru el şi cei din specia lui.

Lucien Eluant înţelese imediat de unde-şi adoptase ziarista animalul, dar era atât de fericit că laba se vădise falsă încât puţin îi păsată avea în crescătorie cu un porc mai mult sau mai puţin. Dacă drăguţei roşcovane îi făcea plăcere să-şi ia unul ca s-o consoleze, ei, cu atât mai bine pentru ea. I-l dăruia cu dragă inimă.

Lucrèce Nemrod mângâia animalul din ce în ce mai tare.

Ca zdrobiţi după un meci pe care crezuseră că-l puteau câştiga, cei doi ziarişti reveniră la motocicleta cu ataş.

— Vreau să am conştiinţa curată... spuse Isidore Katzenberg.

— Acum unde mergem? întrebă Lucrèce Nemrod, ambalând motorul.

17. MOARTEA ZEIŢEI MAMĂ

Pe aici.

Apoi, pe aici.

EL cunoaşte drumul. Începe să alerge. Vrea să-şi găsească părinţii pentru a le spune că s-a schimbat şi că acum pot fi mândri de el. A învăţat să vâneze mamiferele mici. Ştie să se descurce singur în pădure. Nu se mai teme de noapte. Nici de zi.

Ştie să primească învăţămintele pe care le au de oferit norii şi uneori ştie chiar şi să le înţeleagă.

Se gândeşte-iarăşi la fratele său. Oare tatăl lui Q va ierta într-o zi pentru că şi-a ucis fratele?

Revede ochiul turbat de furie al tatălui, care-l priveşte prin gaura din piatră. Atunci, încetineşte pasul. Îşi spune că nu se poate prezenta aşa în faţa părinţilor. Înalţă capul, pentru a cere un sfat norilor. Aceştia par complet încălecaţi. Nu vede niciun mesaj. Atunci, îşi reia mersul, privind în sus.

Deodată, aude o voce. Chemări deznădăjduite. Se repede şi zăreşte un primat rănit, abandonat de ai săi. Animalul şi-a prins o labă posterioară într-un trunchi şi nu reuşeşte să se elibereze. EL se apropie şi constată că e o femelă. Ei au abandonat-o pentru că nu au avut răbdare s-o salveze şi fiindcă hoarda dorea să înainteze repede.

„Şobolanii!” îşi spune. Prezenţele ostile se manifestă deja în frunziş, prin zgomote. Curăţitorii sunt întotdeauna disponibili pentru a se achita de sarcini.

EL mârâie ca s-o întrebe pe tânăra primată ce i s-a întâmplat. Ea îl priveşte, face o mişcare de dezgust remarcându-i pe faţă trăsăturile moştenite de la mama lui şi începe să ţipe înspăimântată. Ca şi cum făptui de a-şi fi prins laba într-un buştean, a fi abandonată de ai săi şi înconjurată de prădători ostili ar fi nimic în comparaţie cu groaza pe care i-o inspiră apariţia acestei creaturi.

EL îşi înghite mândria şi se apropie şi mai mult

Ea îşi spune că nenorodrile se înlănţuiesc la nesfârşit şi că, după ce şi-a prins un membru, iată acum un monstru care o atacă. Urlă.

EL încetineşte pasul, ca să n-o sperie şi mai mult.

Ea e transfigurată de frică. Îşi accelerează mişcările pentru a se elibera şi, văzând că nu reuşeşte destul de repede, începe să-şi muşte laba spre a-şi reteza mâna.

EL o atinge.

Ea intră în panică, se muşcă şi mai tare.

EL se grăbeşte să intervină, sparge lemnul şi îi eliberează laba Ea închide ochii şi aşteaptă s-o atace. EL, însă, rămâne nemişcat privind-o.

Ea vrea să fugă. Ceva o reţine. Nu mai e un trunchi, ci un gând. Recunoştinţa.

EL ia un băţ cu frunze şi îl agită peste tot în jurul perimetrului pentru a da de înţeles că spectacolul s-a terminat şi necrofagii trebuie să renunţe la cina cu primat de astă seară. Un şacal mârâie. EL îi dă o labă peste bot, ca să-l convingă. Când revine, ea a fugit o caută din privire şi vede că s-a căţărat în coroana unui copac. Urcă şi EL, ca s-o ajungă din urmă. Înspăimântată, ea continuă să urce spre ramuri prea subţiri pentru a-i susţine greutatea EL se opreşte şi scoate ţipete spre a-i spune să nu urce mai sus. Dar ea interpretează greşit aceste strigăte şi urcă mai departe. Creanga se rupe, iar ea cade. Atunci, EL are reflexul incredibil de a o prinde din zbor. Ea închide ochii şi se crispează.

EL îi atinge botul cu botul lui. De astă dată, ea pare să înţeleagă că EL nu-i vrea niciun rău.

EL îşi arată gingiile, într-un zâmbet stângaci. Nu e uşor să seduci când eşti un monstru.

Ia o ramură cu frunze comestibile şi i-o întinde. Ea ezită, apoi acceptă acea creangă oferită de un necunoscut

cu cap de facocer.

18. SECRETUL PROFESORULUI ADJEMIAN

Reveniseră în apartamentul Profesorului Adjemian. Isidore Katzenberg, hotărât să nu neglijeze nimic, începu să examineze din nou totul, în cele mai mici detalii.

Ziaristul cel gras privea, mirosea, inspira, se impregna, se străduia să înţeleagă unde era greşeala. Lucrèce Nemrod simţi că nu trebuia să-l deranjeze. Îl urma pur şi simplu, ţinându-l cu grijă pe Adonis în lesă. Deodată, parcă pradă unei inspiraţii, Isidore Katzenberg îi propuse:

— Dâi drumul lui Adonis.

Fata se conformă. Purcelul alergă drept în bucătărie şi începu să sară spre uşa frigiderului, din ce în ce mai sus, ca pentru a-i acţiona clanţa.

— Pare să ştie ce vrea, constată Isidore Katzenberg.

— E firesc ca un porc să fie atras de locurile care pot conţine mâncare, remarcă Lucrèce Nemrod.

Dar „Sherlock Holmes-ul ştiinţific" nu părea să-i împărtăşească opinia, dimpotrivă, acordând multă importanţă comportării purcelului. Deschise mai!... ai larg uşa frigiderului, pentru ca Adonis să poată scotoci în voie, apoi pe cea a congelatorului de deasupra. Nimic. Totul era gol.

— Pas, ridică Lucrèce din umeri.

— Evrika! replică Isidore.

Luă în containerul pentru legume câteva foi de varză putrede care îmbătrâniseră acolo în singurătate şi i le dădu drept răsplată lui Adonis, care se grăbi să le devoreze cu mult zgomot.

— Cum am putut fi atât de tâmpit încât să nu mă gândesc mai devreme? mormăi el.

— Ai putea să-mi explici?

Dar Isidore Katzenberg se repezise deja spre camera

de baie. Deschise dulăpiorul farmaceutic şi începu să scoată toate tuburile, toate fiolele, citind din mers etichetele şi modul de folosinţă. Deodată, un flacon îi atrase atenţia.

— Ce mai e? se enervă Lucrèce.

Prietenului ei părea să i se fi luat o grea piatră de pe inimă.

— Aha! exclamă el. Mulţumesc, Adonis! Şi când mă gândesc că nu-mi trecuse prin minte să examinez frigiderul şi farmacia! Ai avut într-adevăr o idee excelenta adoptându-l pe godacul ăsta. E un auxiliar preţios.

O readuse pe Lucrèce în salon, unde se aşează într-un fotoliu, iar ea pe o pernă. Adonis se zbenguia prin apartament.

— Povesteşte-mi! îi ceru fata, nerăbdătoare.

— Voi încerca să-ţi reconstitui evenimentele, aşa cum cred eu că s-au desfăşurat. Profesorul Adjemian era bolnav. Foarte bolnav. Acest produs e un analgezic extrem de puternic. Când iei aşa ceva, înseamnă că eşti condamnat.

La început, spera ca, mulţumită sprijinului Doctoriţei Van Lisbeth, să dovedească natura verigii lipsă. Dar nu găsea decât oase nesemnificative şi, boala ajungându-l din urmă, a înţeles că n-avea să reuşească destul de repede. Atunci, i-a venit ideea acestei „mizanscene sofisticate”, ultima lui glumă, într-un fel.

Lucrèce Nemrod se instală şi ea într-un fotoliu.

— Le-a scris tuturor membrilor grupului de cercetări „De unde venim?”. Le-a spus că avea în sfârşit dovada teoriei lui despre originea porcină a omenirii. A făcut-o pentru a-i brusca şi a-i aţâţa ca pe nişte câini spre o pistă nouă la să-i sperie până la capăt, l-a contactat pe Ange Rinzouli, care i-a servit drept declainşator.

Rinzouli, deghizat în maimuţă, trebuia să-i agreseze

după moartea lui pe toţi membrii grupului, pentru a le aminti că trebuia să pornească în căutarea verigii lipsă. Dar aceştia, prea comozi, n-au făcut nimic, aşa că Rinzouli s-a dus s-o răpească pe Sophie Eluant şi, în timpul călătoriei, a convins-o de interesul pe care-l prezenta continuarea cercetărilor fostului ei soţ.

— Deci toate hărţuielile alea n-au avut alt rost decât să atragă atenţia asupra sanctuarului său din Tanzania?

— Ei bine, da! O mare farsă, perfect pregătită. Ar fi fost, spera el, bomba secolului. Mai ceva decât craniul din Piltdown. Probabil că Rinzouli ţinea într-adevăr mult la Profesorul Adjemian, căci a găsit persoana ideală. Cine ar fi fost o mai bună avocată a unei cauze atât de bizare decât o carmangioaică industrială care se declarase deschis dezinteresată?

Dacă operaţiunea ar fi funcţionat, toate dorinţele Profesorului Adjemian se realizau, a lui ar fi fost celebritatea postumă, lui îi revenea titlul de „noul Darwin”.

Da, Profesorul Adjemian aducea în sfârşit un răspuns original la întrebarea: „De unde venim?”?

Lucrèce privi în jur, prin cameră:

— Eu tot nu înţeleg. Adjemian era un savant fără egal, de ce s-a dedat la această impostură?

— Fiindcă ştiinţa avansează uneori mai repede decât trişul. Adeseori, oamenii de ştiinţă au intuiţii, dar nu dispun de timpul sau mijloacele necesare pentru a le dovedi. Ca să o ia înainte, dau un mic bobârnac.

— Vorbeşti serios?

— Bineînţeles. De exemplu, Gregor Mendel, părintele geneticii A traficat rezultatele încrucişărilor lui cu mazăre pentru a demonstra autenticitatea teoriilor. Când ceilalţi cercetători au reprodus experienţele, au constatat că nu reuşeau, dar totuşi teoria lui Mendel a sfârşit prin a fi

confirmată şi astfel a luat fiinţă genetica modernă.

Isidore continuă:

— Adjemian era convins intuitiv de justeţea ipotezei sale despre veriga lipsă apărută dintr-o încrucişare între porc şi maimuţă. Nu mai avea timp, din cauza bolii, să-şi ducă la bun sfârşit cercetările, aşa că a ales metoda cea mai spectaculoasă.

Din păcate, Rinzouli, văzând laba cu cinci degete, s-a pierdut cu firea. A simţit aceeaşi emoţie ca noi doi, dar în mintea lui asta însemna mai ales că avea în faţă o avere. El, care întotdeauna fusese un ratat, un trapezist oarecare, un om la toate, îşi obţinuse în sfârşit revanşa. A vrut să vândă laba la licitaţie.

Nu i-a purtat noroc.

Isidore Katzenberg reveni în biroul Profesorului Adjemian.

— Toate astea încă nu ne-au spus cine l-a asasinat pe Profesorul Adjemian, sublinie tânăra ziaristă ştiinţifică.

Gazetarul cel gras îşi scoase pacheţelul cu bomboane de lemndulce şi începu să le înfulece ca un elefant rumegând o pungă de alune.

— El însuşi. A fost o sinucidere.

— Imposibil. Inspectorul a afirmat că primise o lovitură de piolet în burtă. Iar arma a dispărut Cum să te poţi înjunghia singur cu pioletul în burtă şi să faci să dispară arma crimei? Ar fi trebuit să-şi dea lovitura, să se ducă să ascundă arma şi să revină să agonizeze în baie. Ar fi lăsat sânge peste tot şi-apoi, aşa ceva i-ar fi cerut o energie enormă. Imposibil.

Isidore Katzenberg savura clipa celei mai neaşteptate revelaţii.

— Aici e adevărata idee de geniu. Arma s-a… topit

— Poftim?

— Priveşte în congelator. Vei vedea o urmă prelungă şi subţire. Aceea a fost arma crimei. Profesorul Adjemian şi-a fabricat un ţurţure de gheaţă lung şi ascuţit, pe care şi l-a înfipt în burtă dintr-o lovitură, în stilul seppuku-ului japonez.

Fata încercă să-şi imagineze scena.

— Dar gheaţa nu e destul de dură ca să străpungă pielea.

— Ba da. Dacă destinzi carnea într-o baie caldă, e mai uşor de găurit

Lucrèce se strâmbă, căutând să se gândească la ceea ce simţise Adjemian. Isidore Katzenberg era şi el impresionat de voinţa feroce a savantului.

— Cel mai dificil a trebuit să-i fie să moară ţinând degetul întins spre oglindă, unde-şi scrisese „S”-ul.

— Şi de ce toată această mizanscenă sofisticată?

— Era un adevărat an al romanelor poliţiste. A vrut saşi înscrie moartea printre marile morţi istorice originale care au jalonat istoria romanului poliţist. De la Edgar Allan Poe până la Agatha Christie. Sinuciderea cu ţurţurele.

Cei doi ziarişti ştiinţifici rămaseră un lung moment tăcuţi, cu gândul la acel om bizar.

— Atâtea eforturi, atâta imaginaţie, atâtea pregătiri, numai pentru a-i incita pe consumatori să mănânce mai puţini porci, iar pe industriaşi, să-i facă mai puţin să sufere.

— Şi pe oameni să-şi pună întrebarea cu privire la misterul propriilor lor origini.

— „De unde vine omul?” în stilul lui, Profesorul Adjemian a dat răspunsul: „Atâta vreme cât îşi va pune întrebarea, vor exista modificări în cealaltă întrebare, «încotro se îndreaptă omul?»”, spuse Isidore.

— Ne mai rămâne s-o prevenim pe Doctoriţa Van

Lisbeth că laba cu cinci degete e un fals. Pe porci îi mai aşteaptă încă multe zile triste, oftă Lucrèce, strângându-l în braţe pe micul ei Adonis.

19. PREDAREA ŞTAFETEI

Undeva, în Africa de Est Acum 3.763.452 de ani, 10 luni, 2 zile, 13 ore.

EL face dragoste cu EA Din faţă. Ochi în ochi Clipa e vrăjită, sublimă, unică.

EA are un orgasm.

ŞI EL are un orgasm.

Apoi, după ce s-a odihnit, EA îl părăseşte şi pleacă în căutarea unei hoarde unde-şi va putea creşte viitorul născut ca şi cum ar fi „normal”.

EL a rămas acum complet singur. Nici de data asta nu îndrăzneşte să se întoarcă la groapa familială. Nu îndrăzneşte nici acum să încerce a se integra într-o hoardă. Nu îndrăzneşte nici măcar să încerce să-şi întemeieze propria familie. Ştie că EL e prea diferit şi apoi, singurătatea începe să-i fie tovarăşă de viaţă. EA, cel puţin, nu fi va trăda. Îşi spune că, în viaţă, tot timpul eşti singur. Chiar şi în cuplu. Chiar şi în hoardă.

Se urcă într-un copac. Stă în echilibru pe cele mai înalte ramuri. Un fluture zboară pe lângă el. Îi întinde degetul. Fluturele se aşază. E albastru pal cu irizări violete şi cozi lungi negre. EL îşi spune că acest fluture e frumos şi simte că EL-însuşi e urât.

Fluturele îl priveşte cu ochii săi sferici, enormi în raport cu mărimea capului. EL îl atinge, iar fluturele se lasă. L-ar putea ucide. Ar trebui să-l ucidă. Ar putea chiar să-l mănânce.

Fluturele nu se teme. Mai face câţiva paşi pe mâna lui, apoi îşi ia zborul spre nori. EL priveşte fluturele dispărând, apoi contemplează lung norii. Singurii săi

prieteni.

Îşi spune că, de-acum, nimeni nu-l mai poate ajuta. A ajuns într-un impas. Silit să se amelioreze, crede că acum ştie totul despre lume şi univers. E mândru de ştiinţa lui. O ştiinţă absolută pe care nimeni, niciodată, este sigur, n-o va putea depăşi.

Priveşte lung norii şi enumeră elementele ştiinţei lui:

Să stea în picioare, ca Tăticul. Să recunoască mâncarea otrăvită, ca Mămica. Să folosească beţe pentru a speria animalele de pradă, ca Tăticul. Să dea lovituri cu botul, ca Mămica.

Adoarme şi, chiar înainte de a fi devorat în somn de un leopard ieşit la vânătoare, mai are un ultim gând:

„Am o viaţă frumoasă”.

20. ULTIMA TEORIE

Turnul castelului de apă se înălţa ca de obicei, imuabil, în deşertul său de gunoaie suburbane. Sus, în imensul bazin amenajat de Isidore Katzenberg, delfinii se jucau, fără să le pese de lumea exterioară.

Isidore Katzenberg bău puţin lapte de migdale şi o contemplă pe Lucrèce Nemrod, întinsă pe un şezlong, într-un minuscul bikini cu buline.

Din combina hi-fi răsuna o muzică blândă. „Gymnopediile” lui Eric Satie.

Delfinii erau tot mai jucăuşi.

— Ăştia nu dorm niciodată? întrebă fata.

Isidore se aşează pe dalele albăstrii, lângă ea.

— Nu, fiind în acelaşi timp peşti şi mamifere, sunt obligaţi să respire aer, rămânând în apa Deci, nu pot rămâne nemişcaţi. Dar, întrucât au totuşi nevoie să se odihnească, au rezolvat problema ţinându-şi adormită, cu rândul, câte o jumătate a creierului. Când o emisferă se trezeşte, cealaltă îşi ia liber pentru somn.

— Deci, visează şi sunt treji în acelaşi timp?

— Da, confirmă stăpânul casei. În vreme ce se joacă în lumea reală, delfinii se veselesc în lumea onirică.

— Mi-ar plăcea să pot face şi eu asta, murmură alene Lucrèce.

Delfinii îşi sporeau strigătele, salturile, tumbele.

— Eu, unul, reuşesc uneori, pentru câteva secunde, îi mărturisi calm Isidore Katzenberg. Cred că aşa se munceşte.

Fata se întinse şi deschise ultimul număr din „*Le Guetteur moderne*”. Pe copertă, un titlu striga: „DEZVĂLUIRI DESPRE ORIGINILE OMENIRII – dosar de Franck Gauthier, cu un interviu în exclusivitate din partea Profesorului Conrad”.

— Ai citit?

— Nu. Ce îndrugă?

Fata deschise la prima pagină a dosarului.

— Franck Gauthier l-a redactat I-a luat un interviu Profesorului Conrad. Ăsta a recurs la limba de lemn oficială. A adăugat anecdotele obişnuite pentru ziarişti, că pe prima australopitecă Lucy în semn de omagiu pentru cântecul Beatles-ilor, că ce greu i-a fost bietului Darwin să-şi impună punctul de vedere contra clerului, toate palavrele de rigoare, ce să-ţi spun! în materie de „dezvăluiri”, rareori s-au făcut, plus „*déjà vu*”…

Isidore se săltă într-un cot.

— Nu face absolut nicio aluzie la Profesorul Adjemian?

— Nu, nici la profesor şi nici la laba cu cinci degete.

— Probabil Conrad, gândindu-se bine, a considerat că cel mai potrivit mod de a se răzbuna pe Adjemian consta în a nu mai vorbi niciodată despre el. A-l ucide prin uitare şi indiferenţă.

— Este cel mai rău lucru care i se poate face unui inventator, să nu-i menţionezi calea de explorare. Căci, chiar dacă. a trişat, Adje mian a deschis totuşi un nou drum de reflecţie. Însă nu se ştie de ce porcii sunt singurele animale care au organe compatibile cu ale noastre!

— Da, şi pe urmă, nu se ştie nici de ce a apărut omul pe pământ, în loc să rămână inexistent. Cum explică, în articol, apariţia omului?

— Nu spune decât că se datorează hazardului combinaţiilor genetice şi selecţiei naturale a speciilor. Nu s-a îndepărtat nici cu o iotă de la teoria darwinistă oficială veche de peste un secol.

Isidore Katzenberg făcu o mutră ironică.

— Şi totuşi, Franck Gauthier, ce mai talent!…

Pufniră în râs.

— Poate că Lucien Eluant a avut dreptate, meseria de gazetar constă înainte de toate în a nu deranja turma, a-i confirma că totul rămâne cum era şi că trebuie să se continue drumul exact în aceeaşi direcţie, fără a devia nici cu un milimetru, bombăni Lucrèce.

— În orice caz, chiar dacă laba cu cinci degete n-ar fi fost un artefact, n-am fi putut convinge pe nimeni, niciodată, de un adevăr atât de incomod.

Isidore Katzenberg sorbi încet din pahar.

— Important nu este să convingi, ci să pui pe gânduri. Cred că asta dorea în fond Profesorul Adjeinian, să ne facă doar să reflectăm puţin la întrebarea: „De unde venim?”

Lucrèce Nemrod continuă să citească din „*Le Guetteur moderne*”. „Pentru a da cât ne dosarului, Gauthier indusese un mate. nal umoristic al lui Maxime Vaugirard despre „Obsedaţii arbore lui genealogic”, un

reportaj al lui Ghislain Bergeron despre viaţa la Marea Galerie a Evoluţiei din Muzeul de Istorie Naturală şi, în sfârşit, un articolaş al Clothildei Plancaoët enumerând locurile unde arheologii amatori îşi puteau exercita benevol talentul, participând la săpături în timpul vacanţelor şcolare.

— Toate bune şi frumoase, Pământul se învârteşte, dormiţi cinstiţi cetăţeni, oftă fata, nu fără o undă de amărăciune.

În bazinul castelului de apă, delfinii se distrau înotând în poziţie verticală, cu spatele. Pentru a realiza această ispravă, îşi scoteau corpul din apă aproape în întregime.

Lucrèce Nemrod se ridică pentru a-şi pune şi ea de băut Adonis veni să fie mângâiat şi o blagoslovi cu câţiva ghionti din rât care se puteau înrudi cu sărutările. Privirea tinerei ziariste fii atrasă de două şevaleturi.

— Ei, remarcă ea, ai pus alături tabloul viitorului şi cel al trecutului.

Examină cele două reprezentări imense unde proliferau miile de posibilităţi ale zilelor de mâine. Isidore adăugase frunze în coroanele viitorului. Şi mai dezvoltase şi câteva rădăcini în trunchiul trecutului. Ultima lor anchetă era aceea care determinase toate aceste prelungiri.

Ca să se amuze, începu să le citească. Televizorul se declanşa automat.

— Iar acum, câteva noutăţi din… prezent, anunţă Isidore.

După un rezumat introductiv destul de jucăuş, crainicul spuse că în Belgia un pedofil organizase o reţea de răpiri de copii ale cărei ramificaţii acopereau toată Europa, pentru a-i revinde finalmente pe micuţii răpiţi

unor industriaşi bogaţi care se pretau la perversiuni sexuale cu ei. La graniţa iordaniană, continuă prezentatorul, un franctiror omorâse şapte liceence israeliene care călătoreau cu un autobuz şcolar, ochindu-le în cap, iar odată imobilizat, îşi exprimase regretul de a nu fi putut să împuşte şi mai multe victime. Fapta fusese salutată prin manifestaţii de solidaritate în câteva ţări vecine.

Ştirile continuau să fie debitate cu un glas din ce în ce mai indiferent:

În China se descoperise o nouă boală a găinilor, prionul galinaceelor, dezvoltat forţat din dorinţa de a augmenta cu orice preţ randamentul crescătoriilor industriale. Această boală fiind transmisibilă la om, trei milioane de păsări aveau să fie incinerate în următoarele zile pentru a evita răspândirea maladiei în afara frontierelor ţării.

Noi dezvăluiri despre traficul" de organe din America de Sud. Noaptea, erau răpiţi vagabonzi de pe străzi. Li se prelevau ochii, li se coseau pleoapele şi erau trimişi înapoi să cerşească în bidonvilluri. Corneele proaspete erau revândute clinicilor de lux, pentru a fi transplantate. Prezentatorul regreta că penuria de donatori voluntari generează întotdeauna traficul de acest gen.

Isidore Katzenberg se ridică, apucă pe neaşteptate televizorul şi îl aruncă din răsputeri spre copacul viitorurilor. Aparatul se sfărâmă în bucăţi fără număr. Ziaristul cel gras se aşează la loc, cufundându-se îndoit în două în şezlongul său. Lucrèce Nemrod şi Adonis se apropiară. Fata îşi scoase de pe nasul ei fin ochelarii care ameninţau să cadă. Din ochiul stâng i se prelingea o lacrimă

— Scuză-mă, se reculese el. Toate mă ating, mă

străbat şi mă distrug.

Lucrèce îşi petrecu braţele împrejurul imensului munte de carne în care bătea o inimă febrilă. Îşi spuse că prietenul ei încă nu avea un înveliş de grăsime atât de gros încât inima lui să fie apărată contra realităţilor lumii omeneşti unde îi fusese dat să trăiască.

Isidore Katzenberg îşi trase nasul, apoi şi-l suflâzgomotos în batistă.

— Când plângi, arăţi într-adevăr că un bebeluş gigantic, glumi Lucrèce Nemrod, ca să-l reconforteze.

Isidore Katzenberg: primul erou care plânge când ascultă actualităţile.

Îi întinse bomboanele cu lemn-dulce, murmurându-i ceva la ureche.

— A asculta, a înţelege, a tăcea”.

— Nu mai reuşesc să tac, articulă el dificil, cu gura plină de dulciuri, înghiţindu-şi lacrimile.

Isidore îşi puse din nou ochelarii şi privi intens irişii smaraldini ai fetei.

— Mă întrebai care e veriga lipsă… Acum, cred că-ţi pot răspunde. Cred că… de fapt… noi, toţi, nu suntem decât nişte fiinţe de tranziţie… adevărata fiinţă omenească încă nu a apărut., şi, în cazul ăsta…

— Şi, în cazul ăsta?

În sfârşit, cu jumătate de gură, Isidore declară:

— Veriga lipsă… suntem noi.

MULŢUMIRI

Ţân să le mulţumesc:

Oamenilor care m-au înconjurat în perioada când am scris această carte. Ascultându-le, la mesele de prânz şi cină, povestirile, şi fiind atent la ceea ce-i interesa într-ale mele, am găsit materia acestei lucrări.

Pentru zona de paleontologie, zoologie şi biologie: Profesorului Herbert Thomas, Profesorului Boris Sârubiik, Doctoriţei France Bourély, Profesorilor Gérard Amzallag, Olivier Bousquet şi Christophe Sidot.

Pentru zona abatoarelor: medicilor veterinari Michel Dezerald, Dominique Marmion şi Jérôme Marchand.

Pentru zona medicală: Doctorului Frédéric Saldman şi Doctoriţei Muriel Werber.

Pentru sfaturile şi sprijinul său: lui Reine Silbert.

Ţin de asemenea să le mulţumesc următorilor:

Richard Ducousset, editorul meu.

Françoise Chaffanel-Ferrand, pentru atenţia şi răbdarea ei.

Sculptorul Marc Boulay, care m-a învăţat să privesc natura, incitându-mă să fac lungi plimbări prin pădure.

Philip K. Dick (dacă fantoma lui mă citeşte şi înţelege limba franceză), ale cărui romane bizare sunt întotdeauna o sursă de fierbere pentru neuronii mei.

Isidore Werber, tatăl tatălui meu, care va rămâne întotdeauna un exemplu de urmat.

Frédéric Ijenormand, David Bauchard, Yvan Ciganer şi Max Prieux, patru căi paralele de înţelegere a lumii.

Metroul parizian, sursă permanentă de descoperire a chipurilor şi a destinelor.

Această carte a fost concepută şi redactată în perioada 1995 – august 1998.

În timpul scrierii acestui roman, am ascultat următoarele piese muzicale: Eric Satie, „*Gymnopédies*" Roger Waters „Am*used to death",* Dvořák, „Sy*mphonie du Nouveau Monde",* Irôn Maiden.

„*Allowed by the name*", Lama Giourme şi Jean Philippe Rykiel, „*Souhait pour l'éveil*", Pink Floyd, *Animals*" (evident, cu bucata „*Pigs*), Gentle Giant, „*Edge of*

twilight”, Marillion, „*Grendel*”, Loïc Étienne, muzica pentru „Le *Livre du Voyage*”.

În sfârşit, ţin să le mulţumesc tuturor copacilor care au furnizat pulpa pentru hârtia din care sunt fabricate aceste pagini. Fără ei, această carte nu ar fi existat.

Editura ANTET vă recomandă

Y2K – Eroarea anului2.000

Când li se vorbeşte pentru prima dată despre Y2K, majoritatea oamenilor reacţionează cu neîncredere.

Şi eu am făcut la fel.

E greu de imaginat că un detaliu atât de minor ca exprimarea unui an din patru cifre printr-un număr de două cifre ar putea distruge tot ceea ce e esenţial pentru noi în lumea modernă.

Fără îndoială, lumea a supravieţuit unor calamităţi mult mai grave decât o blocare a computerelor.

Putem supravieţui perioade îndelungate fără curent electric, telefoane şi bănci.

Dar veţi fi gata să supravieţuiţi?

(368 PAGINI, FORMAT 13/20 CM., preţ: 36.000 lei)

Cyber-mafia

Masoţii sunt naşii cyber-spaţiului.

În zilele noastre, furtul electronic aduce câştiguri mult mai mari decât furtul tradiţional. Prin computer media câştigului se ridică la 250.000 USD. Probabilitatea de a fi prins este de 2%.

Naşii cyber-spaţiului îşi recomandă:

Pune mâna pe un computer şi pe telefon!

Caută pe Internet, Hacke Ps Catalogue. Vei găsi acolo zeci de mii de cărţi de credit valabile… Pline de bani care te aşteaptă pe tine, care pot fi cheltuiţi pe orice vor muşchii tăi.

Naşii cyber-spaţiului îţi ordonă:

Internetul este ţara celor patru cavaleri ai Apocalipsei: teroriştii, traficanţii de droguri, pedofilii şi crima organizată.

Teroristul de mâine va fi capabil să provoace pagube mai mari cu un keyboard decât cu o bombă. (John Deutch, fost director C.IA)

Recrutaţi-mă pe mine şi pe colaboratorii mei, pentru a îngenunchea o parte din Statele Unite, o vom face! (Winn Schwartau, Interpact)

Poliţistul care aleargă pe străzi cu pistolul în mână este o specie pe cale de dispariţie.

(256 PAGINI, FORMAT 13/20 CM., PREŢ: 23.000 lei)

OZN – Vizitatori din timp

Terra: poligon experimenta]

Omul: cobaiul LOR

Scopul: hibridul OM – ET

Suntem urmăriţi. Cineva ne răpeşte la primele ore, întunecate, ale dimineţii, paralizându-ne, examinându-ne împotriva voinţei noastre, spălându-ne creierul şi violându-ne organismul. Câteodată, ne opresc maşinile pe drumuri singuratice, în mijlocul unor regiuni pustii. Alteori, ne invadează dormitoarele în timp ce dormim şi ne transportă de-acolo. Peste cinci milioane de cetăţeni americani au fost răpiţi. Aceia dintre ei care s-au întors sunt metamorfozaţi. Unele familii au fost supuse acestor imixtiuni timp de mai multe generaţii.

(320 PAGINI, FORMAT 13/20 CM., PREŢ: 22.500 LEI)

Kamikaze spaţiali

Aveau moartea în piele, iar vărsarea unei singure picături din sângele lor însemna a condamna copacii, oraşele, munţii să zboare în bucăţi.

Bombe umane, fugeau, urmăriţi, fugăriţi fără încetare de către vânătorii de recompense-ce se deplasau

cu furgoane blindate. Dacă îi ucideau, dacă-i răneau doar, îşi asumau riscul de a da naştere unui vârtej de foc ce devora totul, pe loc, într-o fracţiune de secundă. Aveau dinamita în sânge, T.N.T.-ul în oase, erau mai presus decât oamenii, lucru pentru care îi persecutau…

Alergau, căutând zadarnic un refugiu, răspândind în pofida propriei voinţe distrugeri şi măceluri. Iar pe urmele lor gâfâiau urmăritorii, cu câinii lor roboţi, cu armele sofisticate… şi cu teama care le încleşta vintrele.

(144 PAGINI, FORMAT 13/20 CM., PREŢ: 11 – 500 LEL)

Aceste lucrări pot fi comandate la Editura ANTET, Bucureşti, C.P. 22 – 285 Plata se face ramburs la primirea coletului, iar taxele poştale vor fi suportate de editură.